

OBSAH

1. kapitola
Mé dětství
Nehoda 17-19
Má výchova

2. kapitola
Mé obrácení
Dojmy z mládí
Duchovní probuzení
Spravedlnost z víry
Břímě odňato
V novém životě
Připojení k církvi metodistů

3. kapitola
Boje s pochybností
Adventní hnutí v Portlandu
Ve zmatku ve věci posvěcení
Učení o věčném trestu

4. kapitola
Počátek veřejného působení
Sen o chrámu a Beránku
Sen, v němž jsem viděla Ježíše
Přátelský soucit a rady
Má první veřejná modlitba
Vidění o lásce Otcově
Vydání svědectví
Mé působení pro mladé přátele

5. kapitola
Vystoupení z církve
Rozdíly v učení
Naděje na druhý příchod Kristův
Mé poslední svědectví v třídním shromáždění
Šíření adventního poselství
Otázka nesmrtnosti
Návštěva pastora
Církevní slyšení

6. kapitola
Zklamání z let 1843-1844
Shromáždění v Bethovenově sále
Napomenutí bratra Browna
V radostném očekávání

Dny zmatku
Omyl ve výpočtu
Naděje obnovena
Zkouška naší víry
Čas přípravy
Uplynutí doby

7. kapitola
Mé první vidění

8. kapitola
Výzva k cestování
Povzbuzení od bratrů
Bázeň ze sebevyvyšování
Mezi věřícími v Maine

9. kapitola
Vyslyšení modlitby

10. kapitola
Práce v New Hampshire
Povzbuzení pro bratra Morse
Nedostatek pravé zbožnosti
Duchovní magnetismus
Shromáždění u bratra Colliera
Učení o bezhříšnosti
Pravé posvěcení

11. kapitola
Setkání s fanatismem
Falešná pokora
Ovoce učení, že není třeba pracovat
Důstojnost práce
Těžká zkouška
Napomenutí k věrnosti
Znamení Božího souhlasu
Naučení z minulosti

12. kapitola
Sobota Páně

13. kapitola
Sňatek a společné působení
Upevnění ve víře
Vážná a účinná modlitba
Práce v Massachusetts
Vidění o nebeské svatyni

14. kapitola
Boj s chudobou

První návštěva v Connecticut
Shromáždění v Rocky Hill
Získání peněz k návštěvě západu, státu New York

15. kapitola
V Západním New Yorku roku 1848
Shromáždění ve Volney
Návštěva u bratra Snowa v Hannibalu
Shromáždění v Port Gibsonu
Návštěva u bratra Harrise
Návštěva u bratra Abbey v Brockfieldu

16. kapitola
Vidění o zapečetění

17. kapitola
Povzbuzující vedení božské prozřetelnosti
Uzdravení Gilberta Collinse
Uzdravení sestry Temple
Rodina Leonarda Hastingsse - Centerport
Přesídlení do Connecticut v roce 1849
Živá voda – sen

18. kapitola
Začátek nakladatelského díla
Časopis Přítomná pravda
Návštěva ve státě Maine
S vírou vpřed
Ubytování v Oswego

19. kapitola
Návštěvy rozptýleného stáda
V Camden, New York
Ve Vermontu
Povznesení se nad malomyslnost
Ve východní Kanadě
Shromáždění v Johnsonu, Vermont
Návrat do New Yorku

20. kapitola
Obnova nakladatelství
Satanovo úsilí
Vítězně vírou
Časopis Review and Herald
Přesídlení do Saratoga Springs

21. kapitola
V Rochestru ve státě New York
Smrt Roberta Harmona
Vpřed

Obrácení předáka tiskárny
Nathaniel a Anna White

22. kapitola
Pokrok za těžkostí
První návštěva v Michigan
Psaní a cestování
Vysvobození z nemoci
Cesta do Michigan a Wisconsin – 1854
Návrat do Rochesteru
Smrt Anny White

23. kapitola
Přesídlení do Michiganu
Potěšující zaslíbení
Změna vězení

24. kapitola
Práce na Středním západě 1856-1858
Jedno vítězství ve Waukonu, Iowa
Vidění v Lovetts – Grove, Ohio
Jak jsem psala knihu Duchovní dary, svazek 1.

25. kapitola
Osobní zkoušky
Snahy o založení nakladatelství
Rodičovské starosti
Ztráta dětí

26. kapitola
Boj proti nemoci
Nemoc bratra Jamese Whitea
Pobyt v Dansville, N. Y.
Doba modlitby a požehnání

27. kapitola
Boje a vítězství
Práce ve Wright
Greenville, Mich.
Návštěva v Battle Creek, březen 1867
Přidržení se Boha

28. kapitola
Ve sborech v Nové Anglii
V Maine
Shromáždění ve Washingtonu

Ve Vermontu a New Yorku
Návrat do Michiganu

29. kapitola
Opětovné získání ztracených
Povzbuzující sen
Návštěva sboru v Michigan
Ošetřování nemocných
Shromáždění v Grenville
Ztracené ovce
Cestou do Battle Creek
Generální konference v květnu roku 1868

30. kapitola
Putování úzkou cestou

31. kapitola
Nositelé břemen

32. kapitola
Slavnostní sen

33. kapitola
Misijská práce

34. kapitola
Širší plány

35. kapitola
Do celého světa
Zvláštní příprava
Cestu otvírající Prozřetelnost Boží
Setba u všech vod
Spisy v mnoha jazycích

36. kapitola
Rozšiřování spisů

37. kapitola
Veřejná práce v roce 1877
Zvláštní shromáždění pro žáky koleje
Shromáždění ve prospěch střídmosti
Na stanovém shromáždění v Indiana
Vírou vpřed
Stanová shromáždění na východě
Návrat do Michiganu a Kalifornie

38. kapitola
Návštěva v Oregonu

Cesta
Shromáždění zvláštní zajímavosti
Bohoslužba ve vězení
Zpáteční cesta

39. kapitola
Ze státu do státu
V Coloradu
Novoanglické sdružení
Shromáždění v Maine
V Battle Creek
Stanové shromáždění v Kansasu
Návštěva v Texasu

40. kapitola
Vidění o soudu
Doby zkoušky a odporu
Volání po nositelích břemen

41. kapitola
Smrt bratra Jamese Whitea

42. kapitola
Pevnost v utrpení
Osobní úvahy
V práci pro duše nalezen klid
Zvláštní práce pro mládež

43. kapitola
Znovunabytí zdraví

44. kapitola
Spisovatelská a kazatelská činnost
Návštěva v Battle Creek
Cesta poslušnosti
Dozrávání ke žni
Členové jako misionáři pro Boha
Příklad sebeobětavosti
Doplnění řad pracovníků
Upevnění víry v biblickou pravdu
Generální konference roku 1881
Závěrečné práce na východě

45. kapitola
Práce ve Střední Evropě
Imprimerie Polyglotte
Nakladatelství v mnoha zemích
Prodej spisů
Školení knižních evangelistů

Rozvoj dosažený věrnou službou
Návštěvy v Itálii

46. kapitola

Práce v Británii a Skandinávii
Odevzdanost, odvaha a důvěra v Boha
Temnota ustupuje
První návštěva ve Skandinávii
Druhá návštěva ve Skandinávii
Pátá evropská misijní konference
Zdatnost v misijní službě
Jděte vpřed
Pzoruhodný vývoj
Poselství naděje a povzbuzení

47. kapitola

Potvrzení důvěry
Návrhy centralizace
Navržené změny v plánech
Projednání navrhovaných změn
Zvláštní porada výboru
Sobotní bohoslužba

48. kapitola

Nebezpečí uplatňování světských plánů v Božím díle

49. kapitola

Přes Tichý oceán
Cesta
Australská konference
Uvážení nad zájmy školy
Nemoc a změna plánů
Otevření australské biblické školy
Obklíčená slabostí
Přehled jejich zkušeností
Australská konference v lednu roku 1893
Práce na Novém Zélandu

50. kapitola

První australské táborové shromáždění

51. kapitola

Avondalská škola
Práce a výchova
Hledání vhodného pozemku
Pokus o dílenskou výchovu
Krásný sen
Pomoc přátel z Afriky
První budovy
Další zkoušky víry

Účely a cíle
Misijní práce – nejvyšší vzdělání
Pole bělicí se ke žni
Výchovné středisko misijních polí
Po mnoha letech

52. kapitola
Jižními státy na konferenci roku 1901
Střediska vlivu a vzdělání
Zvláštní příležitosti na jihu
Vzdělání ve výchovných ústavech v mnoha zemích
Samostatně se vydržující misionáři
Reorganizace

53. kapitola
V hlavním městě země
Z Battle Creek na východ
Hledání nového kraje
Výhodné místo v Takoma Park
Krok vpřed
Slova povzbuzení
Povstaňte a stavějte

54. kapitola
V jižní Kalifornii

55. kapitola
Zemětřesení v San Francisku
Soudy odplaty
Opracování měst z mimoměstských středisek
Výjevy zkázy
Výstrahy a napomenutí
Výzva k pokání

56. kapitola
Na generální konferenci roku 1909
Shromáždění zástupců
Dílo ve městech
Zvláštní snahy v Nové Anglii
Delegace z ciziny
Boj mezi národy
Důležité rady

57. kapitola
Poslední práce E. G. Whiteové
Osobní činnost
Pionýři poselství
Dát zvuku trouby jasný tón
Práce na rukopisech knih

Vážná slavností výzva

58. kapitola
Poslední nemoc

59. kapitola
Pohřební slavnost v Elmshaven

60. kapitola
Vzpomínková slavnost v Richmondu

61. kapitola
Pohřeb v Battle Creek
V modlitebně
Čtení biblických veršů
Modlitba
Proslov bratra Daniellse
Kázání bratra Haskella
U hrobu

Předmluva

Příběh o křesťanské zkušenosti a práci sestry Ellen G. Whiteové byl uveřejněn poprvé v roce 1860 v malém anglickém dílku nazvaném "Moje křesťanská zkušenost, moje vidění a práce ve spojení se vznikem a pokrokem trojandělského poselství." Tento příběh jejího života a práce až do roku 1860 rozšířila a byl znovu vydán v roce 1880 jako součást většího anglického díla nazvaného "Životopis Jamese Whitea a Ellen Whiteové." Toto dílo i její dřívější vlastní životopis nejsou již dlouho v tisku. Tento svazek obsahuje její vlastní řeči podaný krátký příběh jejího dětství, obrácení a její časné křesťanské zkušenosti spojené s velkým adventním hnutím v letech 1840-1844. Živě podává zprávu o radostech a utrpeních jejího působení v mládí a následujících letech. Ukazuje zkoušky, boje a úspěchy, které provázely práci několika málo upřímných duší, z jejichž úsilí vznikly sbory, které se později spojily ve společenství adventistů sedmého dne. Na své rozsáhlejší cesty a práce konané společně se svým mužem, bratrem Jamesem Whitem, od svého sňatku v roce 1846 do jeho

smrti 1881, ukazuje jen krátce. Od kapitoly 42. pokračuje v jejím životopise C. C. Crisler, který jej dokončil za spolupráce jejího syna W. C. White a D. E. Robinsona. V závěrečných kapitolách se dotýká jen krátce zážitků z jejich cest a prací, aby ponechal více místa některým jejím inspirovaným a poučným výrokům o vývoji křesťanského života a o povinnosti uložené každému následovníku Kristovu, stát se pravým učedníkem Toho, který dal svůj život za vykoupení světa. Poslední stránky podávají zprávu o její poslední nemoci a o pohřebních slavnostech. O sestře Whiteové je možné říci: vykonala vše, co mohla. Její život byl životem plným zářného příkladu pro ty, kdož zachraňují duše.

Vydavatel

1. kapitola

Mé dětství

Narodila jsem se 26. listopadu 1827 v Gorham Maine. Mí rodiče, Robert a Eunika Harmonovi byli mnoho let obyvateli tohoto státu. Již ve svém mládí byli vážnými a Bohu posvěcenými členy episkopální metodistické církve. V této církvi zaujímali přední postavení a působili jak pro obrácení hříšníků, tak i při budování díla Božího po dobu 40 let. V této době se radovali, že se všech jejich osm dětí obrátilo a shromáždilo v Kristově stádu.

Nehoda

Když jsem byla ještě dítě, přestěhovali se mí rodiče do Portlandu, ve státě Maine. Zde mne postihla ve věku devíti let nehoda, která měla mít vliv na celý můj život. Šla jsem se svou sestrou - dvojčetem a s jednou svou spolužačkou přes louku v Portlandu, když tu nějaká dívka, asi třináctiletá, jež se rozzlobila pro nějakou maličkost, hodila kamenem, který mne zasáhl do nosu. Ránou jsem byla omráčena a padla v bezvědomí na zem. Když jsem opět přišla k vědomí, byla jsem v nějakém skladišti. Přátelský cizí pán se nabídl, že mne doveze domů ve svém kočáře, já jsem mu však řekla, že půjdu pěšky, protože jsem nevěděla, jak jsem slabá. Přítomní nepoznali, že mé zranění je tak vážné a nechali mne jít. Ušla jsem malý kousek cesty, dostala jsem závrať a omdlela. Má sestra a spolužačka mě odnesly domů. Nevzpomínám si na nic, co bylo z doby po nehodě. Má matka říkala, že jsem si ničeho nevšimla a že jsem ležela tři týdny jako poloomráčená. Nikdo mimo ni nepokládal za možné, že se uzdravím. Ona z nějakého důvodu pociťovala, že zůstanu naživu.

Když jsem opět nabyla vědomí, zdálo se mi, jako bych spala. Nevzpomněla jsem si na nehodu a nevěděla jsem nic o příčině mé nemoci. Udělali mi velkou kolébku a ležela jsem v ní mnoho týdnů. Zhubla jsem tak, že jsem byla téměř kostra.

V té době jsem začala prosit Pána, aby mne připravil na smrt. Když navštívili naši rodinu křesťanští přátelé, ptali se mé matky, jestli se mnou mluvila o smrti. Slyšela jsem to a dotklo se mě to. Přála jsem si stát se křesťankou a modlila jsem se vážně o odpuštění hříchů. Jako výsledek jsem cítila pokoj v srdci a v mysli. Milovala jsem všechny a přála jsem si, aby všichni měli odpuštěné hříchy a aby milovali Ježíše, jak ho miluji já.

Jen pomalu jsem nabývala sil. Když jsem byla schopná připojit se k mým mladým přátelům a hrát si s nimi, musela jsem prožít trpkou zkušenost, že osobní vzhled způsobuje často rozdíl v jednání našich kamarádů s námi.

Má výchova

Zdalo se, že mé zdraví je beznadějně ohroženo. Dva roky jsem nemohla dýchat nosem. Také do školy jsem chodila jen zřídka. Zdalo se mi nemožné studovat a zapamatovat si naučené. Dívku, která zavinila mé neštěstí, ustanovila naše učitelka za mou pomocnici a její povinností bylo pomáhat mi při psaní a jiných úkolech. Zdalo se, že jí to vždy působilo velkou bolest, že mé zranění zavinila, přestože jsem dávala pozor na to, abych jí to nepřipomínala. Byla láskyplná a trpělivá a zdála se velmi vážná a smutná, když viděla mé pokusy o získání školního vzdělání provázené velkými nesnázemi.

Má nervová soustava byla narušena a ruka se mi tak třásla, že jsem jen zvolna pokračovala v psaní a nemohla jsem dojít dále než k opisování prostých předloh jednoduchým rukopisem. Když jsem se snažila soustředit své myšlenky na studium, kmitala se mi písmena na papíře, na čele mi vyvstávaly velké krůpěje potu a zmocňoval se mne pocit mdloby. Měla jsem zlý kašel a mé tělo bylo velmi zeslabené.

Učitelé mi radili, abych zanechala školy a dále nestudovala, dokud se mé zdraví nezlepší. Byl to nejtěžší boj mého mládí - poddat se slabosti a vzdát se naděje na školní vzdělání.

2. kapitola

Mé obrácení

V březnu roku 1840 přišel do Portlandu William Miller a pořádal přednášky o druhém příchodu Pána Ježíše. Tyto přednášky vzbudily velkou pozornost a "Křesťanský kostel" na Gascově ulici, kde se přednášky konaly, byl ve dne i večer plný posluchačů. Ve shromáždění se neprojevovalo mocné vzrušení, ale hluboká vážnost naplňovala srdce posluchačů. Velký zájem byl nejen ve městě, ale i z venkova přicházelo denně mnoho lidí a přinášeli si s sebou jídlo. Zůstávali zde od rána až do ukončení večerního shromáždění.

Se svými přáteli jsem šla na tyto shromáždění. Pan Miller předkládal prorocký řetěz s přesností, která přesvědčila srdce jeho posluchačů. Mluvil o prorockých obdobích a předkládal mnoho důkazů, aby posílil své stanovisko. Jeho vážné a mocné prosby a napomenutí těm, kteří nebyli dosud připraveni, udržovaly zástupy jako spoutané.

Dojmy z mládí

Čtyři roky předtím jsem na cestě do školy našla papír se zprávou nějakého Angličana, který předpovídal, že země bude asi za třicet let zničena. Vzala jsem ten kus papíru domů a přečetla jsem jej rodině. Při přemýšlení o předpověděné události jsem cítila strach. Čas se zdál příliš krátký pro obrácení a zachránění světa. Onen krátký článek na kusu papíru působil na mou mysl tak mocným dojmem, že jsem několik nocí nemohla spát a stále jsem se modlila, abych přece jen byla připravena na druhý příchod Ježíše Krista. Byla jsem poučována, že před Kristovým příchodem v oblacích bude na zemi tisíciletí, ale nyní jsem slyšela překvapující poselství, že Ježíš přijde v roce 1843 - tedy v několika letech.

Duchovní probuzení

Byla pořádána zvláštní shromáždění, v nichž mohli mít hříšníci příležitost hledat Spasitele a připravit se na hrozné události, jež měly brzy nastat. Po celém městě zavládla úzkost a hrůza. Konala se modlitební shromáždění a v některých církvích nastalo všeobecné probuzení, neboť všichni více či méně pociťovali vliv pocházející z učení o blízkém příchodu Krista.

Když byli hříšníci vyzváni, aby přišli dopředu k lavici pokání, uposlechly stovky. I já jsem se mezi jinými prodírala tím množstvím a zaujala jsem místo mezi hledajícími. Ve svém srdci jsem však cítila, že bych nikdy nemohla být hodna nazývat se dítkem Božím. Často jsem se modlívala za pokoj, který je v Kristu, zdálo se však, že nemohu najít vytouženou svobodu. V mém srdci býval hrozný zármutek. Nemohla jsem si vzpomenout na nic, čím bych si tento smutný pocit zavinila, zdálo se mi však, že nejsem dost dobrá, abych mohla přijít do nebe, že něco takového je příliš dobré, než abych to mohla očekávat. Nedostatek důvěry v sebe a přesvědčení, že nebude možné, aby někdo porozuměl mým pocitům, mne zdržovaly, abych hledala radu a pomoc u svých křesťanských přátel. A tak jsem neužitečně putovala temnotou a pochybností, zatímco ostatní, kteří nepoznali mé váhání, nevěděli nic o mém pravém stavu.

Spravedlnost z víry

V následujících letech odešli mí rodiče do stanového shromáždění metodistů v Buxtonu, Maine a vzali mne s sebou. Byla jsem cele rozhodnutá hledat tam Pána s celou vážností a bude-li to možné, získat odpuštění svých hříchů. Ve svém srdci jsem velice toužila po naději křesťana a pokoji, který přichází skrze víru.

Byla jsem velmi povzbuzena, když jsem v kázání slyšela slova: "A teprve půjdu ke králi ..... a jestliže zahynu, necht' zahynu." (Ester 4,16) Ve svých úvahách se kazatel věnoval těm, kteří kolísají mezi nadějí a bází, touží po záchraně ze svých hříchů a po účasti odpouštějící lásky Kristovy, jsou nesmělostí a bází z nezdaru držení v otroctví pochybností. Takovým radil, aby se odevzdali Bohu a bez váhání se spolehli na jeho milost. Tak najdou milostivého Spasitele, který je připraven vztáhnout k nim žezlo milosrdenství, jako Asverus nabídl královně Ester žezlo své přízně. Vše, co požaduje od hříšníka chvějícího se v přítomnosti svého Pána, je vztáhnout ruku víry a dotknout se žezla jeho milosti. Tento dotyk zajišťuje odpuštění a pokoj.

Ti, kteří čekají, aby se sami mohli učinit hodnými Boží milosti dříve, než se odvažují činit si nárok na zaslíbení Boží, dělají velkou chybu. Ježíš sám očišťuje od hříchu. Jen on může odpustit naše přestoupení. Dal své slovo, že slyší naše prosby a že vyhoví modlitbě těch, kteří k němu přicházejí s vírou. Mnozí se nesprávně domnívají, že musí vyvinout zvláštní úsilí, aby získali přízeň Boží. Ale všechna důvěra v sebe je marná. Jen spojením se vírou s Ježíšem se stane hříšník nadějeplným a věřícím dítkem Božím. Tato slova mne utěšovala a dala mi porozumět tomu, co musím dělat, abych byla spasena.

Nyní jsem viděla svou cestu jasněji a temnota ustupovala. Vroucně jsem se modlívala o odpuštění hříchů a snažila jsem se cele oddat Pánu. Často jsem se však ocitla ve velkých úzkostech, protože jsem neměla neobyčejné pocity duchovní, které jsem pokládala za důkaz přijetí u Boha a neodvažovala jsem se věřit, že bych bez nich byla obrácená. Jak velmi jsem potřebovala poučení o prostotě víry....

Břímě odňato

V okamžicích, kdy jsem s jinými, kteří Pána hledali, byla skloněna na modlitbě, ve svém srdci jsem volala: „Pomoz, Ježíši, zachraň mne, nebo zahynu! Nepřestanu prosit, dokud má modlitba nebude vyslyšena a mé hříchy odpuštěny.“ Cítila jsem svůj nuzný a bezmocný stav jako nikdy předtím.

Zatímco jsem klečela a modlila se, mé břímě mne náhle opustilo a mému srdci se ulehčilo. Nejdříve se mne zmocnil pocit zděšení a pokoušela jsem se znovu na sebe vzít břímě úzkosti mého srdce. Zdálo se mi, že nemám právo cítit se radostnou a šťastnou. Ježíš se mi zdál být velmi blízko a cítila jsem, že k němu mohu jít se všemi svými starostmi, pokušeními a zkouškami právě tak, jako k němu přicházeli ti, kteří potřebovali pomoc, když žil na zemi. V mém srdci byla jistota, že rozumí mým zvláštním zkouškám a má se mnou soucít. Nikdy nemohu zapomenout na toto vzácné ujištění soucitné lásky Ježíšovy k té, která byla tak nehodna jeho povšimnutí. V oné krátké době, kdy jsem klečela s prosíci, poznala jsem božskou povahu Ježíšovu jako nikdy předtím.

Jedna z matek v Izraeli ke mně přišla a říkala: "Milé dítě, našlas Ježíše?" Chtěla jsem odpovědět ano, když ona zvolala: "Ano, našlas ho, jeho pokoj je s tebou, vidím to na tvém obličejí."

Znovu a znovu jsem si říkala: "Může to být náboženství? Nemýlím se?" Zdálo se mi, že je to příliš mnoho, že je to veliká přednost, než abych si na ni mohla činit nárok. Ačkoliv jsem se neodvážila vyznat to veřejně, cítila jsem, že mi Spasitel požehnal a že mi odpustil hříchy.

V novém životě

Brzy nato skončilo stanové shromáždění a vydali jsme se na cestu domů. Mé myšlenky byly plné kázání, napomenutí a modliteb, které jsme slyšeli. Všechno v přírodě se zdálo být změněné. Po celou dobu shromáždění bylo většinou zamračeno a přšelo a mé pocity se shodovaly s počasím. Nyní však slunce jasně svítilo a zaplavovalo zemi světlem a teplem. Stromy a tráva byly svěže zelené, nebe jasně modré. Zdálo se, že se země usmívá v Božím pokoji. Tak pronikly paprsky slunce spravedlnosti mraky a temnotou mého myšlení a zahnaly temné stíny.

Zdálo se mi, že každý musí být oživen Duchem Božím a mít mír s Bohem. Vše, na čem spočínuly mé oči, jako by bylo změněno. Stromy byly krásnější a ptáci zpívali líbezněji než předtím. Zdálo se, že svým zpěvem chválí Stvořitele. Nechtěla jsem mluvit z obavy, že by toto štěstí zmizelo a ztratila bych cenný důkaz Kristovy lásky ke mně.

Můj život se mi jevil v jiném světle. Zdálo se, že neštěstí, které zatemňovalo mé dětství, na mně bylo vloženo k mému prospěchu, aby odvrátilo mé srdce od světa a jeho neuspokojujících radovánek a naklonilo je k trvalým půvabům nebeským.

Připojení k církvi metodistů

Brzy po návratu ze stanového shromáždění jsem byla s jinými přijatá na zkoušku do církve. Mé myšlenky se velmi zabývaly otázkou křtu. Třebaže jsem byla tak mladá, přece jsem věděla, že Písmo svaté uznává jen jeden křest, a to ponořením. Některé z mých sester metodistů se marně pokoušely mne přesvědčit, že pokropení je biblický křest. Kazatel metodistů byl ochoten křtěnce ponořit, jestliže pro klid svého svědomí dávají tomuto způsobu přednost, ačkoliv poukazoval, že pokropení je u Boha stejně přijatelné.

Konečně přišla doba, kdy byl na nás tento svatý úkon vykonán. Když jsme šli dolů k moři, abychom byli pokřtěni (bylo nás 12), byl větrný den. Vlny vystupovaly vysoko a bily do pobřeží. Když jsem však na sebe vzala tento těžký kříž, byl můj pokoj jako proud vody. Když jsem vystoupila z vody, má síla téměř zmizela, neboť na mě spočinula moc Páně. Cítila jsem, že již nejsem z tohoto světa, ale že jsem vystoupila z tohoto vodního hrobu k novému životu.

Téhož dne odpoledne jsem byla přijata jako řádný člen do církve.

3. kapitola

Boje s pochybností

Opět se mne zmocnila mocná touha chodit do školy a pokusit se získat školní vzdělání a vstoupila jsem do ženského semináře v Portlandu. Když jsem se však pokoušela pokračovat ve studiích, mé zdraví rychle mizelo a bylo zřejmé, že jestli zůstanu ve škole, bude to na újmu mého života. S velkým zármutkem jsem se vrátila domů. Bylo pro mě velmi těžké najít radost v náboženství, protože jsem byla obklopena v semináři vlivy směřující k tomu, aby připoutaly mysl k sobě a odvrátily ji od Boha. Po nějakou dobu jsem byla stále nespokojena sama se sebou i se svými křesťanskými snahami a neměla jsem ustavičně živé vědomí o milosrdenství a lásce Boží. Časem na mne přicházely pocity malomyslnosti a to bývalo příčinou mé velké úzkosti myslí.

Adventní hnutí v Portlandu

V červnu 1842 měl pan Miller druhou řadu přednášek v kostele v Gascově ulici v Portlandu. Pokládala jsem za velkou přednost chodit na tyto přednášky, protože jsem zmalomyslněla a necítila jsem se připravena k setkání s Pánem. Tyto druhé přednášky ve městě vzbudily mnohem větší pozornost než první. Až na několik výjimek zavřela různá společenství před panem Millerem dveře svých kostelů. V mnoha kázáních z různých kazatelen se snažili představit zdánlivé fanatické bludy tohoto kazatele. Zástupy pozorných posluchačů však chodily do jeho shromáždění a mnoho se jich nedostalo ani do domu. Shromáždění lidé byli neobyčejně klidní a pozorní.

Pan Miller neužíval ve svých kázáních krasomluvy, ani to nebylo mistrné umění řečnické, předkládal však jasné a překvapující skutečnosti, které burcovaly jeho posluchače z jejich lhostejnosti. Své výroky a názory podpíral důkazy z Písma. Jeho slova doprovázela přesvědčující moc, potvrzující moc a řeč pravdy.

Byl zdvořilý a sympatický. Když bylo v sále plno a všechna místa obsazena, viděla jsem, že opustil stolec a šel uličkou dozadu, vzal za ruku starého muže nebo ženu, aby pro ně našel místo, načež se vrátil a pokračoval v kázání. Právem byl nazýván "otec Miller", protože

bdělým okem střežil ty, kteří se dostali do jeho dohledu, byl láskyplný, příjemné povahy a měkkého srdce.

Byl zajímavým řečníkem a jeho napomenutí Kristovým vyznavačům i pokání činícím byla mocná a účinná. Jeho shromáždění pronikala často tak hluboká vážnost, že ji bylo těžko okoušet. V myslích poslouchajících spočíval pocit hrozící krize lidských dějin. Mnozí se poddali působení Ducha Božího. Šedovlasí muži a letité ženy vyhledávali chvějícími se kroky lavici pokání, osoby v mužném věku, i mládež a děti byli hluboce pohnuti. Vzdechy a pláč i chvály Boží se mísily s modlitbami.

Věřila jsem vážným slovům sluhy Božího a bolestně se dotýkalo mého srdce, když jsem se setkala s odporem, nebo se stala předmětem žertů. Často jsem chodila na shromáždění a věřila, že Ježíš brzy přijde v oblacích nebeských. Mou velkou touhou bylo být připravena na setkání s ním. Stále jsem přemýšlela o čistotě srdce. Především jsem toužila být účastníkem tohoto velkého požehnání a vědět, že mne Bůh přijal.

Ve zmatku ve věci posvěcení

Mezi metodisty jsem slyšela mnoho o posvěcení, ale neměla jsem o tom jasné představy. Zdálo se mi, že toto požehnání je z mého dosahu, stav čistoty, který mé srdce nemůže zakusit. Viděla jsem osoby, které pod vlivem mocného duchovního vzrušení pozbyly svou tělesnou sílu a slyšela jsem, že je to známkou posvěcení. Nemohla jsem však pochopit, co je nutné, abych byla Bohu cele posvěcena. Moji křesťanští přátelé mi říkali: "Věř nyní v Ježíše! Věř, že tě nyní přijme!" Pokoušela jsem se to dělat, ale nemohla jsem uvěřit tomu, že jsem přijala požehnání, které, jak se mi zdálo, mělo nadchnout celou bytost. Divila jsem se své vlastní tvrdosti srdce, protože jsem byla neschopna zakusit vznešenost Ducha, o níž svědčili ostatní. Zdálo se mi, že jsem jiná než oni a že jsem navždy vyloučena z dokonalé radosti posvěcení a čistoty srdce.

Mé představy o ospravedlnění a posvěcení byly zmatené. Tyto dva předměty mi byly předloženy odděleně, každý zvlášť, přece jsem však nepochopila rozdíl nebo nerozuměla významu slov a všechna objasňování kazatelů jen rozmnožovaly mé těžkosti. Nebyla jsem schopna dožadovat se požehnání sama pro sebe a divila jsem se, že je možné najít je jen u metodistů. Přemýšlela jsem, zda se navštěvováním shromáždění adventistů neodlučuji od toho, co jsem si především přála, totiž od Svatého Ducha Božího.

Přece jsem však pozorovala, že někteří z těch, kdo tvrdili, že jsou posvěceni, zjevovali trpkého ducha, když se mluvilo o druhém příchodu Pána Ježíše. To se mi nezdálo být důkazem posvěcení. Nemohla jsem pochopit, proč měli kazatelé z kazatelen tak bojovat proti učení o blízkosti druhého příchodu Kristova. Za kázáním této víry přišly reformy a mnoho zbožných kazatelů a laiků to přijalo jako pravdu. Zdálo se mi, že ti, kteří Ježíše opravdově milovali, měli zvěst o jeho příchodu ochotně přijmout a radovat se, že je to blízko. Cítila jsem, že si mohu činit nárok jen na to, co označovali jako ospravedlnění. Ve Slově Božím jsem četla, že bez posvěcení nikdo neužije Pána. Bylo tedy nutné dosáhnout vyššího stupně, kterého jsem musela dosáhnout dříve, než bych mohla mít jistotu věčného života. Tento problém jsem ustavičně studovala. Věřila jsem totiž, že Kristus brzy přijde a obávala jsem se, že mne nalezne nepřipravenou setkat se s ním. Ve dne i v noci mi v uších zněla slova zatracení a mé ustavičné volání k Bohu bylo: "Co mám činit, abych byla spasena?"

Jeho milosrdenství a lásku mi zatemňovala a zastiňovala myšlenka na Boží spravedlnost. V té době jsem zakoušela velkou úzkost srdce. Byla jsem učena, že mám věřit ve věčné hořící peklo. Zatímco jsem přemýšlela o ubohém stavu hříšníků bez Boha a bez naděje, měla jsem velké pochybnosti. Obávala jsem se, že zahynu, že po celou věčnost budu trpět živou smrtí. Hrozné pomýšlení, že mé hříchy jsou příliš veliké, aby mohly být odpuštěny a že půjdu na věky do zahynutí, mne stále znepokojovalo.

Hrozné líčení, jež jsem slýchala o zatracených duších se hluboko vtisklo do mé mysli. Kazatelé líčili na kazatelnách živé obrazy o stavu ztracených. Učili, že Bůh chce zachránit jen posvěcené, že na nás stále spočívá oko Boží, že Bůh sám vede knihy s přesností nekonečné moudrosti a že každý spáchaný hřích je věrně proti nám zapsaný a obdrží svůj spravedlivý trest.

Satan byl představován jako ten, kdo chce uchvátit svou oběť a uvést ji do největší hloubky úzkosti srdce a jásající nad naším utrpením pocházejícím ze strachu před věčně hořícím peklem, kde po mukách tisíciletí ohnivé vlny opět vynášejí na hladinu svíjející se oběti, jež tu volají: "Jak dlouho, ó Pane, jak dlouho?" Tu že z hloubi propasti zahřmí odpověď: "Po celou věčnost!" A tavící vlny prý znovu uchopí ztracené, aby je stáhly do hlubin stálého, bez ustání hořícího moře ohně.

Když jsem poslouchala toto hrozné líčení, působilo to na mou obrazotvornost tak, že jsem se potila a jen stěží jsem potlačila výkřik, neboť mi připadalo, že již cítím bolesti konečného zničení. Potom mluvil kazatel o nejistotě života: chvíli můžeme být zde na zemi a za chvíli v pekle, chvíli na zemi a hned potom v nebi. Zvolíme si ohnivé jezero a společnost démonů nebo požehnání nebes se svatými anděly jako našimi společníky? Budeme po všechny věky slyšet hlasy křiků a proklínání ztracených duší nebo budeme zpívat před trůnem písne Ježíšovi?

Naš nebeský Otec byl mé mysli představován jako tyran, který se kochá bolestmi odsouzených a nikoliv jako láskyplný, soucitný přítel hříšníků, který svá stvoření miluje láskou, jež převyšuje všechnen rozum a přeje si, aby byli zachováni pro jeho království.

Když se mne zmocnila myšlenka, že Bůh má radost v utrpení bytostí stvořených k jeho obrazu, zdálo se mi, že mne od něho oddělil mrak temnoty. Když jsem přemýšlela o tom, že Stvořitel celého světa vrhá bezbožné do pekla, klesalo mé srdce strachem a pochybovala jsem, že tak krutá a tyranská bytost se někdy skloní, aby mne vysvobodila od rozsudku vyčteného nad hříšníky.

Myslela jsem, že osud odsouzeného hříšníka bude mým osudem - totiž na věky trpět plameny pekla, dokud Bůh sám bude trvat. Rozprostřela se nade mnou téměř úplná temnota a zdálo se mi, že není východiska. Kolik těžkostí a hoře bych nemusela prožívat, kdyby mi byla pravda předložena tak, jak ji znám dnes. Kdyby se více mluvilo o lásce Boží a méně o Boží přísné spravedlnosti, byla by mne krása a vznešenost jeho povahy naplnila hlubokou a vážnou láskou ke Stvořiteli.

4. kapitola

Počátek veřejného působení

Až do té doby jsem se nikdy nemodlila veřejně a v modlitebních shromážděních jsem promluvila jen několik ostýchavých slov. Nyní jsem pocítovala mocné puzení, že mám hledat

Pána na modlitbě v našich malých modlitebních shromážděních. Toho jsem se však neodvážila ze strachu, že se spletu a nebudu moci vyjádřit své myšlenky. Tato povinnost však byla mé mysli tak důrazně ukázána, že se mi to zdálo posmíváním Bohu, když jsem se modlila v skrytě, protože jsem nečinila jeho vůli. Přemohly mne pochybnosti a po tři týdny nepronikl světelný paprsek tmou, která mne obkličovala.

Utrpení mé duše bylo veliké. Mnohdy jsem po celou noc nechtěla zavřít oči, ale čekala jsem, až má sestra tvrdě usne, potom jsem tiše opustila postel, poklekla na zem a tiše se modlila v tupém bolu, který nelze vypsát. Hrůzy věčně hořícího pekla mne stále znepokojovaly. Věděla jsem, že nebudu schopná žít dlouho v takovém stavu a nechtěla jsem zemřít a propadnout hroznému osudu hříšníka. S jakou závistí jsem pozorovala ty, kteří si uvědomovali své přijetí u Boha! Jak cennou se jevila mé bolestí sklíčené duši naděje křesťana!

Často jsem zůstala celou noc skloněna na modlitbě, vzdychala jsem a chvěla se v nevýslovné bolesti srdce a v beznaději, jež přesahuje všechny představy. "Pane, smiluj se nade mnou!" byla má prosba a jako ubohý celník jsem se neodvážila zvednout oči k nebi, ale sklonila jsem obličej k zemi. Velmi jsem zhubla a vysílila, ale o svém utrpení a o své pochybnosti jsem nikomu neřekla.

Sen o chrámu a Beránku

V této své sklíčenosti jsem měla sen, který na mne zapůsobil mocným dojmem. Zdálo se mi, že vidím chrám, do něhož proudí mnoho lidí. Jenom ti, kteří v tomto chrámě hledali útočiště, budou zachráněni, až se naplní čas. Všichni, kteří zůstanou venku, budou navždy ztraceni. Velké zástupy venku, které šly svými rozličnými cestami se vysmívaly a posmívaly těm, kteří vcházeli do chrámu a říkaly jim, že tento plán jistoty je chytrým klamem a že ve skutečnosti nelze nijak uniknout jakémukoli nebezpečí. Uchopili dokonce některé, aby jim zabránili vejít dovnitř. Protože jsem se obávala, že se mi budou vysmívat, pokládala jsem za nejlepší počkat, až se zástup rozptýlí, až bych mohla vejít tak, aby mě nezpozorovali. Ale jejich počet byl stále větší. Začala jsem mít obavy, že bych mohla přijít pozdě, a proto jsem rychle opustila domov a protlačovala se davem. Ve svém úsilí dostat se do chrámu jsem nepozorovala zástupy, jež mě obkličovaly, nebo jsem si jich nevšímala.

Při vstupu do budovy jsem viděla, že velký chrám byl podepřen jediným velkým sloupem a na tom byl přivázán beránek, velmi zohavený a krvácející. Zdálo se, že my přítomní víme, že tento beránek byl raněn a ubit pro nás. Všichni, kdo vstoupili do chrámu, museli přijít před něho a vyznat své hříchy. Právě před beránkem byla vyvýšena sedadla, na nichž seděl zástup vypadající velice šťastně. Zdálo se, že na jejich obličejích září nebeské světlo, chválili Boha a zpívali radostně písně díky, jež zněly jako hudba andělů. To byli ti, kteří přišli před beránka, vyznali své hříchy, dosáhli odpuštění a nyní v radostné naději očekávali potěšující událost.

Jakmile jsem vstoupila do budovy, přišla na mne bázeň a pocit studu, že se musím před těmito lidmi pokořit, zdálo se mi však, že jsem nucena jít kupředu a pomalu jsem obcházela sloup, abych vstoupila před beránka, když tu zazněla trouba, chrám se otřásl, vítězná volání shromážděných svatých stoupala vzhůru a velký jas ozářil budovu. Potom nastala hustá tma. Všichni šťastní lidé zmizeli i s tou jasností a já jsem byla ponechána sama v tiché hrůze noci.

Probudila jsem se v duševní bolesti a stěží jsem se mohla přesvědčit, že jsem snila. Zdálo se mi, že můj osud je zpečetěn, že Duch Páně mne opustil, aby se už nevrátil.

Sen, v němž jsem viděla Ježíše

Brzy nato jsem měla jiný sen. Zdálo se mi, že sedím, obličej mám zakrytý rukama a zoufale uvažuji: Kdyby byl Ježíš na zemi, šla bych k němu, padla bych mu k nohám a pověděla bych mu všechna svá utrpení. On by se ode mne neodvrátil, měl by se mnou slitování a já bych jej milovala a stále bych mu sloužila. V tu chvíli se otevřely dveře a vstoupila osoba vznešené postavy. Pohlédla na mne se soucitem a řekla: "Chtěla bys vidět Ježíše? Je zde a chceš-li, můžeš jej vidět. Vezmi všechno, co máš a pojď za mnou."

S nevýslovnou radostí jsem poslechla, popadla svůj malý majetek a šla za svým vůdcem. Ten mne vedl k příkrým a na pohled chatrným schodům. Když jsem začala vystupovat na schody, napomínal mne, abych svůj zrak upírala vzhůru, abych nedostala závrať a nespadla. Mnozí jiní, kteří po schodech vystupovali vzhůru spadli dříve, než došli na konec.

Pak jsme dosáhli posledního stupně a stanuli jsme přede dveřmi. Můj vůdce mi řekl, abych odložila všechny věci, které mám s sebou. S radostí jsem je odložila, potom otevřel dveře a zval mne, abych vstoupila. Za malou chvíli jsem stála před Ježíšem. Jak krásný to byl obličej. Zde nebyl možný omyl, tak zářivý projev dobrotivosti a vznešenosti nemohl náležet jinému. Když na mne spočinul jeho zrak, věděla jsem, že zná všechny okolnosti mého života, všechno mé myšlení i mé pocity.

Snažila jsem se ukrýt před jeho pohledem, neboť jsem nemohla snést jeho pronikavé oči. On se však usmíval, přiblížil se ke mně, položil svou ruku na mou hlavu a řekl: "Neboj se." Zvuk jeho sladkého hlasu pronikl mým srdcem a naplnil blažeností, kterou jsem dosud nikdy neokusila. Byla jsem příliš šťastná, abych mohla vyjádřit slovo a přemožena nevýslovnou blažeností padla k jeho nohám. Zatímco jsem bez síly ležela, šly kolem mne výjevy krásy a nádhery a zdálo se mi, že jsem dosáhla pokoje a bezpečnosti nebeské. Pak se mi síla vrátila a já jsem vstala. Láskyplné oči Ježíšovy na mě dosud spočívaly a jeho úsměv občerstvoval mou duši. Jeho přítomnost mne naplnila svatou bází a nevýslovnou láskou.

Můj vůdce potom otevřel dveře a oba jsme vyšli ven. Pak mi přikázal, abych si vzala všechny věci, které jsem nechala venku. Když jsem to udělala, dal mi zelené, pevně navinuté klubko. Řekl mi, abych vložila klubko na své srdce a budu-li si přát vidět Ježíše, mám je vzít a jak je možné rozvinout. Varoval mne, abych je nenechala dlouho rozvinuté, aby se neudělaly klíčky a špatně by šlo navinout. Vložila jsem klubíčko na srdce a radostně sestupovala po schodech dolů, chválila Pána a vyprávěla každému, koho jsem potkala, kde by mohli Ježíše najít.

Tento sen mi dal naději. Zelené klubíčko mi znázorňovalo víru, krásu a prostotu pravé důvěry v Boha, která začala svítat v mé duši

Přátelský soucit a rady

Nyní jsem svěřila své matce všechna svá soužení a těžkosti. Prokázala mi láskyplnou náklonnost, povzbuzovala mne a radila, abych se šla poradit k br. Stockmanovi, který tehdy zvěstoval adventní poselství v Portlandu. Velmi jsem mu důvěřovala, protože to byl oddaný služebník Kristův. Když vyslechl mé vidění, položil něžně ruku na mou hlavu a se slzami v očích řekl: „Ellen, ty jsi jen dítě. Na svůj věk máš jedinečnou zkušenost. Ježíš tě jistě připravuje pro zvláštní dílo.“

Pak mi řekl, že i kdybych byla osobou zralého věku a byla takto trápena zoufalstvím a pochybnostmi, ví, že je pro mne naděje v lásce Ježíšově. Právě ty úzkosti, jež jsem vytrpěla,

jsou jistým důkazem, že na mě pracuje Duch Páně. Řekl, že zatvrdí-li se hříšník ve svém provinění, nepoznává velikost svého přestoupení, ale lichotí si, že je spravedlivý a že není žádného nebezpečí. Duch Páně ho opustí a stane se nevšímavým a lhostejným nebo opovážlivě vzpurným. Tento dobrý muž mi vypravoval o Boží lásce k bloudícím dětem. Bůh místo toho, aby se radoval nad jejich přestoupením, touží je k sobě přitáhnout prostou vírou a důvěrou. Mluvil o veliké lásce Kristově a o plánu vykoupení.

Bratr Stockman mluvil o mé dřívější návštěvě a řekl, že je to skutečně vážná zkouška, ale napomínal mne, abych věřila, že ruka milujícího Otce nebude ode mne odňatá, že v dalším životě, až odejde mlha obkličující mou mysl, poznám moudrost Božské prozřetelnosti, která se mi zdála tak krutou a tajuplnou. Ježíš řekl svým učedníkům: "Co já činím, ty nevíš nyní, ale potom zvíš." (J 13,7) Ve velké budoucnosti nebudeme již vidět vše jako v zrcadle, ale na tajemství Boží lásky budeme pohlížet tváří v tvář.

„Jdi klidně svou cestou, Ellen," řekl, "jdi domů a důvěřuj Ježíši, neboť nezadrží svou lásku pravému hledajícímu." Potom se za mne vážně modlil a zdálo se, že Bůh jistě vyslyší svého svatého, i kdyby mé pokorné prosby zůstaly nevyslyšeny. Mé mysl se velmi ulehčilo a bídné otroctví pochybností zmizelo, když jsem naslouchala moudrým a láskyplným radám tohoto učitele v Izraeli. Odešla jsem od něho potěšena a povzbuzena.

Za těch několik málo minut, v nichž jsem dostala poučení od bratra Stockmana jsem nabyla většího poznání nežné a soucitné lásky Boží, než ze všech kázání a napomenutí, jež jsem kdy slyšela.

Má první veřejná modlitba

Vrátila jsem se domů, předstoupila znovu před Pána a slíbila, že chci dělat a trpět to, co by ode mne žádal, jen když milý úsměv Ježíšův bude potěšovat mé srdce. Znovu mi byla ukázána táž povinnost, která mne již dříve znepokojovala, totiž vzít na sebe svůj kříž ve shromáždění dítek Božích. Příležitost na sebe nedala dlouho čekat. Téhož večera bylo u mého strýce modlitební shromáždění, kterého jsem se zúčastnila.

Když ostatní poklekli k modlitbě, chvěla jsem se a sklonila se s nimi a když se jich několik pomodlilo, pozvedla jsem svůj hlas v modlitbě dříve, než jsem si toho byla vědoma. V onom okamžiku se mi zjevila zaslíbení podobná cenným perlám, jež bychom mohli obdržet, kdybychom o ně prosili. Když jsem se modlila, opustila mne tíha a duševní úzkost, jež jsem tak dlouho snášela a sestoupilo na mě požehnání Páně jako tichá rosa. Chválila jsem Boha z hloubi svého srdce. Zdálo se, že je vše ode mne odňato, kromě Ježíše a jeho slávy a nevnímala jsem, co se dělo kolem mne.

Duch Boží na mě spočinul takovou mocí, že jsem nebyla schopna jít toho večera domů. Když jsem opět nabyla vědomí, byla jsem v domě mého strýce, kde jsme se shromáždili k modlitebnímu shromáždění a kde o mě pečovali a ošetřili mne. Můj strýc ani má teta se neradovali z náboženství, přestože on jednou učinil vyznání, ale od té doby odpadl. Bylo mi řečeno, že byl velmi rozrušen, když na mě spočívala moc Boží a to tak zvláštním způsobem, že chodil sem a tam s myslí velmi znepokojenou a ustrašenou.

Když jsem byla sražena na zem, někteří z přítomných byli velmi vzrušeni a chtěli poslat pro lékaře, protože se domnívali, že se stalo něco nebezpečného, ale má matka je prosila, aby mě nechali samotnou, protože jí a jiným zkušeným křesťanům bylo jasné, že mě přemohla předivná moc Boží. Když jsem se následujícího dne vrátila domů, stala se ve mně velká změna. Zdálo se mi, že nejsem táž osoba, která předcházejícího večera opustila dům svého otce. V mých myšlenkách se stále vynořoval verš Písma: "Hospodin je můj pastýř, nebudu míti nedostatku." (Ž 23,1) Mé srdce bylo radostnější, kdykoliv jsem si tato slova opakovala.

Vidění o lásce Otcově

Mého srdce se nyní zmocnila víra. Cítila jsem nevýslovnou lásku k Bohu a měla jsem svědectví jeho Ducha, že mé hříchy jsou odpuštěny. Mé názory o Otci se změnily. Dívala jsem nyní na něho jako na dobrotivého a láskyplného Otce a ne jako na přísného tyрана, který nutí lidi ke slepé poslušnosti. Mé srdce cítilo, že je k němu přitahováno hlubokou a vroucí láskou. Poslouchat jeho vůli se mi stalo radostí a pracovat v jeho službě mi bylo potěšením. Žádný stín nehalil světlo, které mi zjevovalo dokonalou vůli Boží. Cítila jsem zaslíbení ve mně přebývajícího Spasitele a zakusila jsem pravdu slov Kristových: "Kdo mne následuje, nebude chodit v temnostech, ale bude mít světlo života." (J 8,12)

Můj pokoj a mé štěstí bylo v pravém opaku k mé dřívější smutné náladě a úzkosti srdce. Zdálo se mi, jako bych byla zachráněna z pekla a přenesena do nebe. Mohla jsem děkovat Bohu za nehodu, jež byla zkouškou mého celého života, neboť byla také prostředkem, jenž obrátil mé myšlenky na věčnost. Od přirozenosti pyšná a příčinnivá bych nebyla nakloněna dát své srdce Ježíši, kdyby nepřišla ona těžká zkouška, jež mne takto odloučila od slávy a pošetilosti světa.

Po šest měsíců mou mysl nermoutil žádný stín, aniž jsem zameškala jedinou známou povinnost. Mou snahou bylo činit vůli Boží a Ježíše a nebe mít stále na zřeteli a v srdci. Byla jsem překvapena a nadšena jasností, s níž mi nyní bylo předkládáno spasení a dílo Ježíšovo. Nechci se více pokoušet objasňovat své myšlenky, stačí, řeknu-li, že staré pominulo a vše se stalo nové. Nebylo tu mráčku, který by rušil mou dokonalou slast. Toužila jsem vyprávět zvěst o lásce Ježíšově, neměla jsem však chuť mluvit s někým o obyčejných věcech. Mé srdce bylo tak naplněno láskou k Bohu a pokojem, který převyšuje všechno poznání, že jsem ráda přemýšlela o Božích věcech a modlila se.

Vydání svědectví

Večer po tom, co se mi dostalo tak velikého požehnání, navštívila jsem adventní shromáždění. Když přišla chvíle, v níž následovníci Kristovi vydávali svědectví, nemohla jsem mlčet, povstala jsem a vypravovala svou zkušenost. Nenapadla mě však jediná myšlenka o tom, co bych měla říct, ale prostá zvěst o lásce Ježíšově plynula z mých rtů s dokonalou volností a mé srdce bylo tak šťastné, že je osvobozeno od otroctví temného pochybování, že jsem zcela pustila ze zřetele lidi, kteří mě obklopovali a zdálo se mi, že jsem sama s Bohem. Nedělalo mi žádný problém vyjádřit svůj pokoj a štěstí, jen slzy vděčnosti poněkud můj hlas tlumily.

Bratr Stockman byl přítomen. Nedávno mě viděl ve velkých pochybnostech a nyní viděl, jak se vše změnilo. Hlasitě plakal, radoval se se mnou a chválil Boha za tento důkaz milosrdenství a lásky.

Zanedlouho po tom, co se mi dostalo tohoto požehnání, jsem navštívila konferenční zasedání takzvané "Křesťanské církve", kde byl pastorem br. Brown. Byla jsem pozvána, abych vyprávěla svou zkušenost a cítila jsem nejen velkou vážnost při vyjadřování, ale také radost z vyprávění své příhody o lásce Ježíšově a radosti, že mne Bůh přijal. Když jsem mluvila s pokorným srdcem a se slzami v očích, zdálo se mi, že má duše je v děkování přitahována blíže k nebi. Podmaňující moc Páně sestoupila na shromážděné. Mnozí plakali a jiní chválili Boha.

Hříšníci byli pozváni, aby se nechali za sebe modlit a mnozí uposlechli volání. Mé srdce bylo Bohu tak vděčné za požehnání, které mi udělil, že jsem toužila po tom, aby i jiní mohli mít účast na této svaté radosti. Největší zájem jsem měla o ty, kteří snad trpěli pocitem nelibosti Boží a tíhou svých hříchů. Mezitím co jsem vyprávěla své zkušenosti, cítila jsem, že by nikdo nemohl odporovat důkazu odpouštějící lásky Boží, která ve mě způsobila tak předivnou změnu. Skutečnost pravého obrácení se mi zdála tak prostou, že jsem si přála pomoci svým mladým přátelům k světlu a v tomto směru jsem uplatňovala svůj vliv při každé příležitosti.

Mé působení pro mladé přátele

Se svými mladými přáteli jsem uspořádala shromáždění. Někteří z nich však byli mnohem starší než já a někteří byli dokonce ženatí a vdané. Někteří z nich byli marniví a bezmyšlenkovití, má zkušenost jim zněla jako prázdné žvastání a neposlechli mé prosby. Přesto jsem se rozhodla, že ve svých snahách neustanu, dokud se tyto milé duše neodevzdají Bohu, neboť jsem o ně měla velký zájem. Několik nocí jsem strávila na vážné modlitbě za ty, které jsem vyhledala a shromáždila, abych pro ně působila a modlila se s nimi .

Někteří z nich se s námi shromáždili ze zvědavosti, aby poslechli, co jim chci říct, jiní se domnívali, že to nemám v hlavě v pořádku, protože jsem byla ve svém úsilí tak vytrvalá, zvláště když oni neprojevovali žádný zájem. Ale v každém našem malém shromáždění jsem pokračovala v napomínání a v modlitbě za každého zvlášť, až se všichni odevzdali Ježíši a uznali zásluhy jeho odpouštějící lásky. Všichni se obrátili k Bohu.

Noc za noci se mi zdálo, že působím pro spásu duší. V těchto dobách mi byly představeny jisté osoby, ty jsem potom vyhledala a s nimi se modlila. Všichni, jen s jedinou výjimkou, se odevzdali Pánu. Někteří z našich povrchních bratří se obávali, že jsem příliš horlivá v práci pro obrácení duší, mi se však zdál čas tak krátký, že všichni, kteří mají naději na nesmrtelnost a očekávají brzký příchod Kristův, mají bez ustání působit pro ty, kteří byli ještě ve svých hříších a stáli u propasti hrozné zkázy.

Ačkoliv jsem byla velmi mladá, byl mi plán vykoupení tak jasný a má osobní zkušenost byla tak zvláštní, že jsem při přemýšlení o té věci věděla, že je mou povinností svým úsilím dále působit pro spásu draze vykoupených duší, modlit se a vyznávat Krista při každé příležitosti. Má celá bytost byla oddána službě Mistra. Kdyby přišlo cokoli, byla jsem rozhodnuta líbit se Bohu a žít jako ten, kdo očekává Spasitele a odměnu věrných. Jako malé dítě jsem přišla k Bohu jako k Otcí, abych se ho zeptala, co mám dělat. A když mi potom byla objasněna má povinnost, bylo mým největším štěstím ji vykonat. Často na mě přicházely zvláštní zkoušky. Ti, kteří byli zkušenější než já se pokoušeli držet mne zpět a zchladit vroucnost mé víry, protože však laskavý úsměv Ježíšův ozařoval můj život a v mém srdci byla láska Boží, šla jsem s radostnou myslí svou cestou.

5. kapitola

Vystoupení z církve

Rodina mého otce ještě příležitostně chodila do církve metodistů a do takzvaných třídních shromáždění, konaných v soukromých domech.

Jednoho večera jsem šla se svým bratrem Robertem do třídního shromáždění. Předsedající bratr byl přítomen. Když přišla řada na mého bratra, aby vydal svědectví, mluvil s velkou pokorou, avšak jasně o nutnosti dokonalé pohotovosti k setkání se s naším Spasitelem, až přijde s mocí a velikou slávou v oblacích nebeských. Když můj bratr mluvil, rozlilo se po jeho obyčejně bledé tváři nebeské světlo. Zdálo se, jako by byl ze svého dřívějšího okolí v duchu vytržen a mluvil jako v přítomnosti Ježíšově.

Když jsem byla vyzvána já, abych mluvila, povstala jsem s klidnou myslí a srdcem plným lásky a pokoje. Vyprávěla jsem příběh svého velkého utrpení pod pocitem tíhy hříchů a jak jsem konečně obdržela tak dlouho toužebně očekávané požehnání - úplné poddání se Boží vůli - a vyjádřila jsem svou radost nad zvěstí o brzkém příchodu Vykupitele, který vezme své děti domů.

Rozdíl v učení

Ve své prostotě jsem očekávala, že moji bratři a sestry metodisté porozumí mým pocitům a že se budou radovat se mnou. Byla jsem však zklamána, mnoho sester stávalo, hlučně pohybovalo svými židlemi a obracelo se ke mně zády. Nemohla jsem pochopit, co jsem řekla, že jsem je urazila, mluvila jsem zcela krátce, protože jsem cítila mrazivý vliv jejich nelibosti.

Když jsem přestala mluvit, ptal se mne předsedající bratr, zda by nebylo příjemnější vést dlouhý, užitečný život a činit dobro jiným než rychle nechat přijít Ježíše a zničit ubohé hříšníky. Odpověděla jsem, že toužím po příchodu Ježíšově. Potom bude konec hříchu, navždy se budeme těšit ze svatosti a ďábel nás již nebude pokoušet a přivádět na scesti.

Když předsedající bratr promluvil k ostatním ve třídě, vyjádřil svou radost nad očekáváním pozemského milénia nebo tisíciletého království pokoje, v němž se země naplní známosti Pána tak, jako voda naplňuje moře a že touží, aby tato doba začala.

Po ukončení shromáždění jsem věděla, že ti, kteří ke mně byli dříve láskyplní a přátelští se ke mně nyní chovali zvláště chladně. Můj bratr a já jsme šli domů se smutným pocitem, že jsme nebyli pochopeni našimi bratry a že blízký druhý příchod Ježíše Krista v jejich srdcích vzbudil odpor.

Naděje na druhý příchod Kristův

Cestou domů jsme vážně mluvili o důkazech naší nové víry a naší naději. "Ellen," řekl Robert, "jsme snad klamáni? Je tato naděje v brzký příchod Pána Ježíše na zem kacířstvím, že ji kazatelé a vyznavači náboženství tak rozhořčeně potírají? Říkají, že Ježíš nepřijde ani za tisíce let. Kdyby měli jen trochu pravdy, nemohl by v našich dnech nastat konec světa."

Neodvažovala jsem se dopřát nevěře ani jediný okamžik a rychle jsem odpověděla: "Nepochybuji, že učení kázané panem Millerem je pravda. Jakou mocí jsou provázána jeho slova! Jak přesvědčivě působí na srdce hříšníků!"

Mluvili jsme zcela přímě a volně o těchto věcech a došli jsme k rozhodnutí, že je naší povinností a předností očekávat druhý příchod Spasitele, připravovat se na jeho zjevení se a být připraveni setkat se s ním s radostí. Jaké vyhlídky mají při jeho příchodu ti, kteří nyní říkají: "Prodlívá Pán můj přijítí" a netouží po tom ho uvidět? Divili jsme se, že se kazatelé odvážili chlácholit obavy hříšníků a odpadlých, říkajíc: "Pokoj, pokoj!", zatímco varovné poselství je šířeno po celé zemi. Doba se nám zdála velmi slavností, cítili jsme, že bychom neměli ztrácet čas.

"Strom se pozná po ovoci", poznamenal Robert. Co pro nás učinila tato víra? Přesvědčila nás, že jsme nebyli připraveni na příchod Páně, že musíme mít čisté srdce a bez takového že se nemůžeme se Spasitelem setkat v pokoji. Povzbudila nás, abychom si od Boha vyprosili novou sílu a milost.

"Co učinila pro tebe, Ellen? Byla bys tím, čím jsi nyní, kdybys neslyšela učení o druhém brzkém příchodu Ježíše? Jakou naději vzbudila v tvém srdci? Jaký pokoj, jakou radost a jakou lásku ti dala? A pro mne učinila všechno. Miluji Ježíše a všechny křesťany. Miluji modlitební shromáždění. Ve čtení bible a v modlitbě nacházím velkou radost."

Tímto rozhovorem jsme se cítili posílení a rozhodli jsme se, že se nenecháme odvrátit od našeho upřímného přesvědčení o pravdě a od blahoslavené naděje v druhý příchod Kristův v oblacích nebeských. Byli jsem vděční, že jsme poznali cenné světlo a radost z příchodu Páně.

Mé poslední svědectví v třídním shromáždění

Zanedlouho jsme šli opět do třídního shromáždění. Toužili jsme po příležitosti mluvit o lásce Boží, jež pohnula naší duší. zvláště já jsem si přála mluvit o dobrotě a milosrdenství Božím ke mně. Se mnou se stala tak velká změna, že se mi zdálo mou povinností využít každé příležitosti ke svědectví o lásce mého Spasitele.

Když na mě přišla řada, abych mluvila, uvedla jsem důkazy lásky Ježíšovy, z níž jsem se těšila a zmínila jsem se, že radostně vzhlížím ke zkušenosti brzkého setkání se svým Vykupitelem. Víra v blízký příchod Kristův mne povzbudila, abych se vážněji modlila o posvěcení Duchem Božím.

Tu mne vedoucí třídního shromáždění přerušil a řekl: "Tys dosáhla posvěcení metodismem, metodismem, sestro a ne nějakou bludnou naukou."

Cítila jsem se puze na vyznat pravdu, že mé srdce nedosáhlo tohoto nového požehnání metodismem, ale povznášejícími pravdami o osobním příchodu Ježíše. Skrze něj jsem našla pokoj, radost a dokonalou lásku. Tak končilo mé poslední svědectví, jež jsem vydala ve třídě s mými bratry metodisty.

Potom mluvil Robert svým pokorným způsobem, ale tak jasně a dojmavě, že někteří plakali a byli velmi pohnuti. Někteří však pohoršeně kašlali a zdálo se, že je jim to velmi nepříjemné.

Když jsme opustili místnost, mluvili jsme opět o naší víře a podívovali jsme se, že naši křesťanští bratři a sestry to tak těžce nesli, když jsme mluvili o příchodu našeho Spasitele. Byli jsme přesvědčeni, že jsme již neměli do třídního shromáždění jít. Naděje na slavné zjevení se Kristovo naplňovalo naše duše a došla svého vyjádření, když jsme začali mluvit. Bylo zřejmé, že jsme v třídním shromáždění nemohli mít volnost, neboť naše svědectví bylo k posměchu a k narážkám, jež se po ukončení shromáždění donesly našemu sluchu a to od bratří a sester, jež jsme ctili a milovali.

Šíření adventního poselství

Toho času měli adventisté shromáždění v Bethovenově sále. Můj otec chodil se svou rodinou do těchto shromáždění velmi pravidelně. Všeobecně se mělo za to, že Kristus přijde v roce 1843. Doba, v níž mohly být zachráněny duše se mi zdála tak krátká, že jsem se rozhodla dělat vše, co bylo v mé moci, abych hříšníky přivedla ke světlu pravdy.

Měla jsem doma dvě sestry, Sáru o několik let straší než já a sestru - dvojče - Alžbětu. Mluvily jsme spolu o té věci samy a rozhodly jsme se vydělat tolik peněz, kolik jen bude možné, abychom za ně koupily spisy a knihy a mohly je darovat. To bylo to nejlepší co jsme mohly udělat a toto málo jsme činily rády.

Náš otec byl kloboučník a mi bylo přiděleno děláni okrajů klobouků, protože to byla nejlehčí práce. Také jsem pletla punčochy, jeden pár za 25 centů. Mé srdce bylo tak slabé, že jsem musela při sezení v posteli být podepřena poduškami, abychom mohla pracovat. Tak jsem seděla den za dnem a radovala se, že mé chvějící se prsty mohou alespoň malým dílem přispět k dílu, jež jsem tolik milovala. Za den jsem si vydělala 25 centů. Jak starostlivě jsem odkládala malé stříbrné mince, jež jsem si vydělala, které měly být vydány za spisy a tím měl být osvíceny a probuzeny duše přebývající v temnotě.

Nebyla jsem pokoušena vydat svůj výdělek ke svému osobnímu uspokojení. Mé šaty byly prosté, nic nebylo vydáno za neužitečnou ozdobu. Tak jsem měla vždy malou částku ke koupi vhodných knih. Ty byly potom dány do rukou zkušených osob, které je odevzdaly dál.

Každá strana těchto tiskopisů se zdála mým očím cennou, vždyť to byl posel světla světu, který prikazoval, aby se připravili na tu velkou událost, jenž byla tak blízko. Spása duší bylo břímě, na které jsem myslela a mé srdce bylo naplněno bolestí nad těmi, kteří si lichotili, že žijí v jistotě, zatímco se světem neslo varovné poselství.

Otázka nesmrtelnosti

Jednoho dne jsem slyšela rozmluvu mé matky s jednou sestrou, týkající se kázání, jež nedávno slyšely, v němž bylo řečeno, že duše není nesmrtelná. Některé verše, které kazatel uvedl jako důkazy, se opakovaly. Mezi nimi, jak si vzpomínám a které na mne velmi zapůsobily, jsou tyto: "Duše, která hřeší, zemře." (Ez 18,4) "Živí vědí, že zemrou, mrtví pak nevědí nic." (Kaz 9,5) "Které časem svým ukáže ten blahoslavený a mocný král kralujících a Pán panujících, který sám má nesmrtelnost." (1. Tim 6,15-16) Oplatí "těm, kteříž trvajíce v dobrém skutku, slávy a cti a nesmrtelnosti hledají životem věčným." (Ř 2,6-7)

"Proč", ptala se moje matka, když uvedla tato místa bible, "by měli hledat něco, co už mají?"

Poslouchala jsem tyto nové myšlenky s živým bolestným zájmem. A když jsem pak byla sama se svou matkou, ptala jsem se, zda skutečně věří, že duše není nesmrtelná. Její odpověď byla, že se obává, že jsem na omylu, co se týká této otázky jakož i některých jiných.

"Ale maminko," říkala jsem, "věříš opravdu, že duše spí v hrobě až do vzkříšení? Myslíš, že křesťan nejde po smrti do nebe a hříšník do pekla?"

Ona odpověděla: "Bible nám nedává důkaz, že je věčně hořící peklo. Kdyby bylo takové místo, bylo by to řečeno v této svaté knize."

"Ale maminko", zvolala jsem v překvapení, "to je od tebe zcela podivná řeč! Jestliže věříš této podivné nauce, pak to nikomu neříkej, protože se bojím, že se hříšníci nechají touto vírou ukolébat v jistotě a nebudou si přát hledat Pána."

"Je-li to čistá biblická pravda", odpověděla, "bude to prostředkem k získání hříšníků pro Ježíše, místo toho, aby to bránilo jejich spasení. Jestliže láska Boží nepřiměje vzbouřence, aby se jí odevzdal, hrůzy věčného pekla ho k pokání nepřivedou. Nezdá se mi to správné získávat duše pro Ježíše odvoláváním se na jeden z nejnižších stavů myslí člověka, na obyčejný strach. Láska Ježíšova přitahuje, ta přemůže i nejtvrďší srdce." Trvalo to několik měsíců od té rozmluvy, než jsem uslyšela něco dalšího o tomto učení, ale v té době jsem přemýšlela o tomto předmětu. Když se o tom kázalo, uvěřila jsem, že je to pravda. Od doby, kdy mi vzešlo světlo o spánku mrtvých, zmizelo tajemství, které mi zahalovalo zmrtvýchvstání a tato velká

událost nabyla nové a mocné důležitosti. Často jsem byla rozrušena pokusy uvést v soulad odměnu nebo trest udělený hned po smrti s budoucím zmrtvýchvstáním a přicházejícím soudem, o jejichž skutečnosti nelze pochybovat. Jestliže jdou duše hned po smrti do věčné blaženosti nebo do věčného trápení, proč je zapotřebí vzkříšení ubohého zpráchnivělého těla? Ale tato nová a krásná víra mi ukázala, proč inspirovaní pisatelé psali tolik o vzkříšení těla. Nyní jsem jasně poznala zaostalost našeho dřívějšího názoru na tuto otázku.

Návštěva pastora

Celá naše rodina se velmi zajímala o učení o brzkém příchodu Páně. Můj otec zde byl jako jeden ze sloupů církve metodistů. Byl vedoucím shromáždění v domech, které ležely mimo město. Přesto nás kazatel metodistů zvláště navštívil a tuto příležitost použil k tomu, aby nám řekl, že naše víra nesouhlasí s metodismem. Neptal se ani na příčinu naší víry, ani neuvedl něco z bible, aby nás vyvedl z bludu. Řekl však, že jsme přijali novou podivnou víru, kterou církev metodistů nemůže schvalovat.

Můj otec odpověděl, že se mýlí, jestliže to nazývá novým, podivným učením, že Ježíš sám říkal učedníkům o svém druhém příchodu, když pravil: "V domě Otce mého příbytkové mnozí jsou. Byť nebylo tak, pověděl bych vám. Jduť, abych vám připravil místo. A když odejdu, a připravím vám místo, zase přijdu, a poberu vás k sobě samému, abyste, kde jsem já i vy byli." (J 14,2-3) Když byl vzat do nebe a jeho věrní následovníci hleděli za mizejícím Pánem, "dva muži postavili se podlé nich v rouše bílém, a řekli: Muži Galilejští, co stojíte, hledíte do nebe? Tento Ježíš, který vzhůru vzat jest od vás do nebe, takt' přijde, jakž jste spatřili způsob jeho jdoucího do nebe." (Sk 1,10-11)

Otec, jehož tato věc naplňovala horlivostí, řekl: "A darem Ducha svatého nadšený apoštol Pavel k povzbuzení svých bratrů v Tessalonice napsal: "Vám pak, kteříž úzkost trpíte, odpočinutím s námi při zjevení Pána Ježíše s nebe s anděly moci jeho, v plameni ohně, kterýž pomstu uvede na ty, ješto neznají boha, a neposlouchají evangelium Pána našeho Jezukrista, kteříž pomstu ponесou, věčné zahynutí, od tváři Páně a od slávy moci jeho, když přijde, aby oslaven byl v svatých svých, a předivný ukázal se ve všech věřících.... v onen den." (2Te 1,7-10) "Nebo sám ten Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasem archanděla a s troubou Boží sstoupí s nebe, a mrtví v Kristu vstanou nejprvé. Potom my živí pozůstavení spolu s nimi zachráněni budeme do oblaků, vstříc Pánu v povětří, a tak vždycky s Pánem budeme. A protož potěšujte jedni druhých těmito slovy." (1Te 4,16-18)

Toto je mocnou autoritou pro naši víru. Ježíš a jeho apoštolé s vědomím vítězství radostně mluvili o druhém příchodu Krista a svatí andělé zvěstují, že Kristus, který odešel do nebe, zase přijde. Tím, že věříme slovům Ježíšovým a jeho učedníků, jsme způsobili pohoršení. To je velmi staré učení a není v něm ani stopy po kacířství."

Kazatel se ani nepokoušel uvést jeden verš z Písma, kterým by dokázal, že jsme na omylu, ale vymluvil se, že nemá čas. Radil nám, abychom tiše odešli z církve a vystříhalí se veřejného slyšení. Věděli jsme, že s jinými bratry bylo z tohoto důvodu nakládáno stejně a nepřáli jsme si být postaveni stranou, jako bychom se styděli vyznat svou víru nebo že bychom nebyli schopni podepřít ji Písmem. Moji rodiče trvali tedy na tom, aby jim byl oznámen důvod této žádosti.

Jedinou odpovědí na to bylo vyhýbavé prohlášení, že prý jsme si počínali proti ustanovením církve a že to nejlepší, co bychom mohli udělat, by bylo dobrovolně odejít a ušetřit si veřejné slyšení. Odpověděli jsme, že žádáme právoplatné slyšení a chceme vědět, z jakého hříchu jsme obviněni, protože v milovaném očekávání příchodu Spasitele nevidíme nějaké nesprávnosti.

Církevní slyšení

Zanedlouho nám bylo oznámeno, abychom přišli do shromáždění církve v jedné z předstíní. Bylo tam jen málo lidí. Vliv mého otce a jeho rodiny byl takový, že si naši odpůrci nepřáli náš případ předložit velkému počtu členů církve. Jediná obžaloba byla, že jsme jednali proti jejich předpisům. Na otázku, které předpisy jsme porušili nám bylo trochu váhavě řečeno, že jsme chodili do jiných shromáždění a že jsme zanedbávali pravidelné shromáždování v naší třídě.

Odpověděli jsme, že někteří z naší rodiny byli nějakou dobu na venkově a že ti, kteří zůstali ve městě, chyběli v třídním shromáždění jen po několik týdnů a byli mravně nuceni tam již nechodit, protože jimi vydaná svědectví vzbudila velikou nelibost. Také jsme připomněli, že jisté osoby, které po celý rok nechodily do třídních shromáždění, jsou přesto pokládány za dobře se chovající členy.

Potom se nás ptali, zda chceme vyznat, že jsme se uchýlili od jejich zásad a zda chceme též slíbit, že v budoucnu se budeme řídit těmito zásadami. Odpověděli jsme, že se neodvažujeme vzdát se naší naděje na brzký příchod našeho Vykupitele a že nadále budeme Pána ctít tím způsobem, který oni nazývají kacířstvím.

Můj otec zakusil při svém obhajování požehnání Boží a všichni jsme odcházeli s lehkou myslí, šťastni s vědomím pravdy a souhlasu Ježíše.

Příští neděli přečetl předsedající bratr na začátku slavnosti lásky naše jména - počtem sedm - jako vyloučených z církve. Říkal, že nejsme vyloučení pro nějaké nesprávné nebo nemravné chování, že máme bezúhonnou povahu a záviděníhodnou pověst, že jsme se však provinili proti zásadám církve metodistů. Prohlásil též, že jsou nyní dveře otevřeny a že se všemi, kteří se podobně provinili proti zásadám církve metodistů, bude naloženo právě tak.

V církvi bylo mnoho těch, kteří čekali na zjevení se Spasitele a tato hrozba bylo pronesena, aby je bázní uvedla v poslušnost. V několika případech mělo toto opatření žádoucí výsledek a uznání Boží bylo prodáno za členství v církvi. Někteří však brzy vystoupili a připojili se k zástupu těch, kteří čekali na Spasitele.

V této době byla zvláště vzácná slova proroka: "Říkávají bratři vaši, v nenávisti majíce vás a vypovídajíce vás pro jméno mé: Nechť se zjeví sláva Hospodinova. Ukáže se zajisté ku potěšení vašemu, ale oni zahanbeni budou." (Iz 66,5)

6. kapitola

Zklamání z let 1843 – 1844

Se starostí a chvěním jsme se blížili době, v níž bylo očekáváno zjevení se našeho Spasitele. Se slavnostní vážností jsme se snažili očistit svůj život, abychom byli připraveni setkat se s Pánem při jeho příchodu. Stále se ještě konala v různých částech města shromáždění v soukromých domech s nejlepšími výsledky. Věřící byli povzbuzováni, aby působili pro své přátele a příbuzné a obrácených den za dnem přibývalo.

Shromáždění v Bethovenově sále

Přes odpor kazatelů a církví byl Bethovenův sál ve městě Portland každý večer nabitý, zvláště v neděli tam byla velká shromáždění. Na tyto shromáždění přicházely všechny třídy: bohatí i chudí, vysocí i prostí, kazatelé i laici, všichni chtěli z různých důvodů sami slyšet učení o druhém příchodu Ježíše Krista. Mnozí přišli, ale odešli zklamáni, protože nenašli ani místo k stání.

Program těchto shromáždění byl prostý. Obvykle bylo krátké, vhodné kázání a pak byla příležitost k všeobecným povzbuzením. Zpravidla bylo naprosté ticho, jaké vůbec jen bylo možné v tak velkém množství. Pán zadržoval ducha odporu, když jeho služebníci uváděli důvody své víry. Mnohdy byl nástroj slabý, ale Duch Boží dal pravdě vážnost a moc. Cítili jsme přítomnost svatých andělů a denně se k malému zástupu věřících připojovali další.

Napomenutí bratra Browna

Při jedné příležitosti, když kázal bratr Stockman, seděl vpředu u stolu bratr Brown, kazatel baptistů tak zvané "Křesťanské církve" a s živým zájmem poslouchal kázání. Byl hluboce pohnut. Náhle jeho obličej smrtelně zbledl, klesl na své židli a bratr Stockman ho uchopil do náruče právě když klesal na zem. Položil ho na pohovku za kazatelnou, kde ležel bez síly až do konce kázání.

Potom povstal s obličejem stále ještě bledým, ale zářícím světlem slunce spravedlnosti a podal velmi působivé svědectví. Zdálo se, že se mu dostalo svatého pomazání shůry. Obvykle mluvil pomalu, vážně a bez nějakého vzrušení. Při této příležitosti měla však v sobě jeho slavnostní, uvážená slova novou sílu.

Vyprávěl svou zkušenost prostě a upřímně, takže mnozí, kteří byli zaujati velkými předsudky, byli pohnuti k slzám. Z jeho slov i obličejů jsme pocítovali Ducha Božího. Se svatou vznešeností směle prohlásil, že si vzal Slovo Boží za svého rádce, že jeho pochybnost byla zaplašena a jeho víra upevněna. S vážností vyzýval své bratry v činnosti kazatelské, členy církve, hříšníky a nevěřící, aby sami pro sebe báдали v bibli a kladl jim na srdce, aby se nikým z lidí nedali zdržet od toho, co je pravda.

Když skončil svou řeč, vyzval ty, kteří si přáli, aby se za ně dívky Boží modlily, aby povstali. Stovky uposlechly jeho vyzvání. Duch svatý spočíval na shromáždění. Zdálo se, že nebe a země se přiblížily k sobě. Shromáždění trvalo dlouho do noci. Sílu Boží pocítili mladí, staří i lidé středního věku.

Bratr Brown nezrušil tehdy ani později spojení s "Křesťanskou církví" a velmi si ho tam vážili.

V radostném očekávání

Když jsme se vraceli různými cestami domů, dolehl k nám z jedné strany hlas, chválící Boha a jako odpověď zněly z jiných stran hlasy: "Chvalte Boha, Pán kraluje!" Muži přicházeli

do svých domovů s chvalozpěvem na rtech a do tiché noci zazníval radostný jásot. Kdo byl v tom shromáždění, nezapomene ony velmi zajímavé výjevy.

Ti, kteří Ježíše opravdově milují, mohou rozumět pocitům těch, kteří toužebně očekávali příchod Spasitele. Očekávaná chvíle se blížila. Byla blízko doba, v níž jsme doufali, že se setkáme s Pánem. Opravdoví věřící spočívali ve sladkém společenství s Bohem - zárukou pokoje, který budou mít ve slavné budoucnosti. Kdo zakusil tuto naději a důvěru, nemůže zapomenout na ony blahé chvíle očekávání.

Světské zájmy byly většinou na několik týdnů odloženy stranou. Pečlivě jsme zkoušeli každou myšlenku a každý pocit svého srdce, jako bychom leželi na smrtelné posteli a za několik hodin měli navždy zavřít oči pro pozemské věci. Pro tuto velkou událost jsme nedělali žádná "roucha nanebevzetí", pociťovali jsme však nutnost vnitřních důkazů, že jsme připraveni setkat se s Kristem. Naším bílým oděvem byla čistota duše, povahy očištěné od hříchů smírcí krví našeho Spasitele.

Dny zmatku

Ale doba očekávání minula. To byla první skutečná zkouška, kterou museli snést ti, kteří věřili a doufali, že Ježíš přijde v oblacích nebeských. Zklamání čekajících dítek Božích bylo veliké. Posměvači jásali a získali slabé a zbabělé do svých řad. Zdálo se, že někteří, kteří budili zdání, že mají pravou víru, činili tak jen z bázně a nyní se vrátila jejich odvaha, směle se spojili s posměvači a prohlašovali, že nikdy nebyli tak zklamání, jako když skutečně věřili učení Millera, který byl fanatik. Jiní, kteří byli poddajnou nebo měnlivou povahou, klidně nechali dílo v úzkých.

Byli jsme zděšení a zklamáni, ale přesto jsme se nevzdali víry. Mnozí stále ještě chovali naději, že Ježíš nebude se svým příchodem otálet, že Slovo Páně je jisté a neselže. Cítili jsme, že jsme vykonali svou povinnost, že jsme žili podle naší drahé víry, byli jsme zklamáni, ale ne zmalomyslnění. Znamení času ukazovala, že konec všech věcí je blízko, museli jsme bdít a být připraveni na příchod Spasitele v kteroukoli dobu. S nadějí a důvěrou jsme museli očekávat a nezapomínat shromažďovat se k poučení, k povzbuzení a k útěše, aby naše světlo mohlo vyzářovat do tmy světa.

Omyl ve výpočtu

Náš výpočet prorockého času byl tak prostý a jasný, že mu mohly rozumět i děti. Od doby výnosu perského krále, jak je zaznamenáno u Ezdráše, který byl vydán v roce 457 př. Kr. mělo končit 2300 let z Daniela 8,14 rokem 1843. Podle toho jsme očekávali příchod Páně koncem tohoto roku. Byli jsme velice zklamáni, když celý rok uplynul a Spasitel nepřišel.

Zpočátku jsme nepoznali, že když rozkaz nebyl dán na počátku roku 457, nemohlo 2300 let končit uplynutím roku 1843. Zjistilo se, že rozkaz byl dán ke konci roku 457 př. Kr. a že proto prorocké období musí sahat až k podzimu roku 1844. Tím se tedy příchod neopozdil, ačkoliv se to tak zdálo. Naučili jsme se spolehnout na slova proroka: "Vidění až do konce mluvíti bude a nezklameť. Jestliže by prodlilo, posečkej na ně, neboť jistotně dojde, aniž bude meškati." (Abak 2,3)

Uplynutím doby v roce 1843 zkoušel Bůh svůj lid. Chyba ve výpočtu prorockého období nebyla hned poznána, ba ani učenými muži, kteří souhlasili s názory těch, kteří očekávali příchod Kristův. Učení prohlašovali, že pan Miller má pravdu ve svém výpočtu doby, ačkoliv s ním nesouhlasili v události, jež má nastat na konci onoho období. Ale oni právě tak jako čekající lid Boží, byli na omylu, co se týkalo času.

Ti, kteří byli zklamáni, nebyli dlouho ponecháni v temnotě. Když zkoumali prorocká období s vážnou modlitbou, poznali chybu v tom, že tyto dny sahaly až do doby prodlení. V radostném očekávání příchodu Kristova se zdánlivě prodlení vidění vůbec nebralo v úvahu a bylo smutným a neočekávaným překvapením. Ale právě této zkoušky bylo nezbytně třeba, aby opravdově věřící se rozmohli v pravdě a byli posíleni.

Naděje obnovena

Naše naděje nyní vrcholily v příchodu Krista v roce 1844. To byla také doba pro poselství druhého anděla, letícího prostředkem nebe a volajícího: "Padl, padl Babylon, to město veliké." (Zj. 14,8) Toto poselství bylo poprvé hlásáno služebníky Božími v létě 1844. Výsledkem bylo, že mnoho lidí vystoupilo z padlých církví. Ve spojení s tímto poselstvím bylo hlásáno "půlnoční volání": "Aj, ženich jde, vyjděte mu vstříc!" Světlo o tomto poselství proniklo do všech koutů země a voláním byli probuzeni nejdlejší končiny. Dolehlo k učeným a nadaným právě tak, jako k prostým a nevědomým.

Tento rok byl nejšťastnějším v mém životě. Mé srdce bylo plné radostného očekávání, měla jsem však soucit a starost o zmalomyslněné a nemající naději v Ježíši. Spojili jsme se jako jeden lid k modlitbě o pravou zkušenost a neklamné důkazy našeho přijetí u Boha.

Zkouška naší víry

Potřebovali jsme velkou trpělivost, protože bylo mnoho posměvačů. Často jsme se setkali s posměvačnými poznámkami o našem nedávném zklamání. Ortodoxní církve používaly každého prostředku, aby zabránily rozšíření víry v druhý příchod Kristův. V jejich shromážděních nebyla ponechána žádná svoboda těm, kdo se odvážili zmínit se o své naději v brzký příchod Kristův. Domnělí milovníci Kristovi odvrhovali s pohrdáním poselství, že ten, kterého měli za nejlepšího přítele, je brzy navštíví. Byli rozčileni a naplněni hněvem k těm, kteří zvěštovali poselství o jeho příchodu a radovali se, že jej brzy uzří ve slávě.

Čas přípravy

Každý chvilka se mi zdála nanejvýš důležitá. Cítila jsem, že to, co jsme učinili, bylo učiněno pro věčnost a že lidé bezstarostní a nemající zájem jsou v největším nebezpečí. Má víra nebyla zkalena, přivlastnila jsem si další zaslíbení Ježíšova. Svým učedníkům řekl: "Proste a vezmete." Pevně jsem věřila, že vše, o čem jsem prosila v souladu s Boží vůlí mi bude

jistě dáno. V pokoře jsem klesla k Ježíšovým nohám se srdcem, které bylo v souladu s vůlí Boží.

Často jsem navštěvovala rodiny a modlila se s těmi, kteří se báli a byli zmalomyslnění. Má víra byla tak silná, že jsem ani na okamžik nepochybovala, že Bůh mé modlitby vyslyší. Vždycky se nám dostalo požehnání a pokoje Ježíšova ve vyslyšení našeho pokorného volání a srdce pochybujících byla následkem světla a naděje naplněna radostí.

Za pilného zpytování srdcí a pokorných vyznání jsme se v modlitebním duchu přiblížili době očekávání. Každého jitra jsme cítili, že je naší povinností přesvědčit se, zda je náš život před Bohem správný. Poznávali jsme, že když nebudeme pokračovat v posvěcení, půjdeme jistě zpět. Náš zájem o sebe vespolek vzrůstal, shromažďovali jsme se v ovocných zahradách a hájích, abychom měli obecenství s Bohem a přinesli mu své prosby. Cítili jsme, že jsme mu vždy blíže, když jsme obklopeni dílem jeho rukou - přírodou. Radosti spasení jsme potřebovali více než jídlo a pití. Když mraky zahalovaly naše nitro, neodvažovali jsme se odpočívat nebo spát, dokud nebyly rozptýleny vědomím našeho přijetí u Boha.

Uplynutí doby

Čekající lid Boží se blížil k hodině, kdy v radostné naději očekával, že jeho radost bude dokonalá příchodem Spasitele. Ale tato doba pominula a Ježíš nepřišel. Bylo to hořké zklamání, které prožívalo malé stádo, jehož víra byla silná a naděje tak veliká. Překvapilo nás však, že jsme se cítili v Pánu tak svobodní a že jsme tak pevně podepřeni jeho silou a milostí.

Avšak zkušenosti minulých let se opakovaly ještě větší měrou. Mnoho bylo těch, jenž se zřekli své víry. Ti, kteří byli příliš důvěřiví, byli ve své pýše tak dotčeni, že by nejraději utekli ze světa. Naříkali jako Jonáš a chtěli raději zemřít než žít. Ti pak, kteří svou víru založili na něčem jiném než na Slově Božím, byli nyní stejně připraveni znovu změnit své názory. Tato druhá velká zkouška zjevila mnoho malicherných pohnutek, jež se v mocném proudu adventního hnutí vplížily a jež věrní věřící i vážní pracovníci na čas chovali.

Byli jsme zklamáni, ne však zmalomyslnění. Rozhodli jsme se, že se zdržíme reptání nad tvrdou zkouškou, kterou nás Pán očistil od strusky a jako zlato v peci přečistil, že se trpělivě poddáme čištění, jež Bůh uzná za nutné a že v tiché naději budeme očekávat Spasitele, který vysvobodí své zkoušené a věrné dítky.

Pevně jsme věřili, že kázání o určitém čase je od Pána. Ono způsobilo, že lidé pilně bádali v bibli a odhalili pravdy, které dříve nepoznávali. Jonáš byl od Boha poslán, aby na ninivetských ulicích zvěstoval, že po 40 dnech bude město zničeno. Bůh však přijal pokoření obyvatel ninivetských a prodloužil jejich dobu milosti. Avšak poselství, jež nesl Jonáš, bylo od Boha a Ninive bylo podle jeho vůle zkušeno. Svět se na naši naději díval jako na klam a nezdár, ale přesto že jsme se mýlili o události, jež se měla tehdy stát, přece tu ve skutečnosti nebylo omylu, pokud šlo o příchod, jenž se zdánlivě opozdil.

Ti, kteří očekávali příchod Kristův, nebyli bez útěchy. Ve svém studiu Písma získali cenné poznání. Lépe porozuměli plánu vykoupení. Každý den odhalovali nové krásy na svatých listech a poznávali, jaký je v celém Písmu předivný soulad. Jedno místo Písma objasňuje druhé a nikde není použito zbytečného slova.

Naše zklamání nebylo tak velké jako kdysi učedníků. Když Syn člověka vítězoslavně vjížděl do Jeruzaléma, očekávali, že bude korunován za krále. Lid se shromažďoval ze všech stran a volal: "Hosana Synu Davidovu." (Mt 21,9) A když kněží a starší žádali Ježíše, aby umlčel zástupy, prohlásil, že když tito budou mlčet, kamení bude volat, neboť proroctví se musí naplnit. Za několik dní však titíž učedníci viděli svého milovaného Mistra, o němž věřili, že bude vládnout na trůně Davidově, jak jej přibíjejí na kříž za posměchu a hanění farizeů.

Jejich velké naděje byly zmařeny a obklopovala je temnota smrti. Ježíš však zůstal věrný svým slibům. Sladká byla útěcha, kterou dal svému lidu a velká odměna upřímným a věrným.

Miller a ti, kteří se s ním spojili, věřili, že očistění svatyně, o němž je zmínka u Daniela 8,14 znamená očistění země ohněm, dříve než bude zařízena jako obydlí svatých. To se mělo stát při druhém příchodu Pána Ježíše, a proto jsme očekávali tuto událost na konci 2300 dní neboli let. Když jsme však po našem zklamání pečlivě zkoumali Písmo svaté s modlitbou a vážným přemýšlením, po čase rozpaků zasvitlo světlo do naší temnoty a pochybování i nejistota byly odváty.

Poznali jsme, že se proroctví v Danielovi 8,14 nevztahovalo na očistění země, ale že poukazuje na závěrečné dílo našeho velekněze v nebi, na ukončení smíření a na přípravu lidu, který by mohl obstát v den jeho druhého příchodu.

7. kapitola

Mé první vidění

Zanedlouho po roce 1844 mi bylo dáno mé první vidění. Byla jsem na návštěvě v Portlandu u paní Hainesové, milé sestry v Kristu, mé věrné přítelkyně. Pět žen nás klečelo tiše u rodinného oltáře. Když jsme se modlily, přišla na mne Boží moc, jakou jsem dosud nikdy nepocítila.

Zdálo se, jako bych byla obklíčena světlem a vystupovala stále výše a výše od země, daleko nad tento temný svět. Ohlédla jsem se, abych na světě hledala adventní lid, ale nemohla jsem ho najít, až mi někdo řekl: "Podívej se ještě jednou, ale podívej se trochu výš." Pozvedla jsem svůj zrak a viděla jsem rovnou, úzkou stezku, která vedla vysoko nad světem. Po této stezce putoval adventní lid do města, které bylo na jejím vzdálenějším konci. Za nimi, na počátku stezky, zářilo jasné světlo, které, podle slov anděla, bylo půlnočním voláním. Toto světlo osvětlovalo vše podél jejich stezky, a proto nemohli upadnout.

Pokud se dívali na Ježíše, který šel před nimi a vedl je do města, byli v bezpečí. Ale brzy se někteří unavili a říkali, že město je velmi daleko, protože se domnívali, že tam dojdou dříve. Tehdy jim Ježíš dodával odvahy pozdvižením své slavné pravice, z níž vycházelo světlo osvětlující skupinu adventistů a oni volali: Haleluja. Jiní však nerozvázně pohrdali světlem, jež za nimi svítilo a říkali, že tak daleko je nevyvedl Bůh. Od takových světlo odešlo a zanechalo jejich nohy v úplné tmě, takže klesali, ztratili pohled na cíl a Ježíše a spadli ze stezky dolů do temného a bezbožného světa.

Brzy zazněl jako zvuk mnohých vod Boží hlas, který nám oznámil den a hodinu Ježíšova příchodu. Žijící svatí, jejichž počet činil 144.000 poznali a rozuměli tomuto hlasu, zatímco bezbožní si mysleli, že to bylo hřmění nebo zemětřesení. Když Bůh oznamoval tuto dobu, vylil na nás Ducha Svatého. Naše obličejové začaly zářit a odrážet Boží slávu podobně jako tvář Mojžíše, sestupujícího s hory Sinaj.

Všichni, kteří patřili ke 144.000, byli zapečetěni a dokonale sjednoceni. Na jejich čelech byl nápis: "Bůh, Nový Jeruzalém" a slavná hvězda obsahující Ježíšovo nové jméno. Když bezbožní viděli naše štěstí a svatost, rozhněvali se a ve své zuřivosti na nás chtěli vztáhnout své ruce, aby nás zavřeli do vězení. Ale když jsme ve jménu Páně pozvedli svou ruku, padli bezmocně k zemi. Pak satanovi následovníci poznali, že Bůh miloval nás, kteří jsme si vzájemně umývali nohy a pozdravovali se bratrským políbením a oni ponížně padli k našim nohám.

Brzy byly naše oči obráceny k východu, odkud se objevil malý, temný obláček, o velikosti asi poloviny lidské dlaně a všichni jsme poznali, že je to znamení Syna člověka. Všichni jsme se ve slavnostním tichu upřeně dívali na tento přibližující se obláček, který byl stále světlejší,

zářivější a ještě slavnější, až se z něho stal velký, bílý oblak. Jeho spodní část vypadala jako oheň, nad oblakem byla duha byl obklopen deseti tisíci anděly zpívajícími nejlíbeznější píseň a na něm seděl Syn člověka. Jeho vlasy byly bílé a vlnité, splývající až na jeho ramena. Na jeho hlavě bylo mnoho korun. Jeho nohy byly podobné ohni, v pravé ruce držel ostrý srp a v levé stříbrnou trubku. Jeho oči byly jako plamen ohně, pronikající až do nitra Jeho dítek. Potom tváře všech zbledly a ti, kteří v Boha neuvěřili, vypadali jako mrtví. Pak jsme všichni zvolali: "Kdo může obstát? Je moje roucho bez poskvrny?" Andělé přestali zpívat a po určité době bylo hrozné ticho, až se ozval Ježíšův hlas: "Ti, kteří mají čisté ruce a čisté srdce, obstojí. Má milost je pro vás postačující." Tu naše obličeje zazářily a každé srdce bylo naplněno radostí. Andělé začali opět zpívat a oblak se stále přibližoval k zemi.

Když Ježíš, zahalen v plamenech ohně, sestoupil z oblaku, zazněla Jeho stříbrná trubka. Podíval se na hroby spících svatých, pozvedl svůj zrak i ruce k nebi a zvolal: "Probud'te se! Probud'te se! Probud'te se, vy, kteří spíte v prachu země a povstaňte." Nastalo mohutné zemětřesení. Hroby se otvíraly a povstávali mrtví, oděni nesmrtností. Když svatí, kterých bylo 144.000 znovu poznali své přátele, které jim vzala smrt, zvolali: "Haleluja!" V tomtéž okamžiku jsme byli proměněni a vtrženi do povětří, abychom se setkali s Pánem.

Všichni jsme společně vstoupili do jeho oblaku a sedm dní jsme vystupovali ke skleněnému moři, kde Ježíš přinesl koruny a svou vlastní rukou je položil na naše hlavy. Dal nám zlaté harfy a palmy vítězství. Zde, na skleněném moři stály 144.000 ve tvaru dokonalého čtverce. Někteří z nich měli velmi krásné koruny, jiní je neměli tak krásné. Některé koruny byly plné hvězd, zatímco v jiných jich bylo málo. Všichni byli úplně spokojeni se svými korunami a byli od ramenou až k nohám oděni překrásným bílým pláštěm. Když jsme šli po skleněném moři k bráně města, andělé byli s námi. Ježíš pozvedl svou mocnou, slavnou paži, uchopil perlovou bránu, otevřel ji na jejích třpyticích se závěsech a řekl nám: "Vy jste očistili svá roucha v mé krvi, neochvějně jste zastávali mou pravdu, pojd'te dále." Všichni jsme vešli dovnitř a cítili jsme, že k tomu máme plné právo.

Ve městě jsme viděli strom života a Boží trůn. Z trůnu vyvěrala řeka s čistou vodou a po obou stranách řeky byl strom života. Na jedné straně řeky byl kmen stromu a na druhé straně byl také kmen, oba z ryzího, průsvitného zlata. Nejdříve jsem se domnívala, že vidím stromy dva. Ale když jsem se podívala ještě jednou, viděla jsem, že u vrcholu jsou spojeny v jeden strom. Tak stál strom života na obou březích řeky života. Jeho větve byly skloněny nad místem, kde jsme stáli, jeho ovoce bylo nádherné a vypadalo jako zlato, smíšené se stříbrem.

Všichni jsme přišli pod tento strom a posadili jsme se, abychom obdivovali toto slavné místo. Tu k nám přišli bratři Firc a Stockman, kteří kázali evangelium království a které Bůh dříve uložil do hrobu, aby je ochránil a ptali se nás, co jsme prožili v době, kdy oni již spali. Pokoušeli jsme se vyprávět o našich největších těžkostech, ale ve srovnání s touto nesmírně velkou a věčnou slávou, jež nás obklopovala, se nám zdály tak malicherné, že jsme o tom nemohli ani mluvit a všichni jsme zvolali: "Haleluja! Jak snadno lze získat nebe!" Dotkli jsme se svých nádherných harf, až jsme rozezvučeli nebeské klenby.

Když jsem z toho vidění vyšla, zdálo se mi všechno změněné, temnota byla rozprostřena nad vším, na co jsem pohlédla. Ó, jak temný se mi zdál tento svět! Plakala jsem, když jsem zjistila, že jsem zde a toužila jsem po domově. Viděla jsem lepší svět a ten mi znechutil tuto zem.

Vyprávěla jsem toto vidění v našem shromáždění v Portlandu a všichni věřili, že je to do Boha. Věřili, že po velkém zklamání v říjnu Bůh zvolil tuto cestu, aby svůj lid potěšil a posílil. Duch Páně doprovázel svědectví a spočinula na nás vážnost věčnosti. Nevýslovná svatá ostýchavost mne pojala při pomyšlení, že já, tak mladá a slabá, jsem měla být zvolena za nástroj, jímž chtěl Bůh darovat svému lidu světlo. Zatímco na mně spočinula moc Boží, byla jsem naplněna radostí a zdálo se mi, že jsem obstoupena svatými anděly v nádherných

síních nebeských, kde je jen pokoj a radost. Byla to smutná a trpká proměna - být probuzena ke skutečným smrtelnému životu.

8. kapitola

Výzva k cestování

V mém druhém vidění, které jsem měla si za týden po prvním, mi Pán ukázal zkoušky, které budu muset zkusit a řekl mi, že musím jít a vyprávět, co mi ukázal. Bylo mi ukázáno, že se má práce setkat s velkým odporem a že mé srdce bude rozerváno bolem, že Boží milost však bude dostačující, aby mne tím vším provedla.

Když jsem vyšla z tohoto vidění, cítila jsem se obzvláště zneklidněna, protože ono mi ukázalo mou povinnost jít mezi lidi a zvěstovat pravdu. Mé zdraví bylo tak chabé, že jsem ustavičně trpěla tělesně a podle všeho zdání jsem měla žít už jen krátkou dobu. Bylo mi pouze sedmnáct let, byla jsem malá a slabá, nezvyklá na společnost a od přirozenosti tak úzkostlivá a ostýchavá, že mi to působilo bolest setkat se s cizími lidmi.

Mnoho dní jsem se modlila dlouho do noci, aby bylo toto břímě ode mne odňato a vloženo na někoho jiného, kdo by to lépe snášel. Ale ukázaná povinnost se nezměnila a slova andělova: "Zvěstuj jiným, co jsem ti ukázal" mi stále zněla v uších.

Když mě Duch Boží nutil k povinnosti, přemohla jsem tak dalece sebe a zapomněla na všechny strach a úzkost při pomýšlení na Ježíšovu lásku a na podivuhodné dílo, které pro mne učinil.

Zdalo se mi však nemožné vykonat toto dílo. Udělat to se mi zdálo jako jistý neúspěch. Zkoušky s tím spojené se mi zdály větší, než abych je mohla unést. Jak jsem mohla já, věkem ještě dítě, jít místo od místa a oznamovat lidem svaté pravdy Boží? S hrůzou se mé srdce odvracelo od té myšlenky. Můj bratr Robert, který byl o dva roky starší než já, mne nemohl doprovázet, protože jeho zdraví bylo špatné a byl ostýchavější než já. Nic by ho nepřimělo k takovému kroku. Můj otec se musel starat o svou rodinu a nemohl se vzdát svého obchodu, ale znovu a znovu mne ujišťoval, že jestliže mne Bůh povolal, abych pracovala na jiných místech, že nebude otálet a uvolní mi cestu. Ale tato povzbuzující slova přinesla mému srdci málo útěchy, přede mnou ležící cesta se mi zdála zatarasena těžkostmi, jež jsem nemohla přemoci.

Přála jsem si smrt, abych byla zbavena tísní odpovědnosti. Poté mne opustil pokoj, z něhož jsem se tak dlouho těšila a pochybnost znovu naplnila mé nitro.

Povzbuzení od bratrů

Skupina věřících v Portlandu nevěděla nic o tom, co se událo v mém nitru a co mne zmalomyslnovalo. Věděli však, že má mysl byla z nějaké příčiny zarmoucena a cítili, že je to hřích z mé strany k milostivému způsobu, jímž se mi Pán zjevil. V domě mého otce se konala shromáždění, ale neklid v mé mysli byl tak veliký, že jsem do nich jistou dobu nechodila. Mé břímě se stávalo těžší, až se mi utrpení mého srdce zdálo větší, než bych mohla snést.

Poté mne přiměli k tomu, abych se zúčastnila shromáždění v našem vlastním domově. Církev učinila můj případ zvláštním předmětem modlitby. Otec Pearson, který se protivil důkazu moci Boží v mé dřívější zkušenosti se nyní za mne vážně modlil a radil mi, abych

svou vůli podřídila vůli Boží. Jako láskyplný otec se snažil mne povzbudit a potěšit a prosil mne, abych věřila, že nejsem opuštěná od Přítele hříšníků.

Cítila jsem se velice slabá a stíněná, abych zvlášť usilovala o něco pro sebe, ale mé srdce se spojilo s modlitbami mých přátel. Málo jsem nyní dbala odporu světa a cítila jsem se odhodlána přinést každou oběť, jen když opět získám přízeň Boží.

Zatímco se za mě modlili, aby mi dal Pán sílu a odvahu zvěstovat poselství, odešla tma, které mne zahalovala a obklíčilo mě náhlé světlo. Něco, co se podobalo ohnivému kouli mne zasáhlo právě do srdce. Má síla mi byla odňata a padla jsem na zem. Zdálo se mi, že jsem v přítomnosti andělů. Jedna z těchto bytostí znovu opakovala slova: "Zvěstuj jiným, co jsem ti zjevil."

Otec Pearson, který pro revmatismus nemohl klečat, byl očitým svědkem tohoto případu. Když jsem přišla k sobě, abych viděla a slyšela, povstal ze židle a řekl: "Viděl jsem něco, co jsem nečekal. Ohnivá koule sestoupila s nebe a zasáhla sestru Ellen Harmonovou právě do srdce. Viděl jsem to! Viděl jsem to! Nemohu na to zapomenout. Změnilo to celou mou bytost. Sestro Ellen, buď statečná v Pánu. Od tohoto večera již nechci pochybovat. Budeme ti od této chvíle pomáhat a nezmalomyslníme tě."

Bázeň ze sebevyvyšování

Měla jsem velký strach, že když uposlechnu volání povinnosti a půjdu zvěstovat, že Nejvyšší mě obdaroval viděními a zjeveními pro svůj lid, že se budu vyvyšovat a dosáhnu tak nelibost Boží a ztratím svou vlastní duši. Slýchala jsem o takových případech a mé srdce se chvělo před takovou zkouškou.

Prosila jsem tedy Pána, abych byla uchráněna nenáležitého povyšování, když půjdu a budu vyprávět, co mi Pán ukázal. Anděl řekl: "Tvé modlitby budou vyslyšeny. Bude-li ti hrozit to, čeho se obáváš, ruka Boží tě bude chránit, utrpením tě k sobě přitáhne a zachová tvou pokoru. Zvěstuj věrně poselství, vytrvej až do konce, pak budeš jíst ovoce stromu života a pít vodu života."

Když jsem opět nabyla vědomí, odevzdala jsem se Bohu a byla připravena vykonat jeho rozkazy, ať jsou jakékoliv.

Mezi věřícími v Maine

Brzy nato mi Pán otevřel cestu, abych mohla se svým švagrem navštívit své sestry v Polsku, vzdáleném třicet mil od našeho domova, v době, kdy jsem tam byla, měla jsem možnost vydat svědectví. Po tři měsíce jsem byla tak nemocná s krkem a plícemi, že jsem mohla jen málo mluvit a to ještě tiše a chraptivě. Při této příležitosti jsem ve shromáždění povstala a začala mluvit šeptem. Tak jsem mluvila si pět minut, když mě opustily bolesti a můj hlas byl jasný a silný a mluvila jsem lehce a volně skoro dvě hodiny. Když jsem skončila své poselství, můj hlas zanikl a vrátil se mi teprve tehdy, když jsem opět stála před shromážděním, abych mluvila. Byla jsem si vědoma stálého ujištění, že jsem konala vůli Boží a má námaha byla provázena zřejmým výsledkem.

Prozřetelností Boží mi bylo umožněno navštívit východní část státu Maine. Bratr Wm. Jordan, provázen svou sestrou, cestoval obchodně do Orringtonu a prosil, abych se k nim připojila. Protože jsem Pánu slíbila, že půjdu stezkou, kterou mi připraví, neváhala jsem.

Duch Boží provázel mé poselství na tomto místě, srdce byla naplněna láskou k pravdě, zmalomyslnění byli povzbuzeni a napomenuti, aby obnovili víru.

V Orringtoně jsem se setkala s bratrem Jakube Whitem. Znal se s mými přáteli a sám byl činný v zachraňování duší.

Navštívila jsem také Garland, kde se sešlo velké množství lidí z různých míst, aby vyslechlí mé poselství.

Brzy nato jsem odešla do Exeteru, malé vesničky nedaleko Garlandu. Zde za mně spočívalo velké břímě, od něhož jsem nemohla být osvobozena, dokud jsem nevyprávěla, co mi bylo ukázáno vzhledem k několika fanatickým osobám, jež byly přítomny. Oznámila jsem jim, že se pletou, když se domnívají, že je vedl Duch Boží. Těmto osobám a jejich přátelům se mé svědectví vůbec nelíbilo.

Potom jsem se brzy vrátila do Portlandu, zvěstovala jsem svědectví, jež mi dal Bůh a na každém kroku jsem viděla jeho zalíbení.

9. kapitola

Vyslyšení modlitby

Na jaře roku 1845 jsem navštívila Topsham, Maine. Při této příležitosti se nás shromáždilo několik v domě bratra Stockbridge Howlanda. Jeho nejstarší dcera Františka byla mou věrnou přítelkyní a nyní onemocněla revmatismem a ošetřoval ji lékař. Ruce měla tak opuchlé, že nebylo možné rozeznat jednotlivé části. Když jsme seděli a mluvili o jejím případě, zeptal se někdo bratra Howlanda, jestli věří, že by jeho dcera mohla být uzdravena modlitbou. Odpověděl, že se chce pokusit věřit, že by uzdravena být mohla. Prohlásil, že věří, že je to možné.

Všichni jsme poklekli k vážné modlitbě k Bohu za tuto sestru. Činili jsme si nároky na zaslíbení: "Proste a vezmete." (Jan 16,24) Požehnání Boží naše modlitby provázelo a dostali jsme ujištění, že Bůh je ochoten uzdravit nemocnou. Jeden z bratrů zvolal: "Je zde sestra, jež by měla víru, aby šla k ní, vzala ji za ruku a rozkázala jí ve jménu Páně, aby vstala?"

Sestra Františka ležela nahoře v pokoji a dříve, než přestal mluvit, sestra Curtisová šla již po schodech nahoru. Vstoupila do pokoje nemocné, Duch Boží byl na ní, vzala nemocnou za ruku a řekla: "Sestro Františko, ve jménu Páně vstaň a buď zdravá." Ihned proudil nový život žilami nemocné dívky, svatá víra ji opanovala a poslechla hlas, zvedla se na posteli, postavila se na nohy a šla pokojem a chválila Pána za své uzdravení. Brzy byla oblečena a přišla dolů do pokoje, kde jsme byli shromáždění. Její obličej zářil nevýslovnou radostí a vděčností.

Příští ráno s námi snídala. Hned nato, když bratr White četl při rodinné pobožnosti pátou kapitolu Jakubovu, vstoupil do domu lékař a šel jako vždy navštívit svou nemocnou. Protože ji tam nenašel, spěchal dolů a se starostlivým pohledem otevřel dveře velké kuchyně, kde jsme všichni seděli. I jeho nemocná. Užasle se na ni podíval a hlasitě zvolal: "Tak Františce je lépe!"

Bratr Howland odpověděl: "Pán ji uzdravil" a pokračoval v kapitole, kde ho přerušili: „Je-li někdo nemocen, zavolej starších sboru, ať se modlí za něho." (Jak 5,14) Lékař naslouchal se zvláštním výrazem podivu a nevěry, pokynul hlavou a rychle opustil místnost.

Téhož dne jela Františka tři míle cesty a večer se vrátila domů. Ač bylo deštivo, neuškodilo jí to a její zdraví se rychle zlepšovalo. Za několik dní na její přání byla pokřtěna. Ačkoliv voda byla studená a počasí velmi chladné, neuškodilo jí to, nýbrž byla od té doby osvobozena od své nemoci a těšila se přirozenému zdraví.

V téže době bratr Hyde těžce onemocněl úplavicí. Příznaky byly znepokojující. Navštívili jsme ho a modlili se s ním, on však byl pod vlivem některých fanatických osob, která uváděly na naše dílo pohanu. Chtěli jsme ho z jejich vlivu vyprostit a prosili jsme Pána, aby mu dal sílu odejít z onoho místa. Na vyslyšení našich modliteb byl posílen, dostalo se mu požehnání a jel čtyři míle do domu bratra Pattena, když tam však přijel, zdálo se, že ho síly rychle opouštějí.

Fanatismus a bludy, do kterých upadl špatným vlivem, jako by bránily výsledkům jeho víry. S vděčností však přijal svědectví, jež mu bylo dáno, vyznal pokorně své chyby a postavil se rozhodně na stranu pravdy.

Vstoupit do pokoje nemocného bylo dovoleno jen několika málo osobám silným ve víře. Oněm fanatickým osobám, jejichž vliv na něj byl tak škodlivý a kteří ho tvrdošíjně provázeli až do domu bratra Pattona, bylo zakázáno k němu jít, zatímco jsme se vážně modlili o obnovení jeho zdraví. Zřídka jsem viděla takové úsilí dosáhnout zaslíbení Božích. Moc Ducha svatého se projevila a spočívala na nemocném bratru i na všech přítomných.

Bratr Hyde se ihned oblékl a vyšel z pokoje, chválil Boha s obličejem zářícím světlem nebes. Byl pak přinesen prostý oběd a on řekl: "Kdybych byl zdrav, jedl bych tento pokrm, ale protože věřím, že mě Bůh uzdravil, chci svou víru dokázat činem. Sedl s ostatními ke stolu a jedl dost, aniž by cítil zlé následky. Jeho uzdravení bylo dokonalé a trvalé."

10. kapitola

Práce v New Hamshire

Asi v této době mi bylo ukázáno, že je mou povinností navštívit náš lid v New Hampshire. Má stálá a věrná průvodkyně v té době byla Luise Fossova, sestra Samuela Fossa, muže mé sestry Marie. Nikdy nezapomenu na její dobrotivou a sesterskou pozornost, kterou mi na mých cestách prokazovala. Provázeli nás též br. Files se svou ženou, staří a vážení přátelé naší rodiny, také br. Ralph Haskins a starší James White.

Našimi přáteli v Hamshire jsme byli přátelsky přijati, ale v tomto poli byly nesnáze, které mne velice zatěžovaly. Setkali jsme se s duchem samospravedlnosti, který nám práci velmi ztěžoval.

Povzbuzení pro bratr Morse

Zatímco jsme byli na návštěvě v domě br. Morse, byla jsem velmi nemocná. Modlili se za mne a Duch Boží na mně spočinul. Byla jsem vytržena u vidění a byly mi zakázány mnohé věci týkající se případu br. Morse ve spojení se zklamáním v roce 1844.

Bratr Morse byl pevný a stálý ve víře, že Pán přijde v oné době, když však ten čas uplynul a nestalo se tak, byl zděšen a nebyl schopen vysvětlit si prodlení. Přestože byl hořce zklamaný, nevzdal se své víry jako jiní, kteří nazvali tuto víru fanatickým šálením, byl však zmaten a nemohl porozumět stanovisku lidu Božího k době prorocké. Byl tak opravdový ve zvěstování blízkého příchodu Páně, že když uplynul ten čas, zmalomyslněl a nečinil nic, aby povzbudil zklamaný lid, který byl jako ovce bez pastýře vydán vlkům.

Byl mi ukázán případ Jonášův. Br. Mores byl v podobném postavení, jako zklamaný prorok. Zvěstoval, že Pán přijde opět v roce 1844. Čas přešel. Bázeň, která poněkud zdržovala lid a ten se vysmíval těm, kteří marně očekávali Ježíše. Br. Mores cítil, že se stal u

svých sousedů příslovečným předmětem šprýmů a nemohl se se svým postavením smířit. Nemyslel na to, jak byl Bůh milostiv, že dal světu ještě trochu delší dobu, aby se připravil na jeho příchod, aby se výstražné poselství o soudu ještě více rozšířilo a lid mohl být zkoušen ještě větším světlem. Myslel jen na pokoření Božích služebníků.

Místo toho, aby byl zklamáním zmalomyslněn jako Jonáš, měl br. Mores odložit svůj samolibý zármutek a shromáždit paprsky vzácného světla, které dal Bůh svému lidu. Měl se radovat, že světu byla poskytnuta další lhůta milosti a měl být připraven pomáhat v onom velkém díle, které ještě muselo být vykonáno na zemi, totiž přivést hříšníky k pokání a ke spasení.

Nedostatek pravé zbožnosti

Bylo to těžké vykonat v New Hampshiru mnoho dobrého. Nacházeli jsme tam málo duchovního života. Mnozí prohlašovali svou zkušenost z roku 1844 za zklamání. Bylo to těžké získat tuto třídu. Nemohli jsme totiž zaujmout stanovisko, které zaujímal oni. Zdálo se, že několik z těch, kteří v roce 1844 kázali a napomínali, byli vyrváni ze základů a nyní nevěděli, v jaké prorocké době jsme. Brzy by se spojili s duchem světa.

Duchovní magnetismus

V New Hampshiru jsme museli bojovat s jakýmsi druhem duchovního magnetismu, podobným hypnóze. Byla to naše první zkušenost tohoto druhu a stala se takto: Když jsme přišli do Claremontu, řekli nám, že tam jsou dvojí adventisté. Jedni zapírají svou dřívější víru a druzí, kterých je málo, věří, že byli ve své minulé zkušenosti vedeni prozřetelností Boží. Odkázali nás zvláště na dva muže, kteří měli názory podobající se našim. Zjistili jsme, že proti těmto mužům byly velké předsudky, ale my jsme usoudili, že byli pronásledováni pro spravedlnost. Navštívili jsme je a přátelsky nás přijali a předcházeli si nás. Brzy jsme se dověděli, že si osobují dokonalé posvěcení a prohlašovali, že nemohou hřešit.

Tito muži byli velmi dobře oblečení a pohybovali se volně a nenuceně. Zatímco jsme s nimi rozmlouvali, přišel malý, asi osmiletý hoch, oblečený ve špinavých hadrech do pokoje, v němž jsme seděli. Byli jsme překvapení, když jsme se dověděli, že tento chlapec je syn jednoho z těchto mužů. Matka vypadala velmi zahanbená a rozzlobená, ale otec lhostejně pokračoval ve vyprávění o svých duchovních vymoženostech, aniž by věnovali svému malému synkovi nejmenší pozornost.

Jeho svatost náhle pozbyla v našich očích své kouzlo. Pohroužen v modlitbu a přemýšlení, odvrhnul od sebe všechnu práci i odpovědnost života, nezaopatřil svou rodinu nejnnutnějším a nevěnoval svým dětem otcovskou pozornost. Zdálo se, že zapomněl, že čím větší je naše láska k Bohu, tím větší má být naše láska a péče o ty, které nám daroval. Spasitel neučil lenosti ani zbožnosti, která zanedbává povinnosti.

Tento manžel a otec prohlašoval, že dosažení pravé svatosti povznáší ducha nad všechny pozemské myšlenky. A přece seděl u stolu a jedl zemské pokrmy. Neživil se zázrakem. Někdo však musel jíst, které jedl, opatřit, protože on se o to nestaral, neboť všechn svůj čas věnoval duchovním věcem. Jinak tomu bylo s jeho ženou, na níž spočívalo břímě celé rodiny. Byla nepřetržitě zaměstnána všelijakou domácí prací, aby měla všechno v pořádku. Její muž prohlašoval, že není posvěcená, že dovolí pozemským věcem, aby odváděly její myšlenky od věcí náboženských.

Myslela jsem na našeho Spasitele, který tak neúnavně působil pro dobro jiných. "Otec můj až dosavad dělá, i jáť dělám," (J 5,17) řekl. Posvěcení, jemuž učil Pán Ježíš se zjevovalo ve

skutcích dobra, milosrdenství a lásky, jež vede muže a ženy k tomu, aby jiné měli za lepší, než jsou sami.

O víře jeden z nich řekl: "Vše, co máme dělat je věřit a tak nám bude dáno vše, oč Pána Boha prosíme."

Bratr White poukázal na to, že s tímto zaslíbením jsou spojeny podmínky. "Zůstanete-li ve mně, pravil Kristus, a slova má zůstanou-liť ve vás, což byste koli chtěli, prostě a stanet' se vám." (J 15,7) Vaše nauka víry musí mít základ, dodal.

Sestra jednoho z těchto mužů mne prosila o soukromou rozmluvu. Mluvila mnoho o úplném odevzdání se Bohu a pokoušela se přimět mě, abych řekla svůj názor na tuto věc. Zatímco mluvila, držela mou ruku ve své a druhou hladila něžně mé vlasy. Modlila jsem se, aby mě anděl Boží chránil před nesvatými vlivy, kterými na mě chtěla tato přitažlivá mladá žena působit svými krásnými slovy a něžným lichocením. Hodně mluvila o duchovních vymoženostech a velké víře svého bratra. Zdálo se, že se její myšlenky mnoho zabývají jím a jeho zkušenostmi. Cítila jsem, že musím být na stráži v tom, co řeknu a byla jsem ráda, když rozhovor skončil.

Tyto osoby, které činily tak veliká vyznání, klamaly ty, kteří nebyli na stráži. Mluvili hodně o lásce, která přikrývá množství hříchů. Nemohla jsem souhlasit s jejich názory a pocity a cítila jsem, že působí hroznou mocí ke zlému a byla jsem ráda, když jsem od nich odešla.

Jakmile jsme s těmito lidmi nesouhlasili v jejich názorech, osvědčovali tvrdošíjného, samospravedlivého ducha, který zavrhoval každé poučení. Přestože činili vyznání o velké pokoře, byli vychloubační ve svém mudráctví o posvěcení a odporovali každému odvolání se na rozum. Viděli jsme, že všechny našeho snahy přesvědčit je o jejich bludu byly marné, protože zaujali stanovisko, že nejsou učňové, ale učitelé.

Shromáždění u bratra Colliera

Odpoledne jsme se odebrali do domu br. Colliera, kde jsme chtěli mít večer shromáždění. Dali jsme bratru Collierovi několik otázek týkajících se těchto mužů, ale ten nám nedal žádné informace. Řekl: "Jestliže vás sem poslal Pán, poznáte, jaký duch je ovládá a rozřešíte pro nás to tajemství."

Oba muži byli ve shromáždění v domě bratra Colliera. Když jsem se vážně modlila o světlo a přítomnost Boží, začali vzdychat a volat: "Amen" a tím projevovali účast na modlitbě. Mé srdce však bylo obtíženo velkým břemenem. Slova mi uvázla na rtech a temnota obestřela celé shromáždění.

Bratr White se postavil a řekl: "Jsem naplněn bolem. Duch Boží je zarmoucen. Ve jménu Páně odporuji tomuto vlivu. Ó Bože, potrestej tohoto nečistého ducha."

Byla jsem ihned osvobozena a povznesla jsem se nad temnotu. Zatímco jsem promlouvala slova povzbuzení a víry k přítomným, děsily mě opět jejich vzdechy a volání Amen. Bratr White potrestal ještě jednou ducha temnoty a znovu na mně spočinula moc Boží, když jsem mluvila k lidem. Tyto nepřítelovy nástroje byly potom spoutány, že nebyli schopni onoho večera působit svým škodlivým vlivem.

Po shromáždění řekl bratr White bratru Collierovi: "Nyní ti mohu říci svůj názor na ty dva muže. Působí pod vlivem satanovým, ale vše připisují Duchu Božímu."

"Myslím, že vás sem Bůh poslal, abyste nás povzbudili", odpověděl. "My jejich vliv nazýváme hypnózou. Svým vlivem působí na mysl jiných a některé k jejich velké škodě ovládali. Máme zde shromáždění zřídka. Oni se však sem vždy vetrou a my s nimi nemůžeme mít žádné společenství. Osvědčují hluboké pocity, jak jsi dnes sám viděl, ale dusí náš modlitební život a zanechávají černější vliv než egyptská temnota. Až do dnešního večera jsem je neviděl nikdy pokořené."

Učení o bezhříšnosti

Při rodinné pobožnosti na mně onoho večera spočinul Duch Boží a bylo mi ve vidění ukázáno mnoho věcí. Bylo mi ukázáno, že tito muži způsobili Božímu dílu velké škody. Zatímco předstírali, že jsou posvěcení, přestupovali svatý zákon. Měli zkažené srdce a ti, kteří se s nimi spojili, byli v satanském klamu a poslouchali jejich tělesné pudy místo Slovo Boží.

Byli toho názoru, že ti, kteří jsou posvěceni, nemohou hřešit. A to zcela přirozeně vedlo k víře, že pohnutky srdce a přání posvěcených jsou vždy správná a že zde není nebezpečí, že by je svedly k hříchu. V souhlase s tímto mudráctvím hověli pod pláštěm posvěcení nejhrubším hříchům a svým sváděním a hypnózou nabyli pozoruhodné moci nad několika svými spojenci, kteří neviděli zlo těchto zdánlivě krásných, ale svůdných učení.

Jejich moc, kterou provozovali na lidech, byla hrozná, neboť zatímco vlivem magnetismu upoutali jejich pozornost, svedli nevinné a nic netušící k víře, že je to vliv Ducha Božího. Proto ti, kteří přijali jejich učení, byli svedeni k víře, že oni a jejich spojenci, kteří předstírali, že jsou zcela posvěceni, se mohou oddat všem přáním svého srdce, aniž by hřešili.

Jejich klamy a falešná učení mi byly zřetelně ukázány a viděla jsem hrozné zápisy proti nim v knihách záznamů a hroznou vinu, jež na nich spočívala, protože předstírali, že jsou cele posvěceni, zatímco jejich každodenní činy byly v Božích očích zlé.

Za několik dní byla povaha těchto osob zjevena lidem a vidění, jež mi o nich bylo dáno, bylo dokonalé zadostiučinění.

Pravé posvěcení

"Věřte v Krista", bylo volání těch, kteří si osobovali posvěcení. "Věřte, to je vše, co se od vás požaduje. Věřte v Ježíše."

Jasně mi byla předložena slova Janova: "Pakliť' díme, že hříchu nemáme, sami se svodíme a pravdy v nás není." (1J 1,8) Bylo mi ukázáno, že ti, kteří vítězoslavně dokazují, že jsou bez hříchu, právě svým vychloubáním dokazují, že byli velmi vzdáleni od toho, aby byli bez jediné skvrny hříchu. Čím jasněji pozná padlý člověk povahu Kristovu, tím méně bude důvěřovat sám sobě a tím nedokonalejšími se mu budou zdát jeho skutky v porovnání s těmi, jež svědčili o bezúhonném životě Vykupitele. Ale ti, kteří jsou od Ježíše daleko, ti, jejichž schopnost duchovního poznání je bludem zatemněná tak, že nemohou porozumět povaze velkého Vykupitele, představují si ho jako jednoho z nich a odvažují se mluvit o své vlastní dokonalé svatosti. Ti jsou však velice vzdáleni od Boha a málo ví o sobě a ještě méně o Kristu.

11. kapitola

Setkání se s fanatismem

Když jsem se vrátila do Portlandu, viděla jsem přemnohé důkazy zhoubných následků fanatismu. Někteří jako by mysleli, že náboženství je postaveno na velikém vzrušení a ve velkém hřmotu. Mluvili způsobem, který nevěřící pohoršoval a jejich vliv svědčil o nenávisti

k nim i k učení které hlásali. Potom se radovali, že trpěli pronásledování. V takovémto jednání neviděli nevěřící žádnou důslednost. Na několika místech bylo bratrům zabraňováno ve shromažďování se. A tak nevinní trpěli s vinnými.

Mé srdce bylo většinou zarmoucené a obtížené. Bylo to tak kruté, že dílo Kristovo bylo poškozováno chováním těchto nerozvázných mužů. Nejenom, že vrhali vlastní duše do záhuby, ale poskvřovali dílo hanbou, která nemohla být snadno odstraněna. A z toho se ďábel radoval. Líbilo se mu, že je pravda svěřena neposvěceným osobám, že byla smíšená s bludy a že vše bylo zašlapáno do prachu. Vítězoslavně pohlížel na zmatený a rozptýlený lid Boží.

Chvěla jsem se o sbory, které by se měly dostat do tohoto ducha fanatismu. Mé srdce bylo naplněno bolem nad lidem Božím. Museli být klamáni a sváděni tímto falešným nadšením? Věrně jsem zvěstovala výstrahy, které mi Pán dal, zdálo se však, že málo působí, s výjimkou toho, že tyto osoby, které měly tak výstřední názory, tím více na mě žárlily.

Falešná pokora

Byli tu někteří, jenž vyznávali velikou pokoru a jako důkaz toho lezli po zemi jako malé děti. Tvrdili, že slova Kristova u Mat. 18,1-6 se musí doslovně splnit v této době, kdy očekáváme druhý příchod Spasitele. Lezli ve svých domech, na ulici, po mostech ba i ve shromáždění. Jasně jsem jim řekla, že se od nich toto nepožaduje, že pokora, kterou si přeje Bůh u svého lidu, má být dokázána životem podobným Ježíšovu a ne lezením po zemi. Ke všem duchovním věcem se máme chovat se svatou uctivitostí. Pokora a tichost se shodují s životem Kristovým a mají se projevovat úctyhodným způsobem.

Křesťan dokazuje pravou pokoru tím, že projevuje tichost Kristovu, je vždy připraven pomoci jiným, mluví přátelsky a koná nezištné služby, které povznášejí a zušlechťují největší poselství, jaké kdy bylo v našem životě zvěstováno.

Ovoce učení, že není třeba pracovat

Ve státě Maine někteří věřili, že pracovat je hřích. Pán mi dal varovné poselství pro vedoucího tohoto omylu a řekl, že jedná proti slovu Božímu, když se zdržuje od práce, své bludy vnucuje jiným a tupí všechny, kteří je nechtějí přijmout. Zavrhoval každé zdůvodnění, která mu Pán dal, aby ho přesvědčil o jeho bludu, ten však byl rozhodnut nezměnit svůj život. Podnikal obtížné cesty, chodíval daleko pěšky na místa, kde s ním špatně jednali a potom se domníval, že takto trpí pro Krista. Jednal podle svých pocitů a všechn rozum odložil stranou.

Viděla jsem, že Bůh bude působit pro záchranu svého lidu a že tento pošetilý muž brzy bude zjeven, aby všichni upřímní poznali, že není veden pravým duchem a že jeho běh brzy skončí. Brzy nato bylo kouzlo zlomeno a on měl již málo vlivu na bratry. Poukazoval, že vidění pocházejí od ďábla a stále následoval svých pocitů, až se zhroutil a jeho přátelé byli nuceni zavřít ho. Poté si udělal z prostěradel provaz, na němž se oběsil a jeho následovníci poznali pošetilstvo jeho učení.

Důstojnost práce

Bůh určil, aby bytosti jím stvořené pracovaly. Na tom záviselo jejich blaho. Ve velké stvořitelství Páně nebyl stvořen nikdo, aby byl trubcem. Věnujeme-li se užitečnému zaměstnání, naše štěstí se množí a naše síly se rozvíjejí.

Činností člověk sílí. V Božím vesmíru panuje dokonalý soulad. Všechny nebeské bytosti jsou ustavičně činné a svým životem na zemi dal Pán Ježíš každému příklad. Chodil vůkol "dobře činně". Bůh dal zákon poslušné činnosti. Tiše, avšak bez přestání vykonávají jeho stvoření dílo, které jim přikázal. Moře je v ustavičném pohybu. Vzrostlá tráva, která dnes je a zítra bývá spálena koná svou práci a odívá pole krásou. Listy se pohybují a přece nevidíme ruku, která by se jich dotýkala. Slunce, měsíc a hvězdy plní své poslání prospěšně a slavně.

Tělesná ústrojí neustále pokračují ve své práci. Den za dnem tluče srdce, vykonává svou pravidelnou, určitou práci a nepřetržitě žene červený proud do všech částí těla. Činnost, činnost a činnost vidíme v celé živé soustavě. A člověk, stvořený k obrazu Božímu musí být činný, aby vyplnil mu určené místo. Nemá být nečinný. Nečinnost je hřích.

Těžká zkouška

Uprostřed mé zkušenosti v působení proti fanatismu jsem byla podrobena těžké zkoušce. Když na někom ve shromáždění spočinul Duch Boží a on oslavoval Pána, někteří to nazývali hypnotismem, a když se Pánu zalíbilo dát mi ve shromáždění vidění, někteří říkali, že je to výsledek vzrušení a hypnotismu.

Zklamáná a zmalomyslněná jsem často chodila do ústraní, abych své srdce vylila před tím, který zve znavené a obtížené, aby přišli k němu a našli pokoj. Protože si má víra osobovala toto zaslíbení, zdálo se, že je Ježíš blízko. Něžné světlo nebes mě obklíčilo a zdálo se, jako by mě objímalo rámě Spasitele a byla jsem pak vytržena ve vidění. Když jsem však vyprávěla, co mi Bůh zjevil, když se mě nemohl dotýkat žádný zemský vliv, byla jsem zarmoucena a užasle jsem poslouchala některé dokazovat, že ti, kteří stojí Bohu nejbliže, jsou nejvíce vystaveni svodům satanským.

Někteří mě chtěli přimět k víře, že není Ducha svatého a že zkušenosti svatých mužů Božích jsou působením spiritismu nebo klamem satanským.

Ti, kteří měli výstřední názory o jistých místech Písma se vzdalovali práci a zavrhovali všechny, kteří nepřijali jejich názory o tomto a jiných bodech náboženských povinností. Obviňovali mě, že se přizpůsobuji světu. Jinde mě obviňovali adventisté podle jména z fanatismu a představovali mě falešně jako vedoucího fanatismu, jež jsem se stále snažila zadržet.

Určovaly se různé doby příchodu Páně a vnucovali je bratrům k přijetí. Pán mi však ukázal, že doby pomínou, protože před příchodem Kristovým musí nejdříve nastat doba soužení a že pokaždé, když bylo stanoveno datum a přešlo, byla tím zeslabená víra lidu Božího. Díky tomu jsem byla obviňována, že jsem zlý služebník, který říká: "Prodlívá Pán můj přijítí." (Mat 24,48)

Všechny tyto věci tížily mou mysl a ve zmatku jsem byla často v pokušení pochybovat o své vlastní zkušenosti.

Při domácí pobožnosti jednou ráno na mě přišla moc Boží a byla jsem pojata myšlenkou, že je to spiritismus a odporovala jsem tomu. Ihned jsem oněměla a ztratila na chvíli vědomí všeho kolem sebe. Pak jsem viděla svůj hřích, že jsem pochybovala o moci Boží a že jsem oněměla, že však můj jazyk bude uvolněn, než uplyne 24 hodin. Předemnou byl postaven list, na němž bylo zlatými písmeny napsáno 50 veršů z Písma.

Když vidění skončilo, prosila jsem o tabulku a napsala jsem na ni, že jsem němá, také to, co jsem viděla a že chci velkou bibli. Vzala jsem bibli a našla všechna místa, jež jsem viděla na listě. (viz. EW 24-31)

Celý den jsem nemohla promluvit. Příští den ráno byla má duše naplněná radostí a můj jazyk byl volný, aby vyslovil chválu Boží. Po tomto jsem se neodvážila pochybovat a ani na chvíli odporovat moci Boží, i když jiní měli na mě jakékoliv názory.

Až do této doby jsem nemohla psát, má chvějící se ruka nebyla schopna klidně držet pero. Ve vidění mi anděl rozkázal, abych vidění napsala. Poslechla jsem a lehce jsem psala. Mé nervy byly posíleny a od onoho dne až do současnosti mám pevnou ruku.

Napomenutí k věrnosti

Těžkým křížem pro mě bylo oznamovat bloudícím, co mi o nich bylo ukázáno. Působilo mi velké hoře vidět jiné znepokojené a zarmoucené. Když jsem byla nucena oznámit poselství, často jsem je zmírnila a přednesla je tak příznivě, jak jen bylo možné. Potom jsem se sama uchýlila do ústraní a plakala jsem v duševní bolesti. Pohlížela jsem na ty, kteří, jak se zdálo, pečovali jen sami o sebe a myslela jsem si, že bych nenaříkala, kdybych byla na jejich místě. Bylo to těžké oznamovat jasná a ostrá svědectví, které mi Bůh dal. Starostlivě jsem pozorovala výsledek, a když se napomenuté osoby vzepřely napomenutí a později odporovaly pravdě, přicházela mi na mysl otázka: "Podala jsem poselství tak, jak jsem měla? Nebyla by zde jiná cesta k jejich záchraně?" Potom se mé duše zmocnila taková bolest, že smrt by byla vítaným poslem a hrob sladkým místem odpočinku.

Nepoznala jsem, že jsem byla nevěrná, když jsem se takto ptala a pochybovala a neviděla jsem nebezpečí a hřích v takovémto jednání, dokud jsem nebyla ve vidění uvedena do přítomnosti Ježíše. Podíval se na mě temným pohledem a odvrátil ode mě svůj obličej. Nelze popsat strach a muka, jež jsem pocítovala. Padla jsem před ním na svou tvář, ale neměla jsem sílu vypravit ze sebe ani slovo. Jak jsem toužila, abych byla skryta před tímto hrozným temným zrakem! Tu jsem v určité míře poznala, jako budou pocity zatracených, až budou volat k horám a skalám: "Padněte na nás a skryjte nás před tváří toho, kterýž sedí na trůnu a před hněvem toho Beránka." (Zj 6,16)

Tu mi anděl přikázal, abych povstala. Stěží lze vypsát výjev před mými zraky. Předem mnou byl zástup lidí, jejichž vlasy a šaty byly roztrhány a jejichž obličej skýtal obraz zoufalství a hrůzy. Přišli blíže ke mně, vzali svůj oděv a třeli jej o můj. Podívala jsem se na svůj oděv a viděla jsem, že je potřísněn krví, která prožírala látku. Znovu jsem padla jako mrtvá k nohám anděla, který mě provázel. Nemohla jsem se omluvit a toužila jsem opustit ono svaté místo.

Anděl mě pozvedl a řekl: "Toto není tvůj případ, ale tento děj ti byl ukázán, abys poznala, jaké bude tvé postavení, jestliže zanedbáš zvěstovat jiným, co ti Pán zjevil. Budeš-li však věrná až do konce, budeš jíst ze stromu života a pít vodu živou. Budeš mnoho trpět, ale milost Boží je postačující."

Potom jsem byla ochotna vykonat všechno, co by Pán ode mne žádal, abych dosáhla jeho zaslíbení a nemusela pocítit jeho hrozný pohled.

Znamení Božího souhlasu

Byly to tehdy těžké chvíle. Kdybychom tehdy tak pevně nestáli ve víře, ztroskotali bychom. Někteří říkali, že jsme tvrdošíjní, byli jsme však nuceni učinit svá čela jako kámen nejtvrdší, abychom se neuchýlili napravo ani nalevo.

Léta jsme pracovali, abychom odvrátili předsudky a potlačili odpor, který časem hrozil přemožením věrných nositelů pravdy - hrdinů a hrdinek víry. Poznali jsme však, že ti, kteří Boha hledali s pokorou a zkroušeným duchem, rozeznávali pravé od falešného. "Působí to, aby tiší chodili v soudu a vyučuje tiché cestě své." (Ž 25,9)

V těch dnech nám dal Bůh vzácnou zkušenost. Když jsme se dostali s mocí temna do boje - jak často se to stávalo - předložili jsme věc mocnému Pomocníkovi. Znovu a znovu jsme se modlili o sílu a moudrost. Nechtěli jsme povolit, cítili jsme, že pomoc musí přijít. A vírou v

Boha se obrátil a střelka nepřítele proti němu samému, dosáhli jsme skvělých vítězství pro pravdu a byli jsme si vědomi, že Bůh nám nedal svého Ducha odměřeně. Kdyby nebylo těchto zvláštních důkazů Boží lásky, kdyby Pán nedal osvědčením svého Ducha svou pečeť na pravdu, snad bychom zmalomyslněli. Avšak tyto důkazy Božího vedení, tato živá zkušenost ve věcech Božích nás posilovala, abychom bitvy Páně bojovali statečně. Věřící mohli jasněji poznat, jak jim Bůh naznačil jejich cestu a jak je vede uprostřed zkoušek, zklamání a prudkých bojů. Setkávali jsme se s překážkami, překonávali je a tím jsme sílili a nabývali bohaté zkušenosti na každém kroku.

Naučení z minulosti

V pozdějších letech mi bylo ukázáno, že falešné nauky vyučované v minulosti, nebyly úplně zanechány. Až přijde vhodná chvíle, budou znovu vzkříšeny. Nezapomínejme, že vším bude pohnuto, čím je jen možno. Nepříteli se podaří zničit víru některých, ale ti, kteří jsou věrní zásadám, pohnuti nebudou. Pevně budou stát uprostřed pokušení a zkoušek. Pán oznámil tyto klamy a ti, kteří nepoznávají, kam se satan vplížil, budou i nadále vedeni falešnou cestou. Ježíš nám přikazuje, abychom bděli a posílili ostatek, který je ochoten zemřít.

Nejsme povoláni, abychom se pouštěli do sporu s těmi, kteří mají bludné učení. Spor není prospěšný. Kristus se do něho nikdy nepouštěl. "Psáno jest" je zbraň, kterou používal Vykupitel světa. Zůstávejme u tohoto slova. Dovolme Ježíši a jeho poslům, aby dali svědectví. Víme, že jejich svědectví je pravé. Kristus je nad všechna díla svého stvoření. Vedl dítky Izraele v ohnivém sloupu, jeho zrak viděl minulost, přítomnost i budoucnost. Má být ctěn a uznán ode všech, kdo milují Boha. Jeho přikázání mají být zkušební mocí v životě jeho lidu.

Pokušitel přichází s učením, že Kristus přeložil sídlo své cti a moci do nějaké neznámé krajiny a že lidé nemusí již být obtěžováni vyvyšováním jeho povahy a poslušnosti k jeho přikázáním. Prohlašuje, že lidské bytosti si mají být samy zákonem. Tyto zchytralosti vyvyšují "Já" a zavrhuje Boha. Omezování a mravní ovládání se v lidské rodině ničí. Zadržování neřesti je stále těžší. Svět nemiluje Boha, nebojí se ho a ti, kdož Boha nemilují a nebojí se ho, brzy ztratí každé pomyšlení na to, co si jsou navzájem dlužní. Jsou bez Boha a bez naděje na světě.

Ti učitelé, kteří nevnášejí denně Slovo Boží do své práce, jsou ve velkém nebezpečí. Nemají posvěcující znalosti o Bohu nebo o Kristu. Ti, kdož pravdu neprožívají, jsou nejčastěji nakloněni k vymýšlení filozofie, čímž tráví čas a zaujmou pozornost, jež měla být věnována studiu Slova Božího. Dopouštíme se velké chyby, zanedbáváme-li studium bible, abychom prozkoumali učení, jež vedou špatně a odvracejí mysl od slov Kristových ke klamům vynalezeným lidmi.

Nepotřebujeme fanatické učení o osobnosti Boží. Co si Bůh přeje, abychom o něm věděli, je zjeveno v jeho Slově a v jeho skutcích. Krásné věci v přírodě zjevují jeho povahu a jeho sílu jako Stvořitele. Jsou to jeho dary lidstvu k osvědčení jeho moci a ke zjevení toho, že on je Bohem lásky. Nikdo však není oprávněn říct, že Bůh je osobně v květině, v listu nebo ve stromu. Tyto věci jsou Boží stvořitelské dílo a zjevují Boží lásku k lidstvu.

Kristus je dokonalé zjevení Boží. Ať ti, kteří chtějí poznat Boha, uvažují o díle a učení Krista. Těm, kteří jej přijmou a uvěří v něho, dává moc být syny Božími.

Sobota Páně

Když jsem v roce 1846 navštívila New Bedford, Mass., seznámila jsem se s bratrem J. Batesem. Ten přijal pravdu již dříve a byl horlivým pracovníkem v díle. Nalezla jsem v něm ušlechtilého křesťana, přívětivého a dobrotivého člověka, který se mnou jednal tak něžně, jako bych byla jeho vlastní dítě.

Když mě slyšel poprvé mluvit, jevil veliký zájem. Když jsem přestala mluvit, povstal a řekl: "Jsem pochybující Tomáš. Nevěřím ve vidění. Kdybych však mohl věřit, že svědectví, jež sestra dnes večer dala, je skutečně hlas Boží k nám, byl bych nejšťastnějším člověkem na zemi. Jsem hluboce pohnut. Věřím, že sestra je opravdová, nemohu si však vysvětlit ty předivné věci, které nám nyní vypravovala.

Bratr Bates odpočíval v sobotu, v sedmý den týdne a upozornil nás, že je to pravá sobota. Necítila jsem tu důležitost a domnívala jsem se, že se mýlí, když zdůrazňuje čtvrté přikázání více než ostatních devět.

Pán mi však dal vidění o nebeské svatyni. Chrám Boží v nebi byl otevřen a byla mi ukázána truhla smlouvy se slitovnicí. Na každé straně truhly stál anděl a jejich křídla byla roztažena nad slitovnicí a jejich obličej k ní byly obráceny. Tito, pravil anděl, jenž mne provázel, představují všechny nebeské zástupy, které se slavnostní uctivostí pohlížejí na zákon Boží, napsaný prstem Božím.

Ježíš pozvedl víko truhly a viděla jsem kamenné desky, na nichž bylo napsáno deset přikázání. Užasla jsem, když jsem uprostřed deseti Božích předpisů viděla čtvrté přikázání, obestřené jasnou září. Anděl řekl: "Je to jediné z deseti, které podrobněji vylučuje živého Boha, který stvořil nebe, zemi a vše, co v nich je."

Když byly položeny základy země, byl také položen základ soboty. Bylo mi ukázáno, že kdyby byla zachována pravá sobota, nebylo by jediného nevěrce nebo neznaboha. Zachování soboty by ochránilo zemi před modloslužbou.

Čtvrté přikázání bylo pošlapáno, a proto jsme vyzýváni, abychom vyplnili mezeru v zákoně a zastali se znesvěcené soboty. Člověk hříchu, který se povýšil nad Boha a opovážil se změnit čas i zákon, přeložil sobotu sedmého dne týdne na první den. Tím učinil mezeru v zákoně božím. Než přijde veliký den Páně, bude hlášáno poselství, napominající lid, aby opět zachovával zákon Boží, jenž antikrist porušil. Slovem i příkladem musí být na mezeru v zákoně upozorněno.

Bylo mi ukázáno, že vzácná zaslíbení u Izaiáše 58,12-14 se vztahují na ty, kteří pracují pro obnovení pravé soboty.

Bylo mi také ukázáno, že třetí anděl, který hlásá přikázání Boží a víru Ježíšovu, představuje ty, kteří přijmou poselství a zvěstují světu napomenutí, aby ostříhal přikázání i zákon jako zřítelnicí oka a že mnozí jako výsledek tohoto výstražného poselství přijmou sobotu Páně.

13. kapitola

Sňatek a společné působení

30. srpna 1846 jsem se provdala za bratra Jakuba Whitea. Bratr White zažil v adventním hnutí hlubokou zkušenost a jeho působení a hlásání pravdy Bůh požehnal. Naše srdce byla spojena ve velké práci, cestovali jsme a společně jsme působili pro záchranu duší.

Upevnění ve víře

V listopadu 1846 jsem byla se svým mužem na shromáždění v Topshamu, Maine, na němž byl i bratr Josef Bates. Tehdy ještě úplně nevěřil, že má vidění jsou od Boha. Ono shromáždění bylo velice zajímavé. Na mně spočinul Duch Boží. Bylo mi dáno vidění o slávě Boží a poprvé jsem viděla jiné světy. Když vidění skončilo, vyprávěla jsem, co jsem viděla. Bratr Bates se mě ptal, zda jsem studovala hvězdářství. Řekla jsem mu, že si nemohu vzpomenout, že bych někdy četla nějakou knihu o hvězdářství. Potom řekl: "Toto je od Pána." Jeho obličej zazářil nebeským světlem a napomínal shromážděné mocnými slovy.

O svém stanovisku k viděním bratr Bates prohlásil: "Ačkoliv jsem v nich neviděl nic, co by bylo proti Písmu, byl jsem znepokojen i v rozpacích a delší dobu jsem věřil, že to není nic jiného než výsledek jejího stále zeslabeného tělesného stavu.

Proto jsem v době, kdy byla prosta vzrušení (mimo shromáždění) tu a tam jí i jejím doprovázejícím přátelům kladl křížové otázky, zvláště její starší setře, abych se, pokud možno, dopídil pravdy. Při všech návštěvách v New Bedfordu a Fairhavenu jsem ji viděl několikrát ve vidění a též v Topshamu, Maine. Mnozí z těch, kteří byli přítomni těmto vzrušujícím výjevům ví velmi dobře, s jakým zájmem jsem poslouchal každé slovo a pozoroval každý pohyb, abych objevil klamání nebo spiritismus. A děkuji Bohu za příležitost, kterou jsem měl s jinými, vidět tyto věci. Nyní mohu s důvěrou mluvit za sebe. Věřím, že je to působení Boží a že je dáno proto, aby byl potěšen a posílen rozptýlený a rozervaný Boží lid po skončení našeho díla v říjnu 1844."

Vážná a účinná modlitba

Na jednom shromáždění v Topshamu mi bylo ukázáno, že budu mnoho trpět a že po našem návratu do Gorhamu, kde tehdy mí rodiče bydleli, musíme podstoupit zkoušku víry.

Po našem návratu jsem velmi onemocněla a velmi trpěla. Mí rodiče, můj muž a moji sourozenci se spojili v modlitbě za mne. Trpěla jsem však tři týdny. Často jsem upadla do mdlob a byla jako mrtvá, avšak ve vyslyšení modliteb jsem se opět probírala. Mé utrpení bylo tak velké, že jsem prosila ty, kteří byli u mne, aby se za nemodlili, protože jsem myslela, že jejich modlitby jen prodlužují mé utrpení. Naši sousedé se všichni vzdali naděje, že zůstanu naživu. Pánu se líbilo nějakou dobu zkoušet naši víru.

Bratr a sestra Nicholsovi z Dorchesteru slyšeli o mé nemoci a jejich syn Henry přišel z Gorhamu a přinesl věci k mému posílení. Za jeho návštěvy se moji přátelé znovu spojili k modlitbě o mé uzdravení. Když se ostatní pomodlili, začal se bratr Nichols vážně modlit a v síle Boží, jež na něm spočinula, povstal, šel přes pokoj, položil mi ruce na hlavu a řekl: "Sestro Ellen, Ježíš Kristus tě uzdravuje". Potom padl, přemožen mocí Boží. Věřila jsem, že je to dílo Boží a bolesti ustaly. Má duše byla naplněna vděčností a pokojem. Řeč mého srdce byla: "Jen v Bohu je naše pomoc. Pokoj můžeme mít, jen když spočineme v něm a očekáváme jeho spasení."

Práce v Massachusetts

Za několik týdnů jsme na cestě do Bostonu vstoupili na parník v Portlandu. Najednou nastala prudká bouře a byli jsme ve velikém nebezpečí. Ale milostí Boží jsme opět všichni vystoupili na zem.

O naší práci v Massachusetts v únoru a v prvním týdnu v březnu psal můj muž z Gorhamu, 14. března 1847, krátce po tom, co jsme přijeli opět domů:

"Když jsme byli sedm týdnů vzdáleni od přátel, byl nám Bůh milostiv. Byl naší silou na moři i na zemi. Ellen se těšila šest týdnů výbornému zdraví, po dlouhé době šesti let. Oba se těšíme dobrému zdraví..."

Od té doby, co jsme opustili Topsham, zakusili jsme několik těžkých chvil. Prožili jsme taky mnoho nádherných nebeských a občerstvujících okamžiků. Byla to jedna z nejlepších návštěv, jež jsme kdy v Massachusetts učinili. Naši bratři v New Bedfordu a Fairhavenu byli posíleni a upevněni v pravdě a moci Boží. Také bratrům na jiných místech se dostalo hojného požehnání."

Vidění o nebeské svatyni

Při shromáždění v domě bratra S. Howlanda, v sobotu 3. dubna 1847 jsme cítili neobyčejného ducha modlitby. Když jsme se modlili, sestoupil na nás Duch svatý. Byli jsme velmi šťastni. Brzy jsem přestala vnímat pozemské věci a byla jsem uvedena do Boží slávy. Viděla jsem anděla, který ke mně rychle přiletěl a rychle mě nesl ze země vzhůru do Svatého města. Ve městě jsem viděla chrám. Vstoupila jsem dovnitř. Prošla jsem dveřmi, až jsem se dostala k první oponě, která byla odestřena, a tak jsem vstoupila do svatyně. Zde jsem viděla kadidlový oltář, sedmiramenný svícen a stůl, na kterém byly chleby předložení. Když jsem si prohlédla slávu svatyně, Ježíš odhrnul oponu a já jsem vstoupila do svatyně svatých.

Ve svatyni svatých jsem viděla truhlu, jejíž vrchní část i boční stěny byly z nečistšího zlata. Na každém konci truhly stál jeden krásný cherubín s křídly, rozprostřenými nad truhlou. Jejich obličejové byly proti sobě, ale dívali se dolů. Mezi anděly se nacházela zlatá kadidelnice. Nad truhlou, na místě, kde stáli andělé, byla nádherná a slavná záře, která vypadala jako trůn, kde přebývá Bůh. Ježíš stál u truhly, a když k němu vystupovaly modlitby svatých, začal z kadidelnice vystupovat dým a on tyto modlitby přinášel s dýmem kadidla jako oběti svému Otci.

V truhle byla zlatá nádoba s mannou, Áronova hůl, která rozkvetla a kamenné desky, složené jako kniha. Ježíš je otevřel a já jsem viděla deset přikázání, která na nich byla napsaná Božím prstem. Na jedné desce byla čtyři, na druhé šest. Ta čtyři na první desce zářila jasněji než ostatních šest. Ale čtvrté přikázání o sobotě zářilo ze všech nejjasněji. To proto, že sobota má být zachovávána zvláště k oslavení Božího svatého jména. Svatá sobota vypadala slavně - byla obklopena zvláštním světlem. Viděla jsem, že přikázání o sobotě nebylo přibito na kříž. Kdyby se tak stalo, bylo by přibito i ostatních devět a mohli bychom je přestupovat stejně jako čtvrté. Viděla jsem, že Bůh nezměnil sobotu, protože on se nikdy nemění. Ale papežství ji změnilo ze sedmého dne na první den týdne, protože ono mění časy i zákony.

Viděla jsem, že kdyby Bůh provedl změnu soboty ze sedmého dne na první den, musel by změnit i sobotní přikázání, napsané na kamenných deskách, které se nacházejí v truhle ve svatyni svatých nebeského chrámu, pak by bylo možno číst: Prvního dne je sobota Hospodina, tvého Boha. Ale já jsem viděla, že zní stejně, jak bylo Božím prstem napsáno na kamenných deskách, které Mojžíš obdržel na Sinaji. "Ale dne sedmého je sobota Hospodina, tvého Boha." Viděla jsem, že svatá sobota je a bude zdí, která odděluje pravý Boží Izrael od nevěřících a že sobota je velkým znamením, které sjednotí srdce Božích milých, očekávajících svatých.

Viděla jsem, že Bůh má ještě dítky, které nepoznaly sobotu a nezachovávají ji. Tito lidé nezavrhlí její světlo. Na počátku doby soužení budeme naplněni Duchem svatým, takže vyjdeme a ještě plněji budeme zvěstovat sobotu. To rozzuřilo jiné církve a formální adventisty, protože pravdu o sobotě nemohli popřít. V této době všichni Boží vyvolení jasně věděli, že jsme měli pravdu, a proto vyšli a spolu s námi vytrpěli pronásledování. Na zemi

jsem viděla meč, hlad, mor a velký zmatek. Bezbožní si mysleli, že my jsme příčinou tohoto neštěstí, a proto se sešli, aby se radili, jak se nás mají zbavit, neboť předpokládali, že potom toto zlo skončí.

V době soužení jsme všichni, z měst i vesnic, utíkali do bezpečí, ale bezbožní nás pronásledovali a s mečem vtrhli do domů svatých. Pozvedli meč, aby nás zabili, ale meč se zlomil a jako stéblo slámy spadl na zem. Pak jsme ve dne i v noci volali o vysvobození a Bůh uslyšel naše volání.

Slunce vyšlo, ale měsíc se nepohnul. Ani řeky už netekly. Objevily se tmavé, těžké mraky, které na sebe narážely. Ale bylo jedno čisté, slavné místo, odkud se jako zvuk mnohých vod ozýval Boží hlas, rozléhající se mezi nebem a zemí. Nebe se pohybovalo, otvíralo i zavíralo. Hory se chvěly jako rákos ve větru a rozmetávaly kolem sebe kusy skal. Moře vřelo jako voda v hrnci a vyhazovalo na zem kameny.

Když Bůh oznamoval den a hodinu Ježíšova příchodu a odevzdal svému lidu věčnou smlouvu, hovořil krátkými větami a po každé větě se odmlčel, zatímco se Jeho slova rozléhala po celé zemi. Boží Izrael stál se zrakem upřeným vzhůru a naslouchal slovům, vycházejícím z úst Hospodinových, pronikajícím celou zemí jako hřmění. Bylo to velmi slavnostní. Na konci každé věty svatí volali: Sláva! Haleluja! Jejich obličeje byly osvětleny Boží slávou a zářily podobně jako tvář Mojžíše, sestupujícího s hory Sinaj. Pro tuto slávu se bezbožní na ně nemohli ani podívat. Když byla vyslovena nekonečná požehnaní těm, kteří uctili Boha zachováním jeho svaté soboty, nastal radostný pokřik vítězství nad šelmou a jejím obrazem.

Pak nastalo milostivé léto - doba, kdy si země měla odpočinout. Viděla jsem zbožného otrocka, který radostně a vítězně povstal a odhodil řetězy, kterými byl spoután, zatímco jeho bezbožný pán byl zmatený a nevěděl, co má dělat. Bezbožní totiž nemohli porozumět Božímu hlasu.

Brzy se objevil veliký bílý oblak. Byl stále krásnější a na něm seděl Syn člověka. Zpočátku jsem na oblaku Ježíše neviděli, ale když se oblak přiblížil k zemi, uviděli jsme jeho krásnou postavu. Když se tento oblak objeví poprvé, bude nebeským znamením Syna člověka. Hlas Syna člověka probudil spící svaté, oděné slavnou nesmrtelností. Žijící svatí byli proměněni v jednom okamžiku a spolu s nimi byli vzati do oblakového vozu. Bylo to neobyčejně krásné, když vystupoval vzhůru. Na každé straně vozu byla křídla a dole byla kola. Když se kola otáčela, volala: Svatý. A také při pohybu křídel se ozývalo volání Svatý a svatí andělé, kteří řídili oblak, provolávali: Svatý, svatý, svatý, svatý Hospodin Bůh Všemohoucí! A vůz se blížil ke Svatému městu. Ježíš otevřel bránu zlatého města a uvedl nás dovnitř. Zde jsme byli přivítáni, protože jsme "ostříhali Boží přikázání" a měli jsme "právo ke stromu života." (Zj. 14,12 22,14)

14. kapitola

Boj s chudobou

Náš nejstarší syn Henry White se narodil 26. srpna 1847 v Gorhamu. V říjnu nám manželé Howlandovi v Topshamu nabídli přátelsky část svého bytu, což jsme ochotně přijali a s vypůjčeným nábytkem jsme pak začali naši domácnost. Byli jsme chudí a museli jsme zakusit těžké doby. Rozhodli jsme se, že nebudeme na nikom závislí, ale že se budeme vydržovat sami a že budeme mít, čím bychom mohli pomoci jiným. Nedařilo se nám však dobře. Můj muž pracoval velmi těžce při svážení kamení na železniční dráze, nemohl však dostat mzdu, jež mu náležela za jeho práci. Bratr a sestra Howlandovi se s námi ochotně dělili o své,

kdykoliv mohli. Byli však také chudí. Věřili v první a druhé poselství z celého srdce a věnovali prostředky k podpoře díla, ač byli odkázáni na svou denní práci.

Můj muž přestal svázat kamení a vydal se do lesa se sekerou, aby sekal sáhové dříví. S ustavičnou bolestí v boku pracoval od časného rána až do večera, asi za 50 centů denně. Snažili jsme se neklesat na mysli a důvěřovat Bohu. Nestěžovala jsem si. Ráno jsem byla Bohu vděčná, že nás ochraňoval v noci a večer, že nás provedl dnem.

Když jednoho dne došla všechna zásoba našich potravin, odešel můj muž ke svému zaměstnavateli, aby od něho dostal peníze nebo potraviny. Byl tehdy bouřlivý den a on šel pěšky tři míle v dešti tam a zpět. Na zádech nesl pytel s potravinami v různých balíčcích a takto šel vesnicí Brunswick, kde míval často přednášky. Když vstoupil velmi unaven do domu, kleslo ve mně srdce. Mé první myšlenky byly, že nás Bůh opustil. Řekla jsem svému muži: "Došlo to s námi tak daleko? Opustil nás Bůh?" Nemohla jsem zadržet slzy a hlasitě jsem plakala několik hodin, až jsem upadla do mdlob. Modlili se za mě brzy jsem pocítila utěšující vliv Ducha Božího a litovala jsem, že jsem se oddala své malomyslnosti. Chceme následovat Krista a být mu podobni, klesáme však často před zkouškou a vzdalujeme se od něho. Utrpení a zkoušky nás přivádí blíže k Ježíši. Tavicí pec odstraní strusku a vyčistí zlato.

V této době mi bylo ukázáno, že nás Pán zkoušel k našemu dobru, aby nás připravil k působení pro jiné, že se dotkl našeho hnízda, abychom se neusadili v klidu a pohodlí. Naší úlohou bylo působit pro duše, kdyby se nám dobře dařilo, byl by se náš domov stal tak příjemným, že bychom nebyli ochotni jej opustit. Tak na nás Pán dopustil zkoušky, aby nás připravil pro boj ještě těžší, který jsme měli podstoupit na naší cestě. Brzy jsme dostali dopisy od bratrů z různých států, abychom je navštívili. Neměli jsme však peníze, abychom mohli jet. Odpověděli jsme, že nemáme dosud uvolněnou cestu. Pokládala jsem za nemožné cestovat s dítětem. Nechtěli jsme být závislí a snažili jsme se, abychom žili ze svých prostředků. Byli jsme rozhodnuti raději trpět nouzí, než dělat dluhy.

Náš malý Henry velmi onemocněl a jeho stav se tak rychle zhoršoval, že jsme byli velice znepokojeni. Byl v jakémsi stavu otupělosti, jeho dech byl krátký a těžký. Dávali jsme mu léky, ale bez výsledku. Potom jsme zavolali osobu, jež měla zkušenosti s nemocnými a ta pochybovala, že se uzdraví. Modlili jsme se za něho, ale beze změny. Uváděli jsme dítě jako omluvu, že jsme necestovali a nepracovali pro blaho jiných a obávali jsme se, že se Pán chystá nám je vzít. Ještě jednou jsme předstoupili před Pána a modlili se, aby se nad námi smiloval a zachránil dítě a slavnostně jsme mu slíbili, že důvěřivě půjdeme, kamkoliv nás pošle.

Modlili jsme se vážně a zápasili s Bohem. Ve víře jsme se chopili zaslíbení Božích a byli jsme si jisti, že slyšel naše volání. Světlo z nebes proniklo mraky a zasvitlo na nás dolů. Naše modlitby byly milostivě vyslyšeny. A tak od té chvíle se začalo dítě uzdravovat.

První návštěva v Connecticut

Zatímco jsme byli v Topshamu, obdrželi jsme dopis od bratra Chamberlaina z Modletown, Connecticut, v němž nás naléhavě zval, abychom se zúčastnili shromáždění v onom státě v dubnu 1848. Rozhodli jsme se tedy jet, jestliže obdržíme prostředky. Můj muž nyní udělal vyúčtování se svým zaměstnavatelem a vypočítal, že mu náleží 10 dolarů. Za pět jsem koupila oděv, který jsme velmi potřebovali a potom jsem opravila svrchník mého muže, přičemž jsem vsazovala kusy do záplat, takže bylo těžké poznat původní látku na rukávech. Zbývalo nám pět dolarů, za něž jsme se dostali až do Dorchestru, Massachusetts.

V kufru jsme měli všechnen svůj majetek, který jsme měli na zemi, měli jsme však pokoj v srdcích a čisté svědomí a toho jsme si vážili více než všeho zemského pohodlí.

V Dorchesteru jsme vyhledali dům bratra O. Nicholse a když jsme se loučili, dala sestra mému muži pět dolarů, jimiž jsme zaplatili cestu až do Middletownu, Connecticut. V Middletownu jsme byli cizí, poněvadž jsme se dosud s nikým z tamějších bratrů nesetkali. Z našich peněz nám zbývalo jen 15 centů. Můj muž se je neodvážil vydat za nájem povozu, hodil tedy kufr na vysokou hromadu prken na dvoře blízkého obchodu se dřevem a pak jsme se vydali hledat někoho, kdo byl naší víry. Brzy jsme našli bratra Chamberlaina, který nás přijal do svého domu.

Shromáždění v Rocky Hill

Shromáždění se konalo ve velkém nedodělaném pokoji v domě bratra A. Beldena. V dopise bratru S. Howlandovi psal můj muž o shromáždění takto: "20. dubna poslal bratr Bolden své dvojspřežení do Middletownu, aby přivezlo nás a ostatní bratry. Dostali jsme se na místo asi ve 4 hodiny odpoledne a za několik minut přišli bratr Bates a Gurney. Onoho večera bylo ve shromáždění asi 15 osob a v pátek ráno přišlo ještě více, bylo nás asi padesát. V pravdě dosud nebyli všichni. Shromáždění onoho dne bylo velmi zajímavé. Bratr Bates jasně předložil příkázání a mocnými slovy nám kladl na srdce jejich důležitost. Slova měla moc upevnit ty, kteří již v pravdě byli a probudit ty, kteří ještě nezaujali své stanovisko."

Získání peněz k návštěvě západu, státu New York

Dva roky předtím mi bylo ukázáno, že v budoucnu navštívíme západní část státu New York. A nyní krátce po shromáždění v Rocky Hill jsme byli pozváni, abychom v srpnu byli na shromáždění ve Volney, New York. Bratr Hiram Edson psal, že bratři jsou většinou chudí a že nemůže slíbit, že budou moci mnoho učinit, aby pomohli hradit naše výdaje, že však chce udělat, co je v jeho moci. Neměli jsme peníze na cestu. Zdraví mého muže nebylo příliš valné, naskytla se mu však příležitost pracovat při senoseči a rozhodl se, že práci vezme.

Pak se nám zdálo, že musíme žít z víry. Když jsme ráno vstali, poklekli jsme u lože a prosili Pána, aby nám dal sílu pro denní práci a nemohli jsme být uspokojeni, dokud jsme neměli ujištění, že vyslyšel naše modlitby. Pak šel můj muž ven kosit v síle, kterou mu dal Pán. Když přišel večer domů, opět jsme prosili Pána, aby nám dal sílu vydělat si peníze k rozšiřování pravdy. V dopise psaném 2. července 1848 bratru Howlandovi vypisuje tuto zkušenost:

"Dnes prší, takže nemohu kosit, jinak bych nepsal. Kosím pět dní pro nevěřící, v neděli pro věřící a odpočívám sedmého dne, mám tedy málo času ke psaní... Bůh mi však dává sílu, abych mohl celý den těžce pracovat... Bratr Holt, bratr John Belden a já jsme převzali kosení 100 akrů trávy, 87 centů za akr a sami se stravujeme. Chvalte Pána! Doufám, že zde vydělám několik dolarů, abych jich použil v díle Božím."

15. kapitola

V Západní New Yorku roku 1848

Práci v senoseči si můj muž vydělal čtyřicet dolarů. Z toho jsme si koupili nutný oděv a zbylo nám dost na cestu do západního New Yorku a zpět.

Mé zdraví bylo chabé a nebylo možné, abych cestovala a zároveň pečovala o své dítě. Tak jsme našeho desetiměsíčního Henryho nechali pod ochranou sestry Kláry Bomfeyové. Odloučení od mého dítěte bylo pro mě těžkou zkouškou, ale neodvážili jsme se nechat se láskou k němu zdržet od naší povinnosti. Jak malá je jakákoliv oběť, kterou můžeme přinést v porovnání s jeho!

Ráno 13. srpna jsme přijeli do města New Yorku a vydali se do domu bratra Moodyho. Příštího dne se k nám připojili bratr Gurney a Bates.

Shromáždění ve Volney

Naše první shromáždění v západní části státu New York, které začalo 18. srpna, se konalo ve stodole bratra D. Arnolda ve Volney. Bylo nás tam asi 35 - vesměs přátelé, kteří v oné části státu mohli být svoláni. Avšak mezi nimi bylo těžko najít alespoň dva, kteří by se shodovali ve své víře. Někteří se pevně drželi vážných bludů a každý stál pevně na svých vlastních názorech a prohlašoval je za správné podle Písma.

Jeden bratr učil, že tisíc let z 20. kapitoly Zjevení je již v minulosti a že 144.000, o nichž je psáno v 7. a 14. kapitole Zjevení, jsou ti, kteří byli vzkříšeni při zmrtvýchvstání Krista. Když jsme měli před sebou symboly našeho umírajícího Spasitele a chtěli jsme slavit památku jeho utrpení, tento bratr povstal a řekl, že vůbec nevěří tomu, co chceme dělat a že večere Páně je pokračováním slavnosti velikonoce a že se má dělat jen jednou v roce.

Tyto zvláštní rozdíly v názorech mi působily velké starosti. Viděla jsem, že je mnoho bludů předkládáno jako pravda. Připadalo mi to, jako by byl Bůh zneuctěn. Byla jsem velmi zarmoucena a padla jsem pod tímto břemenem do mdlob. Někteří se obávali, že zemřou. Bratři Bates, Chamberain, Gurney, Edson a můj muž se za mě modlili. Pán vyslyšel modlitby svých služebníků a přišla jsem opět k sobě.

Potom na mně spočinulo světlo nebes a brzy jsem byla vytržena ze všeho pozemského. Provázející anděl mi představil některé bludy přítomných a též pravdu v protikladu k jejich bludům. Odporující si názory, které předkládali jako by souhlasily s Písmem svatým, byly jen jejich názory a bylo mi přikázáno říct jim, aby zanechali svých omylů a spojili se v pravdách trojandělského poselství.

Naše shromáždění skončilo vítězně. Pravda zvítězila. Naši bratři odložili své bludy a spojili se v třetím andělském poselství, Bůh jim bohatě požehnal a mnohé k nim připojil.

Návštěva u bratra Snowa v Hannibalu

Z Volney jsme cestovali do Port Gibsonu, šedesát mi dále, kde bylo jiné shromáždění 27. a 28. srpna. "Na naší cestě", psal můj muž v dopise z 26. srpna bratru Hastingsovi, "jsme se zastavili u bratra Snowa v Hannibalu. V tom místě bydlí osm nebo deset věrných duší. Bratr Bates, Simmons a Edison se svou ženou u nich zůstali přes noc. Ráno měla Ellen vidění a zatímco byla v tomto stavu, vešli všichni bratři. Jeden z nich s námi nesouhlasil v sobotní pravdě, ale byl to pokorný a zbožný muž. Ellen ve vidění povstala, vzala velkou bibli, držela ji před Pánem a mluvila z ní. Potom ji nesla k tomuto pokornému bratrovi a vložila mu ji do rukou. Vzal ji, zatímco mu kanuly slzy na prsa. Potom si Ellen sedla vedle mne. Byla jednu a půl hodiny ve vidění a po celou dobu nedýchala. Byla to dojemná chvíle. Všichni plakali radostí. Nechali jsme bratra Batesa u nich a přišli s bratrem Edsonem na toto místo."

Shromáždění v Port Gibsonu

Shromáždění v Port Gibsonu se konalo ve stodole bratra Edsona. Byli zde přítomni ti, kteří pravdu milovali, věnovali však sluchu bludům a zabývali se jimi. Dříve však, než toto shromáždění skončilo, Pán pro nás mocně působil. Znovu mi byla ukázána ve vidění důležitost toho, aby bratři odložili své rozdíly smýšlení a spojili se v biblické pravdě.

Návštěva u bratra Harrise – Centerport

Opustili jsme bratra Edsona s úmyslem strávit příští sobotu v New Yorku. Protože jsme však přišli k parníku příliš pozdě, vzali jsme loďku s úmyslem přestoupit, když parník potkáme. Když jsme jej viděli blížít se k nám, připravovali jsme se, abychom na něj nastoupili, parník však nezastavil a museli jsme skočit na palubu, když loď jela kolem nás.

Bratr Bates držel v ruce peníze za cestu a volal na kapitána člunu: "Zde je vaše jízdné." Když viděl, že loď míjí, chtěl přeskočit, udeřil však nohou na její hranu a padl naznak do vody. Začal plavat za lodí s peněženkou v jedné a dolarovou bankovkou v druhé ruce. Klobouk mu spadl s hlavy a zatímco se pokoušel jej zachránit, ztratil bankovku, peněženko však držel pevně. Parník zastavil, aby ho vzal na palubu. Jeho šaty byly promočeny špinavou vodou kanálu a protože jsme se blížili k Centerportu, rozhodli jsme se jít do domova bratra Harrise, aby si tam bratr Bates dal své šaty do pořádku.

Ukázalo se, že naše návštěva byla této rodině požehnáním. Sestra Harrisonová trpěla po léta zánětem. Ke zmírnění svého utrpení používala šňupavého tabáku a říkala, že by bez tohoto prostředku nemohla žít. Velice trpěla bolestmi hlavy. Radili jsme jí, aby se obrátila na Pána, velkého lékaře, který ji uzdraví z její nemoci. Rozhodla se, že tak udělá a my jsme se spojili v modlitbě za ni. Přestala úplně s používáním šňupavého tabáku. Její stav se značně zlepšil a od té doby bylo její zdraví lepší než dříve.

Při této návštěvě v domově bratra Harrise jsem mluvila s jednou sestrou, která nosila šperky, ale předstírala, že očekává příchod Kristův. Mluvili jsme o jasných prohlášeních Písma proti nošení šperků. Ale ona poukazovala na Šalamouna, jemuž bylo přikázáno ozdobit chrám a na výrok, že ulice města Božího jsou ze zlata říkala, že jestliže můžeme zlepšit svůj vzhled nošením šperků, abychom měli vliv ve světě, že je to zcela správné. Odpověděla jsem, že jsme ubozí padlí lidé a že místo toho, abychom ozdobovali svá těla bychom měli pamatovat na náš padlý stav a že to stálo utrpení a smrt Syna Božího, aby nás vykoupil. Tato myšlenka v nás má vzbudit ponížení sebe. Ježíš je naším vzorem. Kdyby odložil své ponížení i utrpení a řekl: "Jestliže mě chce někdo následovat, ať se líbí sám sobě a užívá radosti světa, tak bude mým učedníkem", pak by zástupy věřily a následovaly ho. Ježíš však k nám nechce přijít jinak, než jako pokorný a ukřižovaný. Jestliže s ním chceme žít v nebi, musíme mu být podobní zde na zemi. Svět požaduje své a kdo chce zvítězit, musí zanechat to, co náleží světu.

Návštěva u bratra Abbey v Brockfieldu

Následujícího dne jsme pokračovali v cestě parníkem a jeli až do Madison Co., N. Y. Potom jsme opustili loď, najali bryčku a jeli 25 mil až do Brockfieldu, kde bydlel br. Ira Abbey. Poněvadž byl pátek odpoledne, když jsme přišli do domu, rozhodli jsme se, že jeden z nás se půjde informovat. Kdybychom byli zklamáni v naši naději na přivítání, jeli bychom zpět a zůstali přes sobotu v hotelu.

Sestra Abbeyová přišla ke dveřím a můj muž se představil jako světitel soboty. Řekla: "Těší mě, že tě vidím, pojď dál." Odpověděl: "V bryčce jsou ještě tři osoby. Myslel jsem, že bychom tě polekali, kdybychom přišli všichni společně dovnitř." "Nebojím se křesťanů", byla

její odpověď. Velmi se radovala, když nás uviděla a srdečně nás uvítala do své rodiny. Když byl představen bratr Bates, řekla: "Je možné, že je to ten bratr, který napsal tu knihu o sobotě? A nyní přichází, aby nás navštívil? Nejsem hodna, abys přišel pod mou střechu. Pán vás však poslal, neboť hladovíme po pravdě."

Jedno dítě poslali na pole, aby řeklo br. Abbeyovi, že přišli čtyři světitelé soboty. Ten však nespěchal se s námi pozdravit, protože ho předtím někdo, kdo ho často navštěvoval, obelstil. Předstírali, že jsou služebníky Božími a zaseli bludy do mysli člověka, který se snažil pevně stát v pravdě. Bratr a sestra Abbeyovi již proti nim dlouho bojovali, že se báli s nimi přijít do styku. Bratr Abbey se obával, že náležíme k téže třídě. Když přišel domů, přijal nás velmi chladně a začal nám potom klást několik prostých otázek: Zda světíme sobotu a věříme v uplynulé poselství Boží. Když se přesvědčil, že jsme k němu přišli s pravdou, uvítal nás velmi radostně.

Naše shromáždění na tomto místě bylo těm několika, kteří milovali pravdu, pramenem radosti. Těšili jsme se, že nás Pán ve své prozřetelnosti vedl touto cestou. Radovali jsme se společně z přítomnosti Boží a bylo nám velkou útěchou nalézt několik takových, kteří po celou dobu rozptýlení stáli pevně a v mlze a dýmu zduchovňování a fanatismu pevně uchovali pravdu. Tato milá rodina nám pomohla na naší cestě božským způsobem.

16. kapitola

Vidění o zapečetění

Po návratu ze západního New Yorku v září 1848 cestovali bratr a sestra Whiteovi do Maine, kde se shromažďovali od 20. do 22. října s věřícími. To byla konference Topsham, kde se bratři začali modlit, aby se našla cesta ke zveřejnění adventního poselství a pravdy. Měsíc později byli při "jedné menší skupině bratrů", píše bratr Josef Bates ve svém sešitě o poselství zapečetění, "která se v Dorchester blízko Bosteon, Mass. shromáždila. Než shromáždění začalo, zkoušeli někteří z nás různé body v poselství zapečetění, panovaly i rozpory v názorech o správnosti posuzování slova "Vystupující" ze Zj. 7,2"

Dne 5. ledna 1849 při příležitosti zahájení svaté soboty, jsme měli modlitební shromáždění s rodinou bratra Beldena v Rocky Hill, státě Connecticut, kde na nás sestoupil Duch svatý. Ve vidění jsem byla přenesena do svatyně svatých, kde jsem viděla Ježíše doposud vykonávajícího prostřednickou službu pro Izrael. Na spodní části jeho roucha byly zvonečky a granátová jablka. Viděla jsem, že Ježíš neopustí svatyni svatých, dokud nebude rozhodnuto o každém případě buď pro vysvobození nebo pro zatracení a že Bůh nemůže projevit svůj hněv dříve, než Ježíš dokoná své dílo ve svatyni svatých, odloží své kněžské roucho a oblékne si roucho pomsty. Potom Ježíš opustí své místo mezi otcem a člověkem a Bůh nebude déle mlčet, ale projeví svou nelibost vůči těm, kteří pohrdli jeho pravdou. Viděla jsem, že hněv národů, Boží hněv a soud nad mrtvými jsou různé a odlišné události, následující za sebou. Michal ještě nepovstal a doba takového soužení, jaké se ještě neuskutečnilo, dosud nenastala. Nyní nastává hněv národů, ale když náš Nejvyšší kněz ukončí svou službu ve svatyni svatých, povstane, oblékne si roucho pomsty a potom bude vylito sedm posledních ran.

Viděla jsem, že čtyři andělé budou držet čtyři větry, dokud Ježíš neukončí svou službu ve svatyni a pak přijde sedm posledních ran. Účinek těchto ran vzbudí zlost bezbožných proti spravedlivým, protože si budou myslet, že tyto Boží soudy je postihly kvůli nám a že když nás odstraní, tyto rány se zastaví. Byl vydán rozkaz, aby svatí byli pobiti. Ti proto dnem i nocí volali o vysvobození. To byla doba Jákobova soužení. Všichni svatí volali z úzkosti své duše

a byli vysvobozeni Božím hlasem. Těch 144.000 slavilo vítězství a z jejich tváří zářila Boží sláva.

Pak mi byli ukázáni mnozí, kteří žalostně plakali. Na jejich oděvu bylo velkými písmeny napsáno: "Zvážen jsi na váze a ukázalo se, že jsi lehký." Ptala jsem se, co to jsou za lidé. Anděl mi řekl: "To jsou ti, kteří kdysi zachovávali sobotu, ale pak se jí zase vzdali." Slyšela jsem, jak hlasitě volali: "Věřili jsme, že přijdeš a horlivě jsme o tom učili." Avšak zatímco tak hovořili, jejich oči utkvěly na jejich oděvech, a když viděli toto písmo, začali hlasitě naříkat. Viděla jsem, jak pili z hluboké vody a při tom ji znečišťovali svými nohami - pošlapávali sobotu, a proto se po zvážení na váze ukázalo, že jsou lehcí.

Pak mne můj provázející anděl vedl znovu do města, kde jsem spatřila čtyři anděly, kteří přiletěli k bráně města. Právě když se zlatým lístkem představovali andělu v bráně, viděla jsem, jak ze směru největší slávy letí rychle anděl, který ve své ruce držel něco, čím dával znamení a hlasitě volal na jiné anděly. Prosila jsem svého anděla, který mne doprovázel, zda by mi to mohl vysvětlit. Řekl mi, že nyní mi už nemůže ukázat více, ale že mi brzy ukáže, jaký význam mají tyto věci, které jsem viděla.

V sobotu odpoledne byl jeden náš člen nemocen a prosil nás, abychom se modlili za jeho uzdravení. Všichni jsme společně volali k tomu Lékaři, který pomůže za všech okolností a zatímco se ukázala Jeho uzdravující moc a nemocný byl uzdraven, byla jsem naplněna Duchem a pojata do vidění.

Viděla jsem čtyři anděly, kteří měli na zemi vykonat určité dílo a již chtěli začít. Ježíš byl oděn kněžským rouchem. Se soucitem se díval na pozůstalé, pak pozvedl své ruce a s hlubokým soucitem zvolal: "Má krev, Otče, má krev, má krev, má krev!" Potom jsem viděla, jak od Boha, který seděl na velikém, bílém trůnu, vyšla nesmírně jasná záře, která obklopila Ježíše. Dále jsem viděla anděla, kterého poslal Ježíš, aby rychle zaletěl ke čtyřem andělům, kteří měli na zemi vykonat své dílo. Ve své ruce držel něco, čím dával znamení a hlasitě volal: "Zadržte, zadržte, zadržte, zadržte! Dokud nebudou zapečetěni Boží služebníci na svých čelech!"

Anděla, který mne provázel, jsem se zeptala, jaký význam mělo to, co jsem slyšela a co měli vykonat ti čtyři andělé. Odpověděl mi, že Bůh zadržuje tyto moci a svým andělům světil správu nad zemí. Těmto čtyřem andělům dal Bůh moc, aby drželi čtyři větry, které nyní chtěli uvolnit. Ale zatímco uvolňovali své ruce a čtyři větry začaly působit, Ježíšovo milosrdné oko pohlédlo na zbytek těch, kteří ještě nebyli zapečetěni, pozvedl své ruce k Otci a odvolával se na svou krev, kterou za ně vylil. Pak bylo jinému andělu přikázáno, aby rychle letěl ke čtyřem andělům a poručil jim, aby větry zadrželi, dokud Boží služebníci nebudou zapečetěni na svých čelech pečeti živého Boha.

17. kapitola

Povzbuzující vedení božské prozřetelnosti

Znovu jsem byla vyzvána, abych se pro blaho duší zapřela. Museli jsme se zřici malého Henryho a jít, abychom se cele odevzdali dílu. Můj zdravotní stav byl špatný a kdybych vzala své dítě s sebou, vyžadovalo by většinu mého času. Byla to těžká zkouška, neodvažovala jsem se však, by bylo překážkou v cestě mé povinnosti. Věřila jsem, že nám ho Pán zachoval, když byl těžce nemocen a že mi by ho vzal, kdybych se jím nechala zdržet od plnění své povinnosti. Samotná před Pánem se zármutkem v srdci a s mnoha slzami jsem přinesla oběť a vzdala se svého jediného dítěte, abych ho nechala na starost jiné osobě.

Nechali jsme Henryho v rodině bratra Howlanda, k níž jsme měli největší důvěru. Byli ochotni vzít na sebe břímě, abychom byli pokud možno volní a mohli se věnovat dílu Božímu. Věděli jsme, že mohou lépe dohlížet na malého než my, kdybychom jej vzali s sebou na cesty. Věděli jsme, že je to k jeho prospěchu, má-li klidný domov a pevnou kázeň, aby nebyla poškozena jeho milá povaha.

Bylo to pro mě těžké odloučit se od svého dítěte. Jeho smutný obličej při loučení byl ve dne v noci přede mnou, ale v síle Páně jsem potlačila myšlenky na něho a snažila jsem se činit dobře jiným.

Pět let měla rodina bratra Howlanda dohled nad Henrym. Pečovali o něho bez náhrady a opatrovali ho veškerým oblečením, kromě daru, který jsem mu, jako Anna Samuelovi, přinesla jednou za rok.

Uzdravení Gilberta Collinse

Jednoho rána v únoru 1849 mi bylo ukázáno při rodinné pobožnosti v domě bratra Howlanda, že je naší povinností jít do Dartmouthu, Mass. Hned nato šel můj muž na poštu a přinesl dopis od bratra Collinse, v němž nás naléhavě prosil, abychom přišli do Dartmouthu, protože jejich syn je nemocný. Vydali jsme se ihned na cestu a zjistili jsme, že třináctiletý hoch měl devět týdnů dusivý kašel a vyhladověl skoro na kost. Rodiče si mysleli, že má úbytek a byli velmi sklíčení při pomyslení, že jejich jediný syn by jim měl být vzat.

Spojili jsme se k modlitbě za hocha a prosili opravdově Pána, aby ho zachoval při životě. Věřili jsme, že bude zdravý, přestože zdánlivě nebyla naděje na uzdravení. Můj muž ho vzal na ruce, chodil s ním po pokoji a volal: "Ty nezemřeš, ale zůstaneš naživu!" Věřili jsme, že uzdravením tohoto chlapce bude Bůh oslaven.

Odešli jsme z Dartmouthu asi za osm dní. Když jsme se vrátili, vyšel nám malý Gilbert vstříc. Přibral asi dvě kila. Rodinu jsme našli radující se nad důkazem Božského milosrdenství.

Uzdravení sestry Temple

Protože nás žádali, abychom navštívili sestru Hastingsovou v New Ipswich, která velmi trpěla, předložili jsme tuto věc na modlitbě a obdrželi jsme ujištění, že Pán půjde s námi. Na cestě jsme se zastavili v Dorchesteru v rodině bratra O. Nicholse a oni nám vyprávěli o nemoci sestry Temple v Bostnu. Měla nad paží ránu, která jí působila velké starosti. Rána se rozšiřovala na kloub loketní. Sestra trpěla velkými bolestmi a marně používala lidských prostředků. Poslední pokus vehnal nemoc do plic a ona cítila, že se nemoc promění v tuberkulózu, nebude-li jí hned poskytnuta pomoc.

Sestra Temple zanechala vzkaz, abychom k ní přišli a modlili se za ni. Šli jsme tam, chvějíce se, protože jsme marně prosili o ujištění, že Bůh pro ni bude působit. Odebrali jsme se tedy do pokoje nemocné a spolehli se pouze na zaslíbení Boží. Paže sestry Temple jsme se nemohli dotknout a tak jsme byli nuceni na ránu nalít olej. Potom jsme se spojili na modlitbě a dožadovali se zaslíbení Božích. Bolest a dráždivost z paže zmizely, ještě když jsme se modlili, opustili jsme sestru Temple a radovali se v Pánu. Když jsme se po osmi dnech vraceli, našli jsme ji zdravou, jak namáhavě pracovala u dřezu.

Rodina Leonarda Hastingsse

Rodinu bratra Hastingse jsme našli velmi zkormoucenou. Sestra Hastingsová k nám přišla se slzami v očích a volala: "Pán vás k nám poslal v době velké nesnáze." Měli asi osm týdnů staré dítě, které když nespalo, stále křičelo. Toto a její špatný zdravotní stav ubíralo rychle její síly.

Modlili jsme se vroucně k Bohu za matku, přičemž jsme uposlechli návodu daných Jakubem a dostali jsme ujištění, že naše modlitby budou vyslyšeny. Ježíš byl v našem středu, aby zlomil moc satanovu a vysvobodil zajaté. Byli jsme však přesvědčeni, že matka nezesílí, dokud neztichne křik dítěte. Pomazali jsme tedy dítě, modlili se nad ním a věřili, že Pán dá klid nejen matce, ale i dítěti. Stalo se právě tak. Křik dítěte ustal a když jsme odcházeli, dařilo se oběma dobře. Matka nenacházela slov pro svou vděčnost.

Měli jsme s touto rodinou velmi vzácný rozhovor. Naše srdce se spojila, zvláště se sestrou Hastingsovou jsem si velmi dobře rozuměla, podobně jako David s Jonatou. Rozuměly jsme si až do konce jejího života.

Po návštěvě rodiny Hastingsové v New Ipswich se Whiteovi vrátili přes Boston do Maine a dojeli do Tpsamu 21. března 1849. Následující sobotu, když byli na tomto místě shromáždění s malou skupinou při bohoslužbě, obdržela sestra White vidění, v němž viděla, že víra některých bratrů v Paris, Maine, kolísá. Cítila, že jej její povinností navštívit onu skupinu . "Šli jsme", psala v jednom dopise Hastingsonovým, a zjistili, že potřebují posílení... Strávili jsme u nich týden... Bůh mi dal u nich dvě vidění, která jim přinesla mnoho útěchy a síly. Bratr Stowell byl v utvrzen v přítomné pravdě, ve které kolísal.

Když se vrátili do Topshamu, nevěděli, kde by měli strávit léto. Přišlo pozvání od bratrů z New Yorku a Connecticut, a když neměli žádné přímé světlo, rozhodli se poslechnout volání New Yorku. Napsali dopis s pokyny o jejich příjezdu do Utica a kde by je mohli někteří z bratrů najít. Sestra Whiteová se brzy cítila velmi zatížená a stísněná. Její muž, když viděl její stísněnost, spálil dopis, jež právě napsali, poklekl a modlil se, aby stísněnost odešla. Příštího dne jim pošta doručila list od bratra Beldena v Rocky Hill, Conn., který obsahoval dost prostředků, aby mohli jet do Connecticut a nutil je přijmout pozvání. V tomto pozvání viděli jasně ruku Boží a rozhodli se jet. Věřili, že jim Pán otevře cestu.

Presídlení do Connecticut v roce 1849

V červnu 1849 nám sestra K. M. Bonfoey navrhla, že by u nás ráda bydlela. Její rodiče nedávno zemřeli a rozdělením nábytku zemřelých se stala majitelkou všeho, co bylo třeba pro domácnost malé rodiny. S radostným srdcem nám dovolila používat tyto věci a vykonávala za nás domácí práce. Obývali jsme část domu bratra Baldena v Rocky Hill. Sestra Bonfoey byla věrným dítětem Božím. Byla veselá a radostné mysli, nebyla trudnomyslná, ale také ne lehkomyšlná a těkavá.

Živá voda – sen

Můj muž navštívil shromáždění v New Hampshire, Maine. Po dobu jeho nepřítomnosti jsem měla velké starosti, protože jsem se bála, aby neonemocněl cholerou, která tehdy vypukla. Ale jedné noci se mi zdálo, v době, kdy vůkol nás mnoho lidí umíralo na cholera, že mne můj muž pozval na procházku. Na procházce jsem zpozorovala, jak se jeho oči podlévají krví, obličej rudne a rty blednou. Řekla jsem mu, že se bojím, že bude snadnou obětí cholery. On řekl: "Pojď kousek dál, ukážu ti jeden prostředek proti choleře."

Když jsme šli dále, přišli jsme k mostu vedoucímu přes řeku. Tu mne náhle opustil a vrhl se do vody a zmizel mým očím. Bála jsem se, on se však vrzy vynořil a držel v ruce sklenici

perlivé vody. Pil z ní a řekl: "Touho vodou se vyléčí všechny nemoci." Opět se ponořil a vynesl jinou sklenici čistě vody, držel ji nahoře a opakoval stejná slova.

Byla jsme smutná, že mi nenabídl ani trochu vody. On však řekl: "Na dně této řeky je pramen, který vyléčí všechny nemoci a každý se musí odvážit tam skočit. Nikdo nemůže tuto vodu dostat pro druhého. Každý se musí sám vrhnout dolů, aby ji dosáhl." Když vypil sklenici vody, podívala jsem se na jeho obličej. Barva pleti byla světlá a přirozená. Zdálo se, že je zdravý a silný. Když jsem se probudila, zmizel všechen můj strach a svěřila jsem svého muže ochraně milosrdného Boha a pevně věřila, že mi ho přivede zpět.

18. kapitola

Začátek nakladatelského díla

Na shromáždění konaném v Dorchesteru, Mass., v listopadu 1848 mi bylo dáno vidění o zvěstování poselství o zapečetění a o povinnosti spočívající na našich bratrech uveřejnit tiskem světlo zářící na naši cestu.

Když vidění pominulo, řekla jsem svému muži: "Mám pro tebe poselství. Musíš začít tisknout malý časopis a rozesílat ho lidem. Nejdříve jen malý, když ho však lidé přečtou, pošlou ti prostředky k tisku a budeš mít hned od počátku úspěch. Bylo mi ukázáno, že se z toho malého počátku budou rozlévat proudy světla, které zasáhnou celý svět."

Když jsme byli v létě 1849 v Connecticut, byl můj muž pevně přesvědčen, že pro něho přišla doba k sepsání a uveřejnění přítomné pravdy. Byl velmi povzbuzen a dostalo se mu velkého požehnání, když se k tomu rozhodl. Potom však opět upadl do pochybností a rozpaků, protože neměl peníze. Byli tu někteří, kteří měli prostředky, ti si je však raději nechali. Zmalomyslněn se vzdal této myšlenky a rozhodl se poohlédnout se po lánu louky, kterou by pokosil.

Když odešel z domu, dolehlo na mne břímě a já jsem omdlela. Když se však za mne pomodlili, cítila jsem požehnání a byla jsem vytržena u vidění. Viděla jsem, že Pán požehnal mému muži a posílil ho pro práci na poli před rokem a že správně použil peněz tehdy vydělaných a že obdrží v tomto životě stonásobek a v království Božím bohatou odměnu, že mu však nyní Pán nedal sílu, aby pracoval na poli, protože měl pro něho práci a že kdyby se přece jen odvážil na pole jít, byl by skolen nemocí. Musí psát, psát, psát a s vírou jít vpřed. Začal ihned psát a když přišel k obtížnému místu, modlili jsme se spolu k Bohu o porozumění pravého významu Božího slova.

Časopis Přítomná pravda

Jednoho dne v červenci přinesl můj muž v Middletownu tisíc výtisků prvního čísla svého časopisu domů. V době, kdy byl časopis v tisku, šel několikrát pěšky osm mil do Middletownu a zpět. Toho dne si však vypůjčil koně a vůz bratra Beldena, aby přivezl časopis domů.

Drahocenné potištěné stránky jsme dopravili do domu a položili na podlahu. Potom jsme zavolali malý počet zájemců, poklekli jsme okolo časopisů a s pokorným srdcem a mnoha slzami jsme prosili Pána, aby požehnal tyto tištěné posly pravdy.

Když jsme archy složili, můj muž zabalil jednotlivé výtisky a adresoval je těm, o nichž se domníval, že by je četli. Vložil je do cestovního vaku a odnesl pěšky na poštu do Middletownu.

V červenci, srpnu a září byla v Middletownu vytištěna čtyři čísla časopisu. Každé číslo mělo osm stran (velikosti 15x24cm). Vždycky, dříve než byly časopisy rozeslány, byly rozloženy před Pánem a vážné slzami provázené modlitby stoupaly k Bohu, aby jeho požehnání provázelo jeho posly. Brzy po rozeslání prvního čísla jsme dostali dopisy, které nám přinášely prostředky k dalšímu vydávání časopisu i radostnou zvěst, že mnohé duše přijaly pravdu. Když jsme zahájili činnost s časopisem, nepřestali jsme s kázáním pravdy, nýbrž cestovali jsme místo od místa a zvěstovali učení, které přineslo tak velké světlo a velkou radost. Povzbuzovali jsme věřící, opravovali omyly a zřizovali sbory. Abychom mohli pokračovat v díle nakladatelském a zároveň v práci na různých místech, byl časopis čas od času vydán na jiném místě.

Návštěva ve státě Maine

28. července 1849 se mi narodilo druhé dítě, James Edson White. Když mu bylo šest týdnů, odcestovali jsme do Maine. 14. září jsme se zúčastnili shromáždění v Paris. Bratr Bates, Chamberlain a Ralph i bratři a sestry z Topshamu byli přítomni. Moc Boží sestoupila asi jako v den letnic a pět nebo šest svedených bludem a fanatismem padlo pokořeně k zemi. Rodiče se vyznávali svým dětem, děti rodičům a jeden druhému. Bratr J. N. Andrews hluboce dotčen zvolal: "Vyměnil bych tisíc bludů za jednu pravdu." Takový výjev vyznání a zápasu s Bohem a odpuštění jsme viděli zřídka. Ono shromáždění, počátek lepších dnů pro děti Boží v Paris, byl zeleným místem v poušti. Pán působil na bratra Andrewse, aby ho vyzbrojil pro budoucnost a dal mu zkušenost, která mu měla být velmi cenná v jeho budoucí práci.

S vírou vpřed

Na jednom shromáždění v Topshamu vyjádřili někteří z přítomných bratrů své přání, abychom opět navštívili stát New York, ale můj zdravotní stav mne velmi tížil. Řekla jsem jim, že bych se nemohla odvážit, jedině kdyby mě Pán k tomu posílil. Modlili se tedy za mne a mraky byly zaplašeny. Přece však jsem neměla onu sílu, jež jsem si tak přála. Rozhodla jsem se jít s vírou vpřed a podniknout cestu, přidržujíc se zaslíbení, že Boží milost mi postačí.

Na cestě do New Yorku byla naše víra zkoušena, my jsme však zvítězili. Přibývalo mi sil a radovala jsem se v Pánu. Od naší první návštěvy přijali mnozí pravdu, ale muselo být pro ně ještě mnoho vykonáno. K dílu, jež se před námi otevíralo, bylo zapotřebí veškeré naší síly.

Ubytování v Oswego

V říjnu a listopadu, kdy jsme byli na cestách, časopis nevyšel. Můj muž však stále pocíťoval břímě psát a tisknout. Najali jsme tedy v Oswego dům, vypůjčili si od bratrů nábytek a zahájili činnost. Tam můj muž psal, tiskl a kázal. Často musel bojovat s těmi, kteří předstírali, že jsou adventisty a učili bludy. Určovali přesnou dobu příchodu Páně a snažili se vzbuzovat předsudky proti nám i našemu učení. Bylo mi ukázáno, že ti, kteří byli zklamáni, poznají klam, do něhož upadli a budou přivedeni k hledání pravdy.

Návštěvy rozptýleného stáda

Když jsme byli v prvním pololetí v Oswego, N. Y., byli jsme pozváni na návštěvu do Camden, místa vzdáleného asi 40 mil dále na východ. Dříve než jsme šli, bylo mi ukázáno malé stádo tamějších věřících a mezi nimi jsem viděla ženu, která předstírala, že je velmi zbožná, byla však pokrytec a klamala Boží lid.

V Camdem, New York

V sobotu ráno se shromáždil velký počet lidí k pobožnostem, ale podvodná žena mezi nimi nebyla. Ptala jsem se jedné sestry, jestli jsou tu všichni z jejich skupiny. Řekla, že ano. Žena, kterou jsem ve vidění viděla, bydlela čtyři míle daleko od tohoto místa a sestra si na ni nevzpomněla. Brzy však vstoupila a ihned jsme poznala, že je to ta žena, jejíž povahu mi Pán ukázal.

Při shromáždění mluvila dost dlouho a říkala, že má dokonalou lásku, že její srdce je posvěcené a že nemá žádné zkoušky a pokušení, ale že prožívá dokonalý mír a poddání se vůli Boží.

Ze shromáždění jsem se vrátila do domova bratra Prestona s pocitem velkého smutku. Oné noci se mi zdálo, že mi byla otevřena tajemná, suť naplněná skříň ve zdi a bylo mi řečeno, že ji mám vyčistit. Při svitu lampy jsem vyklidila suť a řekla těm, kteří byli u mne, že skříň má být naplněná cennými věcmi.

V neděli ráno jsme se shromáždili s bratry a sestrami a můj muž povstal, aby kázal o podobenství o deseti pannách. Necítil se volný v řeči a navrhl, abychom se sklonili k modlitbě.

Sklonili jsme se před Pánem a vroucně jsme se modlili. Temný mrak se zvedl a já byla vtržena do vidění a znovu mi byl ukázán případ oné ženy. Byla mi ukázána v úplné temnotě. Ježíš hleděl temně na ni a jejího muže. Onen temný, zničující pohled mnou zatřásl. Viděla jsem, že byla pokrytcem, který předstírá, že je svatý, zatímco její srdce bylo plné zkaženosti.

Když jsem vyšla z vidění, vyprávěla jsem s chvěním, avšak věrně, co jsem viděla. Žena klidně řekla: "Jsem ráda, že Pán zná mé srdce. Ví, že ho miluji. Kdyby mé srdce mohlo být otevřeno, abyste je viděli, uviděli byste, že je nevinné a čisté."

Mysl některých kolísala. Nevěděli, mají-li věřit tomu, co mi Pán ukázal, nebo zda mají být proti svědectví, které jsem vydala.

Nedlouho potom se ženy zmocnila hrozný strach. Zděsila se a začala s vyznáváním. Šla dokonce mezi své nevěřící sousedy dům od domu a vyznávala, že muž, se kterým po léta žije, není jejím mužem, že utekla z Anglie a nechala tam dobrého muže a dítě. Vyznala mnoho jiných bezbožných skutků. Její pokání se zdálo pravé a v některých případech vrátila, co neprávem vzala.

Touto zkušeností byli naši bratři a sestry v Camdenu a jejich sousedé upevnění ve víře, že Bůh mi zjevil věci, o kterých jsem mluvila a že poselství jim bylo dáno v milosrdenství a lásce, aby je ochránilo před zklamáním a bezbožným bludem.

Ve Vermontu

Na jaře roku 1850 jsme se rozhodli navštívit Vermont, Maine. Nechala jsem malého Edsona, tehdy devítiměsíčního, pod dozorem sestry Bomfoey a šli jsme konat vůli Boží. Pracovali jsme velmi těžce a vytrpěli mnoho strádání, vykonali jsme ale málo. Bratry a sestry jsme našli rozptýlené a zmatené. Skoro každý byl v nějakém bludu a zdálo se, že každý horuje

pro své názory. Trpěli jsme často velká duševní muka, protože jsme našli málo těch, kteří byli ochotni poslouchat biblické pravdy, zatímco se horlivě sytili bludem a fanatismem. Byli jsme nuceni konat zdlouhavou cestu 40 mil poštovním kočárem do Suttonu, kde pro nás bylo svoláno shromáždění.

Povznesení se nad malomyslnost

První večer, když jsme dojeli na místo shromáždění, jsem byla zmalomyslněná. Snažila jsem se přemoci, ale zdálo se mi nemožné zvládnout své myšlenky. Moji malí tísnili mou duši. Jedno dítě dva roky a osm měsíců staré jsme nechali ve státě Maine a druhé - staré devět měsíců - ve státě New York. Právě jsme s velkou námahou vykonali zdlouhavou cestu a myslela jsem na ty, kteří užívají společnosti svých dětí ve svých vlastních klidných domovech. Přehlédla jsem náš uplynulý život a vzpomněla na slova, jež před několika dny vyslovila jedna sestra, která myslela, že to musí být velmi příjemné cestovat krajem, aniž by mne něco znepokojovalo. Takového života by chtěla užívat. Právě v té době toužilo mé srdce po dětech, zvláště pak po mladším v New Yorku. Vyšla jsem z ložnice, kde jsem zápasila se svými pocity a prosila Pána s mnohými slzami o sílu, abych potlačila všechen nárek a ochotně se pro Ježíše zapřela.

S těmito pocity v srdci jsem usnula a zdálo se mi, že po mém boku stanul anděl a ptal se mne, proč jsem smutná. Vyprávěla jsem mu své myšlenky, které mne znepokojovaly a říkala jsem: „Mohu vykonat tak málo dobrého. Proč nemůžeme být u našich dětí a těšit se z jejich přítomnosti?“ On řekl: "Tys darovala Pánu dvě milá kvítka, jejichž vůně je mu jako vonné kadidlo a v jeho očích jsou vzácnější než zlato a stříbro, neboť je to dar srdce. Táhne za každé vlákno srdce, což nedokáže žádná jiná oběť. Nedívej se na nynější zdání, ale upírej svůj zrak na svou povinnost, na Boží čest a následuj ho, jak tě ve své prozřetelnosti vede, tak bude cesta před tebou jasnější. Každé sebezapření, každá oběť je věrně zaznamenána a přinese svou odměnu."

Ve Východní Kanadě

Boží požehnání provázelo naši schůzku v Suttonu a po skončení shromáždění jsme se vydali na cestu do východní Kanady. Krk mi dělal velké potíže a nemohla jsem bez bolesti nahlas mluvit, dokonce ani šeptat. Za jízdy jsme se modlili o sílu k cestě.

Tak jsme cestovali dál až do Melbourne. Očekávali jsme, že se zde setkáme s odporem. Mnozí, kteří předstírali, že věří v blízký druhý příchod Spasitele, bojovali proti zákonu Božímu. Cítili jsme, že potřebujeme sílu od Boha. Prosili jsme, aby se k nám Pán přiznal. Opravdově jsem se modlila, aby má nemoc krku pominula, abych mohla mluvit. Dostala jsem však důkaz, že se mne zde dotkla ruka Páně. Obtíže v malé chvíli ustaly a můj hlas byl jasný. Při onom shromáždění nás ozařovalo světlo Páně a těšili jsme se velké volnosti. Dítka Boží byly velmi posíleny a povzbuzeny.

Shromáždění v Johnsonu, Vermont

Brzy jsme se vrátili do Vermontu a měli pozoruhodné shromáždění v Johnsonu. Na naší cestě jsme se zdrželi několik dní v domě bratra Butlera. Zjistili jsme, že on a jiní z našich bratrů v severním Vermontu byli znepokojoováni falešným učením a fanatismem skupiny lidí,

kteří si osobovali úplné posvěcení a pod pláštíkem velké svatosti vedli život, který byl hanbou křesťanského jména.

Dva muži, vedoucí tohoto fanatismu, se podobali svým životem a povahou těm, s nimiž jsme se před čtyřmi lety setkali v Klaremontu, New Hampshire. Hlásali učení největšího posvěcení a předstírali, že nemohou hřešit a že jsou připraveni na proměnění. Prováděli spiritismus a tvrdili, že obdrželi světlo Boží, zatím však byli v jakémisi vytržení.

Neměli řádné zaměstnání, ale ve společnosti dvou žen, s nimiž nebyli oddáni, cestovali z místa na místo a vtírali se do pohostinství lidí. Svým vychytralým, hypnotickým vlivem získali mnoho sympatií u některých dorostlých dětí našich bratrů.

Bratr Butler byl muž velmi spravedlivý. Jasně poznával zlý vliv fanatických učení a projevil čilý odpor proti jejich falešným učení a pyšným návodům. Přesto nám dal jasně na srozuměnou, že nevěří žádným viděním.

Bratr Butler velmi nerad svolil k návštěvě shromáždění v domě bratra Lovejoy v Johnsonu. Dva muži, kteří byli vedoucími fanatismu a dítky Boží velmi klamali a utiskovali, přišli do shromáždění provázeni dvěma ženami, oblečenými v bílé plátno a své dlouhé černé vlasy nechávaly volně splývat na ramena. Jejich bílé plátěné šaty představovaly spravedlnost svatých.

Měla jsem pro ně poselství pohany. Když jsem mluvila, upíral na mě přednější z obou mužů oči tak, jak to dělávali hypnotizéři. Neměla jsem však strach z jeho hypnotického vlivu. Byla mi dána síla z nebe, abych se povznesla nad jejich satanský vliv. Dítky Boží, dříve podmaněné, začaly svobodně dýchat a radovat se v Pánu.

Potom se tito fanatici pokoušeli povstat a mluvit. Neměli však možnost. Jasně jim bylo dáno na srozuměnou, že jejich přítomnost je nežádoucí. Oni však zůstali. Bratr Samuel Rhodes uchopil potom opěradlo židle, na níž seděla jedna z žen a vytáhl ji z pokoje přes verandu ven na louku před dům. Když se vrátil, vytáhl tam také druhou. Ti dva muži odešli ze shromáždění. Potom se však pokoušeli o návrat.

Když jsme se nakonec modlili, přišel druhý z obou mužů ke dveřím a začal mluvit. Zavřeli jsme před ním dveře, on je však otevřel a znovu začal mluvit. Potom spočinula moc Boží na mém muži. Všechna barva jeho obličeje zmizela, když povstal. Pozvedl před mužem ruce a zvolal: "Pán zde nechce tvé svědectví, Pán tě tu nechce mít, abys jeho lid mátl a přivedl ke zkáze."

Moc Boží naplnila pokoj. Muž vypadal zděšeně a klopýtal nazpět, až našel dveře vedoucí z domu. Přítomnost Boží, která byla tak trapná pro fanatického hříšníka, zanechala slavnostní dojem na shromážděných. Jakmile však děti z temnoty byly pryč, spočinul na naší skupině sladký pokoj Páně. Po tomto shromáždění nebyli falešní a zchytralí vyznavači dokonalé svatosti schopni znovu uplatňovat svou moc nad našimi bratry.

Zkušenosti v tomto shromáždění nám získaly důvěru a společenství bratra Butlera.

Návrat do New Yorku

Za pět týdnů jsme se vrátili do New Yorku. V North Brockfieldu jsem se setkala se sestrou Bomfey a malým Edsonem. Dítě bylo velmi slabé. Stala se s ním velká změna. Bylo těžké potlačit obžalobující myšlenky. Věděli jsme však, že naše jediná pomoc byla u Boha, a proto jsme se modlili za dítě, příznaky byly příznivější a tak jsme s ním cestovali do Oswego, abychom se tam zúčastnili konference.

Obnova nakladatelství

Z Oswego jsme se vydali v doprovodu bratra a sestry Edsonových do Conterportu a bydleli jsme v domě bratra Harrise, kde jsme vydávali měsíčník nazvaný "Advent Review". (Časopis Advent Review, který byl tištěn přes léto 1850 v Auburn, N. Y., neměl být zaměněn s časopisem Advent Review a Sabbath Herald, z kterého první číslo vyšlo v listopadu 1850 v Paris. Časopis Advent Review byl vydán mezi čísly 10 a 11 časopisu Present Truth. Vzhledem k jeho účelu napsal bratr James White v úvodu na první straně 48 stránkového vydání Advent Review toto: "Je naším úmyslem opravdové věřící tímto dílem občerstvit a povzbudit, když ukážeme, jak nádherně se naplnilo prorocství v díle Božím, v tom, že ze světa z různých církví vyvolává a odděluje ty, kteří očekávají druhý příchod našeho milého Spasitele.")

Satanovo úsilí

Mému dítěti bylo hůř a modlili jsme se za něho třikrát denně. Mnohdy to bylo požehnané a postup nemoci byl zastaven, když však byly příznaky znepokojující, byla naše víra znovu těžce zkoušena.

Byla jsem ve svém nitru velmi stísněna. Znepokojovaly mne otázky, jako: Proč Bůh není ochoten vyslyšet naše modlitby a dítě uzdravit? Satan, který je se svými pokušeními vždy připraven, nám našeptával, že je to proto, že si nestojíme správně. Nemohla jsem si vzpomenout na žádný zvláštní případ, v němž bych Pána zarmoutila, ale zdálo se, že na mém duchu spočívá velká tíha, která mne žene do zoufalství. Pochybovala jsem o svém přijetí u Boha a nemohla jsme se modlit. Neměla jsem ani odvalu pozvednout své oči k nebi. Trpěla jsem tak velikou duševní trýzní, až můj muž volal o mne k Pánu. A nepřestal, dokud se můj hlas nespojil s jeho prosbou o vysvobození. Požehnání přišlo a já jsem začala doufat. Má chvějící se víra se uchopila zaslíbení Božích.

Potom přišel satan v jiné podobě. Můj muž těžce onemocněl. Jeho nemoc byla znepokojující. Měl občasné křeče a prudké bolesti. Měl studené nohy. Třela jsem mu je, až jsem už nemohla. Bratr Harris byl vzdálen několik mil za svou prací. Sestry Harrisonová a Bomfoeyová a má sestra Sára byly jediné přítomny a já jsem právě začínala opět věřit zaslíbením Božím. Jestliže jsem kdy cítila svou slabost, bylo to tehdy. Věděly jsme, že se musí ihned něco dělat. Stav mého muže byl každou chvíli vážnější. Byla to zřejmě cholera. Prosil nás, abychom se modlily a my jsme se neodvážily protestovat. S hlubokým pocitem nehodnosti jsem vložila ruce na jeho hlavu a prosila Pána, aby zjevil svou moc. Ihned nastala změna. Znovu se vrátila přirozená barva obličeje a světlo nebes zářilo na jeho obličej. Všichni jsme byli naplněni nevýslovnou vděčností. Nikdy jsme neviděli tak pozoruhodné vyslyšení modlitby.

Onoho dne jsme měli jít do Port Byronu, abychom přečetli korekturu listu, který jsme tiskli v Auburnu. Zdálo se nám, že se satan snažil zabránit uveřejnění pravdy, kterou jsme chtěli předložit lidem. Cítili jsme, že musíme jít s vírou kupředu. Můj muž řekl, že chce jít do Port Byronu pro korekturu. Pomohly jsme mu zapřáhnout koně a já jsem ho doprovázela. Pán ho na cestě posiloval. Obdržel své archy a zprávu, že sešit přijde příštího dne z tisku a že máme být v Auburnu, abychom si jej vyzvedli.

Tu noc jsme byli probuzeni křikem malého Edsona, který spal v pokoji nad námi. Byla si půlnoc. Náš malý chlapec se pevně držel sestry Bonfoeyové, potom mávl oběma ručkama do vzduchu a děsivě zvolal: Ne, ne! a ještě pevněji se k nám přivinul. Věděli jsme, že je to dílo satanovo, aby nás sužoval a poklekli jsme k modlitbě. Můj muž přikázal ve jménu Páně zlému

duchu, aby odstoupil, načež Edson klidně usnul v náruči sestry Bonfoeyové a celou noc klidně spal.

Potom měl můj muž nový záchvat. Měl velké bolesti. Poklekla jsem u postele a prosila Pána, aby posílil naši víru. Věděla jsem, že Bůh pro něj působil a přikázal nemoci, aby odstoupila a nemohli jsme ho prosit o to, co již bylo učiněno. Prosili jsme však Pána, aby ve svém díle pokračoval. Opakovali jsme tato slova: "Ty jsi slyšel modlitby, jednal jsi, pokračuj v díle, jež jsi začal!" Tak jsme leželi dvě hodiny před Pánem a zatímco jsme se modlili, můj muž usnul a odpočíval až do rána. Když vstal, byl velmi slabý, nedali jsme však na vnější zdání.

Vítězně vírou

Spolehli jsme se na zaslíbení Boží a byli rozhodnuti jít s vírou vpřed. V ten den jsme byli očekáváni v Auburnu, abychom převzali první číslo listu. Věřili jsme, že se satan snažil nám zabránit, ale můj muž se rozhodl jít a důvěřovat Pánu. Bratr Harris připravil vůz a sestra Bonfoey nás doprovázela. Museli jsme však mému muži pomoci vstoupit do vozu, ale každou chvíli nabýval síly. Upírali jsme své myšlenky k Bohu a cvičili svou víru, zatímco jsme pokojně a radostně jeli dále.

Když jsme potom převzali hotový list a jeli zpět do Centerportu, měli jsme jistotu, že je to cesta povinnosti. Spočinulo na nás požehnání Boží. Satan nás velmi sužoval, ale protože nás Kristus posiloval, zvítězili jsme. Měli jsme s sebou velký balík časopisů, které obsahovaly cennou pravdu pro lidi.

Naše dítě bylo zdravé a satanu nebylo dovoleno trápit je. Pracovali jsme od časného rána dlouho do večera a někdy jsme si ani nedopřáli čas k sednutí ke stolu k jídlu. S trochou jídla po ruce jsme pracovali a zároveň jedli. Námahou při skládání velkých archů jsem dostala velkou bolest do ramene, která mě po léta neopouštěla.

Rozhodli jsme se jet na východ a naše dítě bylo opět dost zdravé, aby takovou cestu podstoupilo. Jeli jsme parníkem do Utica, kde jsme se odloučili od sestry Bonfoeyové, mé sestry a našeho dítěte a odcestovali na východ. Bratr Abbey je vzal s sebou domů. Museli jsme něco obětovat, abychom se odloučili od těch, kteří s námi byli spojeni něžnými pouty. Naše srdce se zvláště přimykala k malému Edsonovi, jehož život byl v tak velkém nebezpečí. Potom jsme cestovali do Vermontu a v Suttonu jsme měli shromáždění.

Časopis Review and Herald

V listopadu 1850 byl vydán časopis v Paris, Maine. Zde byl zvětšen a jeho název změněn na současný - Advent Review and Sabbath Herald. Stravovali jsme se v rodině bratra A. Rozhodli jsme se žít levně, aby časopis mohl vycházet. Přátel díla bylo málo a byli chudí na světské statky. A my jsme ještě stále museli zápasit s chudobou a velkou malomyslností. Měli jsme mnoho starostí a sedávali jsme často do půlnoci, někdy do dvou nebo do tří hodin ráno, abychom přečetli korektury.

Nadměrná námaha, péče a obavy, nedostatek vhodné a výživné stravy a vydání zimě na našich zimních cestách bylo příliš mnoho pro mého muže. Pod tou tíhou se zhroutil. Byl tak slabý, že sotva došel do tiskárny. Naše víra byla na nejvyšší možnou míru zkoušena. Ochotně jsme snášeli nedostatek, práci i utrpení, ale naše pohnutky byly nesprávně vykládány a dívali se na nás s nedůvěrou a žárlivostí. Zdálo se, že málo z těch, pro něž jsme trpěli, oceňovalo naši námahu.

Měli jsme příliš mnoho starostí, než abychom spali nebo odpočívali. Hodiny, v nichž jsme se měli posilovat spánkem byly často stráveny odpověďmi na dlouhé, závističné dopisy. Mnohé hodiny, v nichž jiní spali, jsme strávili před Pánem v bolestném pláči a truchlení. Konečně můj muž řekl: "Ženo, není to nic platné bojovat ještě dále a déle. Tyto věci mě deptají a přivedou mne brzy do hrobu. Nemohu už dále. Napsal jsem oznámení pro časopis, že ho už nebudu vydávat." Když vykročil ze dveří, aby donesl oznámení do tiskárny, omdlela jsem. Vrátil se a modlil se za mě. Jeho modlitba byla vyslyšena a já jsem se vzpamatovala.

Příští ráno jsem byla při rodinné pobožnosti vytržena do vidění a dostala jsem naučení o těchto věcech. Viděla jsem, že můj muž nemusí přestat ve vydávání časopisu, protože se satan pokoušel svést ho k tomu a se svými pomocníky pracuje, aby toho dosáhl. Bylo mi ukázáno, že musíme pokračovat ve vydávání a že nám Pán pomůže.

Brzy jsme dostali naléhavé pozvání k účasti na konferenci v různých státech a rozhodli jsme se navštívit všeobecné shromáždění na několika místech. To byla všechno pracovní shromáždění a našim bratrům byla k velkému prospěchu.

Přesídlení do Saratoga Springs

V Baliston Spa jsme se zdrželi několik týdnů, až jsme měli jasno o vydání našeho časopisu v Saratoga Springs. Potom jsme si najali dům a poslali pro bratra a sestru Beldenovy a sestry Bonfeyovou, která tehdy byla v Maine a opatrovala našeho Edsona a s vypůjčeným nábytkem vedla svou domácnost. Zde vydal můj muž druhý ročník Advent Review and Sabbath Herald.

Sestra A. Smithová, která nyní odpočívá v Kristu, přišla, aby u nás bydlela a pomohla nám v práci. Její pomoci bylo zapotřebí. Můj muž vyjádřil své pocity v této době v dopise bratru Howlandovi z 20. ledna 1852. "Všichni se cítíme neobyčejně dobře, kromě mě. Nemohu už unést námahu cestování a starosti s vydáváním. Ve středu v noci jsme pracovali až do dvou hodin na skládání a balení dvanáctého čísla Review and Herald, potom jsem ulehl a kašlal až do svítání. Modli se za mne. Dílo velmi dobře pokračuje. Možná, že mne Pán už nebude potřebovat a nechá mne odpočinout v hrobě. Doufám, že budu osvobozen od péče o časopis. V nejvyšší nouzi jsem při něm a nyní, když má tolik přátel, cítím se svobodný přenechat jej, pokud se najde někdo, kdo by jej chtěl převzít. Doufám, že mi má cesta bude objasněna. Kéž mě Pán vede."

21. kapitola

V Rochesteru ve státě New York

V dubnu 1852 jsme přesídlili za nejvyšší zmalomyslnujících okolností do Rochesteru. Na každém kroku jsme byli nuceni jít vpřed s vírou. Chudoba nám stále ještě překážela a nutila nás co nejvíce šetřit a zapírat se. Uvedu zde krátký výňatek z dopisu rodině bratra Howlanda z dubna 1852:

Právě jsme se zařídili v Rochestru. Najali jsme za 175 dolarů ročně starý dům. Tiskařský lis máme v domě. Kdyby tomu tak nebylo, museli bychom dát 50 dolarů ročně za místnost. Zasmáli byste se, kdybyste viděli náš nábytek. Koupili jsme dvě staré postele za 25 centů jednu. Můj muž mi přinesl domů šest starých židlí, každou jinou, za něž dal jeden dolar a brzy mne obdařil čtyřmi dalšími bez sedadel, za které dal 62 centů. Kostry jsou silné a já jsem k nim zhotovila sedadla ze silné tkaniny. Máslo je tak drahé, že žádné nekupujeme. Také si

nemůžeme zajistit brambory. Místo másla používáme omáčku a místo brambor bílou řepu. Naše první jídla jsme jedli na plátu z plotny, který jsme položili mezi dva prázdné sudy od mouky. Jsme ochotni trpět nedostatek, jestliže tím může být podpořeno Boží dílo. Věříme, že ruka Páně byla ve stěhování na toto místo. Je zde velké pracovní pole a pracovníků málo. Minulou sobotu jsme měli významné shromáždění. Pán nás občerstvil svou přítomností.

Smrt Roberta Harmona

Brzy po našem usídlení v Rochestru jsme dostali dopis od mé matky, ve kterém nám psala o těžkém onemocnění mého bratra Roberta, který bydlel u mých rodičů v Gorham, Maine. Když jsme tuto zprávu dostali, rozhodla se má sestra Sára, že ihned odcestuje do Gorhamu.

Podle všeho mohl můj bratr žít již jen několik dní a měsíců. Má sestra u něho trpělivě bděla až do konce. Měli jsme přednost ho před smrtí navštívit. Bylo to dojemné setkání. Velmi se změnil, ale jeho vyhublý obličej zářil radostí. Radostná naděje příchodu Páně ho stále vzpružovala. Často jsme se v jeho pokoji spojili k modlitbě a Spasitel nám byl nablízku. Byli jsme nuceni rozloučit se s ním a nečekali jsme, že bychom ho viděli před vzkříšením spravedlivých. Brzy nato usnul můj bratr v Kristu v plné naději, že bude mít účast na prvním vzkříšení.

Vpřed

Pracovali jsme v Rochestru dál za těžkostí a okolností mařících odvahu. Město bylo postiženo cholerou. Když řádila, bylo slyšet rachot vozů odvázejících mrtvé na hřbitov. Nemoc zachvacovala všechny společenské třídy. Nejobratnější lékaři byli nakaženi a odváženi na hřbitov. Když jsme šli ulicemi Rochesteru, potkávali jsme skoro na každém rohu vozy s prostými jedlovými rakvemi k odvozu mrtvých.

Náš malý Edson byl nakažen a předložili jsme ho velkému Lékaři. Vzala jsem ho na ruce a ve jménu Ježíšově přikázala nemoci, aby ustoupila. Ihned mu bylo lépe a když jedna sestra začala prosit Pána, aby ho uzdravil, tříletý hoch řekl: "Nemusí se už na mne modlit, Pán mne přece uzdravil." Byl velmi slabý, nemoc však už nepokračovala. Přesto se mu nedostávalo síly. Naše víra měla být znovu zkoušena. Tři dny nic nejedl.

Stanovili jsme si na dva měsíce shromáždění, z Rochestru, N. Y. až do Bangor, Maine. Chtěli jsme tuto cestu podniknout v našem krytém voze s naším dobrým koněm Charliem - darem bratrů z Vermontu. Neodvažovali jsme se opustit dítě v tak kritickém stavu. Rozhodli jsme se však, že půjdeme, kdyby nastala změna k lepšímu. Ve dvou dnech jsme se museli vydat na cestu, abychom stihli první z našich shromáždění. Předložili jsme to Pánu a za důkaz jsme si vzali, že odcestujeme, jestliže dítě dostane chuť k jídlu. První den nenastalo zlepšení. Nepřijalo ani nejmenší sousto. Asi v poledne druhého dne zatoužil po polévce, která ho posílila.

Onoho odpoledne jsme se vydali na cestu. Asi ve čtyři hodiny jsem vzala své nemocné dítě na polštář a jeli jsme dvacet mil. Té noci bylo velmi neklidné. Nespalo a skoro celou noc jsme ho držela v náručí.

Příštího rána jsme se radili, máme-li jet zpět do Rochestru nebo pokračovat v cestě. Lidé, kteří nám poskytli pohostinství, říkali, že pojedeme-li dále, pohrbíme dítě na cestě a podle všech náznaků to tak vypadalo. Neodvážila jsem se však jet zpět do Rochesteru. Věřili jsme, že nemoc dítěte je dílem satanovým, aby nám zabránil v cestě a neodvažovali jsme se mu poddat. Řekla jsme svému muži: "Jestliže se vrátíme, očekávám, že dítě zemře. Půjdeme-li vpřed, může jen zemřít. Pokračujme v cestě a spolehněme se na Pána."

Měli jsme před sebou cestu dlouhou asi 100 mil, kterou jsme měli skončit ve dvou dnech. Věřili jsme, že Pán pro nás bude v této době nouze působit. Byla jsem velmi unavena a bála jsem se, že usnu a dítě mi vypadne z náručí. Položila jsem ho proto na klín a pevně přivázala ke svému pasu a oba jsme toho dne spali skoro celou cestu. Dítě se zotavilo, cestou zesílilo a přivezli jsme ho domů velmi silně.

Pán nám bohatě žehnal na naší cestě do Vermontu. Můj muž měl mnoho práce a starostí. Na různých konferencích měl nejvíce kázání, prodával knihy a pracoval na větším rozšíření časopisu. Jakmile jedna konference skončila, spěchali jsme na druhou. V poledne jsme krmili našeho koně na silnici a pojídali naše jídlo. Můj muž potom psal články pro Review a instructor, maje papír položený na krabici od jídla nebo na svém klobouku.

Obrácení předáka tiskárny

Zatímco jsme na této cestě odešli z Rochestru, dostal vedoucí tiskárny cholery. Byl to neobrácený mladý muž. Jeho domácí, u níž se stravoval, na tuto chorobu zemřela, stejně jako její dcera. Potom onemocněl on a nikdo se ze strachu před nemocí neodvážil ho ošetřovat. Dělníci tiskárny nad ním bděli a když se zdálo, že nemoc přestává, přinesli ho do našeho domu. Nemoc se však vrátila a lékař vynaložil všechno úsilí, aby ho zachránil. Nakonec mu však řekl, že jeho případ je beznadějný a že nepřežije noc. Ti, kteří se o mladíka zajímali ho nemohli nechat umírat bez naděje. Modlili se u jeho postele, když měl největší bolesti. Také on se modlil, aby mu byl Pán milostiv a odpustil mu jeho hříchy. Nepocítil však žádnou úlevu. Trpěl dále křečemi a zmítal se v neutišitelné bolesti. Bratři se za něho modlili celou noc, aby přežil a mohl litovat svých hříchů a zachovávat Boží přikázání. Konečně se zdálo, že se zaslíbí Bohu a slíbil Pánu, že bude zachovávat sobotu a jemu sloužit. Brzy cítil úlevu.

Příštího rána přišel lékař a jakmile vstoupil, řekl: "Řekl jsem své paní, že asi v jednu hodinu ráno bude mladík zbaven svých bolestí." Řekli mu, že žije. Lékař byl překvapen a šel ihned do jeho pokoje. Jakmile změřil puls, řekl: "Mladý muži, váš stav se zlepšil, krize přešla, není to však má obratnost, která vás zachránila, ale vyšší moc. Při dobré péči se uzdravíte." Rychle se zotavoval a brzy zaujal své místo v tiskárně jako obrácený muž.

Nathaniel a Anna White

Po návratu z našeho veřejného cestování mi bylo ukázáno, že jsme v nebezpečí, když bereme na sebe břímě, které nám Bůh nedal nést. V díle Božím máme svou část vykonat a ne rozmnožovat naše starosti tím, že vyhovujeme přáním některým osobám z naší rodiny. Viděla jsem, že máme být ochotni zachraňovat duše, nést břímě a že máme bratra mého muže, Nathaniela a jeho sestře Anně dát příležitost, aby k nám přišli a bydleli u nás. Byli oba nemocní, ale my jsme je přátelsky pozvali do našeho domova. Oni to přijali.

Jakmile jsme Nathaniela viděli, báli jsme se, že zemře. Na jeho tváři se ukázala nezdravá červeň, ale my jsme doufali a modlili se, aby ho Pán udržel, aby své schopnosti mohl využít v díle Božím. Pán to určil jinak. Nathaniel a Anna přijali opatrně, ale s pochopením pravdu. Dobře zvážili naše postavení a rozhodli se pro pravdu.

6. května 1853 jsme připravovali pro Nathaniela večeři, ale on řekl, že se cítí, jako by měl závrať a neví, jestli nezemře. Poslal pro mě a jakmile jsem vstoupila do pokoje, viděla jsem, že umírá a řekla jsem mu: "Milý Nathanieli, důvěřuj Bohu. On tě miluje a ty miluješ jeho. Důvěřuj mu jako dítě svým rodičům. Nebuď znepokojen. Pán tě neopustí." On řekl: "Ano, ano". My jsme se modlili a on odpověděl: "Amen, Pán budiž chválen." Zdálo se, že nemá

žádné bolesti a nepohnul žádným svalem svého obličej, ale začal oddychovat ve stále kratších intervalech až usnul - ve věku 22 let.

22. kapitola

Pokrok za těžkostí

V květnu 1853 se můj muž velice trápil. Těžkosti a starosti ho zničily. Měl vysokou horečku a byl připoután na lůžko. Spojili jsme se k modlitbě za něho, avšak přesto, že mu bylo lépe, byl velmi slabý. Připravoval shromáždění v Mill Grove, N. J. a v Michiganu. Obávali jsme se, že se jich ani nebude moci zúčastnit. Přesto jsme se rozhodli odcestovat do Mill Grove. Muž byl velice slabý a myslel, že nebude schopen dále cestovat.

Byli jsme velice znepokojeni. Museli jsme být tělesnými slabostmi zdržováni od naší práce? Bude satanovi dovoleno provozovat na nás a na naší práci svou moc a ničit život, dokud budeme na tomto světě? Věděli jsme, že Bůh může omezit satanovu moc. Mohl dopustit, abychom byli zkoušeni v ohnivé peci, vyvede nás však vytříbené a lépe vyzbrojené pro svou práci?

Odešla jsem do blízkého srubu a vylila tam své srdce na modlitbě k Bohu, aby přikázal nemoci ustoupit a mého muže posílil, aby snesl cestu. Případ byl naléhavý a má víra se pevně upjala k Božím zaslíbením. Dostalo se mi tam jistoty, že nás anděl Boží bude provázet, vydáme-li se na cestu do Michiganu. Když jsem muži řekla svůj názor, řekl, že jeho myšlenky jsou stejné a rozhodli jsme se cestu podstoupit a důvěřovat Pánu. Můj muž byl tak slabý, že nemohl připnout řemeny své cestovní brašny a požádal o to bratra Cottrella.

Každou ujetou míli se cítil silnější. Pán ho posiloval. A zatímco zvěstoval slovo, měla jsem jistotu, že tu stojí po boku Boží andělé.

První návštěva v Michigan

V Jacksonu, Michigan, jsme našli sbor ve velkém zmatku. Když jsem byla mezi nimi, Pán mě poučoval o jejich stavu a já jsem se snažila vydat jasné svědectví. Někteří mé rady nechtěli poslechnout a začali proti mému svědectví bojovat. O naší práci na této cestě mezi skupinami světitelů soboty v Michiganu jsem napsala v dopise z 23. června 1853:

"Když jsme byli v Michiganu, navštívili jsme Tyrone, Jackson, Sylvan, Bedford a Vergennes. V síle Boží můj muž snášel dobře cestu i práci. Jenom jednou ho síly úplně opustily. V Bedrodu nebyl schopen kázat. Šel do shromáždění, postavil se, aby kázal, ale dostal závrať a musel si sednout. Prosil bratra Loughborougha, aby pokračoval a dokončil přednášku. Potom vyšel z domu na čerstvý vzduch a ležel na zelené trávě, až se trochu zotavil. Bratr Kelsey mu pak dovolil vzít si jeho koně a na něm jel půldruhé míle do domu bratra Brooka.

Bratr Loughborough klidně dokončil přednášku. Všichni měli o shromáždění zájem. Duch Páně na mě spočinul a měla jsem úplnou volnost ke zvěstování svědectví. Moc Boží spočinula v domě a téměř každý přítomný byl dojat k slzám. Někteří se rozhodli pro pravdu.

Když shromáždění skončilo, jeli jsme lesem ke krásnému jezeru, kde bylo šest duší s Kristem pohřbeno ve křtu. Pak jsme se vrátili do domu bratra Brooka a našli jsme mého muže silnějšího. Zatímco byl toho dne sám, přemýšlel o spiritismu a rozhodl se, že napíše knihu "Znamení času".

Další den jsme cestovali do Vergennes. Jeli jsme nerovnou cestou, zatarasenou kmeny stromů a močály. Větší část cesty jsem byla blízko mdlobám, ale naše srdce se obrátila k Bohu v modlitbě o sílu a našla jsem v Bohu pomoc a byli jsme schopni cestu dokončit a vydat svědectví."

Psaní a cestování

Brzy po návratu do Rochestru byl můj muž zaměstnán psaním knihy "Znamení času". Byl ještě slabý a málo spal. Jeho silou byl však Pán. Když byl jeho duch zmatený a trpěl, zklidnili jsme se před Bohem a volali k němu ve své bídě. Vyslychal naše vážné modlitby a žehnal mému muži, který, osvěžen na duchu, pokračoval ve své práci. Tak jsme mnohokrát za den předstupovali ve vážné modlitbě před Pána. Ona kniha nebyla psána v jeho vlastní síle.

Na podzim roku 1853 jsme byli na konferencích v několika městech. Byla to namáhavá cesta, při které jsme ztráceli odvalu. Pravdu přijali mnozí neposvěcení v srdci i životě. Působily tu živly sváru i reptání a bylo nutno působit k očištění církve.

Vysvobození z nemoci

V zimě a na jaře jsem velmi trpěla nemocí srdce. Těžko se mi dýchalo, když jsem ležela. Mohla jsem spát jen v sedě. Na levém víčku jsem měla otok, který vypadal jako rakovina. Za rok se velmi zvětšil, bolelo mě to a špatně jsem viděla.

Do Rochesteru přišel slavný lékař, který dával rady zdarma. Rozhodla jsem se, že mu nechám oko prohlédnout. Myslel, že se otok změní v rakovinu. Když však sáhl na můj puls, řekl: "Jste velmi těžce nemocná a zemřete na mrtvici dříve, než se otok provalí. Máte nebezpečnou srdeční nemoc." To mě nepolekalo, protože jsem si byla vědoma, že klesnu do hrobu bez okamžité pomoci. Dvě jiné ženy, které si přišly pro radu, trpěly stejnou nemocí. Lékař řekl, že jsem ve větším nebezpečí než ony a že to nepotrvá ani tři týdny a ochrnu.

Asi za tři týdny jsem omdlela, klesla k zemi a asi 36 hodin byla v bezvědomí. Báli se, že nezůstanu naživu, ale na vyslyšení modliteb jsem opět přišla k sobě. O týden později jsem byla raněna mrtvicí na levé straně. Měla jsem pocit chladu a necitelnosti v hlavě a prudkou bolest na spáncích. Jazyk se mi zdál těžký a bez citu, nemohla jsem zřetelně mluvit. Celá levá strana byla ochrnutá.

Bratři a sestry se shromáždili, aby se za mě modlili. Dostalo se mi Božího požehnání a ujištění, že mě Bůh miluje, bolest však trvala a byla jsem každou hodinu slabší. Znovu se za mě bratři a sestry modlili. Byla jsem tak slabá, že jsem se nemohla modlit nahlas. Můj vzhled zdánlivě oslaboval víru těch, kteří byli kolem mě. Potom mi byla ukázána zaslíbení Boží tak, jak jsem je dosud neviděla. Zdálo se, že satan se snaží odtrhnout mě od muže a dětí a položit do hrobu. Na mysl mi přicházely takovéto otázky: Můžeš věřit jenom zaslíbení Božímu? Můžeš jít s vírou vpřed, ať vnější zdání vypadá jakkoliv? Víra znovu ožila. Pošeptala jsem svému muži: "Věřím, že se uzdravím." Odpověděl: "Chtěl jsem a mohl jsem tomu věřit." Onoho večera jsem šla odpočívat bez ulehčení, ale s pevnou důvěrou v zaslíbení Boží. Nemohla jsem spát, modlila jsem se tiše dál. Právě před úsvitem jsem usnula.

Při východu slunce jsem se probudila, úplně zbavena bolesti. Jaká změna! Zdálo se mi, že se mě dotkl anděl Boží, zatímco jsem spala. Tlak na srdci zmizel a já jsem byla tak šťastná! Byla jsem naplněna vděčností. Na mých rtech byla chvála Boží. Vzbudila jsem svého muže a vyprávěla mu, jaké podivuhodné dílo na mě Pán vykonal. Zpočátku to mohl sotva pochopit, když jsem však vstala, oblékla se a procházela se, chválil Boha se mnou. Nemocné oko mě

vůbec nebolelo. V několika dnech zmizel otok a mé víčko bylo úplně zdravé. Dílo bylo dokonalé.

Potom jsem znovu navštívila lékaře. Sotva se dotkl mého pulsu, prohlásil: "Paní, ve vaší soustavě se stala úplná změna, ale obě ženy, které ke mě přišly pro radu, když jste tu byla posledně, jsou mrtvé." Když jsem odešla, řekl jednomu z mých přátel: "Její případ je nevysvětlitelný. Nerozumím tomu."

Cesta do Michigan a Wisconsin – 1854

Na jaře roku 1854 jsme znovu navštívili Michigan a přestože jsme byli nuceni jet cestou posetou kmeny stromů a bahnitými močály, neselhala má síla. Cítili jsme, že si Pán přeje, abychom navštívili Wisconsin. Rozhodli jsme se pozdě večer v Jacksonu vydat se na cestu.

Když jsme se připravovali k odchodu, cítili jsme velkou vážnost a navrhli jsme spojit se na modlitbě. Když jsme se v ní odevzdali Pánu, nemohli jsme udržet pláč. S pocitem oslavy jsme se odebrali na nádraží. Šli jsme do jednoho z předních vozů, který měl sedadla s vysokými opěradly v naději, že bychom mohli v noci trochu spát. Vůz byl však obsazen, proto jsme šli do vedlejšího, kde jsme si našli místo. Neodložila jsem klobouk jako obvykle při nočním cestování, držela jsem cestovní tašku v ruce, jako bych něco očekávala. Mluvili jsme spolu o svých zvláštních pocitech.

Vlak ujel asi tři míle z Jacksonu, když se pohnul, narazil dozadu a dopředu a pak zůstal stát. Otevřela jsem okno a viděla jsem stát jeden vůz skoro na konci. Slyšela jsem výkřiky bolesti a nastal velký zmatek. Lokomotiva vykolejila, ale vůz, v němž jsme byli, stál na kolejích a byl asi sto kroků vzdálen od vedlejšího. Spojení nebylo polámané, zdálo se však, že náš vůz byl od předního oddělen, jakoby je někdo rozdělil. Zavazadlový vůz příliš poškozen nebyl a náš velký kufr s knihami byl bez úrazu. Vůz druhé třídy byl rozdrčen a jeho kusy i cestující byli vrženi na obě strany kolejí. Vůz, v němž jsme hledali místo, byl dost poškozen. Jeden konec byl vyzdvižen na hromadu trosek. Čtyři cestující byli usmrceni nebo smrtelně zranění a mnozí byli těžce zranění. Poznali jsme, že Bůh poslal svého anděla, aby nás chránil. Šli jsme do domu bratra Smitha blízko Jacksonu a dalšího dne jsme jeli do Wisconsinu. Naši návštěvu o tomto státě Bůh požehnal. Výsledkem naší práce bylo obrácení lidí. Pán mě posiloval, abych snesla dlouhou cestu.

Návrat do Rochesteru

Velmi zesláblí jsme se vraceli z Wisconsinu a toužili jsme po klidu. Byli jsme však znepokojeni, když jsme našli trpící sestru Annu. Byla velmi vážně nemocná. Zkoušky se množily a měli jsme mnoho starostí. Dělníci tiskárny byli u nás na stravu a naše rodina čítala 15 - 20 členů. V našem domě se pořádala všechna shromáždění. Neměli jsme klidných sobot, neboť některé sestry tu zůstávaly obvykle celý den se svými dětmi. Naši bratři a sestry většinou neuvážili starosti a vydání, která se tím zvětšovala. Když přinášeli jednoho dělníka za druhým nemocné domů, obávala jsem se, že se zhroutíme pod neklidem a starostmi. Často jsem myslela, že více neuneseme, zkoušky se však množily a překvapena jsem viděla, že nejsme přemoženi. Učili jsme se zkušeností, že můžeme snést mnohem více zkoušek a utrpení, než jsme pokládali za možné. Bdělé oko Páně nad námi bdělo, abychom nebyli zničeni.

29. srpna 1854 nastala naší rodině nová odpovědnost narozením Williho. Ten odvrátil trochu mé myšlenky od těžkostí, které mě obkličovaly. Asi v té době jsme dostali první číslo listu, který nesl falešné jméno "Messenger of Truth" (Posel pravdy). Ti, kteří nás tímto listem

pomlouvali, byli za své přestupky a omyly pokáráni. Nepřijali domluvu a nejdříve tajně a potom veřejně užívali svého vlivu proti nám.

Pán mi ukázal povahu a konec této strany. Ukázal mi, že jeho nelibost spočívá na těch, kteří jsou ve spojení s oním listem, že jeho ruka je proti nim a že pravda přece jen nakonec zvítězí, přestože nějaký čas budou mít úspěch a svedou některé spravedlivé a že každá spravedlivá duše, kterou drželi v zajetí, se vyprostí z klamu a z vlivu oněch bezbožných mužů, protože ruka Boží byla proti nim a oni museli padnout.

Smrt Anny White

Sestra Anna byla stále nemocná. Její otec, její matka a její starší sestra přišli z Maine, aby ji v její nemoci navštívili. Anna byli klidná a veselá. Velice se na toto setkání se svými rodiči a sestrou těšila. Rozloučila se s nimi, když odcházeli zpět do Maine, aby je už více neviděla, až Bůh své věrné vzbudí ke zdraví a nesmrtelnosti.

V poslední dny své nemoci chvějícími se rukama urovnala své věci a rozhodla o nich podle své vůle. Vyslovila vážné přání, aby její rodiče přijali sobotu a bydleli v naší blízkosti. "Když si představím, že by to tak někdy mohlo být, pak bych mohla úplně spokojeně zemřít", říkala.

Její poslední činnosti, kterou její vyhublé, chvějící se ruce dělaly, bylo napsání několika řádků svým rodičům. A vyslyšel Bůh její poslední přání a modlitby? Do dvou let její rodiče zachovávali biblickou sobotu a šťastně bydleli necelých 50 metrů od našeho domova.

Rádi bychom Annu u nás přidrželi, ale museli jsme ji zavřít její oči a položit k odpočinku. Ona dlouho své naděje kladla na Ježíše a v radostném očekávání se dívala na jitro zmrtvýchvstání. Položili jsme ji vedle milého Nathaniela na hřbitově v Mount Hope.

23. kapitola

Přesídlení do Michiganu

V roce 1844 se bratři v Michiganu snažili, aby nakladatelství bylo přeloženo do Battle Creek. V té době měl můj muž dva až tři tisíce dolarů. To bylo všechno, co měl, kromě účtů za knihy, z nichž byly některé pochybné. Dílo se zdánlivě zastavilo. Objednávek na spisy bylo málo. Zdraví mého muže bylo velmi špatné. Trápil ho kašel a bolesti na prsou a byl nervově zdrcen. Obávali jsme se, že zemře ještě v dluzích.

Potěšující zaslíbení

Byly to dny smutku. Dívala jsem se na své tři malé chlapce, kteří, jak jsem se bála, budou brzy bez otce a vtíraly se mi myšlenky: "Můj muž zemře následkem přepínání se v díle přítomné pravdy a kdo pozná, co vytrpěl? Kdo zná břemena, která nesl po celá léta, zvláštní starosti, které tížily jeho duši, ničily jeho zdraví? Nyní ho přivádějí předčasně do hrobu a jeho rodinu zanechávají v bídě a závislosti?" Často jsem si kladla otázku: "Nestará se Pán o tyto věci a nevšímá si jich?" Utěšovala mě myšlenka, že je jeden, který spravedlivě soudí, a že každá oběť, každé sebezapření a každá duševní trýzeň pro něho snášená je věrně zaznamenána v nebi a bude odměněna. Den Páně zjeví a jasně ukáže věci, které jsou dosud skryté.

Bylo mi ukázáno, že Pán chce mého muže zvolna uzdravit, že musíme mít silnou víru, protože budeme při každé snaze napadeni d'áblem, že musíme odvrátit oči od vnějšího zdání a musíme věřit. Třikrát denně jsme sami přicházeli k Bohu a přednášeli mu vážné modlitby o jeho uzdravení. Pán milostivě vyslyšel naše vážné volání a můj muž se začal uzdravovat. Nemohu lépe vyjádřit pocity, které mě tehdy ovládaly, než jak byly vypsány v dopise, který jsem psala sestře Howlandové:

"Jsem vděčná, že mám své děti u sebe a pod svou ochranou. Po týdny jsem pocítovala hlad a žízeň po spasení a skoro nepřetržitě jsme prožívali styk s Bohem. Proč zůstáváme vzdáleni od pramene, zatímco bychom k němu mohli jít a pít? Proč umíráme nedostatkem chleba, zatímco máme pokladnu plnou? Je naplněna a volně přístupná. Duše moje, občerstvej se a požívej denně nebeskou radost! Nechci mlčet. Chvála Boží je v mém srdci i na rtech. Můžeme se radovat v plnosti lásky našeho Spasitele. Můžeme se osvěžit z jeho velké vznešenosti. Má duše to dosvědčuje. Má temnota byla tímto vzácným světlem zahnána a nemohu na to zapomenout. Pane, pomoz mi, abych si to uchovala v živé paměti! Povstaňte všechny síly mé duše! Povstaň a zvelebuj svého Spasitele za jeho předivnou lásku!

Ať naši nepřátelé vítězí, ať pronášejí trpká slova a ať jejich jazyk vymýšlí pomluvy, klam i lež. Nenecháme se zlomit. Víme, v koho jsme uvěřili. Neběželi jsme nadarmo ani jsme nadarmo nepracovali. přijde den zúčtování, kdy budou všichni souzeni podle skutků těla. Je pravda, svět je temný. Odpor se rozmáhá. Lehkomyšlní a posměvači ať jsou směli ve své bezbožnosti. Ale tím vším ne nenecháme zlomit, ale opřeme se o rámě mocného, abychom obdrželi sílu."

Změna vězení

Od té doby, co jsme se přestěhovali do Battle Creek, změnil Pán naše vězení. V Michiganu jsme našli soucitné přátele, kteří ochotně pomáhali nést naše břímě a obstarávali nám potřebné. Staří osvědčení přátelé ve středním New Yorku a v New Englandu, zvláště ve Vermontu s námi cítili v našem utrpení a byli ochotni stát při nás v době nouze. Na konferenci v Battle Creek v listopadu 1856 působil Bůh, provázel práci našich kazatelů.

Spisy byly objednávány a ukázalo se, že jsou tím, co si dílo žádá. List "Messenger of Truth" brzy zanikl a nesjednocení lidé, kteří do něho psali, byli rozptýleni. Můj muž zaplatil všechny své dluhy. Jeho kašel ustal, bolest a citlivost na prsou a v krku zmizely, úplně se uzdravil a mohl kázat. to učinil Bůh a jemu buď za to sláva.

24. kapitola

Práce na středním západě v letech 1856 – 1858

Na podzim roku 1856, když jsme navštívili skupinu adventistů světících sobotu v Round Grove mi bylo ukázáno, že skupina bratrů ve Waukionu, Iowa, potřebuje pomoc, že satanovo kouzlo musí být zlomeno a že ony drahé duše musí být zachráněny. Má mysl se neupokojila, dokud jsme se nerozhodli je navštívit.

Jedno vítězství ve Waukonu, Iowa

Když jsme koncem prosince 1856 přijeli do Waukonu, zjistili jsme, že téměř všichni světitelé soboty litovali, že jsme přišli. Vládlo tu proti nám mnoho předsudků, protože byly rozšířeny řeči, které chtěly poškodit náš vliv.

Na večerním shromáždění jsem byla vytržena u vidění a moc Boží spočinula na shromážděných. Vyprávěla jsem, co mi Pán světil pro lidi. Bylo to: "Navraťte se ke mě a já se navrátím k vám a uzdravím všechno vaše odpadnutí. Odklid' sutiny od dveří svého srdce a otevři dveře, já vejdu a budu s tebou večeřet". Viděla jsem, že uvolní-li cestu a vyznají své chyby, Ježíš bude procházet naším středem.

Když jsem vydala své svědectví, začala jedna sestra jasným a určitým hlasem vyznávat a když vyznala, zdálo se, že se náhle otevřela brána nebes a byla jsem mocí Boží vytržena. Zdálo se mi, že je to hrozné, přece však krásné místo. Shromáždění trvalo přes půlnoc a bylo vykonáno velké dílo.

Další den začalo shromáždění tam, kde minulý večer přestalo. Ti, kterým bylo požehnáno v předešlém shromáždění, požehnání podrželi. Nespali mnoho, neboť Duch Boží na nich spočíval. Někteří vyznali své odpadnutí a nejednotnost s námi. Shromáždění trvalo nepřetržitě od deseti hodin dopoledne do pěti odpoledne.

Toho večera jsme byli zbaveni břemene, které bylo na bratřech a sestřích ve Waukonu. Ti na sebe vzájemně působili s horlivostí a mocí Boží, která na nich spočívala. Obličejové, které při našem příchodu byly smutné, zářily nyní nebeským pomazáním. Zdálo se, jako by nebeští andělé kráčeli kolem od jednoho ke druhému, aby dokončili dobré dílo, které bylo započato. Brzy jsme se mohli s bratry rozloučit a vydat se na cestu domů.

Vidění v Lovetts Grove, Ohio

Na jaře roku 1858 jsme navštívili Ohio a zúčastnili se konference v Green Spring, Bilboa a Lovetts Grove. V Lovetts Grove na nás spočinulo Boží požehnání ve zvláštní síle. V neděli odpoledne byla ve škole, kde jsme měli shromáždění, pořádána pohřební slavnost. Můj muž byl pozván, aby mluvil. Cítil se velmi dobře a zdálo se, že pronesená slova na posluchače působí.

Když skončil proslov, cítila jsem se pužena Duchem Božím k vydání svědectví. Když jsem mluvila o druhém příchodu Kristově a o zmrtvýchvstání a o radostné naději křesťana, jásama má duše v Bohu. Brala jsem bohaté doušky z kalichu spasení. Nebe, sladké nebe bylo magnetem, který táhl mou duši vzhůru.

Jak jsem psala knihu Duchovní dary, svazek 1.

Ve vidění v Lovetts Grove byla zopakována většina toho, co jsem viděla před deseti lety o velkém boji věků mezi Kristem a satanem a bylo mi přikázáno, abych to napsala. Bylo mi ukázáno, že budu muset bojovat s mocnostmi temna, protože satan vynaloží velké úsilí, aby mi zabránil ve psaní, že však mám přece důvěřovat Bohu a že mě andělé v boji neopustí.

Za dva dny ve vlaku do Jackson, Mich., jsme se rozhodli, že ihned po návratu domů napíšu a uveřejním knihu Velký spor mezi Kristem a jeho anděly a satanem a jeho anděly, která je obvykle známá pod názvem "Duchovní dary, sv. 1." Tehdy jsem byla zdravá jako obvykle.

Když přijel vlak do Jacksonu, odebrali jsme se do domu bratra Palmera. Byli jsme jen krátkou dobu v domě, zatímco jsem mluvila se sestrou Palmerovou, můj jazyk nebyl schopen vyjádřit, co jsem si přála říct a zdál se mi velký a bezcitný. Zřetelný chladný pocit doléhal na mé srdce, přecházel mi přes hlavu a šel dolů po mé pravé straně. Chvíli jsem byla v bezvědomí, přišla jsem však k sobě hlasem vážné modlitby. Pokoušela jsem se pohnout

levými končetinami, ale nešlo to. Krátkou dobu jsem očekávala, že nebudu žít. Byl to třetí záchvat mrtvice, a přestože jsem byla jen 50 mil od domova, neočekávala jsem, že ještě uvidím své děti. Vzpomněla jsem si na nádherné hodiny, které jsem prožila v Lovett Grove a myslela jsem, že to bude mé poslední svědectví a byla jsem nyní ochotná zemřít.

Vážné modlitby mých přátel stále ještě stoupaly za mne k nebesům a brzy jsem měla v údech pocit píchání jehel a chválila jsem Pána, že jimi mohu trochu pohnout. Pán slyšel a vyslyšel vážné modlitby svých dítek a moc satanova byla zlomena. Tu noc jsem velmi trpěla, ale příštího dne jsem byla dost silná, abych se mohla vrátit domů.

Více než týden jsem necítila žádný stisk ruky nebo nejstudenější vodu, kterou mi lili na hlavu. Při vstávání, když jsem chtěla jít, jsem často klopýtala a někdy upadla. V tomto stavu jsem začala psát o velkém sporu. Zpočátku jsem mohla napsat jen jednu stránku denně a potom jsem tři hodiny odpočívala. Když jsem však pokračovala, přibývalo mi sil. Zdálo se, že necitelnost v hlavě nesužuje mého ducha a než jsem byla s tímto dílem hotová, zmizely úplně následky ranění mrtvicí.

V době konference v Battle Creek v červnu 1858 mi bylo ve vidění ukázáno, že v náhlém napadení v Jacksonu měl satan v úmyslu vzít mi život, aby zabránil dílu, jež jsem právě chtěla napsat. Mezi jiným jsem též viděla, že budu požehnaná lepším zdravím, než jsem měla před útokem.

25. kapitola

Osobní zkoušky

Když byl můj muž před přestěhováním v Rochesteru tak slabý, přál si, aby neměl žádnou odpovědnost za práci v nakladatelství. Navrhl, aby práci převzala církev a aby ji vykonával výbor nakladatelství, který by církev jmenovala a aby neměl nikdo z tiskárny žádný finanční zisk kromě mzdy vyplacené za práci.

Snahy o založení nakladatelství

Přestože byla tato věc znovu a znovu překládána bratrům, do roku 1861 neudělali nic. Až do této doby byl můj muž zákonným vlastníkem nakladatelství a jediným vedoucím. Měl důvěru činných přátel Páně, kteří mu svěřili své prostředky, které dávali čas od času, jak to rostoucí práce vyžadovala. Ale přestože bylo v Review často opakováno oznámení, že nakladatelství je ve skutečnosti vlastnictvím církve, používali naši nepřátelé stavu věci, protože můj muž byl jediným zákonným vedoucím a podezírali ho ze spekulace a dělali všechno možné, aby mu uškodili a zadrželi pokrok díla. Za těchto okolností navrhl organizaci a výsledkem toho bylo na jaře roku 1861 ustanovení nakladatelské společnosti adventistů sedmého dne podle zákonů státu Michigan.

Rodičovské starosti

Přestože starosti které na nás doléhaly ve spojení s prací v nakladatelství a jiných odvětví díla byly příčinou velkých těžkostí, přece jen největší obětí, kterou jsem byla nucena učinit ve spojení s dílem bylo, že jsem většinou musela přenechat své děti v péči jiných.

Henry byl od nás odloučen pět let a Edson měl jen málo naší péče. Po mnoho let byla naše rodina v Rochesteru velmi velká a náš domov se podobal hotelu, v němž jsme my sami většinu času nebyli. Měla jsem velkou starost, aby mé děti neměly zlé návyky. Byla jsem často smutná, když jsem myslela na rozdíl mezi postavením mým a jiných, kteří na sebe nechtěli vzít žádné břímě a starost a mohli být stále u svých dětí, aby jim radili a vyučovali je a kteří svůj čas trávili téměř výlučně ve svých vlastních rodinách. A tu jsem se ptala: "Žádá Bůh jen od nás a jiné nechává bez břemen? Je to spravedlivé? Musíme být tak honěni z jedné starosti do druhé, z jedné části díla do druhé a mít tak málo času k výchově dětí?"

Ztráta dětí

V roce 1860 překročila smrt práh našeho domova a vzala nejmladší větev naší rodiny. Malý Herbert, narozený 20. září 1860 zemřel 14. prosince 1860, tedy téhož roku. Nikdo se nedoví, jak naše srdce krvácela, když byla ona něžná větev ulomena, jen ti, kteří své nadějně malé nesli sami k hrobu.

Ale když ve věku 16 let zemřel náš Henry, když byl náš milý zpěvák nesen k hrobu a my jsme už neslyšeli jeho veselý zpěv, byl náš domov osamělý. Rodiče a oba zbylí synové nesli ránu nejvíce. Ale Bůh nás v našich ztrátách potěšoval a s vírou a odvahou jsme šli kupředu v díle, které nám dal v radostné naději, že naše děti, které nám vzala smrt, uvidíme znovu na onom světě, kde nebude nemoci ani smrti.

Život E.G.W.

26. kapitola

Boj proti nemoci

Dějepisná poznámka:

„Naši bratři a sestry začali všeobecně dobře studovat otázku zdraví“, napsal bratr Jame White v jednom hlavním článku Review z 13. prosince 1864, „a mají mít o této věci spisy, jenž vyhovují jejich současným potřebám v ceně přístupné i pro nejchudším“. Ohlásil brzké vydání řady brožur s všeobecným názvem: Zdraví, aneb jak máme žít.

První přesvědčení, které měli bratr a sestra Whiteovi o velké důležitosti reform, které tyto brožury obsahovaly, bylo vyjádřeno v jednom výňatku z Review z 24. ledna 1865, kde oznamovali uveřejnění prvního sešitku takto:

„Upozorňujeme bratry a sestry na tato díla, která byla napsána se zvláštní pečlivostí o důležitém předmětu reformy v naší životosprávě, jenž je velmi nutná. A pokud to poznáme, bude ještě uskutečněna v tom lidu, který bude připraven na proměnění.“

Tato řada spisů byla ukončena v prvních měsících roku 1865. Šest zdravotních brožur obsahovalo články sestry Whiteové o nemocích a jejich příčinách a podobných věcech, také výňatky ze spisů různých lékařů a těch, kteří měli zájem o zásady zdravotní reformy. Byly připojeny zdravotní recepty na vaření a také pokyny k používání vody jako léčebného prostředku. Dále byly zdůrazňovány škodlivé účinky alkoholu, tabáku, čaje, kávy, koření a jiných povzbuzujících a tlumících prostředků.

Zima roku 1864-1865 byla dobou velké námahy a zkoušek. Zatímco bratr White společně se svou ženou pracovali na přípravách sešitů o zdraví a střídmosti, viděl, že je nutno, aby působil pro svítitele soboty, kteří byli vybráni pro službu Pánu. Tato práce byla provázena starostmi a neklidem a vyžadovala většinu jeho účasti a přepínala jeho tělesné síly. Starosti o vedení generální konference v květnu roku 1865 jeho síly vyčerpaly ještě více.

Bratru Whiteovi a jeho ženě, kteří byli svázáni psaním, uveřejňováním a péčí o mnohé zájmy ve spojení se všeobecným dílem, nebylo dopřáno klidu. Hned po zasedání konference byli voláni do Wisconsin a Iowa, kde prožili mnoho těžkostí. Brzy po návratu do Michigan bratr White částečně ochrnl. Zpráva o této nemoci a o popudu, který několik měsíců později vedl ke zdravotní reformě, byla vydána v Review z 20. a 27. února 1866 a část toho je obsahem této kapitoly.

Nemoc bratra J. Whitea

Jednoho rána, když jsme se jako vždy před snídaní procházeli, vstoupili jsme do zahrady bratr Lunta a zatímco se můj muž zabýval otvíráním kukuřičného klasu, zaslechla jsme pozoruhodný šramot. Když jsem vzhlédla, viděla jsem, že jeho obličej zčervenal a pravá ruka visela bezmocně po boku. Jeho pokus o zvednutí pravé ruky byl bezvýsledný. Svaly ne vzpíraly poslouchat jeho vůli.

Pomohla jsem mu do domu, nemohl však mluvit, až v domě ze sebe zřetelně dostal: „Modli se, modli se.“ Padli jsme na kolena a volali k Bohu, který nám byl v době nouze vždy přítomnou pomocí. Můj muž brzy vyjádřil slova chvály a vděčnosti Bohu, protože rukou mohl hýbat. Jeho ruka byla částečně znovu oživena, ne však úplně.

Můj muž a já jsme cítili potřebu přijít Bohu blíže a když jsme se vyznáním a prosbami Bohu přiblížili, dostali jsme blaženou jistotu, že se on blíží nám. Drahé, zvláště drahé byly hodiny styku s Bohem.

Prvních pět týdnů naší návštěvy jsme strávili v našem domě. Ve svém moudrém úsudku náš nebeský Otec uznal za dobré mého muže cele uzdravit a vyslyšet tak naše vážné modlitby. Bůh se nám zdál velmi blízký, aby nás těšil a svým svatým Duchem nás podpíral.

Pobyt v Dansville, N. Y.

Důvěřovali jsme používání vody jako jednomu z léčivých prostředků od Boha, ale nedůvěřovali jsme drogám. Mé životní síly byly příliš vyčerpané, abych se mohla pokoušet užívat u mého muže vodoléčbu a cítili jsme, že je snad naší povinností vzít ho do Dansville, kde by mohl odpočívat a kde bychom mohli být v péči tamějších lékařů, kteří byli s vodoléčbou dobře seznámeni. Neodvážili jsme se spolehnout na vlastní názor, ale ptali jsme se Boha na radu. Po uvažování doprovázeném modlitbami jsme se rozhodli jet. Můj muž cestu snesl dobře.

Zůstali jsme v Dansville asi tři měsíce. Pronajali jsme si pokoj blízko ústavu a oba jsme mohli být často v přírodě. Každý den jsme šli na ošetření s výjimkou soboty a neděle.

Někteří by si snad mohli myslet, že když jsme šli do Dansville a svěřili se péči lékařů, vzdali jsme se víry, že Bůh mého muže uzdraví. Nebylo tomu tak. Necítili jsme, že bychom měli pohrdat prostředky, které nám Bůh dal na dosah k obnovení zdraví, cítili jsme, že Bůh byl nade vším a že On, který dal prostředky k léčbě si přeje, abychom je použili a tak pomohli zneužitě přírodě, aby obnovila své vyčerpané síly. Věřili jsme, že Bůh našim snahám o dosažení zdraví požehná.

Doba modlitby a požehnání

Třikrát denně jsme se spojovali k modlitbě, aby Pán mého muže uzdravil a dal nám zvláštní milost, abychom byli ve svém utrpení zachováni. Tyto chvíle modliteb nám byly velmi drahé. Naše srdce byla často naplněna nevýslovnou vděčností, že máme ve svém utrpení nebeského Otce, kterému můžeme beze strachu důvěřovat. 4. prosince 1865 strávil muž bolestnou noc bez oddechu. Jako vždy jsem se modlila u jeho postele. Pánu se však nelíbilo seslat ulehčení. Můj muž byl nitřně znepokojen. Myslel, že zemře. Řekl, že smrt pro něho není hrozná.

V této věci jsem byla hluboce dojata. Ani chvíli jsem nevěřila, že můj muž zemře. Ale jak mohl být naplněn vírou? Prosila jsem Boha, aby mne vedl a nedopustil, abych učinila nesprávný krok, ale aby mi dal moudrost k nastoupení správné cesty. Čím vážněji jsem se modlila, tím silnější bylo mé přesvědčení, že musím svého muže vzít mezi bratry, i kdybychom se potom museli opět vrátit do Dansville.

Ráno přišel doktor Lay a já jsem mu řekla, že jestliže se do dvou nebo tří dnů stav mého muže značně nezlepší, že ho vezmu domů. Odpověděl: „Nemůžete ho vzít domů. Není schopen vydržet takovou cestu.“ Odpověděla jsem: „Půjdu. Vezmu svého muže s vírou a důvěrou v Boha. Rochester bude prvním cílem. Tam se zdržíme několik dní, potom pojedeme dále do Detroitu a bude-li to nutné, několik dní si tam odpočineme před cestou do Battle Creek.“

To bylo první oznámení mého úmyslu, o kterém se můj muž dověděl. Neřekl ani slovo. Toho večera jsme zabalili kufry a příští ráno jsme už byli na cestě. Můj muž cestoval pohodlně.

Tři týdny, které jsme se zdrželi v Rochesteru jsme strávili většinou na modlitbách. Můj muž navrhl, abychom zavolali bratra Andrewse z Maine a bratra a sestru Lindsayovou a jiné z Rooseveltu s prosbou, aby ti, kteří věří v Boha a pokládají to za svou povinnost, přišli a modlili se za něho. Tito přátelé přišli na jeho pozvání a strávili jsme 10 dní zvláštních a vážných modlitebních chvil. Všichni, kteří se zúčastnili těchto modlitebních chvil, obdrželi bohaté požehnání. Byli jsme často tak obcerstveni nebeským vánkem milosti, že jsme mohli říct: „Kalich můj oplývá.“ Plakali jsme a chválili Boha za jeho bohaté spasení.

Ti, kteří přišli z Rooseveltu, se museli zase brzy vrátit domů. Bratr Andrews a sestra Lindsayová zde zůstali. Vzývali jsme Pána vážně dále. Zdálo se, že je to boj s mocnostmi

temna. Mnohdy se chvějící se víra muže uchopila zaslíbení Božích a sladké a drahé bylo potom získané vítězství.

Večer o vánocích, když jsme se pokorně skláněli před Bohem a vážně prosili o záchranu se zdálo, že nebeské světlo na nás padá a já jsem byla obklopena viděním slávy Boží. Zdálo se, jako bych byla rychle nesena ze země k nebi, kde bylo všechno samé zdraví, krása a sláva. K mému uchu doléhaly zvuky melodické, dokonalé a okouzující hudby. Bylo mi chvíli dovoleno dívat se na tuto scénu, než byla má pozornost obrácena na tento tmavý svět. Potom byla má pozornost upoutána na události na zemi. Pro svého muže jsem nabyla povzbuzujícího výhledu.

Okolnosti se nezdály být příznivé k nastoupení cesty do Battle Creek, avšak mé předsevzetí, že musíme jít, bylo pevné.

Naše cesta pokračovala dobře. Když přijel vlak do Battle Creek, očekávalo nás mnoho věrných bratrů, kteří nás ochotně přijali. Můj muž v noci dobře odpočíval. Příští sobotu šel do shromáždění a mluvil asi třičtvrtě hodiny, přestože byl slabý. Večer jsme se také zúčastnili večere Páně. Pán ho posiloval, když šel s vírou vpřed.

Dlouhá nemoc mého muže byla těžkou ranou nejen pro mne a mé děti, ale i pro dílo Boží. Sbory musely postrádat mou i jeho práci. Satan triumfoval, když bylo dílu pravdy takto zabraňováno, ale díky Bohu, nebylo dovoleno nás zničit. Ač jsme byli patnáct měsíců odloučení od činné práce, šli jsme znovu spolu ven, abychom pracovali mezi sbory. (viz 1T 485-495, 553-564)

27. kapitola

Boje a vítězství

Byla jsem úplně přesvědčena, že se můj muž z nemoci nezotaví, dokud zůstane v nečinnosti a že pro mě již nastala doba, abych vyšla a zvěstovala lidu své svědectví. Rozhodla jsem se podniknout cestu do severního Michiganu se svým mužem v jeho velmi oslabeném stavu ve dnech největší zimy. Bylo zapotřebí nemalého stupně mravní odvahy a víry v Boha, abych došla k rozhodnutí a odvážila se toho. Věděla jsem však, že mám vykonat dílo a zdálo se mi, že satan je rozhodnut zdržet mě od něho. Zůstat déle vzdálena od své práce se mi zdálo horší než smrt. Když vyjdeme, můžeme nanejvýš zahynout. Odjeli jsme tedy 19. prosince 1866 z Battle Creek za sněhové bouře do Wright, Mich.

Můj muž snesl cestu 90 mil dlouhou mnohem lépe, než jsem očekávala a vypadal právě tak dobře jako při odjezdu z Battle Creek, když jsme přijeli do domu bratra Roota. Byli jsme touto rodinou přátelsky přijati a tak něžně opatrováni, jak jen mohou křesťanští rodiče pečovat o nemocné děti.

Práce ve Wright, Mich.

Zde začala naše první účinná práce od nemoci mého muže. Zde začal pracovat jako v dřívějších letech, i přesto, že byl velmi slabý. Mluvil třicet nebo čtyřicet minut dopoledne v sobotu a v neděli, já jsem použila zbývajících času a dopoledne každého dne jsem mluvila asi jednu a půl hodiny. Poslouchali nás s největší pozorností. Viděla jsem, že můj muž nabíral síly, jeho duch se zjasňoval a řeč byla souvislejší. Když při jedné příležitosti jasně a mocně mluvil hodinu, byla jsem nevýslovně vděčná.

Má práce ve Wrightu byla velmi vyčerpávající. Ve dne jsem pečovala o svého muže a často i v noci. Dávala jsem mu koupele, vyjížděla s ním dvakrát denně za hezkého i nepříznivého počasí, chodila jsem s ním na procházky. Psala jsem, zatímco on diktoval své zprávy pro „Review“ a psala jsem také mnoho dopisů. Kromě mnohých osobních svědectví jsem napsala většinu ze „Svědectví pro církve“ č. 11.

V Greenville, Mich.

29. ledna 1867 jsme opustili Wright a jeli do Greenville, vzdáleného 40 mil. Byl velmi chladný den a my jsme byli rádi, že jsme našli ochranu před chladem a bouří v domě bratra Maynarda. Členové této rodiny nás v domě srdečně uvítali. Zdrželi jsme se v této oblasti šest týdnů, pracovali se sbory v Greenville a Orleansu a bydleli v pohostinném domě bratra Maynarda.

Pán mi dal volnost v promluvách k bratrům. Při každé námaze jsem poznávala jeho udržující sílu. A když jsem byla přesvědčena, že mám svědectví pro bratry, které jim mohu zvěstovat ve spojení s prací mého muže, byla posílena má víra, že bude opět uzdraven, aby mohl přijatelně pracovat v díle Božím. Když šel vpřed s důvěrou v Boha a nedíval se na svou slabost, nabýval síly a jeho zdravotní stav se zlepšoval každou novou prací.

Návštěva v Battle Creek, březen 1867

Bylo rozhodnuto, že se vrátíme do Battle Creek a tam zůstaneme, dokud budou cesty bahnitě a mokré a že tam dopíší dvanácté číslo Svědectví. Můj muž velmi toužil vidět bratry v Battle Creek, mluvit k nim a těšit se s nimi v tom, co pro něho Bůh udělal.

V několika dnech jsme byli zase v Battle Creek po tříměsíční nepřítomnosti. V sobotu 16. března kázal můj muž jasně a mocně a také já jsem zvěstovala svědectví s obvyklou volností. Vrátila jsem se domů do Battle Creek jako unavené dítě, které potřebuje utěšující slova a povzbuzení. Při návratu jsme však slyšeli nepravdivé zvěsti. Byli jsme pokořeni až do prachu a zarmoceni nejvyšší možnou měrou.

Za těchto okolností jsme odjeli na shromáždění v Monterexy. Cestou jsem se pokoušela objasnit si, proč bratři nerozumí naší práci. Byla jsem si zcela jistá, že kdybychom se s nimi sešli, poznali by, jakého jsme ducha a Duch Boží by v nich mluvil totéž jako v nás, jeho pokorných služebníků a že bychom stejně cítili a smýšleli. Oni nám však nedůvěřovali a podezíravě nás pozorovali, což mi působilo největší starosti, jakými jsem kdy byla sužována.

Přidržení se Boha

Když jsem tak přemýšlela, náhle jsem si vzpomněla na jednu část vidění z 25. prosince 1869 v Rochesteru, N. Y. a vyprávěla jsem svému muži:

„Byla mi ukázána skupina stromů stojících v kruhu blízko sebe. Po těchto stromech a nad nimi se pnula vinná réva, pokrývala jejich vrcholky a spočívala na nich tak, že tvořila

podloubí. Brzy jsem viděla stromy kymáčet se sem a tam, jakoby jimi pohyboval silný vítr. Jedna větev vinné révy po druhé byla zbavována opory, až byla vinná réva střesena ze stromů s výjimkou několika málo úponků, které se pevně držely na spodních větvích. Pak se přiblížila postava a uvolnila zbývající, pevně se držící úponky vinné révy, která ležela na zemi.

Mnozí šli kolem a dívali se soucitně a já jsem úzkostlivě čekala na přátelskou ruku, která ji pozvedne, nikdo však nenabídl pomoc. Ptala jsem se, proč žádná ruka vinnou révu nezvedne. Potom jsem viděla anděla, který přišel k opuštěné révě. Rozpřáhl paže, držel je pod vinnou révou, zvedl ji, takže stála zpříma a řekl: „Pozvedni se k nebi, oviň své úponky okolo Boha. Jsi osvobozena od lidské opory. Můžeš stát v síle Boží a prospívat bez této opory. Opři se sama o Boha, neopřeš se nadarmo a neklesneš.“

Když jsem viděla péči o zanedbanou vinnou révu, cítila jsem ulehčení a povznášející radost. Zeptala jsem se anděla na význam těchto věcí. Řekl: „Ty jsi tato vinná réva. Toto vše prožíváš. Až se tyto věci stanou, porozumíš cele symbolu vinné révy. Bůh ti účinně pomůže v nesnázi.“

O této doby mi byla zřejmá moje povinnost a nikdy jsem neměla větší volnost ke zvěstování svědectví lidu. Když jsme se vrátili z Moterey do Battle Creek, byla jsem přesvědčena, že je mou povinností jít v Boží síle vpřed. Osvobodit se od podezření a pověstí rozšiřovaných k naší škodě. Zvěstovala jsem své svědectví a vyprávěla věci, které mi byly ukázány z minulého života některých přítomných a varovala jsem je před nebezpečím, v němž se nacházeli a kárala je pro jejich neupřímné jednání. Řekla jsem, že jsem se ocitla v nanejvýš nepříjemném postavení. Jestliže mi ve vidění byly ukázány rodiny nebo osoby, bylo tomu většinou tak, že to, co mi v souvislosti s nimi bylo ukázáno, bylo osobního rázu a káralo tajné hříchy. Celé měsíce jsem s některými pracovala pro hříchy, o nichž jiní nevěděli. Když bratři viděli tyto osoby smutné a slyšeli je vyjadřovat pochybnosti o svém přijetí u Boha, jakož i pocity sklíčenosti, kárali mě, jako bych byla za jejich zkoušky odpovědná.

Ti, kteří mě takto kárali, nevěděli vůbec nic o tom, o čem mluvili. Byla jsem proti tomu, aby někdo vyšetřoval v těchto případech mé jednání. Byla mi svěřena nemilá povinnost kárat tajné hříchy. Kdybych proto, abych se vyhnula podezření a řevnivosti plně vysvětlila své jednání a uveřejnila to, co mělo být uchováno v tajnosti, zhřešila bych proti Bohu a ukřivdila lidem. Musím si ponechat osobní pokárání osobních hříchů a uchovat je v srdci. I kdyby si ostatní mysleli cokoli, nikdy neřeknu jiným to, co mělo být řečeno jen provinilým. Řekla jsem shromážděným, že nemohou zasahovat, ale ponechat mi volnost v jednání v bázni Boží.

28. kapitola

Ve sborech v Nové Anglii

Duchovně posílení dobrými výsledky naší práce ve sboru v Battle Creek, která končila v říjnu 1867, jsme se radostně připojili k bratru Andrewsovi na cestu do Maine. Cestou jsme konali shromáždění v Roosevaltu, N. Y. Bylo to shromáždění plné obtížné práce, v němž byla vydána pádná svědectví. Odpadlíci a hříšníci učinili vyznání a navrátili se k Pánu.

V Maine

Naše práce v Maine začala konferencí v Norridgewock 1. 11. 1867. Shromáždění bylo veliké. Jako obvykle jsme se svým mužem vydali jasné svědectví ve prospěch pravdy a náležité církevní kázně a proti různým druhům omylů, pobloudění, fanatismu a nepořádku, což jsou přirozené následky nedostatku církevní kázně. Toto svědectví se dalo zvláště použít na okolnosti v Maine. Nepořádní duchové, kteří předstírali, že zachovávají sobotu, reptali a namáhali se využít konference k rozšíření nespokojenosti.

Následkem tohoto odbojného ducha si vyžádalo naše působení v Maine sedm týdnů velice namáhavé, únavné a nepříjemné práce. Když jsme však tento stát opouštěli, byli jsme potěšeni zkušeností, že všichni své odbojnickví vyznali a několik jich bylo přivedeno k hledání Pána a k přijetí pravdy.

Nemohu snad podat lepší zprávu o naší práci až do Vermonstkého shromáždění, než uvedením části dopisu, který jsem poslala našemu synovi do Battle Creek 27. 12. 1867:

Můj milý synu Edsone,
když skončilo naše shromáždění v Topsahm, Maine, uspořádali jsme shromáždění ve Westbrook, Maine, abychom se setkali s bratry z Portlandu a okolí. Byli jsme v milé rodině bratra Martina. Odpoledne jsem nemohla sedět zpříma, když však na mě naléhali, abych navštívila večerní shromáždění, šla jsem do školní budovy s pocitem, že nemám sílu stát a mluvit k lidu.

Místnost byla naplněna hluboce se zajímajícími posluchači. Bratr Andrews začal shromáždění a krátce promluvil. Tvůj otec připojil poznámky. Potom jsem povstala a promluvila jsem několik slov, když jsem najednou pocítila, jak byla má síla obnovena, zdálo se, že mě opustila všechna slabost a mluvila jsem asi hodinu s dokonalou volností. Cítila jsem nevýslovnou vděčnost Bohu za tuto pomoc právě v době, kdy jsem jí tolik potřebovala.

Ve středu večer jsem mluvila zcela volně skoro dvě hodiny. Bylo pro mě velkým povzbuzením tak neočekávané obnovení sil po úplném vyčerpání z obou předchozích shromáždění.“

Shromáždění ve Washingtonu, New Hamshire

Naše cesta do Washingtonu byla namáhavá. Konečně jsme našli přístřeší v útulné domově bratra Farnswortha. Naši hostitelé udělali vše pro to, aby nám podle svých možností připravili pohodlí a co největší možnost odpočinku.

V sobotu kázal tvůj otec dopoledne a po krátké, asi dvacetiminutové přestávce, jsem mluvila já a pro mnohé jsem měla svědectví a pokárání. Večerní shromáždění bylo v domě bratra Farnswortha. Příštího rána jsme šli opět do domu, kde bylo shromáždění. Snažili jsme se, aby ti, kdo vyznávali pravdu, uznali svůj stav velké temnoty a odpadlictví před Bohem a pokorně se vyznali.

Večerní shromáždění bylo opět v domě bratra Farnswortha. Pán pomáhal onoho večera bratru Andrewsovi, když mluvil o utrpení pro Krista. Byl uveden případ Mojžíšův, který nechtěl být synem faraonovy dcery a zvolil si raději nesnáze trpěné s lidem Božím, než mít časné pohodlí hříchu a pokládal potupu Kristovu za větší bohatství než poklady Egypta, neboť vzhlížel k odplatě. (viz. Žid 11,24-26)

V pondělí začalo shromáždění v 10 hodin dopoledne. Předmětem úvahy byl opět stav církve. Vážnými prosbami jsme je prosili, aby se navrátili k Bohu a obrátili se. Pán nám v

práci pomohl.. Naše ranní shromáždění skončilo ve tři nebo ve čtyři hodiny odpoledne. Všechny tyto hodiny jsme jeden po druhém strávili vážnou prací pro neobrácenou mládež.

V úterý večer jsem mluvila hodinu zcela volně. Bratr Andrews mluvil vážně a dojímavě. Duch Páně byl ve shromáždění. Připadalo nám, že se andělé Boží přibližují a zahánějí zlé anděly. Kazatelé i členové plakali jako děti. Cítili jsme, že jsme získali půdu. Moci temnoty se vzdaly. Naše shromáždění skončilo úspěšně.

Shromáždění příštího dne začalo v 10 hodin. Mluvila jsem asi hodinu o ponížení a oslavení Kristově. Potom jsme začali naši práci pro mládež. Rodiče přišli do shromáždění a přivedli s sebou děti, aby měly účast na požehnání.. Prosili jsme vážně děti, až jich 13 povstalo a projevilo přání stát se křesťany. Asi dvacetiletý mladý muž přišel 40 mil pěšky, aby nás viděl a uslyšel pravdu. Dříve než nás opustil, neučinil vyznání víry, zaujal však místo na straně Pána.

To bylo jedno z nejlepších shromáždění. Plakali jsme, když jsme se se všemi loučili a cítili jsme, že na nás spočinulo požehnání nebes.

Ve Vermontu a New Yorku

Shromáždění ve West Enosburgh bylo velmi zajímavé. Bylo velice milé setkat se opět s našimi starými, osvědčenými přáteli i v tomto státě a mluvit s nimi. V krátké době jsme vykonali velké a dobré dílo. Tito přátelé byli většinou chudí a pracovali pro zabezpečení denních potřeb tady, kde se muselo za jeden dolar pracovat více než za dva na západě. Byli k nám však štedří. V žádném státě nebyli bratři věrnější než ve starém Vermontu.

Naše příští shromáždění bylo v Adams Center, N. Y.. Bylo to velké shromáždění. Na tomto místě a v okolí bylo více osob, jejichž případy mi byly ukázány a o něž jsem se hluboce zajímala. Byly to osoby velkých mravních hodnot. Někteří byli v životním postavení, které jim ztěžovalo nesení kříže přítomné pravdy, nebo si to alespoň mysleli. Jiní středního věku byli od dětství vychováni v zachovávaní soboty, nenesli však kříž Kristův. V tomto postavení bylo těžké jimi pohnout. Musela jim být odebrána důvěra v jejich dobré skutky a oni přivedeni k přesvědčení, že jsou bez Krista ztraceni. Nemohli jsme se vzdát těchto duší a pracovali jsme všemi silami, abychom jim pomohli. Poté byli pohnuti a já jsem byla šťastná, že jsem od té doby o některých z nich slyšela dobré zprávy.

Pán obrací mocné a zámožné muže a přivádí je do našich řad. Chtějí-li činit pokroky v křesťanském životě, růst v milosti a poté sklidit bohatou odměnu, musí svého bohatství užít k podpoře pravdy.

Návrat do Michiganu

Když jsme opustili Adams Center, zůstali jsme několik dní v Rochesteru a odtud jsme přišli do Battle Creeku, kde jsme zůstali na sobotu a v neděli. Odtud jsme se vrátili do našeho domova v Grenville, kde jsme strávili příští sobotu a neděli s bratry, kteří se sešli z různých míst.

29. kapitola

Opětovné získání ztracených

Po návratu domů jsme se cítili velmi vyčerpaní z naší cesty na východ. Mnozí na mě písemně naléhali, abych jim napsala, co mi o nich Pán ukázal a já jsem jim to už zvěstovala. A bylo ještě mnoho jiných, k nimž jsem nemluvila, jejichž případy byly důležité a naléhavé. V mé vyčerpanosti se mi zdálo nad mé síly psát tolik a ptala jsem se sama sebe, je-li mou povinností psát tak mnoho a tolika osobám, z nichž některé si to vůbec nezasloužily. Zdálo se mi, že je v této věci někde chyba.

Povzbuzující sen

Jedné noci se mi zdálo, že mi nějaké osoba přinesla tkaninu z bílého plátna a prosila mne, abych z něho nastříhala šaty pro osoby každé velikosti, povahového rázu a životního postavení. Bylo rozkázáno, abych je přistříhla, vyvěsila a připravila k dokončení, jakmile o to bude požádáno. Měla jsem však dojem, že mnozí, pro něž jsem měla šaty přistříhnout, si to nezasloužili. Ptala jsem se, zda je toto poslední kus plátna, jež mám rozstříhat a bylo mi řečeno, že to není poslední a jakmile to budu mít hotové, jsou pro mě připraveny další. Cítila jsem, že jsem déle než dvacet let byla zaměstnaná přistříhováním šatů pro jiné a moje práce nebyla ceněna. Neviděla jsem také, že by mé dílo vykonalo mnoho dobra. Vyprávěla jsem osobě, která mi plátno přinesla, zvláště o jedné ženě, pro niž mi přikázala šaty přistříhnout. Řekla jsem, že si nebude vážit šatů a že darovat jí je by bylo ztrátou času a materiálu. Byla velmi chudá, mdlého rozumu a nečistá ve svých návycích a brzy by je pošpinila.

Osoba odpověděla: Přistříhni šaty, je to tvou povinností. Není to ztráta tvá, nýbrž má. Bůh se nedívá jako člověk. Určuje práci, kterou chce mít vykonanou a ty nevíš, která se zdaří, zda ta či ona. Ukáže se, že mnohé tyto ubohé duše vejdou do království, zatímco budou vynechány jiné duše, obdařené všemi požehnáními života, které mají dobré nadání a příjemné okolí, kteří mají všechny přednosti k polepšení. Ukáže se, že tyto ubohé duše následovaly slabého světla, které měly, použily dosažitelných omezených prostředků a žily mnohem přijatelněji než jiné, požívající plného světla a bohatých prostředků k polepšení.

Držela jsem vzhůru své ruce, ztuhlé dlouhým používáním nůžek a řekla jsem, že myšlenka na pokračování v této práci by mě mohla jen odstrašit. Osoba mi znovu odpověděla: Přistříhuj šaty. Tvé osvobození dosud nepřišlo.

Velmi zmalátněna jsem se zvedla, abych se dala do práce. Předě mnou ležely nové lesknoucí se nůžky, které jsem začala používat. Ihned mě malátnost a malomyslnost opustila a zdálo se, že nůžky stříhají skoro bez mé námahy a lehce jsem stříhala jedny šaty za druhými.

Návštěva sboru v Michiganu

Povzbuzena tímto snem jsem se rozhodla ihned doprovázet svého muže a bratra Andrewse do Gratiot, Saginaw a Tuscola Counties a důvěřovat Pánu, že mě posílí v práci. Opustili jsme tedy domov a jeli 55 mil do Alma, kde pro nás bylo připraveno shromáždění. Pracovala jsem zde jako obvykle s udělenou volností a silou. Zdálo se, že přátelé z Gratiot Counti poslouchají se zájmem.

U jezera Tittabawa jsme našli velký dům, který naši bratři postavili teprve nedávno, zcela naplněný světiteli soboty. Zdálo se, že bratři jsou připraveni pro naše svědectví a my jsme se cítili volní. Příštího dne bylo pokřtěno patnáct duší.

Ve Vassar jsme měli shromáždění v sobotu a v neděli v unijní škole. Mluvili jsme na tomto místě a viděli dobré ovoce naší práce. V neděli odpoledne přišlo dopředu asi třicet odpadlých a dětí, kteří ještě nečinili vyznání, abychom se za ně modlili.

Ošetřování nemocných

Vrátili jsme se z této cesty právě před silnou průtrží mračen, která spláchla sníh. Příští sobotu se proto shromáždění nekonalo a já jsem začala ihned s obsahem Svědectví č. 14. Měli jsme také přednost ošetřovat našeho milého bratra Seneca Kinga, kterého jsme přinesli domů s těžkým poraněním hlavy a obličeje. Přijali jsme ho do našeho domu, aby zde zemřel, protože jsme považovali za nemožné, že by se mohl s tak hrozně polámanou lebkou uzdravit. Avšak s požehnáním Božím, spočívajícím na mírném užívání vody, při zachování přiměřené životosprávy, dokud nepominulo nebezpečí horečky, při pobytu ve dne v noci v dobře větraných pokojích, se mohl za tři týdny vrátit domů a dohlížet na své hospodářství. Od počátku až do konce nevzal ani jedinou pilulku. Ačkoli zhubnul jak krvácením z ran tak i skromnou stravou, zotavil se velmi rychle, jakmile mohl jíst vydatnější stravu.

Shromáždění v Grenville

Asi v té době jsme začali působit pro naše bratry a přátele v okolí Greenville. Naši bratři potřebovali pomoci jako na mnohých jiných místech. Někteří z nich zachovávali sobotu, nepatřili však k církvi, jiní se soboty vzdali. Cítili jsme potřebu pomoci těmto ubohým duším, ale dřívější chování a nynější stanovisko vedoucích členů církve k těmto osobám nám skoro znemožňovalo se k nim přiblížit.

Někteří naši bratři byli příliš přísní v práci s bloudícími a používali příliš ostrých výrazů. A když se někteří rozhodli odvrhnout jejich radu a oddělit se od nich, pak říkali: Dobře, chtějí-li odejít, nechejte je! Zatímco zdánliví následovníci Ježíše projevovali takový nedostatek jeho milosrdenství, shovívavosti a něžnosti, ztroskotávaly tyto ubohé, bloudící, nezkušené, ďáblem sužované duše ve víře. Naši bratři se přece musí učit projevovat nejen něžnost Velkého Pastýře, ale i jeho nepomíjející péči a lásku k ubohým zbloudilým ovcím, ať jsou přestupky a hříchy bloudících jakkoli velké. Naši kazatelé pracují a pořádají přednášky týden za týdnem a radují se, přijme-li několik duší pravdu, a přece mohou bratři ukvapeného a rozhodného jednání v pěti minutách zbořit práci svým názorem vyjádřeným například: Dobře, chtějí-li nás opustit, nechejte je odejít!

Zjistili jsme, že nemůžeme udělat nic pro rozptýlené ovce v naší blízkosti, dokud nejdříve nenapravíme chyby mnoha členů v církvi. Nechali odejít tyto ubohé duše. Necítili kvůli nim výčitky svědomí. Psala jsem ostrá svědectví nejen pro ty, kteří velmi chybovali a byli mimo církev, ale i pro ty členy církve, kteří velmi chybovali v tom, že nešli za ztracenými ovce.

Ztracené ovce

Pán nechává zaznívat zvláštní volání bloudícím, slabým, kolísajícím a zvláště těm, kteří odpadli od pravdy, aby se cele vrátili ke stádu. Mnozí se však nenaučili, že na nich spočívá povinnost vyjít a hledat tyto ztracené ovce.

Farizeové reptali, že Ježíš přijímal celníky a jedl s nimi. Ve své samospravedlnosti pohrdali těmito ubohými hříšníky, kteří rádi naslouchali slovům Ježíšovým. Aby pokáral

tohoto ducha zákoníků a farizeů a všem zanechal působivé naučení, vyprávěl Pán podobenství o ztracené ovci. Všimni si zvláště těchto bodů:

Devadesát devět ovcí bylo ponecháno o samotě a ta jediná byla pilně hledána. Pro nešťastnou ovci bylo vynaloženo velké úsilí. Takové úsilí by měla církev vynaložit pro ty členy, kteří zbloudili od Kristova stáda. Odešli daleko? Jdi za nimi, nečekej, až se vrátí.

Když byla nalezena ztracená ovce, byla s radostí donesena domů a nastalo velké radování. Toto znázorňuje blahoslavenou, radostnou práci pro bloudící. Šťastná je církev, která má bohaté úspěchy v této práci. Blahoslavené práce ze zúčastní muž nebo žena, jejichž duše je pohnuta soucitem a láskou k bloudícím a kteří se namáhají přivést je do stáda Velkého pastýře. Jaká je to úchvatná myšlenka, že při takovémto znovuzískání hříšníka panuje v nebi více radosti než nad devadesáti devíti spravedlivými! Sobecké, přísné duše, které se druhých straní a obávají se pomoci zbloudilým duším, aby se neznečistily, kdyby to dělaly, nezakusí, jak sladká je taková misijní práce, nepocítí blaženost, která naplňuje nebesa radostí při záchraně jednoho zbloudilého.

Ta církev nebo sbory, které nenesou břemena za jiné, kteří se uzavírají do sebe, brzy duchovně zeslábnu. Práce udržuje silného muže při síle. Duchovní práce, námaha a nadšení učiní církev Kristovu silnou.

Cestou do Battle Creek

V sobotu a v neděli 18. a 19. dubna jsme měli pěkné shromáždění s našimi bratry v Greenville. Bratři Cornell a Kellog byli s námi. Můj muž pokřtil osm lidí. 25. a 26. dubna jsme byli ve sboru ve Wright. Tito milí lidé nás vždy mile uvítali. Zde můj muž pokřtil také osm lidí.

2. května jsme sed sešli s velkým počtem lidí ve shromáždění v Monterey. Můj muž mluvil jasně a mocně o podobenství o ztracených ovcích. Tato řeč přinesla bratrům velké pozhnutí. Někteří zbloudilí byli mimo církev a nikdo se nesnažil jim pomoci.

Skutečně strnulé, přísné a bezcitné stanovisko některých přispívalo k tomu, že zabránilo jejich návratu, když by se k němu rozhodli. Uvedený předmět se dotkl srdcí všech a všichni projevovali přání vrátit se ke správnému stanovisku. V neděli jsme mluvili třikrát k velkému shromáždění v Allegan.

Plánovali jsme shromáždění s Battle Creekským sborem na 9. května, cítili jsme však, že naše práce v Monterey teprve začala, a proto jsme se rozhodli vrátit se do Monterey a pracovat ještě další týden s oním sborem. Dobré dílo šlo kupředu a předčilo naše očekávání. Dům byl naplněn a neviděli jsme v tak krátké době tak velké dílo jako v Monterey. Prvního dne přišlo dopředu padesát lidí, abychom se za ně modlili. Bratři hluboce cítili, že jsou ztracenými ovci, vyznali svou chladnost a lhostejnost a zaujali správné stanovisko. Čtrnáct lidí bylo pokřtěno. Dílo šlo kupředu s vážností, vyznáváním a mnohým pláčem a strhlo vše s sebou. Tak skončila namáhavá práce konferenčního roku.

Generální konference v květnu roku 1868

Generální konference byla dobou nejhlubšího zájmu. V jejich mnohých zasedáních byly práce mého muže velice významné. Na konferenci nám věnovali čilou účast, něžnou péči a podporu.

30. kapitola

Putování úzkou cestou

Když jsem byla v srpnu 1868 v Battle Creek, zdálo se mi, že jsem ve velkém zástupu lidí. Část shromážděných se připravovala na cestu. Měli jsme hodně naložené vozy. Když jsme jeli, zdálo se, že cesta stoupá vzhůru. Na jedné straně cesty byla hluboká propast, na druhé vysoká zeď, hladká a bílá jako jasná běl vybílených stěn pokoje.

Když jsme cestovali dále, byla cesta užší a strmější. Na některých místech se zdála obzvlášť úzká a my jsem nabyli přesvědčení, že nemůžeme dále cestovat s naloženými vozy. Vypřáhli jsme koně, část nákladu z vozu naložili na koně a jeli dále na koních.

Když jsme postupovali dále vpřed, byla cesta stále užší. Museli jsme se pevně přitisknout ke stěně, abychom nespádli z úzké cesty do příkré propasti. Když jsme tak udělali, vzpříčilo se břemeno na koních proti stěně, čímž jsme byli posunuti k propasti. Báli jsme se, že spadneme a na skalách se rozbijeme na kusy. Potom jsme uřízli zavazadla z koní a ona spadla do propasti. Jeli jsme dále na koních a měli velký strach, když jsme přišli na užší místa stezky, že ztratíme rovnováhu a spadneme. V takových chvílích se zdálo, že nějaká ruka bere otěže a převádí nás přes nebezpečná místa.

Když se stezka stále zužovala, poznali jsme, že nebude bezpečné jet dále na koních, nechali jsme tedy koně a šli pěšky jeden za druhým. Na tomto místě byly z vrcholu spuštěny malé čisté a bílé provázky, chtivě jsme se jich chytli, abychom udrželi na stezce rovnováhu. Na další cestě se provaz pohyboval s námi. Stezka byla nakonec tak úzká, že jsme byli přesvědčeni, že můžeme bezpečněji jít bez obuvi, zuli jsme tedy boty a šli dále bez nich. Brzy jsme se rozhodli, že můžeme jít bezpečněji bez punčoch, svlékli jsme se a šli dále bosí.

Potom jsme mysleli na ty, kteří se nezvykli na námahu a obtíže. Kde byli nyní? Nebyli v zástupu. Při každé změně byli někteří ponecháni vzadu a zůstali jenom ti, kteří si zvykli snášet trampoty. Obtíže cesty je činily ještě dychtivějšími jít kupředu až do konce.

Naše nebezpečí, že spadneme ze stezky, se zvětšovalo. Tlačili jsme se k bílé stěně, nemohli jsme však nohy úplně postavit na cestu, protože byla příliš úzká. Potom jsme viseli skoro celou tíží na provazu a volali: Máme oporu shůry! Stejná slova vyslovoval celý zástup na úzké cestě. Zhrozili jsme se, když jsme slyšeli hlasy veselí a nevázanosti, jež vycházely zdánlivě z propasti pod námi. Slyšeli jsme bezbožné klení, hrubé žertování a mrzké písně. Slyšeli jsme válečnou a taneční píseň. Slyšeli jsme oblíbenou hudbu a hlasitý smích smíšený s kletbami a výkřiky bolesti a hořkého nářku. Tím více jsme se snažili zůstat na úzké cestě, cestě obtížné. Většinou jsme byli nuceni viset celou vahou na provazech, které se zvětšovaly, čím více jsme pronikali kupředu. Viděla jsem, že krásná bílá stěna byla potřísněna krví. Vzbuzovalo to pocit zármutku vidět tu stěnu potřísněnou krví. Tento pocit trval však jen okamžik, protože jsem si pomyslela, že je to tak, jak to má být., Ti, kteří jdou za námi, uvidí, že jiní šli před nimi úzkou cestou a dojdou k závěru, že když jiní byli schopni jít kupředu, mohou oni také. A když vytryskne krev z jejich rozbolavělých nohou, neklesnou zmalomyslnění, ale budou vědět, že jiní vytrpěli tytéž bolesti.

Poté jsme přišli k velké rozsedlině, u níž naše stezka skončila. Neměli jsme nic, po čem bychom kráčeli, na čem by nohy mohly stát. Museli jsme se úplně spolehnout na provazy, které se zvětšovaly, až byly tak velké, jako naše těla. Zde jsme se ocitli nějakou chvíli ve zmatku a starosti. Ptali jsme se v úzkostném šepotu: Na čem je upevněn provaz? Můj muž byl

právě přede mnou. Velké krůpěje potu kanuly z jeho čela, žíly na krku a na spáncích měl naběhlé a z jeho rtů bylo slyšet potlačované, strastiplné sténání. Pot se mu řinul z obličeje a já jsem cítila takovou trýzeň jako nikdy předtím. Před námi byl hrozný boj. Kdybychom zde podlehli, byly by všechny těžkosti, které jsme už prožili, zbytečné.

Před námi, na druhé straně rozsedliny byla krásná, asi šest palců vysokou travou pokryta niva. Nemohla jsem spatřit slunce, avšak jasné, libé světelné paprsky, podobající se jemnému zlatu a stříbru, na této nivě spočívaly. Nic, co jsem kdy viděla na této zemi se nemohlo vyrovnat kráse této nivy. Budeme se však moci dostat na druhou stranu? Byla to úzkostná otázka. Kdyby se provaz přetrhl, museli bychom zahynout.

Znovu jsme pronášeli s potlačovanou úzkostí slova: Co drží provaz? Chvilku jsme váhali vydat se kupředu. Potom jsme zvolali: naše jediná naděje spočívá v tom, že se úplně svěříme provazu. Byli jsme na něm závislí po celou obtížnou cestu. Neselže ani nyní. Avšak stále jsme ještě váhali a byli ve velkých nesnázích. Potom mi bylo řečeno: Bůh drží provaz. Nemusíme se obávat. Tato slova byla opakována těmi, kteří šli za námi a byla připojena slova: On nás nyní neopustí. On nás jistě dovedl až sem.

Můj muž se potom přehoupl přes hroznou propast na krásnou nivu naproti. Ihned jsem ho následovala. Ó jaký pocit ulehčení a vděčnosti Bohu se nás zmocnil! Slyšela jsem, jak se zvedají hlasy k vítězné chvále Boží. Byla jsem šťastná, dokonale šťastná.

31. kapitola

Nositelé břemen

Když jsem byla 25. října 1869 v Adams Center, N. Y., bylo mi ukázáno, že někteří kazatelé mezi námi zanedbávají nést všechnu odpovědnost, kterou jim Bůh věřil. Někteří kazatelé zanedbávají jít vpřed ve věci a díle Božím a něčeho se odvážit. Je nutné učinit důležitá rozhodnutí, ale protože smrtelný člověk nemůže vidět konec začátku, váhají někteří odvážit se a jít kupředu, jak je Boží prozřetelnost vede. Někdo musí jít vpředu, někdo se toho v bázni Boží musí odvážit a přenechat výsledek Bohu. Kazatelé, kteří se vyhýbají této práci, ztrácejí mnoho. Promeškali získat zkušenost, kterou podle božího určení měli mít, aby je posilnila, učinila je řádnými muži, na něž je možno spolehnout se v době potřeby.

Za nemoci mého muže zkoušel Pán svůj lid, aby zjevil, co bylo v jejich srdcích. Když to činil, ukázal jim, co v nich ještě nebylo odhaleno a co nesouhlasilo s Duchem Božím. Pán lidu dokázal, že lidská moudrost je bláznovstvím a že jejich plány a výpočty zklamou, jestliže se cele nespolehnou na Boha a nebudou mu důvěřovat. Z toho všeho se máme učit. Stanou-li se omyly, mají nás učit a vyučovat, nemají nás však vést k vyhýbání se břemenům a odpovědnostem. Kde je mnoho ve hře, kde se rozhoduje o věcech velmi důležitých a mají být řešeny důležité otázky, měli by služebníci Boží na sebe vzít osobní odpovědnost. Nemohou odložit břímě a přitom chtít konat vůli Boží.

Některým kazatelům se nedostává schopností, jichž je třeba k výstavbě sborů a nejsou ochotni se vypracovat. Měli by se cele odevzdat dílu s neochvějným zájmem, nezmenšenou horlivostí, neúnavnou trpělivostí a vytrvalostí. Kdyby tyto vlastnosti živě působily, byly by sbory udržovány v pořádku.

Bůh napomenul a varoval mého muže, aby udržel jeho síly. Bylo mi ukázáno, že ho Pán uzdravil a že žije jako div milosti - ne proto, aby na sebe vzal znovu břemena, pod nimiž klesl, ale aby měl lid Boží užitek z jeho zkušeností v podporování všeobecných zájmů díla a ve spojení s dílem, jež mi dal Pán a břemena, jež mi dal k nesení.

V letech, jež následovaly po uzdravení mého muže, Pán před námi otevřel velké pole působnosti. Přestože jsem zpočátku vystupovala na veřejnosti jako řečník nesměle, nabyla jsem odvahy, jak mi Prozířetelnost Boží otvírala cestu, abych stála před velkým zástupem posluchačů. Navštěvovali jsme spolu naše stanová shromáždění od Maine až do Dakoty a od Michiganu až do Texasu a Kalifornie.

Dílo, jež začalo v slabosti a v ústraní, se rozšiřovalo a sílilo. Nakladatelství a misie v mnoha zemích svědčí o jeho růstu. Zatímco vydání našeho prvního listu bylo odneseno na poštu v cestovním pytlí, jsou nyní statisíce výtisků našich různých časopisů rozesílány z různých nakladatelství. Ruka Boží byla s dílem, aby mu žehnala a budovala je.

Pozdější příběh mého života bude obsahovat zprávy o mnohých institucích, jež vznikly a s nimiž bylo mé životní dílo úzce spjato. Slovem a písmem jsme s mužem pracovali pro vybudování těchto zařízení. Dotknout se jen krátce zkušeností těchto čínorodých let by znamenalo daleko překročit rámeček životopisu. Nepřestaly snahy satanovy zabránit dílu a zničit pracovníky, ale Bůh o své služebníky a své dílo pečoval.

Protože jsem prožila každý krok kupředu až k našemu dnešnímu postavení díla, mohu při přehlížení našich dějin jen říct: Bůh buď veleben! Když vidím, co Pán udělal, jsem naplněna úžasem a důvěrou v Krista jako vůdce. Nemáme se čeho obávat v budoucnu, jenom toho, abychom nezapomněli na cestu, jíž nás Pán vedl a na jeho naučení, obsažená v uplynulých dějinách.

Jsme povinni použít každé přednosti, kterou nám Bůh dal, abychom svatou povahou okrášlili pravdu a přinesli poselství varování, útěchy a naděje těm, kteří jsou v temnotě, bludu a hříchu.

32. kapitola

Slavnostní sen

Večer 30. dubna roku 1871 jsem se odebrala k odpočinku velmi stísněna na duchu. Tři měsíce jsem už byla velmi sklíčena. Často jsem se v duševních mukách modlila o ulehčení. Prosila jsem o pomoc a sílu od Boha, abych se mohla povznést nad těžké zmalomyslnění, které ochromovalo mou víru a mou naději a činilo mě neschopnou k dílu.

Oné noci jsem měla sen, který mě velmi povzbudil. Zdálo se mi, že jsem na důležitém shromáždění, kde bylo mnoho lidí. Mnoho jich bylo skloněno před Bohem ve vážné modlitbě a zdálo se, že jsou klíčeni. Prosili Boha o zvláštní světlo. Mnozí vypadali jako by byli v duševních mukách. Jejich pocity byly vzrušené, v slzách volali hlasitě o pomoc a světlo. Naši přední bratři se zúčastnili tohoto velmi působivého výjevu. Bratr A. ležel tváří k zemi, zřejmě ve veliké úzkosti. Jeho žena seděla v zástupu lhotejných posměvačů. Vypadala, jako by chtěla dát všem na srozuměnou, že pohrdá těmi, kteří se takto pokořují.

Zdálo se mi, že na mě spočinul Duch Boží a já jsem povstala uprostřed volání a modliteb a řekla jsem: Duch Páně na mě spočívá. Cítím se nucena říci vám, že musíte začít pracovat osobně sami pro sebe. Vzhlížíte k Bohu a přejete si, aby pro vás vykonal dílo, které přenechal vám, abyste konali. Vykona-li sami dílo, o němž víte, že je máte konat, potom vám Bůh pomůže, budete-li pomoc potřebovat. Vy jste nechali neudělané právě ty věci, které vám Bůh přenechal. Volali jste k Bohu, aby dělal vaši práci. Kdybyste následovali světlo, které vám dal, nechal by na vás zářit světla více. Když zanedbáváte rady, výstrahy a napomenutí už

daná, jak můžete očekávat, že vám Bůh dá více světla a více požehnání, snad abyste je zanedbali a pohrdali jimi? Bůh není jako člověk, nedovolí, aby se mu někdo posmíval.

Vzala jsem drahou bibli a obklopila ji různými „Svědectvími pro církev“, která byla dána pro lid Boží. Řekla jsem: Zde můžete najít případy téměř všech. Hříchy, jichž se máte vyvarovat jsou zde uvedeny. Radu, kterou si přejete, můžete najít zde, kde je dána pro jiné případy, podobné vašim. Bohu se líbilo dát vám přikázání za přikázáním, předpis za předpisem. Mezi vámi však není mnoho těch, kteří skutečně ví, co je ve svědectví. Neseznámili jste se s Písmem svatým. Kdybyste studovali Slovo Boží s přáním dosáhnout biblického vzoru a křesťanské dokonalosti, nepotřebovali byste svědectví. Protože jste se neseznámili s knihou od Boha vdechnutou, snažil se Bůh oslovit vás prostými, přímými svědectvími. Řídil vaši pozornost na slova vdechnutá, jichž jste neposlouchali a kladl vám na srdce, abyste uvedli svůj život do souladu s jeho čitými a vznešenými naukami.

Pán vás chce svědectvími varovat, napomínat, udílet vám rady a vrýt do mysli důležitost svého Slova. Napsaná svědectví nemají dát nové světlo, ale mají živě vstřípít do srdce už zjevené pravdy. Povinností člověka k Bohu a bližním je být jasně založen na Slově Božím, avšak jen málokterí z vás jsou poslušní daného světla. Není předkládána nová pravda, avšak Bůh svědectvím zjednodušil pravdy už dané a přednesl je lidu svou vlastní zvolenou cestou, aby jimi probudil svědomí a svým vlivem působil tak, aby byli všichni bez výmluvy.

Pýcha, sebeláska, sobectví, nenávisť, závist a žárlivost zatemnily naši vnímavost a pravda, která by vás mohla učinit moudrymi ke spasení, pozbyla své moci ovládnout a uchvátit mysl. Hlavní zásady zbožnosti nejsou chápány, protože není hlad a žízeň po znalosti bible, čistotě srdce a svatosti života. Svědectví nemají Slovo Boží snížit, ale mají je pozvednout, mají k němu táhnout, aby všichni poznali krásnou prostotu pravdy.

Dále jsem řekla: Jako je Slovo Boží obklopeno těmito knihami a brožurami, tak vás Bůh obklopil napomenutími, radami, výstrahami, povzbuzeními. Prosíte v trýzni svých duší Boha o více světla. Bůh mi uložil, abych vám řekla, že na vaši stezku žádný další paprsek světla skrze svědectví nedá, dokud prakticky nepoužijete světla už daného. Pán vás obklopil světlem, nevážili jste si však světla, pošlapali jste je nohama. Zatímco někteří světlem pohrdli, jiní je zanedbali nebo ho následovali jen lhostejně. Jen málo bylo těch, kteří se ve svém srdci rozhodli následovat světlo, jež jim Pán milostivě dal.

Někteří, jenž obdrželi zvláštní varování skrze svědectví, zapomněli v několika týdnech na daná napomenutí. Některým byla svědectví vícekrát opakována, nepokládali je však za dost důležitá, aby se jimi řídili. Stala se pro ně prázdným tlacháním. Kdyby na dané světlo dbali, ušli by ztrátám a zkouškám, jež se jim zdály tvrdé a těžké. Mohou pokárat jen sami sebe. Vložili na vlastní šíji jho, jež těžce nesou. Byla jim prokázána Boží péče a láska, ale jejich sobecké, zlé nevěřící duše nemohly poznat Boží dobrotu a milosrdenství. Ženou se ve své vlastní moudrosti, přemožení pokušeními a zmatení nesnáze, až jsou zajati satanem. Jestliže shromáždíte světelné paprsky, jež Bůh dal v minulosti, dá vám více světla.

Poukázala jsem na starý Izrael. Bůh jim dal svůj zákon, nechťeli ho však poslouchat. Potom jim dal obřady a ustanovení, aby jejich vykonáváním byl udržován Bůh v jejich paměti. Byli tak nakloněni zapomenout na jeho požadavky, že bylo nutné vzbudit v nich vědomí jejich povinnosti poslouchat Stvořitele a ctít ho. Kdyby byli poslušní a rádi zachovávali přikázání Boží, nebylo by nutné množství obřadů a ustanovení.

Kdyby lid, jenž vyznává, že je zvláštním Božím pokladem, poslouchal jeho předpisy, jak jsou uloženy v jeho Slově, nebyla by mu dána žádná zvláštní svědectví, aby jim připomínala jejich povinnosti a přesvědčovala je o jejich hříchu a hrozném nebezpečí zanedbávání Slova Božího. Svědomí bylo otupeno, protože postavili světlo stranou, zanedbávali je a pohrdli jím. A Bůh odejme tato svědectví od svého lidu, zbaví ho síly a pokoří ho.

Zdalo se mi, že když jsem mluvila, spočinula na mě síla Boží nejpozoruhodnějším způsobem a byla jsem zbavena vší síly, i když jsem neměla žádné vidění. Zdalo se mi, že můj

muž povstal před lidem a zvolal: Toto je předivná moc Boží. On učinil svědectví mocným prostředkem, aby oslovil duše a bude jimi působit ještě mocněji, než tomu bylo doposud. Kdo se chce postavit na stranu Pána?

Zdalo se mi, že značný počet lidí ihned povstal a následoval volání. Jiní tu seděli a reptali, někteří se posmívali a haněli a několik jich zůstalo zdánlivě zcela nepohnuto. Kdosi stál po mém boku a řekl:

Bůh tě vyvolil a dal ti mluvit k lidu a získat srdce tak, jak to nedal nikomu jinému. Řídil tvá svědectví tak, aby vyhovovala potřebám lidí. Musíš zůstat nedotčena hněvem, posměšky, přehazováním a hanou. Máš-li být Božím zvláštním nástrojem, nesmíš se opírat o nikoho, ale přimknout se jen k Bohu a vinout své úponky okolo něho, jako pnoucí se réva. Učiní tě prostředníkem, jimž bude svému lidu zvěstovat světlo. Musíš denně hledat sílu od Boha, abys byla ochráněna, takže světlo, které skrze tebe nechá zářit na svůj lid, nebude tvým okolím zakaleno nebo zakryto. Satanovým zvláštním úmyslem je zabránit pronikání tohoto světla k lidu Božímu, světla, jež v této poslední době je tak nezbytně nutné.

Ve tvé prostotě záleží tvůj úspěch. Jakmile od ní odbočíš a upravíš svá svědectví tak, aby vyhovovala přáním některých, zmizí tvá síla. Skoro všechno v tomto věku je neskutečné a přemrštěné. Svět je plný svědectví, jež byla dána, aby se líbila a aby chvíli obveselovala a povznášela. Tvé svědectví je jiné povahy. Má se zabývat jednotlivými problémy života, ochraňovat slabou víru před zahynutím a klást věřícím na srdce nutnost zářit jako světla ve světě.

Bůh ti dal svědectví, aby předložil odpadlému a hříšníkovi jeho pravý stav a velikou ztrátu, kterou utrpí, bude-li pokračovat v životě hříchu. Bůh ti toto uložil, zatímco ti ukázal ve vidění jako nikomu jinému dosud žijícímu a podle světla, jež ti svěřil, tě učiní odpovědnou. „Ne silou ani mocí, ale Duchem mým, praví Hospodin zástupů! Jakou trouba povyš hlasu svého a oznam lidu mému převrácenost jejich a domu Jákobovu hříchy jejich.“ (Za 4,6 Iz 58,1)

Tento sen na mě mocně zapůsobil. Když jsem se probudila, má stísněnost pominula a mysl byla jasná. Cítila jsem velký klid. Slabosti, jež mě činily neschopnou pracovat, byly odstraněny a já jsem cítila moc a sílu, jakou jsem už měsíce nepoznala. Zdalo se mi, že andělé Boží byli posláni, aby mi přinesli ulehčení. Mé srdce naplnila nevýslovná vděčnost za tuto změnu ze sklíčenosti ke světlu a blaženosti. Věděla jsem, že přišla pomoc od Boha. Tento důkaz mi připadal jako div Božské milosti a já nechci být nevděčná za Boží dobrotu.

33. kapitola

Misijní práce

10. prosince roku 1871 mi bylo ukázáno, že Pán učiní skrze poselství pravdy velké dílo, jestliže oddaní a sebezapíraví muži se bez výhrad zasvětili práci pro ty, kteří jsou v temnotě. Ti, kteří mají poznání pravdy a jsou Bohu posvěceni, mají využít každé příležitosti, kdekoli se naskytne místo, aby tam vnikli s pravdou. Andělé Boží zapůsobil na srdce a svědomí lidí jiných národů a v upřímných starostlivých lidech, kteří pochopí v neklidných poměrech národů znamení doby, vyvstane otázka: Jaký bude konec všech těchto věcí? Zatímco Bůh a andělé působí na srdce, zdá se, že služebníci Kristovi spí. Jen málo jich pracuje ve spojení s nebeskými posly.

Kdyby byli kazatelé a lid dostatečně probuzeni, neodpočívali by tak lhostejně, když je Bůh poctil, aby byli nositeli jeho zákona, když ho vepsal do jejich myslí a srdcí. Tyto nadmíru důležité pravdy mají rozhodovat o světu, a přece jsou v naší vlastní zemi města, městečka a

vesnice, které dosud neslyšely varovné poselství. Mladí muži, kteří byli pohnuti voláním o pomoc v tomto velkém díle, udělali několik kroků vpřed, neukládá se jim však dost péče o dílo, aby udělali to, co mohou.

Kdyby mladí muži, kteří začnou pracovat v tomto díle, měli misijního ducha, dokázali by, že je Bůh skutečně povolal k dílu. Nejdou-li však do nových míst, ale spokojí se tím, že jdou od sboru ke sboru, ukazují, že na nich nespočívá břímě díla. Obzory našich mladých kazatelů nejsou dost rozsáhlé. Jejich horlivost je příliš slabá. Kdyby mladí muži byli bdělí a Bohu posvěcení, byli by každý okamžik svého času pilní a vyzbrojovali se, aby se stali pracovníky v misijním poli.

Mladí muži by se měli naučit cizí jazyky, aby je Bůh mohl použít ke sdělení své zachraňující pravdy lidem jiných národností. Mohou se naučit cizí jazyky, i když jsou zaměstnaní zachraňováním duší. Využijí-li svého času, mohou se vzdělávat a připravovat se pro širší působnost. Kdyby se Bohu posvětily mladé ženy, které měly jen malou odpovědnost, mohly by se studiem a znalostí cizích řečí stát užitečnými. Mohly by se věnovat překladatelské činnosti.

Naše spisy by měly být tištěny v cizích řečech, aby tak poselství mohlo dosáhnout cizích národů. Tiskem může být vykonáno mnoho, více však můžeme dosáhnout, když naše spisy provází vliv práce živého pracovníka. Je zapotřebí misionářů, aby šli k cizím národům a zvěstovali pravdu obezřetně a pečlivě. Dílo přítomné pravdy může být rozšířeno daleko osobním působením.

Vidí-li sbory své mladé členy, jak se dychtivě připravují k rozšíření práce ve městech a vesnicích, které dosud pravdu neslyšely, vidí-li, jak se nabízejí misionáři k šíření pravdy do cizích zemí, budou sbory mnohem více povzbuzeny a posíleny, než když se nechají obsluhovat prací mladých nezkušených mužů. Sbory se pozvednou, když uvidí, jak se rozpalují srdce jejich kazatelů láskou a horlivostí k pravdě a přáním zachraňovat duše. Sbory mají většinou samy dary a moc žehnat, sílit a shromažďovat ovce a jehňátka do stáda. Musí být odkázány samy na své zdroje, aby všechny dary skryté ve sborech se rozvinuly k činné službě.

Pán působil na muže jiných jazyků a přivedl je pod vliv pravdy, aby mohli být připraveni pracovat v jeho díle. Přivedl je do nakladatelství tak, aby jejich představení mohli použít jejich služeb, jakmile poznají potřeby díla. Je zapotřebí spisů v cizích jazycích, aby byl probuzen zájem a duch zvědavosti v jiných národech.

Jako kázání Noemovo varovalo, osvědčovalo a zkoušelo obyvatele světa dříve, než je potopa shladila s povrchu země, tak vykonává pravda Boží v těchto posledních dnech podobné dílo, aby svět varovala, osvědčovala a zkoušela. Spisy vycházející z nakladatelství, nesou pečeť věčného Boha. Budou rozšířeny po celé zemi a rozhodnou o soudu duší. Je velmi zapotřebí osob, které by mohly přeložit naše spisy do cizích jazyků a připravit je, aby varovné poselství mohlo jít ke všem národům a zkoušet je světlem pravdy, aby muži a ženy, když uvidí světlo, se obrátili od hříchu k poslušnosti Božího zákona.

Mělo by se využít každé příležitosti k rozšíření pravdy mezi cizími národy. Bude spojeno se značnými náklady, ale vydání by v žádném případě neměla zabraňovat vykonávání díla. Prostředky mají cenu jen tehdy, jsou-li použity k podpoře zájmů Božího království. Pán dal lidem prostředky právě k tomu účelu, aby jich využívali k přinesení pravdy bližním.

Nyní je doba, kdy se mají prostředky použít pro Boha. Nyní je čas, abychom byli bohatí na dobré skutky, abychom si sami položili dobrý základ pro budoucnost, abychom dosáhli života věčného. Zachránit jednu duši pro království Boží má větší cenu než všechna pozemská bohatství. Jsme Bohu odpovědní za duše těch, s nimiž jsme se dostali do styku. Čím užší je naše spojení s bližními, tím větší je naše odpovědnost. Jsme velké bratrstvo a blaho našich bližních má být naším největším zájmem. Nesmíme ztratit ani chvíli. Jestliže jsme byli v této věci bezstarostní, je nyní nejvyšší čas, aby na našem oděvu nebyla nalezena krev duší.

Jako dítky Boží nejsme nikdo z nás vyloučení z podílu na velkém díle Kristově – záchraně bližních.

Bude těžkou úlohou odstranit předsudky a přesvědčit nevěřící, že naše snaha jim pomoci je nezištná. To by však nemělo zabraňovat naší práci. Ve Slově Božím není předpis, který by nám říkal, že máme činit dobré jen těm, kteří si váží našich snah a že máme službu lásky prokazovat jen těm, kteří nám za to děkují. Bůh nás poslal pracovat na vinici. Je tedy naší povinností dělat vše, co můžeme. „Hned z jitra rozsívej símě své a u večer nedávej odpočinutí ruce své, nebo ty nevíš, co jest lepšího, to-li či ono, čili obé jednoduše jest dobré.“ (Kaz 11,6)

Máme málo víry. Omezujeme svatého Izraelského. Buďme vděční, že se Bůh snižuje, aby nás použil za své nástroje. Každá vážná modlitba, kterou s vírou za něco přednášíme, bude vyslyšena, i když ne vždy tak, jak jsme plánovali a jak očekáváme, ale přijde – třeba ne tak, jak jsme si přáli, ale v pravé době, kdy to nejvíce potřebujeme. Ale jak hříšná je naše důvěra! „Zůstanete-li ve mně a slova má zůstanou-li ve vás, což byste chtěli, prostě a stanet' se vám.“ (Jan 15,7)

34. kapitola

Širší plány

Když jsem byla v roce 1874 v Kalifornii, měla jsem velmi působivý sen, v němž mi bylo představeno působení tisku v díle zvěstování trojandělského poselství. Zdálo se mi, že se někteří kalifornští bratři radili a uvažovali o nejlepších plánech pro práci v nastávajícím létě. Někteří pokládali za moudré vyhnout se velkým městům a pracovat v menších osadách. Můj muž vážně radil, že by měly být udělány rozsáhlejší plány a vynaloženo větší úsilí, což by se lépe shodovalo s povahou našeho poselství.

Potom přišel mezi shromážděné mladý muž, jehož jsem často viděla ve svých snech. Poslouchal s velkým zájmem pronesená slova a pak s rozvahou a velitelskou jistotou řekl: Města a vesnice tvoří díl vinice Páně. Musí tedy slyšet výstražné poselství. Nepřítel pravdy se zoufale namáhá, aby lid Boží odvedl od pravdy k bludům... Musíte zasévat u všech vod. I když neuvídíte hned výsledek práce, ať vás to nezmalomyslní. Vaším příkladem ať je Kristus. Měl mnoho posluchačů, ale málo následovníků. Noe kázal před potopou sto dvacet let, přesto bylo z tak velkého množství lidí, kteří v té době žili na zemi, zachráněno jen osm osob.

Posel pokračoval: Máte příliš omezené názory na dílo pro tuto dobu. Pokoušíte se dílo plánovat tak, abyste ho mohli obejmout svými pažemi. Musíte svůj rozhled rozšířit. Vaše světlo nesmí být postaveno pod kbelík nebo pod lože, ale na svícen, aby svítilo všem, kteří jsou v domě. Váš dům je svět...

Pravdivost a závaznost čtvrtého přikázání musí být lidem přestavena v jasných rysech. Vy jste moji svědkové! Poselství půjde s mocí do všech dílů světa, do Oregonu, do Evropy, Austrálie, k ostrovům, ke všem národům, jazykům a lidem. Střežte vážnost pravdy. Vzroste do velkých rozměrů. Mnohé kraje čekají na větší světlo, které po ně Pán má a vaše víra je omezená, je příliš malá. Váš pojem o díle se musí značně rozšířit. Velká města musí slyšet poselství pravdy. Jděte vpřed. Bůh bude mocně působit, budete-li před ním chodit v pokoře.

Mluvit o nemožnostech není víra. U Boha není nic nemožného. Světlo závaznosti zákona Božího má svět zkoušet a zvážit...

V mém posledním vidění mi bylo ukázáno, že máme pokračovat v rozšíření a upevnění díla v Kalifornii, které již začalo. Bylo mi ukázáno, že v Kalifornii, Austrálii, Oregonu a jiných územích bude muset být vykonáno mnohem více misijní práce, než si náš lid kdy myslel nebo představoval a plánoval. Bylo mi ukázáno, že nejdeme tak rychle kupředu, jak nám Prozřetelnost nabízí a připravuje cestu. Bylo mi ukázáno, že přítomná pravda by se mohla stát v Kalifornii mocí, kdyby v poselství věřící nedávali nepříteli místo svou nevěrou a sobectvím, ale soustředili své snahy na jeden cíl, a to na výstavbu díla přítomné pravdy.

Viděla jsem, že na pobřeží Pacifiku bude vydáván časopis. Bude tam založeno sanatorium a vybudováno nakladatelství.

Čas je krátký a na všech, kteří věří tomuto poselství by měla spočívat slavnostní odpovědnost, aby samostatně pracovali, jejich vliv aby působil na správné straně a nepostavili se ani slovem, ani skutkem proti těm, kteří se snaží podporovat zájmy díla Božího. Obzory našich bratrů jsou příliš úzké. Očekávají jen málo. Jejich víra je příliš malá.

Časopis vydávaný na břehu Pacifiku by poselství propůjčil sílu a vliv. Málo prospěje světu světlo, které nám Bůh dal, když by ho nebylo vidět. Říkám vám, náš obzor se musí rozšířit. Vidíme věci blízké, ne však vzdálené.

35. kapitola

Do celého světa

Cítím nutnost snažit se důkladněji a vážněji o přinesení pravdy světu. Ve vidění, jež mi bylo naposledy dáno, mi bylo ukázáno, že nekonáme ani dvacetinu díla, jež bychom měli vykonat pro záchranu duší. Pracujeme pro ně lhostejně, jako by to nebylo velmi důležité, přijmou-li nebo zavrhnou pravdu. Namáháme se všeobecně, opomíjíme však působit k určitému cíli osobní prací. Nepřibližujeme se mužům a ženám tak, aby měli dojem, že na nich máme osobní zájem, že nám leží na srdci jejich spasení a že nemáme v úmyslu vzdát se jich..

Zdržujeme se příliš daleko od těch, kteří nevěří pravdě. Voláme je a čekáme na ně, že k nám přijdou a budou se ptát po pravdě. Mnozí budou nakloněni, aby tak jednali, protože jsou v temnotě a v bludu a nemohou rozeznat pravdu a její velkou důležitost. Satan je drží pevnou mocí a chceme-li jim pomoci, musíme osvědčit osobní zájem a lásku k jejich duším a vážně se jich ujmout. Musíme působit s modlitbou a láskou, s vírou a neumdlévající trpělivostí, mít naději a velkou víru, chytrost hada a prostotu holubice, abychom získali duše pro Krista.

Zvláštní příprava

Nejsme jako lid dostatečně vyučování, pokud jde o krátkost času, v němž máme pracovat a nerozumíme velikosti díla pro tuto dobu. Brzy přijde noc, v níž nemůže působit nikdo. Bůh volá muže a ženy, kteří se připraví odevzdáním se do Boží vůle a vážným bádáním Písma svatého ke konání jeho zvláštního díla pro tyto poslední dny. Volá muže, kteří mohou

pracovat. Zatímco se vážně a pokorně odevzdávají práci, aby vykonali vše, co mohou vykonat, nabudou důkladnější zkušenosti. Poznají lépe pravdu a lépe pochopí, jak dosáhnout duší a pomoci jim právě tam, kde je toho zapotřebí. Nyní je třeba pracovníků, aby pracovali pro Boha. Pole již nyní bělají ke žni, ale dělníků je málo.

Cestu otvírající Prozřetelnost Boží

Bylo mi ukázáno, že jsme jako lid slepí k naší povinnosti nést světlo lidem jiných národů. Nemáme dnes misionáře v cizině proto, že nám snad Bůh nedal dělat tuto zvláštní práci pro lidi jiných národů? Proč tato nedbalost a tento odklad? Mezi mnoha cizími národy jsou lidé, které Bůh přesvědčil o nedostatku duchovního života a pravé zbožnosti v křesťanských společnostech. Život a povahu zdánlivých křesťanů nemohou všeobecně uvést v soulad s pravidly bible. Mnozí prosí o světlo a poznání. Nejsou spokojeni. Bůh vyslyší jejich modlitby skrze nás jako lid, nejsme-li od Boha tak vzdálení, že nemůžeme slyšet jeho hlas a nejsme-li tak sobečtí, že nechceme být rušeni v naší pohodlnosti a příjemném prostředí.

Neudržíme krok s Prozřetelností Boží, jež nám otevírá cestu. Ježíš a andělé se účastní práce. Toto dílo jde kupředu, zatímco my klidně stojíme a jsme pozadu. Budeme-li následovat Prozřetelnost Boží, pak rychle zpozorujeme otevření cesty a použijeme co nejvíce každou přednost, která leží v našem dosahu, abychom světlo rozšířili a pronikli k cizím národům. Bůh postavil ve své prozřetelnosti muže před naše dveře a takřka je vrhl do naší náruče, aby poznali dokonaleji pravdu a mohli se připravit ke konání díla, jež bychom my konat nemohli, aby přinesli světlo lidem jiných jazyků. Příliš často jsme nepoznali Boží ruku a nepřijali jsme právě ty, které pro nás bůh předurčil, abychom společně s nimi pracovali a vykonali svůj díl k rozšíření světla jiným národům.

Setba u všech vod

Mezi námi jako lidem božím se ukázala váhavá nedbalost a zločinná nevěra, jež nás zdržovaly od konání díla, které nám Bůh světil, v němž máme nechat svítit naše světlo jiným národům. Ukazuje se strach jít v tomto velkém díle kupředu a něčeho se odvážit. Máme obavu, že vydáním prostředků nedosáhneme výsledků. Co když budou vydány prostředky a my přesto neuvidíme zachráněné duše? Co na tom záleží, že část našich prostředků byla ztrátou? Je lépe pracovat a zůstat u práce než nekonat nic. Nevíte, co se zdaří, zda to či ono.

Bůh chce mít muže, kteří se odváží všeho, aby zachránili duše. Ti, kteří nechtějí jít vpřed, dokud před sebou nevidí jasnou cestu, nebudou v této době užiteční k rozšiřování pravdy Boží. Potřebujeme nyní pracovníky, kteří jdou vpřed v temnotě stejně jako ve světle a kteří ve zmalomyslnění a klamných nadějích pevně stojí a s vírou pracují dále se slzami a trpělivou nadějí sejí u všech vod a důvěřují Pán, že dá ovoce. Pán si žádá muže odvahy, naděje, víry a vytrvalosti, kteří směřují k určitému cíli.

Spisy v mnoha jazycích

Bylo mi ukázáno, že naše spisy mají být tištěny v různých jazycích a poslány do každé civilizované země, ať to stojí cokoliv. Co je cena peněz v porovnání s cenou duší? Každý peníz z našich prostředků by měl být posuzován tak, že náleží Pánu a ne nám a jako drahocenná, Bohem svěřená zástava, která by neměla být promrhána za neužitečné požitky, ale měla by být pečlivě použita v práci pro záchranu mužů a žen před záhubou.

Bylo mi ukázáno, že tisk je mocí k dobru nebo zlu. Tento prostředek může získat veřejné mínění a působit na ně, jako to nemůže udělat žádný jiný prostředek. Tisk, na nějž dozirají Bohem posvěcení lidé, se může skutečně stát mocí k dobru, aby přivedl lid k poznání pravdy. Pero je mocí v rukou lidí, jejichž srdce zcela hoří pro pravdu, kteří mají rozumné nadšení pro Boha a zdravý úsudek. Pero ponořené do pramene čisté pravdy může vysílat paprsky světla do temných koutů země, paprsky, které se odrážejí zpět, propůjčují novou sílu a vydávají znásobené světlo, které se rozšíří všude.

Žeň drahých duší

Bylo mi ukázáno, že v cizích zemích už naše spisy na některé zapůsobily, aby zbořily zdi předsudků a pověry. Byli mi ukázáni muži a ženy, kteří studovali s největším zájmem listy a několik stránek traktátů o přítomné pravdě. Četli předivné a nové důkazy a otevírali pak bibli s novým a hlubokým zájmem, když jim nyní byly jasné věci dříve temně, zvláště světlo o sobotě. Když prozkoumávali Písmo svaté, aby viděli, zda je tomu tak, byla jejich mysl osvícena novým světlem, protože s nimi byli andělé a přesvědčovali jejich mysl o pravdách obsažených v přečtených spisech.

Viděla jsem, jak drželi listy a traktáty v jedné ruce a bili v druhé, zatímco jejich tváře byly smáčeny slzami a skláněli se ve vážné modlitbě před Bohem, aby je uvedl ve všelikou pravdu. On to pro ně právě činil, dříve než ho prosili. Když přijali do svých srdcí pravdu a viděli souladný řetěz pravdy, stala se jim bible novou knihou, tiskli ji s novou radostí k srdci a jejich obličej vyzařovaly blaženost a vatou radost.

Nespokojili se pouze s tím, že se sami radovali ze světla, ale začali pracovat taky pro druhé. Někteří přinesli velké oběti pro pravdu a pro pomoc bratrům, kteří byli v temnotě. Tak se připravuje cesta k vykonání velkého díla v rozšiřování traktátů a listů v jiných jazycích.

36. kapitola

Rozšiřování spisů

Na stanovém shromáždění v Rome, N. Y. 12. září roku 1875 mluvilo více řečníků k velkému a pozornému shromáždění. Následující noci jsem měla sen, v němž vstoupil do mého pokoje mladý muž ušlechtilého vzezření ihned poté, co jsem přestala mluvit. Řekl: Obrátila jsi pozornost lidí na důležité předměty, jež jsou většinou cizí a nové. Pro některé jsou nanejvýš zajímavé. Kazatelé a pracovníci udělali co mohli, aby předložili pravdu. Nebude-li však vynaloženo důkladnější úsilí k tomu, aby se tyto dojmy vtiskly do myslí, vaše námaha se ukáže marná. Satan má připraveno mnoho lákadel, aby odvedl mysl člověka, starosti tohoto světa a klamná bohatství se spojují, aby udusily semeno pravdy zaseté do srdce.

V každé takové práci, jakou nyní konáte, byste vykonali mnohem více dobrého, kdybyste měli připravenou vhodnou četbu k rozšiřování. Traktáty o důležitých bodech přítomné pravdy by měly být hojně rozděleny všem, kdo je chtějí přijmout. Musíte sít u všech vod.

Tisk je mocným prostředkem k pohnutí myslí a srdcí lidu. Lidé tohoto světa používají tisku a využívají každou příležitost k tomu, aby lidem vnutili jedovatou četbu. Jestliže lidé pod vlivem ducha světa a satana tak horlivě rozšiřují časopisy, knihy a brožury, měli byste být ještě horlivější v přinášení povznášející a zachraňující četby mezi lidmi.

Bůh dal v tisku svému lidu do rukou příležitosti, které úspěšně přispějí spolu s jinými prostředky k rozšíření poznání pravdy. Traktáty, časopisy a knihy by měly být rozšířeny do všech měst a vesnic země. Zde je misijní práce pro všechny.

Pro toto odvětví díla by měly být vzdělány osoby, které chtějí být misionáři a rozšiřovat spisy. Měli by to být muži dobrého zevnějšku, kteří jiné neodpudí nebo se nenechají odpudit. Toto je dílo, jež by zmocnilo lidi, aby mu věnovali celý svůj čas a všechny síly tak, jak to bude vyžadovat situace. Bůh svěřil svému lidu velké světlo. Nemají ho tedy sami sobecky užívat, ale mají nechat jeho paprsky zářit na jiné, kteří jsou v temnotě bludu.

Jako společnost nevykonáváte ani dvacetinu toho, co by mohlo být v rozšiřování poznání pravdy vykonáno. Živým kazatelem může být vykonáno mnohem více ve spojení s rozšiřováním listů a traktátů než kázáním samotného slova bez spisů. Tisk je mocným nástrojem, který Bůh určil, aby byl spojen s činností živých kazatelů, aby přinesli pravdu všem národům, pokolením, jazykům a lidem. K mnohým lidem se nemůžeme dostat žádným jiným způsobem.

Zde je opravdová misijní práce, do níž mohou být vloženy prostředky a práce, jež dosáhnou nejlepších výsledků. Byl příliš velký strach, že je to opovázlivost jít s vírou vpřed a rozsívat u všech vod. Naskytly se příležitosti, jichž se nikdo nechopil a nikdo jich nevyužil do nejvyššího stupně. Byl příliš velký strach, abychom se něčeho neodvážili. Pravá víra není opovázlivost, hodně se však odvažuje. Drahocenné světlo a mocná pravda musí být bez prodlení uveřejněny skrze spisy.

Dále řekl: Tvůj muž nemusí být zmalomyslněný, když se snaží povzbuzovat lidi, aby se stali pracovníky a mohli nést odpovědnost za důležité dílo. Satan napadne každého člověka, které chce Bůh přijmout. Odloučí-li se od Boha a přivedou dílo nebezpečí, nebudou jejich nezmary přičteny jemu nebo tobě, ale zkažené povaze reptajících, kteří nechtěli rozumět a vítězit. Tyto osoby, jichž chtěl Bůh použít ke konání svého díla a které selhaly a uvalily velké břímě na nezištné a věrné, nadělaly více překážek a způsobily více zmalomyslnění než dobrého. A přece to nemělo zmařit Boží plán, rozdělit toto rostoucí dílo s jeho mnoha starostmi na různá odvětví a vložit je na osoby, které by svůj díl vykonaly a chopily se břemen ve vhodnou dobu. Tyto osoby musí být ochotny nechat se vyučovat, potom je Bůh může uschopnit, posvětit a dát jim schopnost úsudku, aby ve svých předsevzetích v jeho jménu pokračovaly.

37. kapitola

Veřejná práce v roce 1877

11. května 1877 jsme odjeli z Oaklandu, Kal. do Battle Creek. Můj muž dostal telegram s prosbou, aby přijel do Battle Creek a věnoval se tam důležitým věcem, které se týkaly díla. Vyhověl této prosbě, byl zaměstnán kázáním, psaním, pořádáním výborových schůzí v tiskárně Review, v koleji a sanatoriu, pracoval často do noci. To ho velmi vyčerpalo. Jeho stálá duševní námaha připravovala cestu ke zhroucení. Oba jsem cítili naše nebezpečí a rozhodli jsme se odcestovat do Colorada, abychom si v ústraní užili trochu klidu.

Když jsme plánovali cestu, zdálo se mi, že mi říká nějaký hlas: Oblékni si pancíř. Mám pro tebe práci v Battle Creek. Hlas se zdál tak zřetelný, že jsem se mimoděk otočila, abych viděla,

kdo mluví. Neviděla jsem nikoho a s vědomím Boží přítomnosti se mé srdce rozplývalo. Když vstoupil můj muž do pokoje, řekla jsem mu, co mou myslí pohnulo. Plakali jsme a modlili se společně. Byli jsme připraveni odjet do tří dnů, nyní však byly všechny naše plány změněny.

Zvláštní shromáždění pro žáky koleje

Blížil se konec školního roku v koleji v Battle Creek. Měla jsem velké starosti o žáky, z nichž mnozí nebyli obráceni anebo odešli od Boha. Pracovala jsem týden, pořádala pro ně shromáždění každý večer i v sobotu a v neděli. Mé srdce bylo potěšeno, když jsem viděla místnost skoro naplněnou žáky naší školy. Pokoušela jsem se vštípit jim, že čistý, modlitební život jim nezabrání osvojit si důkladnou znalost věd, ale že odstraní mnoho překážek v získávání znalostí. Spojením se se Spasitelem budou přivedeni do školy Kristovy a budou-li v této škole pilnými žáky, budou z jejich středu vymýceny vášně a nemravnost. Jejich potlačením se znalosti rozmnoží.

Naše škola musí z vychovatelského hlediska zaujmout vyšší stanovisko než některé jiné vzdělávací ústavy. Musíme mládeži ukázat ušlechtilější názory, cíle a účel života, vychovávat je k získání správných znalostí o lidských povinnostech a věčných zájmech. Velkým účelem založení naší koleje bylo dát správné názory a ukázat soulad mezi vědou a náboženstvím bible.

Pán mě posiloval a žehnal snahy vynaložené pro mládež. Velký počet jich přišel kupředu, abychom se za ně modlili. Někteří z nich ztratili nedostatkem bdělosti a modlitby svou víru a jistotu svého přijetí u Boha. Mnozí dosvědčili, že obdrželi požehnání Boží a udělali tento krok. Výsledkem těchto shromáždění bylo, že se jich přihlásil značný počet ke křtu.

Shromáždění ve prospěch střídmosti

Má práce v Battle Creek však ještě nebyla ukončena. Žádali nás vážně, abychom se zúčastnili velkého shromáždění ve prospěch střídmosti, velmi chvályhodného pokusu, který právě tenkrát učinila větší část obyvatel v Battle Creek. Toto hnutí zahrnovalo Battlecreekský reformní klub s šesti sty členy a Křesťanský spolek střídmych žen s dvěma sty šedesáti členy. Bůh, Kristus, Duch svatý a bible byly pro tyto pracovníky známé pojmy. Vykonali již mnoho dobrého a činnost pracovníků, systém, podle něhož pracovali a duch jejich shromáždění slibovali ještě mnoho dobrého v budoucnosti.

Návštěva velkého zvěřince Barnum v tomto městě 28. června dala ženám Křesťanského spolku střídmych žen příležitost prospět myšlence střídmosti zřízením obrovské restaurace střídmosti, aby se postaraly o velké masy lidí, které přijely z venkova shlédnout zvěřinec a tak zabránily jejich návštěvě výčepů a stánků s lihovinami, kde lidé byli vystaveni pokušení. K této příležitosti jim byl nabídnut obrovský stan, který se používal ke stanovým shromážděním, v němž mohlo být ubytováno asi 5000 lidí. Pod tímto ohromným stanem bylo postaveno 15 nebo 20 stolů pro obsluhu hostů. Na pozvání jsem mluvila ve stanu v neděli večer 1. července o křesťanské střídmosti k více než 5000 lidí.

Na stanovém shromáždění v Indiana

Od 9. do 14. srpna jsem navštívila v doprovodu své švagrové Mary stanové shromáždění blízko Kokomo. Můj muž nemohl Battle Creek opustit. Na tomto shromáždění mne Pán posilňoval, abych co nejdříve působila pro lidi. Dával mi světlo a sílu. Když jsem se dívala na shromážděné muže a ženy, tak ušlechtilého vzezření a úctu budícího dojmu a srovnávala je s malým zástupem před šesti lety, ve kterém byli lidé vesměs chudí a nevzdělaní, nemohla jsem než zvolat: Co všechno Bůh způsobil!

Zušlechťující vliv, kterým pravda působí na život a povahu těch, kteří ji přijmou, se zde velmi silně projevil. Za proslovu jsme prosili, aby povstali ti, kteří byli kdysi oddáni tabáku, ale vzdali se ho pro světlo, jež obdrželi skrze pravdu. Povstalo jich asi 35-40, mezi nimiž bylo 10-12 žen. Potom jsme vyzvali aby povstali ti, jimž lékař řekl, že je pro jejich život nebezpečné přestat kouřit, protože si na jeho dráždění tak zvykli, že by nebyli schopni žít bez něho. Povstalo osm osob, jejichž obličej svědčily o duševním a tělesném zdraví. Jak podivuhodný je uzdravující vliv, jež tato pravda vykonává na lidský život, činí pevné ty, kteří otročili tabáku, vínu a jiným módním požitkům.

V neděli dopoledne bratr Waggoner mluvil k velkému zástupu o sobotě. Tři zvláštní vlaky vyhrly svůj živý náklad na místo, kde se konalo shromáždění. Lid byl velmi nadšen pro otázku střídmosti. O půl třetí odpoledne jsem mluvila asi k osmi tisícům lidí o střídmosti z mravního a křesťanského hlediska. Pán mi požehnal zvláštní jasností a shromážděný zástup posluchačů mi naslouchal s největší pozorností.

Opustili jsme vychozenou cestu moderního řečníka střídmosti a sledovali jsme původ nestřídmosti až k domovu, k rodinnému stolu a k otročení chuti dítěte. Dráždící pokrmy budí žádost po silnějších dráždidlech. Hoch, jehož chuť je takto zkažena a jehož neúčinné sebeovládání, je v pozdějších letech opilcem nebo otrokem tabáku. Rodičům byla ukázána povinnost vychovávat děti ke správnému názoru na života a jejich odpovědnosti a položit u nich základ pro upřímnou křesťanskou povahu. Velká práce reformy střídmosti musí začít doma, jestli má být úspěšná.

Večer mluvil bratr Waggoner k velkému zástupu pozorných posluchačů o znameních doby. Mnozí poznamenali, že tato přednáška a jeho kázání o sobotě vzbudily nové myšlenky v jejich mysli a že se rozhodli tyto věci zkoumat.

V pondělí jsem se obrátila k lidu a prosila všechny, aby dali svá srdce Bohu. Asi 50 jich přišlo kupředu, abychom se za ně modlili. Ukázal se velký zájem. Patnáct jich bylo jako výsledek tohoto shromáždění pohřbeno s Kristem ve křtu.

Vírou vpřed

Plánovali jsme návštěvu stanových shromáždění v Ohio a na západě, ale naši přátelé mysleli, že by to bylo vzhledem k mému zdravotnímu stavu opovázlivé. Rozhodli jsme se tedy zůstat v Battle Creek. Protože jsem většinou velmi trpěla, šla jsem se léčit do sanatoria.

Můj muž pracoval nepřetržitě, aby urychlil zájmy věci Boží v různých odvětvích díla, které měly středisko v Battle Creek. Dříve než jsme si toho byli vědomi, byl velmi vyčerpaný. Jednou brzy ráno dostal závrat' a byl ohrožen ochrnutím. Velmi jsme se obávali této strašné nemoci, ale Pán byl milostiv a ušetřil nás této bolesti. Po záchvatu mého muže následovala velká tělesná i duševní slabost a nyní se nám zdálo skutečně nemožné, abychom navštívili východní stanová shromáždění společně nebo abych je navštívila sama a zanechala svého muže sklíčené s podlomeným zdravím.

Nemohla jsem se však smířit s myšlenkou, že bych zůstala mimo pracovního pole. Přednesli jsme věc na modlitbě Pánu. Věděli jsme, že mocný lékař by zase mohl uzdravit nejen mého muže, ale také mne, kdyby to bylo k jeho oslavě. Oba jsme se rozhodli jít s vírou vpřed a všeho se odvážit, opíraje se o zaslíbení Boží.

Stanová shromáždění na východě

Když jsme přišli na pozemek stanového shromáždění v Groveland, probíhalo tu již zvláštní shromáždění. Na pozemku bylo rozbito 47 stanů kromě tří velkých stanů (rozměry 24x37m v obvodu). Sobotní shromáždění byla velmi požehnaná. Církev znovu ožila a posílila se, hříšníci a odpadlíci byli přivedeni k uvědomění si nebezpečí.

V neděli ráno čluny a vlaky vyložily v tisících živý náklad na pozemku ležení. Bratr Smith mluvil dopoledne o východní otázce. Předmět se těšil obzvláštnímu zájmu a lidé poslouchali s největší pozorností.

Odpoledne jsem si je ztěžila mohla prorazit cestu stojícím davem k řečnickému stolku. Když jsem k němu přišla, bylo přede mnou moře hlav. Ohromný stan byl plný a tisíce stály venku a tvořily několik stop širokou živou zeď. Na prsou a v krku mě velmi bolelo, věřila jsem však, že mi Bůh při této důležité příležitosti pomůže. Pán mi dal velkou volnost mluvit k onomu nesmírnému množství o křesťanské střídmosti. Když jsem mluvila, zapomněla jsem na slabost a bolesti a poznala, že mluvím k lidem, kteří má slova nepokládají za prázdné povídání. Přednáška trvala déle než hodinu a celou tu dobu poslouchali s největší pozorností.

V pondělí ráno jsme se v našem stanu spojili k modlitbě za mého muže. Předložili jsme jeho případ velkému lékaři. Byly to drahocenné chvíle, pokoj nebes na nás spočíval. Následující slova mi byla důrazně předložena: „naše víra je vítězství, které přemohlo svět.“ (1. Jan 5,4) Všichni jsme cítili požehnání Boží, které na nás spočívalo.

Potom jsme se shromáždili ve velkém stanu. Můj muž se k nám připojil a měl krátký proslov. Mluvil vzácná slova, vycházející ze srdce obměkčeného a planoucího hlubokým vědomím milosti a dobroty Boží.

Potom jsme se chopili práce tam, kde jsme ji v sobotu zanechali a strávili jsme dopoledne zvláštní práci pro hříšníky a odpadlíky, z nichž dvě stovky lidí různého věku od desetiletého dítěte až k šedovlasým mužům a ženám přišlo dopředu, abychom se za ně modlili. Více než dvacet z nich vkročilo dopředu poprvé na cestu života víry. Odpoledne bylo pokřtěno 38 osob a hodně jich odložilo křest až po svém návratu domů.

V pondělí večer jsem stála u řečnického stolku ve stanovém shromáždění pořádaném v Danvers, Mass. Přede mnou bylo shromážděno velké množství lidí. Byla jsem příliš vyčerpaná, než abych zformulovala své myšlenky do souvislých vět, cítila jsem, že je mi třeba pomoci a prosila jsem o to z celého srdce. Byla jsem si vědoma toho, že má-li být má práce provázena vůbec nějakým úspěchem, musí se to stát silou Všemohoucího.

Duch Páně na mne spočíval, když jsem se snažila mluvit. Cítila jsem ho jako elektrický proud na svém srdci a všechna bolest ihned ustala. Měla jsem velké bolesti v nervech vedoucích do mozku. Tyto bolesti také přestaly. Můj zanícený krk a bolestivé plíce byly zase normální. Levá ruka a rameno se díky bolesti staly téměř nepotřebnými, ale nyní byla jejich přirozená citlivost obnovena. Můj duch byl jasný, má duše plná světla a lásky Boží. Zdálo se, že mě obkličují ze všech stran andělé Boží jako plamenná zeď.

Přede mnou byli lidé, které snad až do dne soudu nepotkám. Touha po jejich spasení mě pobízela mluvit vážně v bázni Boží tak, abych mohla být čistá od jejich krve. Velká volnost

provázela mou přednášku trvající hodinu a deset minut. Ježíš byl mým pomocníkem a jeho jméno budiž pochváleno. Posluchači byli velmi pozorní.

V úterý jsme se vrátili do Grevelandu, kde byl tábor zrušen a stany strženy a naši bratři a sestry se rozloučili a byli připraveni nastoupit do vlaku, aby se vrátili domů. Toto stanové shromáždění bylo jedno z nejlepších, jichž jsem se kdy zúčastnila.

Odpoledne nás vzal bratr Haskell s sebou ve svém povoze a vystoupili jsme v South Lancasteru, abychom si chvíli odpočinuli v jeho domě.

Rozhodli jsme se, že část cesty do Vermontského stanového shromáždění pojedeme v soukromém vozidle, protože jsme věřili, že to bude pro mého muže snesitelnější. V poledne jsme se zastavili na silnici, rozdělali oheň, uvařili oběd a spojili se k modlitbě. Na tyto vzácné hodiny strávené ve společnosti bratra a sestry Haskellové, sestry Ingové a sestry Huntley nikdy nezapomeneme. Po celou cestu ze South Lancasteru do Vermontu stoupaly naše modlitby k Bohu. Když jsme jeli tři dny, nastoupili jsme do vlaku a dokončili naši cestu.

Toto shromáždění mělo zvláštní užitek pro dílo ve Vermontu. Pán mi dal sílu mluvit skoro každý den k lidem.

Z Vermontu jsme jeli přímo na stanové shromáždění v New Yorku. Pán mi dal velkou volnost k mluvení. Avšak někteří nebyli připraveni mít užitek ze shromáždění. Nepoznali svůj stav, nehledali vážně Boha, ačkoliv vyznali své odstoupení a odhalili své hříchy. Jeden z hlavních účelů, proč jsou stanová shromáždění pořádána je, aby si naši bratři a sestry uvědomili, jak jsou přetíženi starostmi tohoto života. Je velkou ztrátou, zůstanou-li tyto příležitosti nevyužity.

Návrat do Michiganu a Kalifornie

Vrátili jsme se do Michiganu a jeli po několika dnech do Lansingu, abychom navštívili tamější stanové shromáždění, které trvalo dva týdny. Zde jsem pracovala velmi horlivě a Duch Páně mě posiloval. Bylo mi bohatě požehnáno, když jsem mluvila k žákům a působila pro jejich spasení. Bylo to pozoruhodné shromáždění. Duch Boží byl přítomen od začátku až do konce. Výsledkem shromáždění bylo sto třicet pokřtěných. Velký díl jich byli studenti naší koleje. Měli jsme radost, že bylo vidět spasení Boží v tomto shromáždění. Když jsme strávili několik týdnů v Battle Creek, rozhodli jsme se, že odcestujeme přes roviny do Kalifornie.

38. kapitola

Návštěva v Oregonu

Koncem zimy roku 1877-78, kterou jsme strávili v Kalifornii, se zlepšil zdravotní stav mého muže a protože nastalo v Michiganu mírné počasí, vrátil se do Battle Creek, aby se mohl léčit v sanatoriu. Neodvázila jsem se doprovázet svého muže přes roviny, protože stálá starost, neklid a nespavost na mě zanechaly znepokojující srdeční potíže. Velmi bolestně jsem cítila blížící se hodinu rozchodu. Nevěděli jsme uvidíme-li se ještě na tomto světě. Můj muž se vrátil do Michigan, rozhodli jsme se, že bude dobré, abych navštívila Oregon a zvěstovala tam své svědectví těm, kteří mě ještě neslyšeli.

Cesta

V doprovodu jedné přítelkyně a bratra Koughborough jsem odpoledne 10. června 1878 na parníku opustila Oregon San Francisko. Kapitán Conner, jenž tomuto nádhernému parníku velel, prokazoval svým cestujícím největší pozornost. Když jsme vyjeli „Zlatou branou“ na širé moře, bylo moře velmi neklidné. Vítr nebyl příznivý a parník se chvěl mocnými údery strojů, moře bičoval vítr. Pozorovala jsem zamračené nebe, vlny zdvihající se do výše hor a opět klesající, v nichž se zrcadlily barvy duhy. Byl to hrozný pohled a byla jsem naplněna posvátnou bázní, když jsem uvažovala o tajemství hlubiny. Je strašná ve své zuřivosti. Ve řvoucím zdvižení svých hrdých vln a jejich uklidnění za smutného sténání je hrozná krása. V pohybech neklidných vod, které se vzdýmají pod bičem nemilosrdného větru, jímž jsou vlny vrhány vzhůru v mučivých záškubech, jsem poznala Boží moc.

Když jsem pozorovala bílé pění se a řvoucí vlny, vzpomněla jsem si na onen výjev ze života Kristova, když učedníci poslušni rozkazu Kristova jeli ve člunu ke druhému břehu jezera.

Když se skoro všichni odebrali do svých kajut, zůstala jsem ještě na palubě. Kapitán mi dal přinést lehátko a přikrývky na ochranu před chladným vzduchem. Věděla jsem, že bych onemocněla, kdybych se měla odebrat do kajuty. Nastala noc, moře pokrývala tma a naše loď se hrozně zmítala ve vlnách. Toto velké plavidlo bylo na nemilosrdných vodách jako pouhá dřevěná tříška, bylo však na své dráze opatrováno nebeskými anděly, Bůh přikázal moři, aby uposlechlo jeho rozkazů. Kdyby tomu tak nebylo, voda by nás v okamžiku pohltila a po nádherné lodi by nezbyla ani stopa. Ale Bůh, který živí havrany, který sčítá vlasy na hlavě, nás neopustí.

Poslední noc strávenou na lodi jsem cítila velkou vděčnost ke svému nebeskému Otci. Naučila jsem se něco, co nikdy nezapomenu. Bůh mluvil k mému srdci v bouři, ve vlnách a v klidu, který potom následoval. A nemáme ho vzývat? Má člověk stavět svou vůli proti vůli Boží? Máme být neposlušní přikázání tak mocného vládce? Máme se hádat s Nejvyšším, který je pramenem veškeré moci a z jehož srdce plyne nekonečná láska a nekonečné požehnání ke všemu stvoření?

Shromáždění zvláštní zajímavosti

Moje návštěva v Oregonu byla zvláště zajímavá. Setkala jsem se zde po čtyřletém odloučení se svými přáteli, sourozenci Van Hornovými, které jsme měli rádi jako své děti. Byla jsem trochu překvapena a velmi mile pohnuta, že dílo Boží v Oregonu tak prospívá.

V úterý večer 18. června jsem se setkala s pěkným počtem světitelů soboty z tohoto státu. Vyšla jsem své svědectví pro Ježíše a vyjádřila svou vděčnost za přednost, že můžeme důvěřovat jeho lásce a dělat si nárok na jeho moc, že se spojí s naší prací k záchraně duší před záhubou. Chceme-li vidět dílo prospívat, musíme nechat Krista, aby v nás bydlel. Prostě musíme činit skutky Kristovy. Kam se podíváme, všude je vidět bílé pole ke žni, ale dělníků je tak málo. Cítila jsem, že mé srdce je naplněno mírem Božím a v lásce přitahováno k jeho drahému lidu, s nímž jsem se poprvé shromáždila k pobožnosti.

V neděli 23. června jsem mluvila v metodistickém kostele v Salem o střídmosti. Příští úterý večer jsem v tomto kostele mluvila znovu. Přicházelo mi mnoho pozvání, abych mluvila o střídmosti v mnohých městech Oregonu, ale můj zdravotní stav mi nedovoloval přijmout tato pozvání.

Začali jsme stanové shromáždění s pocity nejhlubšího zájmu. Pán mi dal sílu a milost, když jsem stála před lidmi. Když jsem spatřila vyspělé posluchače, rozplynulo se mé srdce před Bohem. Toto bylo první stanové shromáždění, které náš lid pořádalo v tomto státě. Snažila jsem se lidu ukázat, jak bychom měli být vděční za neskonalé milosrdenství a velkou Boží lásku. Jeho dobrota a vznešenost se zvláště hluboce vtiskly do mého ducha. Přepadla mě velká starost o mého muže, o jeho chatrné zdraví. Když jsme mluvila, předstoupila před můj duchovní zrak shromáždění v Battle Creek, v jehož středu byl můj muž, na jehož tváři spočívalo mírné světlo Páně a obklopovalo ho. Jeho obličej nesl stopy zdraví a byl zřejmě velmi šťastný.

Byla jsem přemožena vědomím nesrovnatelné milosti Boží a práce, kterou vykonal nejen v Oregonu, Kalifornii, Michiganu, kde byly naše důležité ústavy, ale i v cizích zemích. Nikdy nebudu schopna předvést jiným obraz, který se při oné příležitosti živě vtiskl mému duchu. V jednom okamžiku mi bylo předvedeno rozšíření díla a já jsem ztratila z očí své okolí. Zvláštní příležitost a lidé, k nimž jsme mluvila, mi zmizeli z vědomí. Světlo, cenné světlo z nebes zářilo velmi jasně na ony ústavy, zaměstnané slavnostní a vznešenou prací, by vyzařovaly paprsky světla, které na ně nechalo nebe zářit.

Zdálo se, že Pán mi byl po celé stanové shromáždění velmi blízko. Když skončilo, byla jsem velmi unavená, ale v Pánu volná. Byla to užitečná práce a církve byla posílena k pokračování ve své cestě vpřed v boji za pravdu.

V neděli, po stanovém shromáždění jsem mluvila odpoledne na veřejném místě o prostotě náboženství evangelia.

Bohoslužba ve vězení

Za svého pobytu v Oregonu jsem navštívila v doprovodu manželů Carterových a sestry Jordánové vězení v Salem. Když přišel čas k bohoslužbě, byli jsme uvedeni do kaple, která byla příjemná množstvím světla a čistým čerstvým vzduchem. Na znamení dané zvonem dva muži otevřeli velká železná vrata a věžňové proudili dovnitř. Vrata byla za nimi zamřena a poprvé v životě jsem byla zavřena ve vězení.

Očekávala jsem, že uvidím společnost mužů, kteří budou vypadat odpudivě. Byla jsem však příjemně zklamaná. Mnozí z nich se zdáli vzdělaní a nadaní. Byli oblečeni v hrubé, ale čisté trestanecké uniformě. Vlasy měli učesané a boty vyčištěné. Když jsem se dívala na různé tahy obličejů před sebou, myslela jsem si: Každému z těchto mužů byly dány zvláštní dary a schopnosti, které měly být použity k oslavě Boží a k užitku světa, pohrdli však těmito dary, zneužili je a použili protiprávně. Když jsem se dívala na mladé muže od osmnácti do dvaceti a třiceti let, myslela jsem na jejich nešťastné matky a na hoře a žal, které musely mít. Mnohá z těchto mateřských srdcí byla bezbožným způsobem života dětí zlomena.

Když se shromáždila celá společnost, bratr Carter vybral píseň. Všichni měli zpěvníky a živě přizvukovali zpěvu. Jeden z nich, vyškolený hudebník, hrál na harmonium. Potom jsem zahájila shromáždění modlitbou a znovu všichni zpívali. Mluvila jsem na Janova slova: "Hle, jakou lásku nám prokázal Otec, bychom dítkami Božími slouli! Proto vás svět nezná, že jeho nezná. Mojí milí, jsme dítkami Božími a ještě se neukázalo, co budeme. Víme však, že až se ukáže, že budeme jemu podobní, protože ho uvidíme, jaký jest. ", (1. Jan 3,1-2)

Vyzvedla jsem před nimi nekonečnou oběť, kterou přinesl Otec, když dal svého milovaného Syna za padlé lidstvo, aby byli poslušností proměněni a mohli se stát syny Božími.

Zpáteční cesta

Když jsem byla v Salemu, seznámila jsem se s manžely Donaldovými, kteří si přáli, aby se jejich dcera s námi vrátila do Battle Creek a navštěvovala kolej. Matka nebyla zdravá a znamenalo to pro ni velký boj odloučit se od své jediné dcery, ale duchovní přednosti, které se jí tam nabízely, ji přiměly přinést tuto oběť. Nedlouho potom byla na stanovém shromáždění v Battle Creek pohřbena s Kristem ve svatém křtu. To byl další důkaz toho, jak důležité je, aby adventisté sedmého dne posílali své děti do našich škol, kde by mohly být přímo přivedeny pod zachraňující vliv.

Na naši cestě z Oregonu jsme navázali mnoho příjemných známostí a různým lidem dali naše spisy, což vedlo k užitečným rozhovorům.

Když jsme přijeli do Oaklandu, zjistili jsme, že stan je postaven a díky práci staršího Healeye přijal velký počet lidí pravdu. Ve stanu jsme mluvili několikrát. V sobotu a prvního dne se spojily sbory ze San Franciska a Oaklandu a měli jsme zajímavá a užitečná shromáždění.

39. kapitola

Ze státu do státu

Velmi jsem si přála navštívit stanové shromáždění v Kalifornii. Přicházelo však naléhavé volání, abych navštívila stanová shromáždění na východě. Podle toho, co mi bylo sděleno o poměrech na východě jsem věděla, že mám vydat svědectví zvláště našim bratrům na novoanglickém sdružení a že bych nemohla mít klid, kdybych zůstala v Kalifornii.

28. července 1878 jsem odcestovala na východ v doprovodu své švagrové, paní Emmy L. Whiteové a Edity Donaldsonové z Oaklandu, Kal. Cestou jsem v sobotu mluvila v Sacramentu k pozoruhodnému posluchačstvu. Pán mi umožnil, abych k nim mluvila ze Slova Božího. V pondělí jsme pokračovali v cestě vlakem a zastavili se v Rene, Nevada, kde jsem mluvila v úterý večer.

V Coloradu

Cestou z Denver do Wallings Mills, tichého sídla v horách, kde můj muž strávil letní měsíce, jsme se zastavili v Boulder City a podívali se s přáteli na náš stan, v němž bratr Cornell měl řadu shromáždění. Našli jsme tichý útulek v příjemném domově sestry Darttové. Stan byl půjčen na pořádání shromáždění o střídmosti a na zvláštní pozvání jsme hovořila k plnému stanu pozorných posluchačů..

V pondělí 8. srpna jsem se setkala se svým mužem a našla jsem ho v mnohem lepším zdravotním stavu, veselého a čistého, za což jsem se cítila Pánu zavázána.

Naše celá rodina, kromě syna Edsona, byla zde, v horách, pospolu. Můj muž a děti mysleli, že bych si mohla odpočinout, protože jsem byla velmi vyčerpaná. Pracovala jsem nepřetržitě od Oregonského stanového shromáždění, cítila jsem však nutnost navštívit východní stanové shromáždění, zvláště v Massachusetts.

Dostali jsme dopis od bratra Haskell, v němž nás oba naléhavě zval, abychom navštívili stanové shromáždění a kdyby můj muž nemohl, ať přijedu sama, bude-li to možné. Předčítala jsem dopis mému muži. Po chvíli mlčení řekl, že budu muset novoanglické stanové shromáždění navštívit.

Příští den jsme se s Edith Donaldovou připravily na cestu. Ve dvě hodiny ráno jsme odjely za měsíčního svitu k vlaku a v půl sedmé jsme nastoupily na cestu k Black Hawk. Cesta nebyla zrovna příjemná, bylo velké vedro.

Když jsme přijely do Battle Creek, dověděly jsme se, že máme mluvit v neděli večer ve velkém stanu, postaveném na pozemku koleje. Stan byl přeplněn a já jsem mluvila horlivě ke shromážděnému lidu.

Zdržela jsem se v Battle Creek jen krátce a zase jsem cestovala na východ, doprovázena sestrou Mary Smithovou Abbeyovou a bratrem Farasworthem.

Novoanglické sdružení

Když jsme přijeli do Bostonu, setkali se s námi bratři Wood a Haskell a doprovodili nás do Ballard Vale, místa shromáždění. Tam jsme byli uvítáni starými přáteli se srdečností, která uklidňovala. Na tomto shromáždění bylo mnoho práce. Od posledního stanového shromáždění byly založeny nové sbory. Drahé duše přijaly pravdu a musely být vedeny dále ke hlubší a důkladnější znalosti pobožnosti.

Při jedné příležitosti jsem mluvila o pravém posvěcení, které je denním odumírání vlastního já a životem v souladu s vůlí Boží. Za mého pobytu v Oregonu mi bylo ukázáno, že některé mladé sbory v novoanglickém sdružení jsou ve velkém nebezpečí zhoubného vlivu tak zvaného posvěcení. Někteří budou tímto učením oklamáni, zatímco jiní uvidí nebezpečí v němž byli a odvrátí se. Posvěcení Pavlovo byl užitečný boj se sebou samým. Řekl: „Denně umírám.“ (1K 15,31). Jeho vůle a přání odporovaly denně povinnosti a vůli Boží. Místo následování náklonností činil vůli Boží, i když byla nepříjemná a bolestná jeho povaze.

Vyzvali jsme ty, kteří si přejí být pokřtěni a ty, kteří světili poprvé sobotu, aby přišli dopředu. Přišlo jich dvacet pět. Vydali zvláštní svědectví a než skončilo stanové shromáždění, bylo jich dvacet dva pokřtěno.

Těšili jsme se, že jsme zde potkali staré přátele v díle, jež jsem znali před třiceti lety. Náš drahý bratr Hastings miloval pravdu stále tak opravdově jako dříve. Těšili jsme se, že jsme se setkali se sestrou Templeovou a sestrou Collinsovou z Dartmouthu, Mass. a s manžely Wilkinsovými, v jejichž domě jsme byli ubytovaní v době našich začátků zvěstování trojandělského poselství.

Shromáždění v Maine

Opustili jsme Ballard Vale v úterý ráno 3. září, abychom navštívili stanové shromáždění v Maine. Krátce jsme odpočívali v domě bratra Mortona v blízkosti Portlandu. On a jeho dobrá žena nám náš pobyt velmi zpříjemnili. Před sobotou jsme byli na místě stanového tábora v Maine a těšili se, že jsme se zde setkali s některými z osvědčených přátel díla. Některé lidi najdete vždy na místě, kdo konají svou povinnost, ať svítí slunce nebo hřmí bouře. Je také třída slunečních křesťanů. Daří-li se vše a je-li to příjemné jejich pocitům, jsou opravdoví a horliví, jestliže jim však jdou vstříc mraky a nepříjemné věci, nemají co říci a co konat. Požehnání Boží spočinulo na opravdových pracovnících, zatímco ti, kteří nic neudělali, neměli ze shromáždění užitek, který by mohli obdržet. Pán byl se svými služebníky, kteří se věrně namáhali přednést i články učení a praktické předměty pravdy.

V Battle Creek

Generální konference byla od 2. do 14. října 1878 v Battle Creek. Přítomno bylo více než čtyřicet kazatelů. Všichni jsme se radovali, že jsme se setkali se staršími Andrewsem a Bourdeausem z Evropy a bratrem Loughboroughem z Kalifornie. Na tomto shromáždění byli zástupci z Evropy, Kalifornie, Texasu, Alabamy, Virginie, Dakoty, Colorada a všech severních států od Maine až po Nebrasku.

Těšila jsem se z toho, že se mohu v práci připojit ke svému muži. V průběhu shromáždění mi přibývalo sil.

V úterý, druhého týdne shromáždění se nás několik spojilo v modlitbě za jednu sestru, která trpěla sklíčeností. Když jsme se modlili, cítila jsem velké požehnání. Pán se zdál být velmi blízko. Byla jsem vytržena ve vidění o slávě Boží a bylo mi ukázáno mnoho věcí.

Byla to slavnostní shromáždění plná hlubokého zájmu. Více pracovníků v našem nakladatelství bylo probuzeno Duchem Božím a obráceno k pravdě a vydalo jasná svědectví. Nevěřící byli probuzeni a postavili se před korouhev knížete Immanuela. Toto shromáždění bylo rozhodným vítězstvím. Dříve než skončilo, bylo pokřtěno sto dvanáct duší.

Stanové shromáždění v Kansasu

23. října jsem se svou švagrovou Emou odcestovala z Battle Creek na stanové shromáždění v Kansasu. V Topeka jsme vystoupily z vlaku a jely v soukromém voze 12 mil do Richlandu na místo shromáždění. Stanový tábor jsme našli v lese. Bylo pozdní léto a na chladné počasí byli dobře připraveni. Každý stan měl kamna.

V sobotu ráno začalo sněžit, nevynechalo se však ani jedno shromáždění. Napadlo asi na palec sněhu a vzduch byl ostře chladný. Ženy s malými se tlačily u kamen. Bylo to dojmavé, vidět asi sto padesát lidí shromážděných za těchto okolností. Někteří jeli dvě stě mil na svých vozech. Zdálo se, že všichni hladoví po chlebě života a žízni po vodě spasení.

Bratr Hasekl mluvil v pátek odpoledne a večer. V sobotu ráno jsem přednesla povzbuzující slova shromážděným. Řekla jsem jim, že i kdyby bylo počasí sebenepříznivější, přece tím více potřebujeme sluneční záři přítomnosti Boží. Tento život je v nejlepším případě jen křesťanskou zimou a drsné zimní bouře – zklamání, ztráty, bolesti a utrpení – jsou zde naším údělem, ale naše naděje se upíná kupředu na křesťanské léto, kdy se počasí změní, studené větry a silné bouře budou za námi a my budeme vzati do obydlí, která připravil Ježíš těm, kteří ho milují.

V úterý dopoledne skončilo shromáždění a my jsme odjeli do Sherman, Kansas, kde bylo připraveno jiné stanové shromáždění. Bylo to zajímavé a užitečné shromáždění, přestože tady bylo asi sto bratrů a sester. Mělo to být všeobecné shromáždění roztroušeně bydlících. Byli zde někteří z jižního Kansasu, Arkansasu, Kentucky, Missouri, Nebrasky a Tennessee. Na tomto shromáždění se ke mně připojil můj muž a jeli jsme s bratrem Haskellem a jednou dcerkou do Dallas, Texas.

Návštěva v Texasu

Ve čtvrtek ráno jsme přišli do domu bratra McDearmana v Grand Prairie. Zde se setkala dcerka se svými rodiči, bratrem a sestrou, kteří následkem horečky, jež řádila minulé léto, měli blízko smrti. Měli jsme velkou radost, že jsme mohli této sklíčené rodině, která nás v uplynulých letech v našem trápení bohatě podporovala, pomoci. Jejich zdravotní stav se trochu zlepšil, když jsme odcházeli, abychom se zúčastnili shromáždění v Plano. S potěšením jsme se setkali se starými přáteli a byli jsme rádi, že jsme našli velkou skupinu duchovně vyspělých bratrů na stanovém pozemku. Nikdy nebylo mé svědectví přijato ochotněji a srdečněji, než těmito lidmi. Velmi jsem se zajímala o dílo ve velkém státě Texas.

40. kapitola

Vidění o soudu

23. října roku 1879 asi ve dvě hodiny ráno na mě spočinul Duch Páně a já jsem viděla scény nastávajícího soudu. Chybí mi slova, abych podala přiměřený popis věcí, které jsem viděla a jak zapůsobila na mou mysl.

Zdalo se mi, že přišel velký den konce soudu Božího. Desettisíckrát desettisíc bylo shromážděno před velkým trůnem, na němž seděla osoba majestátného zjevu. Před ní bylo otevřeno více knih a na obalu každé z nich bylo napsáno zlatými písmeny, zářícími jako plamen: Nebeská kniha.

Pak byla otevřena jedna z knih, obsahující jména těch, kteří předstírají, že věří pravdě. Ihned jsem ztratila z očí nesčetné miliony stojící okolo trůnu a má pozornost byla obrácena jen na ty, kteří předstírali, že jsou dětmi světla a pravdy. Když byla čtena jména těchto osob, jedno po druhém a oznámeny jejich dobré skutky, vyzařovaly jejich obličejové svatou radost na všechny strany. Nezdálo se však, že by to na mě udělalo nejsilnější dojem.

Byla otevřena jiná kniha, v níž byly zaznamenány knihy těch, kteří vyznávají pravdu. Pod všeobecným nadpisem „sobectví“ byl uveden každý hřích. Nad každým sloupcem byly také nadpisy a pod nimi proti každému jménu byly v patřičném sloupci zaznamenány menší hříchy. Pod „lakomstvím“ byla faleš, krádež, loupež, podvod, lakota, pod „ctižádostí“ byla pýcha a marnotratnost, „žárlivost“ byla v čele zášti, závisti a nenávisti a „nestřídmost“ čelila dlouhému seznamu hrozných zločinů jako rozkoš, smilstvo, hovnění nízkým vášním apod. Když jsem se dívala, byla jsem naplněna nevýslovnou trýzní a zvolala jsem: „Kdo může být zachráněn? Kdo se postaví před Boha ospravedlněn? Čí šaty budou bez poskvrny? Kdo je v očích čistého, spravedlivého a svatého Boha bez chyby?“

Když svatý na trůně pomalu obracel listy knihy a jeho oko spočinulo na osobách, zdálo se, že se jeho pohled propaluje až do jejich duše a současně se zjevilo jejich duchu každé slovo a každý čin jejich života, jako by byly předvedeny jejich zraku ohnivými písmeny. Zmocnilo se jich chvění a jejich obličejové zbledly...

Jedna třída byla označena jako přítěž země. Když na nich spočinulo pronikající oko soudce, vyšly najevo jasně jejich hříchy z nevyužitých příležitostí. S bledými chvějícími se rty přiznali, že byli nevěrní v tom, co jim bylo svěřeno. Byli varováni a dány jim příležitosti, ale oni si jich ani nevážili, ani jich nepoužili. Mohli nyní vidět, že příliš spoléhali na milost Boží...

Byla uvedena jména všech, kteří vyznávali pravdu... Na jedné straně knihy pod názvem „Věrnost“ bylo jméno mého muže. Zdálo se mi, že je mi zřetelně předveden jeho život, povaha a všechny zážitky v našem životě. Chci se zmínit o několika podrobnostech, které na mě zapůsobily. Bylo mi ukázáno, že Bůh mého muže vyzbrojil pro určité dílo a ve své prozřetelnosti nás spojil, aby toto dílo posílil. Svědectvím svého Ducha mu dal velké světlo. Napomínal, varoval, trestal a povzbuzoval a díky Boží milosti jsme mohli mít účast na díle hned od začátku. Bůh mu dal zázrakem udržet jeho duchovní schopnosti, přestože jeho tělesné síly znovu a znovu selhávaly.

Bohu měla být vzdána čest za ušlechtilou odvahu a nezničitelnou výmluvnost, kterou můj muž osvědčil, aby obhájil právo a odsoudil bezpráví. V počátcích díla bylo zapotřebí právě takové pevnosti a rozhodnosti a bylo jí zapotřebí vždy při jeho pozvolném růstu. Hájil pravdu, aniž by obětoval jedinou zásadu, aby se zalíbil i nejlepšímu příteli. Měl vroucí povahu a stál se v jednání a řeči odvážným a nebojácným. To mu často přineslo těžkosti, jimž by se mohl většinou vyhnout. Zcela rozdílné povahy jeho spolupracovníků ho nutily vystupovat pevněji, být rozhodnější, mluvit opravdověji a odvážněji.

Bůh mu dal schopnost dělat plány s nutnou pevností a provádět je, protože se nebál jít vpřed, aby podpořil Boží dílo. Vlastní já se někdy smísilo s právem, když však Duch svatý ovládl jeho ducha, stal se v Božích rukou velmi úspěšným nástrojem k budování díla Božího. Měl vysoké mínění o nárocích, jež má Pán na všechny, kteří vyznávají jeho jméno – o jejich povinnosti starat se o vdovy a sirotky, mít soucit s ubohými a pomáhat potřebným. Staral se pečlivě o starosti bratrů, aby jim nebyla upřena žádná spravedlivá výhoda.

V nebeské knize jsem našla také zaznamenáno vážné úsilí mého muže, postavit v našem středu ústavy. Tiskem vyslaná pravda byla jako paprsky světla, rozlévajícího se ze slunce na všechny strany. Tato práce byla započata a pokračovalo se v ní s vynaložením velkých obětí na silách a prostředcích.

Doby zkoušky a odporu

Když můj muž onemocněl, na jeho místo byli zvoleni jiní muži. Začali s dobrým úmyslem, nenaučili se však sebezapírání. Kdyby cítili potřebu denně vážně zápasit s Bohem, cele se odevzdat dílu, nespolehat sami na sebe, ale na moudrost Boží, bylo by jim ukázáno, že své činy dokázali v Bohu. Kdyby uposlechli daných napomenutí a rad, kdy jednali proti Duchu Božímu, byli by ochráněni před hříchem.

Člověk, který je upřímný před Bohem, bude jednat s bližními čestně, ať mu to prospěje nebo ne. Vnější skutky jsou věrným odrazem vnitřních zásad. Mnozí, které Bůh povolal ke své práci, byli zkoušeni a vyzkoušeni a jiné zkouší nyní.

Když nás Bůh zkoušel a vyzkoušel v ohnivé peci soužení, pozvedl opět mého muže a dal mu větší jasnost ducha a sílu rozumu k plnění plánů, než jakou měl před svým utrpením. Když můj muž cítil svou vlastní slabost a šel kupředu s bázní Boží, byl mu Bůh silou. Byl rozhodný v mluvení a konání a tím urychloval reformy, které by byly jinak potlačeny. Dával bohatě s obavou, aby se mu prostředky nestaly léčkou.

Volání po nositelích břemen

Bůh nám uložil zvěstování našeho svědectví lidu slovem i tiskem, ale musí přijít i jiní, kteří by nesli břemena díla. Neměli zmalomyslnět, měli se snažit z každého zdánlivého neúspěchu učit, jak to udělat příště. Spojí-li se s pramenem moudrosti, budou mít jistě úspěch.

Bůh vkládá břímě na nezkušená ramena. Uschopňuje je, aby byli pečliví, nebojácí a odvážní.

Všichni, kteří mají odpovědné postavení musí poznat, že nejdříve musí mít moc u Boha, mají-li mít moc u lidí. Ti, kteří tvoří plány pro ústavy a provádí je, musí být spojeni s nebem, mají-li mít moudrost, opatrnost a schopnost rozeznávat a rozsuzovat. Pán je příliš často opomíjen, i když vše závisí jen na jeho požehnání. Bůh slyší volání sebezapíravých pracovníků, kteří svou prací podporují Boží dílo. Bůh se dokonce sklonil, aby mluvil se slabými smrtelníky tváří v tvář.

Úzké spojení, které měl Mojžíš s Bohem a předivná zjevení způsobila, že jeho obličej byl tak jasný a tak vyzařoval nebeskou zář, že se na něho izraelský lid nemohl dívat. Vypadal jako zářící anděl z nebe. Tato osobní zkušenost poznání Boha mu byla, jako muži nesoucímu odpovědnost a jako vůdci, cennější než všechna dřívější výchova v moudrosti Egyptanů. Nejbystřejší rozum, nejhorlivější studium a největší výmluvnost nemohou u těch, kteří nesou odpovědnost za Boží dílo, zaujmout místo moudrosti a síly Boží. Nic nemůže nahradit Kristovu milost a poznání Boží vůle.

Bůh udělal pro člověka všechna opatření, aby dosáhl pomoci, kterou Bůh sám může dát. Člověk chybuje, nechá-li se svou prací honit, štvát, zmást tak, že nemá čas na přemýšlení o božských věcech nebo k modlitbě. Nepostaví-li se proti satanovi korouhev Kristova, přemůže nepřítel ty, kteří pracují v důležitém díle tuto dobu.

Předností všech, kteří jsou ve spojení s ústavy naší společnosti, je žít v úzkém společenství s Bohem. Jestliže zanedbají tuto přednost, ukazují, že nejsou hodni práce, která jim byla svěřena. Kristus pro nás přinesl plnou, dokonalou oběť. Jeho krev může skrýt i nejčernější skvrnu. Kdyby byl jen člověkem, pak by nám byl prominut nedostatek naší víry a poslušnosti. Přišel, aby zachránil to, co bylo ztraceno. Jsme způsobilí k velkému dílu pro tuto dobu jen tehdy, pracujeme-li v Bohu a stoupají-li naše vážné a opravdové modlitby stále k trůnu milosti.

Bůh vyzbrojuje osoby k nesení břemen, k plánování a provádění plánů. Můj muž nesmí stát v cestě. Nemůže Boží dílo obejmout pažemi, je příliš veliké. Je zapotřebí mnoha hlav a mnoho rukou k plánování a k práci, lidí, kteří nešetří sami sebe. Z nedostatku zkušeností se budeme dopouštět chyb, spojí-li se však pracovníci s Bohem, dá jim více moudrosti. Nikdy od stvoření světa nešlo o tak důležité zájmy jako nyní. Ony závisí na jednání těch, kdo věří poslednímu varovnému poselství a zvěstují je.

41. kapitola

Smrt bratra Jamese White

Navzdory práci, starostem, odpovědnostem, jimž byl naplněn život mého muže, zastihly ho šedesátiny činného a silného na duchu i na těle. Třikrát měl mrtvici, ale díky Božím požehnáním, přirozené tělesné zdatnosti a přesnému zachovávání zdravotních zákonů se zotavil. Cestoval, kázal a psal znovu se svou obvyklou přičinlivostí a rázností. Třicet pět let jsme pracovali bok po boku v díle Kristově a doufali jsme, že zůstaneme spolu a dožijeme se jeho vítězného dokončení. Nebyla to však vůle Boží. Bohem vyvolený ochránce mého mládí, druh

mého života, účastník mých prací a utrpení, mi byl vzat a zůstala jsem sama, abych dokončila svou práci a pokračovala v boji.

Jaro a časné léto roku 1881 jsme strávili spolu v našem domově v Battle Creek. Můj muž doufal, že si svou práci zařídí tak, abychom mohli odjet na tichomořské pobřeží a věnovat se psaní. Cítil, že jsme udělali chybu, že jsme se nechali svést očividnými potřebami díla a prosbami bratrů ke kázání, zatímco jsme měli psát. Můj muž si přál plněji přednést nádherný předmět vykoupení a já jsem dlouho chystala přípravu důležitých knih. Cítili jsme, že máme tato díla dokončit, dokud naše schopnosti jsou ještě nepoškozeny, že je naší povinností, kterou jsme dlužní dílu Božímu a sobě samým, odpočinout si od vřavy boje, abychom dali našemu lidu cenné světlo pravdy, kterou Bůh otevřel našemu duchu.

Několik týdnů před smrtí svého muže jsme se snažila přesvědčit ho o tom, jak je důležité, abychom vyhledali působiště, kde bychom byli osvobozeni od břemen na nás kladených, když zůstáváme v Battle Creek. Začal mluvit o různých věcech, které musely být vykonány dříve, než bychom mohli jít, o povinnostech, které někdo musí vykonat. Hluboce pohnut se potom ptal: Kde jsou muži, kteří vykonají tuto práci? Kde jsou ti, kteří budou mít nezištný zájem o naše ústavy a nebudou dotčeni jakýmkoli vnějším vlivem?

Se slzami v očích vyjádřil svou starost o naše ústavy v Battle Creek. Řekl: „Můj život byl zasvěcen vybudování těchto ústavů. Připadá mi to jako smrt opustit je. Jsou jako mé děti a nemohu své zájmy oddělit od nich. Tyto ústavy jsou nástroji Páně k vykonání zvláštního díla. Satan se snaží zadržet a zničit každý prostředek, jímž Pán zachraňuje lidi. Kdyby velký nepřítel mohl utvářet tyto ústavy podle světského vzoru, bylo by jeho dílo splněno. Mou největší starostí je mít pravého muže na pravém místě. Jestliže ti, kteří mají odpovědná místa, nebudou mít dost mravní síly a budou nestáli v zásadách a naklonění přijmout svět, bude tu dost těch, kteří se dají svést. Zlé vlivy nesmí převládat. Raději bych zemřel, než abych viděl, že tyto ústavy jsou špatně spravovány nebo odváděny od účelu, pro něž byly zřízeny.

Ve svých vztazích k tomuto dílu jsem byl nejdéle a nejtěsněji spjat s dílem nakladatelství. Pro svou oddanost tomuto odvětví díla jsem třikrát padl, raněn mrtvicí. Nyní, když mi Bůh dal znovu duchovní i tělesnou sílu, cítím, že mohu jeho dílu sloužit jako nikdy dříve. Musím vidět, že nakladatelství prospívá. Ono je spjato s mým životem. Kdybych zapomněl na zájmy tohoto díla, pak ať je zapomenuto na má práva.“

Domluvili jsme se, že navštívíme v sobotu a v neděli 23. a 24. července stanové shromáždění v Charlotte. Rozhodli jsme se, že pojedeme v soukromém voze. Cestou můj muž vypadal vesele, přece však na něm spočívalo něco slavnostního. Chválil znovu Pána za obdržené požehnání a důkazy milosti a vyjádřil své vlastní pocity o minulosti a budoucnosti: „Pán je dobrý a chvályhodný. On je pomoc, již je možno najít v nouzi. Budoucnost se zdá temná a neznámá. Pán si nepřeje, abychom se nechali těmito věcmi znepokojoval. Přijde-li soužení, dá nám milost, abychom je snesli. To, čím pro nás Pán byl a co pro nás vykonal, mělo by nás učinit tak vděčnými, abychom nereptali a nenaříkali.

Tížilo mne, že mé úmysly byly falešně posuzovány a že mé největší snahy pomoci bratrům, povzbudit je a posilnit, znovu a znovu měly být namířeny proti mně. Měl jsem myslet na Ježíše a na jeho zklamání.“ Jeho duše byla zarmoucena, protože si ho nevážili ti, jímž přišel požehnat. Měl jsem přemýšlet o dobrotě a milosti Boží, více Boha chválit a méně naříkat nad nevděčností svých bratrů. Kdybych všechny své starosti vždy složil u Pána a méně myslel na to, co druzí říkali a dělali proti mně, měl bych více klidu a radosti. Chci se nyní sám hlídat, abych slovem ani činem nenarazil a potom pomoci svým bratrům jít s jistotou vpřed. Nechci se zdržovat truchlením nad jakýmkoliv bezprávím, které mi bylo způsobeno. Očekával jsem od lidí více, než jsem měl očekávat. Miluji Boha a jeho dílo a miluji též své bratry.“

Nemyslela jsem si, když jsme tak jeli, že to měla být naše poslední cesta, kterou spolu podnikneme. Počasí se náhle obrátilo z úporného vedra k mrazivému chladu. Můj muž se nachladil, myslel však, že jeho zdraví je tak dobré, že mu z toho nevznikne žádná trvalá

škoda. Pracoval ve shromážděních v Charlotte a překládal pravdu mocně a jasně. Hovořil o tom, jaké potěšení mu působí mluvit k lidem, kteří se hluboce zajímají o věci, jež jsou jemu nejdražší. „Pán vsutku osvěžil mou duši,“ řekl, „když jsem druhým lámal chléb života. Po celém Michiganu volají lidé naléhavě o pomoc. Jak toužím po tom, abych je utěšil vzácnými pravdami, jenž se hodí pro tuto dobu, abych je povzbudil a posílil.“

Po návratu domů si můj muž stěžoval na lehkou nevolnost, oddal se však své práci jako obvykle. Každé ráno jsme vyhledávali les v blízkosti našeho domova a spojili se na modlitbě. Přáli jsme si co nejvážněji poznat svou povinnost. Přicházely stále dopisy z nejrůznějších míst s naléhavými prosbami, abychom navštívili stanová shromáždění. Navzdory našemu pevnému předsevzetí, že se budeme věnovat psaní, bylo pro nás těžké nezúčastnit se s braty těchto důležitých shromáždění. Prosili jsme opravdově o moudrost k rozpoznání, která cesta je pravá.

V sobotu jsme se odebrali jako obvykle do lesa a můj muž se modlil třikrát velmi vážně. Zdálo se, že nechce přestat volat k Bohu o zvláštní vedení a požehnání. Jeho modlitby byly vyslyšeny, světlo a mír naplnily naše srdce. Chválil Pána a řekl: „Nyní přenechám vše Ježíši. Cítím sladký, nebeský mír a jistotu, že nám Pán ukáže naši povinnost, neboť si přejeme konat jeho vůli.“ Doprovodil mne do kaple a zahájil bohoslužbu písní a modlitbou. Bylo to naposledy, kdy měl stát za kazatelnou vedle mne.

Příští ráno měl silnou zimnici a následujícího dne jsem ji měla taky. Spolu jsme byli dopraveni k léčení do sanatoria. V pátek se příznaky mé nemoci zlepšily. Lékař mi řekl, že můj muž se stává spavým a že se musíme obávat zlého. Doprovodili mě ihned do jeho pokoje a jakmile jsem mu pohlédla do jeho obličeje, věděla jsem, že umírá. Pokusila jsem se ho probudit. Rozuměl všemu, co jsme mu řekli a odpovídal na všechny otázky, které mohly být odpovězeny „ano“ nebo „ne“. Zdálo se však, že není schopen říct více. Když jsem mu řekla, že myslím, že zemře, neprojevil žádné překvapení. Ptala jsem se ho, je-li mu Ježíš drahý. Řekl: „Ano, ó ano!“ Ptala jsem se ho, jestli nechce žít. Odpověděl: „Ne.“ Potom jsme poklekli u jeho postele a modlila jsem se za něho. Výraz míru spočíval na jeho obličeji. „Řekla jsem mu: „Ježíš tě miluje. Věčná ramena tě podpírají.“ Odpověděl: „Ano, ano“.

Bratr Smith a jiní bratři se potom modlili u jeho postele a vzdálili se, aby většinu noci strávili na modlitbě. Můj muž řekl, že necítí žádnou bolest, očividně však slábl. Dr. Kellog a jeho pomocníci dělali vše, co bylo v jejich silách, aby ho zachránili před smrtí. Pozvolna opět nabýval jasnějšího vědomí, byl však velmi slabý. Příštího rána se zdálo, že se trochu zotavil, ale asi v poledne dostal zimnici a upadl do bezvědomí. V sobotu 6. srpna roku 1881 v pět hodin odpoledne klidně a bez boje zemřel.

Tak náhlá a neočekávaná rána na mě padla jako drtící závaží. Byla jsem velmi oslabena, sebrala jsem všechny síly, abych zůstala až do konce u jeho postele, ale když jsem viděla jeho oči, které zavřela smrt, zhroutila jsem se vyčerpáním a vysílením. Nějakou dobu jsem se potácela mezi životem a smrtí. Plamen života hořel tak slabě, že by ho mohl zhasnout dech. V noci byl můj tep tak slabý a dech tichý, že se zdálo, jako by chtěl ustát. Jen požehnáním Božím a neustávající péčí a bdělostí lékařů a pomocníků jsem zůstala naživu.

Přestože jsem po smrti svého muže nevstala z postele, přenesli mne příští sobotu do kaple, abych se zúčastnila jeho pohřbu. Ke konci kázání jsem cítila, že je mou povinností vydat svědectví o cenné naději křesťana v hodině smutku a ztráty. Když jsem se zvedla, dostala jsem sílu a mluvila jsem asi deset minut a chválila milost a lásku Boží. Po skončení bohoslužby jsem doprovodila svého muže na hřbitov v Oak Hill, kde jsme ho uložili k odpočinku až do dne vzkříšení.

Mé tělesné síly se znovu zhroutily, ale moc Boží milosti mne zachovala. Když jsem viděla mého muže vydechnout, cítila jsem, že mi je Ježíš dražší, než mi byl v kterékoliv vzácné hodině mého života. Když jsem stála u svého prvorozeného a zatlačila mu oči, mohla jsem říct: „Pán dal, Pán vzal, budiž jméno Páně pochváleno.“ ale cítila jsem potom, že mám

v Ježíši utěšitele. A když byl můj nejmladší vyrván z mého náručí a neviděla jsem už jeho hlavu vedle sebe na polštáři, mohla jsem říct: „Pán dal, Pán vzal., budiž jméno Páně pochváleno.“ A když ten, na jehož velkou lásku jsem se spoléhala, s nímž jsem třicet pět let pracovala mi byl vzat, mohla jsem ruce položit na jeho oči a říct: „Svěřuji ti svůj poklad až do den vzkříšení.“

Když jsem ho viděla zemřít a viděla mnoho přátel, kteří truchlili se mnou, myslela jsem : „Jaký protiklad! V hodině trýzně byl zesměšňován posměvači a tupen. Zemřel však a prošel hrobem, aby ho rozjasnil a osvětlil, abychom my měli v smrti radost a naději a když ukládám své přátele, aby odpočívali v Ježíši, abychom mohli říci: Shledáme se s nimi!“

Někdy jsem cítila, že bych svého muže nemohla nechat zemřít. Ale potom se mi zdálo, že mi byla před mysl postavena slova: „Upokojtež se, a vezte, žeť jsem já Bůh.“ (Ž 46,11) Cítím velkou bolest, neodvážuji se však oddávat se neužitečnému trápení. To mrtvé zpět nepřivede. A nejsem tak sobecká, abych si přála, kdybych ho mohla probudit z jeho pokojného spánku, aby na sebe vzal opět boje života. Ulehl k odpočinku jako unavený bojovník. S příjemnými pocity se budu dívat na místo jeho odpočinku. Nejlepší způsob, jímž mohu já a mé děti uctít památku padlého je, že se chopíme díla tam, kde je zanechal a v síle Ježíšově je dokončíme. Chceme být vděční za roky, které mu byly dány aby byl užitečný a pro něho a pro Krista chceme brát z jeho smrti poučení, které nikdy nezapomeneme. Chceme se touto ztrátou stát k našim bližním laskavější a mírnější, shovívavější, trpělivější a ohleduplnější.

Beru na sebe životní dílo sama v plné důvěře, že můj Vykupitel se mnou bude. Zbývá nám ještě krátký čas k boji, potom přijde Kristus a tento život bojů skončí. Potom skončí naše poslední snahy působit s Kristem a rozšiřovat jeho království. Někteří, kteří stáli v předních řadách boje a horlivě odporovali vnikajícímu zlu, padnou na svých místech. Žijící se na padlé hrdiny dívají smutně, ale není čas s prací přestat. Musíme vyplnit řady, vzít korouhev z rukou smrti zemřelých a s obnovenou rozhodností zvěstovat pravdu a čest Kristovu.

Měli bychom odporovat hříchu a moci temna jako nikdy předtím. Doba vyžaduje odhodlané a rozhodné jednání od těch, kteří věří přítomné pravdě. Když se doba čekání na Vykupitele zdá dlouhá, když trápení bolem a vyčerpaní prací netrpělivě čekáme, až budeme s poctou propuštěni z boje, pomysleme na to a ať tato myšlenka potlačí všechno reptání, že jsme ponecháni zde na zemi, abychom se setkávali s bouřemi a boji, abychom vytvořili křesťanské povahy, abychom se lépe seznámili s Bohem, naším otcem a Kristem, naším bratrem a abychom získali pro Krista mnoho duší pro život věčný. „Učitele však budou jako blesk oblohy, a kteříž k spravedlnosti přivozují mnohé, jako hvězdy na věčné věky.“ (Da 12,3)

42. kapitola

Pevnost v utrpení

V sobotu odpoledne 20. srpna roku 1881, dva týdny po smrti mého muže, jsem se zúčastnila shromáždění sboru v Battle Creek a mluvila ke shromážděným téměř hodinu. Bratr Uriah o této pobožnosti napsal:

„Její námětem bylo poučení, jež si máme vzít ze zkušeností, jimiž jsme nedávno prošli. Nejistota života byla první myšlenkou, kterou nám předložila... Měli jsme si také uvědomit, jakými lidmi máme být v našem životě... Myšlenky přednášející se potom obrátily k oněm blahoslaveným napomenutím apoštolů, týkajícím se vzájemného poměru údů Kristova těla,

jejich chování, slov a činů. Poukázala nám na tato slova Písma: „Buďte pokojní, buďte k sobě přátelští, pokorní, řeč vaše budiž vždy stejná, buďte pevně spjati v jednotné mysli a mínění, nemluvte proti sobě, chodte pokojně, pak bude Bůh lásky a pokoje s vámi.“ (RH 23. 8. 1881)

Osobní úvahy

O své cestě na západ a do Kalifornie a o svých úvahách v době, kdy jsem se zdržela několik týdnů ve svém letním sídle v Rocky Mountains jsem v RH z 1. 11. 1881 napsala:

„ 22. srpna jsem odjela z Battle Creek v doprovodu svých snach, Emmy a Marie Whiteové. Jely jsme na západ v naději, že mi prospěje změna podnebí. Přestože jsem trpěla vážnými následky záchvatu malárie a ranou způsobenou smrtí mého muže, snesla jsem cestu lépe, než jsem očekávala. přijely jsme do Boulder, Colo. ve čtvrtek 25. srpna a následující neděli jsme toto místo opustily v soukromém voze a odjížděly do našeho domova v horách.

Z našeho venkovského domu jsem měla výhled na mladý smrkový les, tak svěží a vonící, že jeho kořená vůně pronikala ovzduším. V dřívějších letech jsme si s mužem udělali z tohoto lesa místo k modlitbám. Uprostřed hor jsme se často sklonili k pobožnosti a modlitbě. Všude okolo mne byla místa takto posvěcená. Když jsem na pohlédla, mohla jsem si připomenout mnohé příležitosti, při nichž byly naše modlitby pozoruhodně a přímo vyslyšeny.

Připadalo nám, že jsme Bohu blízko, když jsme se v jasném měsíčním svitu skláněli na osamělém horském srázu, abychom si z jeho ruky vyprosili potřebné požehnání! Jako víru a důvěru jsme měli! Boží úmysly lásky a milosrdenství se zdály plněji zjeveny a my jsme měli jistotu, že naše hříchy se omyly a byly odpuštěny. Při takovýchto příležitostech jsem viděla obličej mého muže ozářen jasně, který jakoby přicházel z trůnu božího, když chválil Pána změněným hlasem za bohatá požehnání jeho milosti. Uprostřed chmur a temnosti země jsme mohli přece všude rozeznat jasné paprsky světla. V díle jeho stvoření jsme se stýkali s Věčným. Když jsme se dívali na skály a mohutné hory, zvolali jsme: Kdo je tak mocný Bůh, jako jsi ty, Bože?

Obklopeni těžkostmi, jak tomu často bývá, přetížení odpovědnostmi, byli jsme jen pomíjející, slabí, bloudící smrtelníci, často téměř propadlí beznaději. Když jsme však pozorovali Boží lásku a péči o jeho stvoření, jak jsou zjeveny v knize přírody a na listech vdechnutého Slova, byla naše srdce potěšena a posílněna. Obklopeni důkazy moci Boží, zastínění jeho přítomností, jsme nemohli nedůvěřovat a nevěřit. Jak často jsme byli v našich zkušenostech uprostřed této skalnaté samoty naplnění mírem, nadějí a dokonce radostí!

Znovu jsem byla v horách, ale sama. Nebyl tu nikdo, kdo by se mnou sdílel mé myšlenky a pocity, když jsem se znovu dívala na tyto vznešené, slavnostní scény! Sama, sama! Boží jednání se zdá tajuplné, jeho úmysly bezdůvodné, ale přece vím, že musí být spravedlivé, moudré a milosrdné. Je mou předností a povinností trpělivě na něj čekat a v každé době říct ze srdce: Vše učinil dobře...

Smrt mého muže byla pro mě těžkou ranou pocíťovanou o to bolestněji, že přišla náhle. Když jsem viděla pečeť smrti na jeho obličej, byly mé pocity skoro neúnosné. Toužila jsem po tom, abych mohla ve svém bolu vykřiknout. Věděla jsem však, že by to nemohlo zachránit život mého milovaného a cítila jsem, že by nebylo křesťanské oddat se bolesti. Hledala jsem pomoc a útěchu shůry a zaslíbení Boží se mi splnila. Ruka Páně mne zachovala...

Učme se odvaze a pevnosti z posledního rozhovoru Kristova s apoštoly. Měli se rozloučit. Náš Spasitel vstoupil na krvi znamenanou stezku, která ho vedla na Golgatu. Žádná zkušenost nebyla těžší než ta, kterou měl brzy učinit. Apoštolé slyšeli Kristova slova, jenž předpovídala jeho utrpení a smrt a jejich srdce byla obtížena zármutkem, jejich mysl zmatena pochybností a

strachem. Nevykřikli však nahlas a neodдали se bolesti. Poslední slavnostní těžké hodiny strávil náš Spasitel tím, že promluvil k učedníkům slova útěchy a zaslíbení a potom se spojili všichni ke chvalozpěvu. Jakou předehrou k duševnímu utrpení v zahradě getsemanské, k zneuctění a posměchu v soudní síni a k hrozným scénám na Golgatě byly ty ony poslední hodiny strávené chvalozpěvem nejvyššího!

Když Martin Luther dostal zmalomyslnující zprávy, často říkal: Pojd'te, zazpívejme 46. žalm. Tento žalm začíná slovy: „Bůh jest naše útočiště i síla, ve všelikém ssoužení pomoc vždycky hotová. A protože nebudeme se báti, byť se pak i země podvrátila, a zpřevracely se hory doprostřed moře.“ Ach, kdybychom my místo žalu, pláče a malomyslnosti, když nás těžkosti obklopují jako potopa a hrozí, že nás přemohou, kdybychom nejen prosili Boha o pomoc, ale také ho chválili za trvajících požehnání, že je připraven nám pomoci, potom by se mu naše putování líbilo více a my bychom zakoušeli více z jeho spasení. „, RH 1. 11. 1881

V práci pro duše nalezen klid

Po příchodu sestry Whiteové do domova jejího syna, bratra W. C. Whitea v Oaklandu, Cal., uplynul sotva týden a ona se zúčastnila stanového shromáždění pořádaného od 13. do 25. října. Skoro každý den mluvila k lidem a poslední nedělní odpoledne přednášela o střídmosti před téměř pěti tisíci lidmi.

V zimě 1881 – 1882 sestra Whiteová navštěvovala jednotlivé sbory a malé skupiny věřících v Sonoma, Napa a okolí. „Mé zdraví bylo slabé“, psala ve své první veřejné zprávě o práci ve sborech, „avšak cenný důkaz přízně Boží mne co nejbohatěji odškodnil za vynaloženou námahu.

Naše menší sbory by měly být navštěvovány častěji. Věrní a pravdu obhajující členové by byli svědectvím svých bratrů povzbuzeni a posíleni..

Chtěla bych povzbudit ty, kteří se shromažďují v malých skupinách, aby se modlili k Bohu. Bratři a sestry, nebud'te malomyslní proto, že je vás tak málo. Strom, který stojí osamocen na rovině, pustí své kořeny hlouběji do země, rozprostře své větve všemi směry dále a bude silnější a souměrnější, když sám bojuje s bouřemi nebo se raduje ve slunečním jasu. Křesťan odříznutý od pozemské pomoci se může takto naučit cele se spolehnout na Boha a získat z každého boje sílu a odvahu.

Kéž Bůh požehná rozptýleně a osamoceně bydlícím a učiní je zdatnými pracovníky pro sebe! Bratři, nezapomeňte na potřeby těchto malých, osamocených skupin. Kristus bude jako host v jejich shromážděních. (ST 12. 1. 1882)

Ve zprávě o své práci v Healdsburgském sboru, kde se o několik týdnů později rozhodli založit Healdsburgskou kolej, sestra Whiteová napsala zvláště o své snaze získat srdce dětí a mládeže – to byl významný znak jejích tehdejších prací v kalifornských sborech. Napsala o tom:

Zvláštní práce pro mládež

„V sobotu jsem navštívila shromáždění s důvěrou v Boží pomoc. Když jsem mluvila ke sboru, byla jsem potěšena a obcerstvena. Pán mi daroval svůj klid a mír. Cítila jsem odpovědnost za mládež a moje slova patřila zvláště jim. Naslouchali pozorně s vážnou tváří a

se slzami v očích. Ke konci své řeči jsem prosila všechny, kteří si přejí být křesťany, aby přišli dopředu. Přišlo jich třináct. Byli to všechno děti a mladí lidé ve věku od 8 do 15 let, kteří takto vyjádřili své rozhodnutí začít nový život. Takovýto pohled stačil k obměkčení nejtvrďšího srdce. Zdálo se, že bratři a sestry, zvláště rodiče dětí, byli hluboce pohnuti. Kristus nám řekl, že v nebesích je radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání. Andělé s radostí přihlížejí této scéně. Skoro všichni, kteří přišli dopředu, promluvili několik slov o své naději a o svém rozhodnutí. Takováto svědectví stoupala jako kadidlo vzhůru k trůnu Božímu. Všechna srdce cítila, že to byly vzácné chvíle. Bůh byl přítomen“. (ST 19. 1. 1882)

43. kapitola

Znovunabytí zdraví

V dubnu roku 1882 otevřelo Kalifornské sdružení školu v Healdsburgu. Sestra Whiteová chtěla být blízko tohoto ústavu, proto si koupila na konci města dům a bydlela tam několik let.

Za rok po smrti svého muže byla v tomto novém domově a přátelé pozorovali, jak zdravě vypadá a mluvili o její pilné práci.

22. srpna odjela do Oaklandu, aby uvítala bratra Uriah Smitha, bratra Ingse s manželkou a profesora Ramseye s rodinou, kteří přijeli z východu. Tři dny na to dostala v domě svého syna silnou třesavku s horečkou a navzdory důkladnému ošetření a péči trvaly záchvaty malárie až do 10. září. Přestože byla velmi slabá, přála si, aby ji převezli do sanatoria v St. Helena, protože věřila, že horské podnebí přispěje k jejímu zotavení.

15. září se vydala na cestu v pojízdné lenošce pro nemocné, která byla na nádraží vyzvednuta ze zavazadlového vozu. Po několika dnech pobytu v sanatoriu, který ji prospěl zdánlivě málo, prosila, aby ji dopravili do jejího domova v Healdsburgu. Zřídili jí lože ve vypérovaném voze a v doprovodu svého syna a paní Insovové vykonala obtížnou cestu třiceti pěti mil.

Roční stanové shromáždění Kalifornské konference mělo být pořádáno od 6. do 16. října v Healdsburgu. Na tomto shromáždění měla být učiněna důležitá rozhodnutí o práci healdsburgské koleje. Budou ji naši bratři podporovat a přinesou bohaté dary na výstavbu domova pro žáky nebo bude práce školy ochromena nedostatkem vhodných prostředků?

Sestra Whiteová si co nejuvinněji přála zdraví a sílu, aby toho shromáždění mohla navštívit a vydat své svědectví, ale vyhlídky byly zoufalé. Silně kašlala a pociťovala velké bolesti na levé straně hrudníku. Byla slabá a nedostávalo se jí ráznosti a odvahy. Přesto řekla: „Připravte mi místo ve shromáždění, protože se ho zúčastním, bude-li to možné.“ Vyjádřila naději, že přijde-li na stanové shromáždění, pocítíme oživující vliv.

V sobotu dopoledne byla velmi slabá, sotva schopna opustit postel. V poledne však řekla: „Připravte mi místo ve velkém stanou, kde bych mohla slyšet řečníka. Snad mi zvuk hlasu bude k požitku. Doufám v něco, co přinese nový život.“

V blízkosti řečnického stolku pro ni byla postavena pohovka zády k posluchačům. Bratr Waggoner mluvil o vzniku a ranné práci v poselství a o jeho pokroku až k roku 1882. Posluchačů bylo mnoho a bylo přítomno mnoho obchodníků z Healdsburgu. Když bratr Waggoner přestal mluvit, řekla sestra Whiteová: „Pomozte mi na nohy.“ Sestra Insová a její syn ji pozvedli a přivedli k řečnickému stolku. Oběma rukama se držela stolku a začala slabým hlasem vyprávět, že by to mohlo být naposledy, co slyší její hlas na stanovém shromáždění. Když promluvila několik vět, nastala v jejím hlase a postoji změna. Cítila proud uzdravující síly. Její hlas sílil a její věty se stávaly jasnými a dokonalými. Když pokračovala v řeči, ukazovala se její síla. Stála pevně a nemusela se už držet stolku, ani opírat.

Velké shromáždění vidělo uzdravení. Všichni pozorovali změnu v jejím hlase a mnozí pozorovali změnu v jejím obličejí. Viděli proměnu od smrtelné bledosti ke zdravé síle, viděli přirozenou barvu nejdříve na jejím krku, potom na spodní části obličejí a pak na čele. Jeden z healdsburgských obchodníků zvolal: „Zázrak se uskutečňuje před zraky tohoto velkého shromáždění!“ Po shromáždění dosvědčila přátelům, kteří se ptali, že ji Pán uzdravil. S uzdravením přišla síla a odvaha k práci a ve zbývajícím čase mluvila ke shromážděným pětkrát.

V listě Sings of the Times z 26. října 1882 píše redaktor bratr Waggoner o této zkušenosti: „Ke konci přednášky povstala a začala mluvit k lidu. Její hlas a zjev se změnil a mluvila chvíli důrazně a mocně. Potom pozvala ty, kteří chtějí začít sloužit Bohu, aby přišli dopředu a značný počet její výzvu poslechl.“

Po prvním pokusu sestry Whiteové mluvit bylo její uzdravení úplné.

A tento zázrak sestry Whiteové dosvědčila sama v Sings z 2. listopadu 1882:

„Dva měsíce mé pero odpočívalo, jsem však velmi vděčná, že jsem nyní schopna znovu psát. Pán mi dal obnovením mého zdraví další důkaz své milosti a dobroty. Nedávná nemoc mne přivedla na okraj hrobu, ale modlitby Božích dětí za mne byly vyslyšeny.

Asi dva týdny před začátkem našeho stanového shromáždění se průběh nemoci, jíž jsem trpěla, zastavil, ale měla jsme jen málo síly. Když se blížil čas shromáždění, zdálo se mi nemožné, že na něm nebudu mít účast. Hodně jsem se o tuto věc modlila, ale zůstávala jsem ještě velmi slabá. Ve svém utrpení jsem mohla jen bezmocně klesnout do náruče svého Vykupitele a odpočívat tam.“

„Když přišla první sobota shromáždění, cítila jsem, že musím být na stanovém pozemku, protože tam se snad setkám s Božským Lékařem. Odpoledne jsem ležela ve velkém stanu v lenošce, zatímco bratr Waggoner mluvil k lidem a uváděl jim znamení svědčící o blízkosti dne Páně. Po skončení přednášky jsem se rozhodla, že se postavím na nohy, v naději, že mi Bůh pomůže promluvit několik slov k lidem, půjdu-li takto vpřed s vírou a udělám vše, co je v mých silách. Když jsem začala mluvit, přijala jsem sílu od Boha.

Doufala jsem, že má slabost zmizí postupně, neočekávala jsem žádnou náhlou změnu. To okamžité dílo, které pro mne bylo vykonáno, bylo neočekávané. Nemůže být připsáno obrazotvornosti. Lidé mne viděli v mé slabosti a mnozí měli poznámky, že jsem pravděpodobně kandidátkou na hrob. Skoro všichni přítomní viděli změnu, která se se mnou stala, když jsem k nim mluvila. Říkali, že se můj obličej změnil a že smrtelná bledost ustoupila zdravé barvě.

Dosvědčuji všem, kteří tato slova čtou, že mne uzdravil Pán. Boží moc pro mě způsobila velikou věc, z čehož se raduji. Byla jsem schopná pracovat každý den po celou dobu shromáždění a několikrát jsem mluvila i více než hodinu a půl. Celé mé tělo bylo proniknuto novou silou a životem. Nová vlna pocitů a povznášející víra se usídlily v mé duši.

V průběhu své nemoci jsem získala vzácné naučení. Naučila jsem se důvěřovat tam, kde jsem nemohla vidět, naučila jsem se tiše a klidně spočívat v náručí Ježíšově, sama neschopná cokoli udělat. Necvičíme se ve víře tak, jak bychom měli. Bojíme se spolehnout na Slovo Boží. V hodině zkoušky bychom však měli svou duši posilovat v jistotě, že Boží zaslíbení nezklamou. Vše, co řekl, se stane.

Před svou nemocí jsem myslela, že mám víru v zaslíbení Boží. Zjišťuji však, že jsem překvapená velkou změnou, která byla způsobena při mém uzdravení a že je daleko nad mé očekávání. Nejsem hodna tohoto důkazu Boží lásky. Mám důvod Boha vážněji chválit, chodit před ním ve větší pokoře a milovat ho více než dříve. Znovu Pánu dlužím posvěcení všeho, co jsem a co mám. Musím přinést jiným svaté světlo, které na mne nechal zářit ve své milosti.

Neočekávám nyní, že budu zbavena všech slabostí a strastí a že moje cesta k nebi bude klidná. Očekávám zkoušky, ztráty, zklamání a bolesti, ale Spasitel mi dala své zaslíbení, že jeho milost mi postačí. Nemusí se nám zdát podivné, jsme-li napadeni nepřitelem vši

spravedlnosti. Kristus zaslíbil, že nám bude stálou pomocí v každé době a nouzi, neřekl nám však, že budeme osvobozeni od zkoušek. Naopak nám řekl, že budeme mít soužení. Být zkoušen a tříben je částí naší mravní výchovy. Zde se můžeme učit nejcennějším naučením a dosáhnout nejvzácnějších ctností, blížíme-li se k Bohu a v jeho síle vše snášíme.

Má nemoc mi ukázala mou vlastní slabost i trpělivost a lásku mého Spasitele a jeho zachraňující moc. V bezesných nocích jsem nacházela naději a útěchu v uvažování o shovívavosti a něžnosti Ježíšově ke slabým a bloudícím učeníkům a v rozjímání o něm, který je stále tentýž, jehož milost, soucit a láska se nemění. Vidí naši slabost, ví, jak mnoho se nám nedostává víry a odvahy, ale přece nás nezavrhuje. Má s námi trpělivost a něžný soucit.

Snad padnu na svém stanovišti dříve, než Pán přijde. Budu-li však věrná, uvidím Ježíše a budu proměněna v jeho obraz, až všichni, kteří jsou v hrobech, povstanou. Jak nevýslovná radost vidět toho, kterého milujeme, vidět ve slávě toho, který nás tolik miloval, že dal za nás sebe samého, dívat se na ty ruce, které byly kdysi pro naše spasení probodnuty, jak se k nám vztahují, žehnají a vítají nás. Co záleží na tom, když se zde unavujeme a trpíme, když budeme účastni vzkříšení! Chceme trpělivě čekat, až bude skončena naše doba zkoušky a potom povstaneme s radostným voláním vítězství.“

44. kapitola

Spisovatelská a kazatelská činnost

„Ze státu Washington a z východu,“ psala sestra Whiteová ze svého domova v Healdsburgu, Cal. 26. března 1883, „přicházejí naléhavé prosby, abych navštívila stanová shromáždění... Jsem nyní zaměstnána důležitým psaním, o které jsem se pokoušela již šest let. Rok co rok jsem tuto práci nechávala ležet, abych navštívila stanová shromáždění...“

Poslední dva roky jsem byla blízko smrti. Když jsem cítila, že by se Pánu mohlo líbit, abych zemřela, bylo pro mne velmi bolestné, že má spisovatelská práce nebyla dokončena. Prozřetelností Boží byl můj život zachován a moje zdraví obnoveno. Děkuji Pánu za prokázané milosrdenství a dobrotu. Byla jsem připravena jít na východ nebo na západ, kdyby mi byla moje povinnost jasně ukázána, ale jako vyslyšení mé modlitby: Pane, co ty chceš, abych činila? mi byla dána odpověď: Odpočívej v klidu, dokud tě Pán nevyzve.

Nezahálela jsem. Od té doby, co mne Pán uzdravil na stanovém shromáždění v Healdsburgu, jsem navštívila Santa Rosa, Oakland, San Francisko, Petaluma, Forestville a Ukiah a pracovala jsem v Healdsburgu, kde jsem často mluvila v sobotu a v neděli večer. Během čtyř týdnů jsem měla deset přednášek, cestovala jsem dvacet mil a napsala jsem 200 stran...

Mí bratři na mne naléhají, abych navštívila a zúčastnila se stanových shromáždění. Ptám se starostlivě: Kdy dostaneme čtvrtý svazek „Ducha proroctví“? Nyní jim mohu odpovědět: V několika týdnech bude práce na této knize ukončena. Avšak jiná důležitá díla si vyžadují mou pozornost, až bude toto skončeno. Dokud mám tělesné a duševní síly, budu konat práci, kterou náš lid nejvíce potřebuje... Na cestě jsem pracovala za velmi nepříznivých okolností. Psala jsem na nádraží, ve vlaku, ve stanu při stanovém shromáždění, mluvila jsem často až do vyčerpání a potom jsem vstala ve tři hodiny ráno a napsala před snídaní šest až patnáct stran...

Měla bych velkou radost, kdybych se setkala s milými bratry a sestrami na stanovém shromáždění. Cítím ve svém srdci plamen Ježíšovy lásky. Ráda o tom mluvím a píši. Budu se modlit, aby vám Bůh na stanovém shromáždění požehnal a aby vaše duše byly obcerstveny jeho milostí. Přikáže-li Bůh, abych nechala psaní a navštívila stanové shromáždění nebo mluvila k lidu na rozličných místech, pak doufám, že jeho hlas uslyším a uposlechnu.“ (ST 5. 4. 1883)

Na jaře a v létě 1883 vynaložila sestra Whiteová mnoho času na dokončení čtvrtého svazku „Ducha prorockého“, později známého jako „Velký spor“. Teprve v první polovině srpna se odtrhla od svých spisovatelských prací, aby navštívila některá podzimní stanová shromáždění na východě a hned nato zasedání generální konference. O těchto veřejných pracích v roce 1883 napsala:

Návštěva v Battle Creek

„ V neděli 12. srpna jsem v doprovodu sestry McEnterferové opustila pacifické pobřeží na své cestě na východ. Přestože jsme značně trpěly vedrem a prachem, cestovalo se nám příjemně. Průvodčí i ostatní vlakoví zřízcenci byli ochotni udělat všechno, co bylo v jejich silách, aby nám usnadnili a zpříjemnili cestu.

Od chvíle, kdy jsme vstoupily do vlaku jsem se cítila úplně přesvědčena, že jdu cestou povinnosti. Měla jsem se svým Spasitelem sladké společenství a cítila jsem, že je mi útočištěm a hradem a že se mi nemůže stát nic zlého, dokud konám práci, kterou mi uložil. Mám stálou důvěru v zaslíbení Boží a raduji se z pokoje, který přichází jen od Ježíše.

Přijely jsme do Battle Creek v pátek 17. srpna. Následující noc jsem nemohla spát. Nenavštívila jsem toto místo od té doby, co jsem ho nemocná opustila po pohřbu svého muže. Velká ztráta, kterou dílo jeho smrti utrpělo a velká ztráta, kterou jsem utrpěla já, když jsem byla připravena o jeho společnost a o jeho pomoc v práci, vystoupila nyní živě před mými zraky a já jsem se nemohla uklidnit, abych usnula. Připomněla jsem si smlouvu, kterou jsem s Bohem učinila u smrtelné postele mého muže – že mě břímě nezmalomyslní, že chci pracovat vážněji a oddaněji než kdy předtím, abych zvěstovala pravdu slovem a písmem, že chci lidem ukázat, jak dobré jsou příkazy a zákony Hospodinovy a ukazovat jim na očisťující pramen, v němž můžeme umýt každou skvrnu hříchu.

Celou noc jsem s Bohem zápasila na modlitbách, aby mi dal sílu k práci a naplnil mne svým Duchem, abych mohla dodržet svůj svatý závazek. Nic jsem si tak nepřála jako využít času a síly ke zdůrazňování užšího společenství s Bohem u těch, kteří vyznávají pravdu, aby tak s ním mohli být v dokonalejším styku jako starý Izrael ve dnech svého největšího zdaru.

V sobotu ráno jsem mluvila k velkému počtu posluchačů shromážděnému v modlitebně. Pán mi dal sílu a volnost, když jsem ji vykládala slova Písma zapsaná ve Zjevení 7,9-17.

Cesta poslušnosti

V neděli ráno jsem mluvila k 75 pracovníkům tiskárny Review and Herald. Týden předtím jsem stála před podobnou společností v Pacific Press a ukazovala jim, jak je důležité jednat podle zásad. Nyní jsem mluvila o tomtéž a napomínala všechny, aby se nedali odvést od spravedlnosti. Varovala jsem je před nutným setkáním se s nepřátelskými vlivy a před

pokoušeními, jež je budou svírat, takže každý, kdo není zakořeněn a upevněn v pravdě, by mohl být pohnut z jistého základu...

V neděli večer jsem byla pozvána do sanatoria. Velkému počtu posluchačů jsem řikala: „Kdož chce milovati život, a viděti dny dobré, skrocujž jazyk svůj od zlého, a ústa jeho ať nemluví lsti. Uchyl se od zlého, a čiň dobré, hledej pokoje, a stihej jej. Nebo oči Páně na spravedlivé, a uši jeho k prosbám jejich, ale zúřivý obličej Páně na ty, kteříž činí zlé věci.“ (1 Pt 3,10-12)

Cesta poslušnosti Boha je cestou ctnosti, zdraví a štěstí. Plán vykoupení, jak je zjeven v Písmu svatém, otevírá cestu, jíž může člověk dosáhnout blaženosti, prodloužit své dny na zemi a těšit se z přízně nebes a obdržet budoucí život, který je v souladu s životem Božím...

Jistota, že je s námi Bůh spokojen, posílí tělesné zdraví. Ochraňuje duši proti pochybnosti, zmatku a nadměrné bolesti, čímž jsou tak často tělesné síly podryty a vyvolány nejvíce trýznící a oslabující nervové nemoci. Bůh, jehož slovo nikdy nezklame, řekl, že jeho oko bdí nad spravedlivými a že jeho ucho je otevřeno jejich prosbám...

V pondělí večer, 26. srpna jsem opět mluvila k zaměstnancům tiskárny Review:

V našich ústavech jsou mnozí v nebezpečí, že ztroskotá jejich víra. V těchto odvětvích Božího díla bude satan působit bludy. Soustředí své útoky na tato důležitá zařízení a nepohrdne žádným prostředkem, jímž by ochromil jejich činnost... V těchto nebezpečných dobách bychom se měli starat o to, abychom nezavrhl paprsky světla, které nám nebe milostivě posílá, neboť jejich pomocí máme rozeznat vychytralé plány nepřitele. Každou hodinu potřebujeme světlo z nebe, abychom mohli rozeznávat mezi svatým a nečistým, mezi věčným a časným.

Všichni, kteří zůstanou čistí a neposkvrnění duchem a vlivy vládnoucími v této době, budou mít těžké boje. Projdou velkým soužením, umyjí roucho své povahy a zbělí je v krvi Beránkově. Ti budou zpívat píseň vítězství v říši slávy. Ti, kteří trpí v Kristu, budou účastníky jeho slávy.“ (RH 16. 10. 1883)

Dozrávání ke žni

Stanové shromáždění ve Worcester, Mass., od 22. do 28. srpna byla pro mne zvláštní příležitostí. Setkala jsem se tam s mnoha věřícími, z nichž někteří byli spojeni s dílem od začátku třetího andělského poselství. Od našeho posledního stanového shromáždění padl na svém místě bratr Hastings, jeden z věrných nositelů břemen. Byla jsem zarmoucena, když jsem viděla jiné, skloněné slabostmi stáří, přesto jsem se však radovala, že jsem je viděla tak dychtivě naslouchat slovům života. Zdálo se, že v jejich srdcích hoří láska k Bohu a k jeho pravdě a že září z jejich obličejů. Jejich oči se často plnily slzami ne ze zármutku, ale radostí, když přijímali z úst jeho služebníků poselství Boží. Tito letití poutníci se zúčastnili skoro všech shromáždění, jakoby se obávali, že by jako Tomáš mohli být nepřítomní, až Ježíš vstoupí a řekne: Pokoj vám..

Jako dozrávající setba se tito osvědčení a věrní připravují ke žni. Jejich práce je téměř vykonána. Mohli by jim být dovoleno zůstat, až se Kristus zjeví v nebeských oblacích ve velké síle a slávě. Snad nějakou dobu vystoupí z řad a usnou v Ježíši. Avšak zatímco tma přikrývá zemi a mrákota národy, mohou tyto děti světla pozvednout hlavy a radovat se s vědomím, že se jejich vykoupení blíží....

Členové jako misionáři pro Boha

Když jsem se dívala na shromáždění věřících a zaznamenala slavnostní, vážný výraz v jejich obličejích, spočinul můj zrak na mnohých, kteří znali pravdu a kteří by mohli pro Boha vykonat dílo, jen kdyby znalost pravdy byla posvěcená. Myslela jsem: kdyby tito všichni poznali své závazky k Bohu a svou povinnost k bližnímu a kdyby pracovali podle schopností daných jim Pánem, jaké světlo by z nich zářilo do Massachusetts a rozšířilo se až do jiných států! Kdyby každý, kdo předstírá, že věří třetímu andělskému poselství učinil Slovo Boží pravidlem svého jednání a s přísnou poctivostí vykonával svou práci jako služebník Kristův, pak by se tento lid stal mocí ve světě.

Za duše nejsou zodpovědní jen ti, kteří káží a vyučují. Každý muž a každá žena, která zná pravdu, by měli být spolupracovníky Krista... On požaduje od prostých členů misijní činnost. Bratři, vyjděte se svými biblemi, navštivte lidi v jejich domovech, předčítejte rodině a všem, kteří chtějí ještě vejít. Vyjděte s pokorným srdcem a stálou důvěrou v milost a milosrdenství Boží a dělejte, co můžete....

Jsou lidé, kteří ve svém životě nepřednesli jedinou přednášku, kteří by však měli pracovat pro záchranu duší. Není nutné mít velké nadání ani vysoké postavení. Je však velmi třeba mužů a žen, jenž znají Ježíše a jsou důvěrně seznámeni se skutečností jeho života a smrti...

Více než vynikající muže potřebuje Pán muže dobré, věrné a pokorné. Bůh volá lidi všech tříd a všech povolání, aby pracovali v jeho díle. Přeje si muže ochotné začít na nejnižším stupni a je-li třeba, jíst svůj vlastní chléb a klidně vykonávat svou povinnost. Takové, kteří se nedají odstrašit od pilné práce k získávání prostředků ani v přísném hospodaření při výdeji peněz a kteří jsou ochotni využít času a peněz pro Mistra ve svých vlastních rodinách a sousedství. Bude-li dílo reformy prováděno v každé rodině, bude církev žít a prospívat. Nejdříve musí být uvedeny do pořádku věci ve vlastní rodině. Dílo potřebuje ty, kdo umí pracovat doma, kdo studuje bibli, prožívají její učení a budou vychovávat děti v bázni Boží. Potom ať se usiluje pilně a vytrvale o jiné s vážnou modlitbou o pomoc božské milosti a síly, takto vykáže misijní práce velké úspěchy.

Ať jste kdekoliv, je to jen duch, srdce, správné předsevzetí a denní život, co určuje hodnotu muže. Nepokorných, mnohomluvných, panovačných mužů v tomto díle není potřeba. Všude se vyskytnou lidé takových povahových vlastností. Mnozí mladí muži s malými zkušenostmi se tlačí vpřed, neprojevují žádnou úctu ke stáří nebo úřadu a urazí se, je-li jim udělena rada nebo jsou-li pokáráni. Máme už mnoho takových mužů zralejšího věku, kteří jsou zásadami udržováni v rovnováze, kteří se umí modlit a mluvit, kteří povstanou před stáří a ctí šedivou hlavu.

Dílo Boží trpí nedostatkem pracovníků, jenž mají porozumění a duchovní sílu. Mí bratři a sestry, Pán vám požel na rozumových schopnostech, které dávají možnost velkého rozvoje. Vzdělávejte své vlohy s vytrvalou vážností. Cvičte a ukáznějte ducha studováním, pozorováním a přemýšlením. Nemůžete dosáhnout Božího souhlasu, dokud nepoužijete každé schopnosti. Duchovní síly se posílí a rozvinou, jestliže v bázni Boží, v pokoře a s vážnou modlitbou přistupujete k práci. Rozhodné předsevzetí učiní divy. Buďte upřímní, pevní a rozhodní křesťané. Vyvyšte Ježíše, mluvte o jeho lásce, vypravujte o jeho moci a nechejte tak vyzařovat své světlo do světa. (RH 13. 11. 1883)

Příklad sebeobětavosti

Radovala jsem se, že jsem měla přednost navštívit vermontské stanové shromáždění, pořádané v Montpolier od 30. srpna do 4. září. V duchu jsem byla přenesena o třicet let zpět

do doby, kdy jsem v doprovodu své sestry navštívila Fairhaven, Mass., abych přinesla své svědectví malé skupině na tom místě. Bratr Bates tam tenkrát bydlel a vyjádřil přesvědčení, že je jeho povinností navštívit Vermont a zvěstovat tam pravdu. Připojil však: Nemám prostředky a nevím, odkud peníze přijdou, abych tam mohl odcestovat. Myslím, že půjdu s vírou vpřed a že nastoupím cestu pěšky a půjdu tak daleko, jak mi k tomu dá Bůh potřebnou sílu.

Moje sestra mi říkala: Věřím, že mi Pán pomůže najít možnost pro bratra Batese, aby mohl cestovat do Vermontu. Sestra F. hledá dívku do domácnosti a já si vydělám potřebné peníze.

Provedla své předsevzetí, vybrala si mzdu napřed a dala peníze bratru Batesovi. Ten příštího rána odcestoval a moje sestra zůstala a pracovala za dolar a půl týdně. Ve Vermontu byl získán značný počet duší pro pravdu a bratr Bates se vrátil s velkou radostí, protože Bůh vskutku jeho práci požehnal....

Doplnění řad pracovníků

Když jsem se dívala do obličejů zkoušených, kteří byli drazí v Božích očích a viděla, že někteří byli skoro ochotni odložit svůj pancíř, vyvstala mi otázka: Kdo se přijde, aby zaujal místo těchto lstivých, vyčerpaných bojovníků kříže? Kdo se zasvětil Božimu dílu? Kde jsou ti, kdo znají pravdu a milují Ježíše a ty, pro které zemřel tak, aby zapřeli sami sebe a vyvolili si utrpení, které s sebou nese náboženství a vyjdou z ležení, aby nesli Kristovo pohanění?

Kdo použije Bohem půjčené vlohy, ať jsou velké nebo malé, bude pracovat v pokoře, denně se učit ve škole Kristově a potom svěří druhým cenné znalosti? Kdo se bude snažit o to, co musí být vykonáno a potom to vykoná? A kolik se jich bude vymlouvat a zaplétat se do světských zájmů? Přetrhňte pouta, která vás váží a jděte na vinici pracovat pro Mistra.

V každém odvětví díla Božího bude použito posvěcených, bohabojných a ochotných pomocníků, osob rozumných, inteligentních, které vyjdou jako kolportéři a kazatelé. Bratři, ať stoupají k Bohu vážné modlitby víry, aby vzbudil pracovníky a poslal je na pole ke žni, protože žeň je velká, ale dělníků málo. (RH 20. 11. 1883)

Upevnění víry v biblickou pravdu

Navštívila jsem stanové shromáždění ve Waterville, Maine konané od 6. do 11. září. Zde, ve svém rodném státě jsem se potkala s milými bratry a sestrami, jejichž zájmy byly po léta spojeny s věcí a dílem přítomné pravdy.... Získali jsme velmi cenné zkušenosti. Bylo vydáno mnoho povzbuzujících svědectví, nebyla však vykonána ona důkladná práce, kterou bychom tak rádi viděli... Je druh víry, který připouští, že máme pravdu, ale víra, která vezme Boha za slovo a která je láskou činná a očistí srdce, je velmi vzácná...

Bůh ve svém Slovu zjevil posvěcující pravdy. Jako lid bychom měli být vážnými badateli prorocství, neměli bychom být klidní, dokud nám nebude jasná otázka svatyně, o níž pojednávají vidění Daniela a Jana. Tento předmět vrhá jasné světlo na naše přítomné postavení a práci a dává nám neklamný důkaz, že nás Bůh vedl v naší minulé zkušenosti. Objasňuje naše zklamání v roce 1844 a ukazuje nám, že svatyně, která měla být očistěna, nebyla země, jak jsme mysleli, ale že Kristus vstoupil do svatyně svatých nebeského stánku a že tam vykonává závěrečné dílo svého kněžského úřadu jako vyplnění slov anděla určených

proroku Danielovi: „Až do dvou tisíc a tři set večerů a jiter, a přijdou k obnovení svému svatě služby.“ (Dn 8,14)

Naše víra, pokud šlo o poselství prvního, druhého a třetího anděla, byla správná. Velké ukazatele cesty v minulosti jsou nepohnutelné. I kdyby se zástupy pekla pokoušely tyto základy strhnout a jásaly při myšlence, že se jim to podařilo, přece se jim to nepodaří. Tyto sloupy pravdy stojí pevně jako věčné hory, nepohnuty všemi snahami lidí, spojených se satanem a jeho vojskem. Můžeme se mnoho naučit a máme ustavičně pátrat v Písmu svatém, abychom viděli, zda se věci tak mají. Lid Boží by měl nyní upírat své zraky k nebeské svatyni, kde se uskutečňuje poslední služba našeho velekněze – soud – při němž on zastupuje své děti. (RH 27. 11. 1883)

Generální konference roku 1883

Po stanových shromážděních následovalo na podzim 22. výročí zasedání generální konference, při němž podala sestra Whiteová následující zprávu:

Na shromáždění v Battle Creeku se ukázal hlubší zájem než na kterémkoliv podobném shromáždění, které kdy bylo pořádáno naším společenstvím. Mnoho modliteb za toto zasedání vstoupilo k nebi a můžeme dosvědčit, že Ježíš přišel na slavnost a byl váženým hostem na tomto důležitém shromáždění. Čtení bible podávala kazatelům, pracovníkům a lidu cenné poučení. Ranní shromáždění, určená zvláště kazatelům a jiným pracujícím v díle Božím, byla obzvláště zajímavá. Víra a láska se probudily v mnoha srdcích. Duchovní a věčné věci se staly skutečností a nejenom pouhou naukou, staly se slavnou pravdou a ne pouze unikajícím stínem. Toto cenné shromáždění patří minulosti, ale jeho výsledky uvidíme teprve v budoucnosti. Nepoznáme dobro vykonané v době jeho dvacetidenního trvání, dokud se nesetkáme u velkého bílého trůnu. (RH 15. 1. 1884)

Závěrečné práce na východě

V South Lancaster, Mass., se mělo konat desetidenní biblické a misijní shromáždění a ve Wellsville, N. Y., všeobecné shromáždění pro věřící pensylvanského sdružení. Sestra Whiteová se dala přemluvit k návštěvě těchto shromáždění a při svém návratu do Battle Creek mluvila v pátek večer k pomocníkům v sanatoriu a v sobotu k velkému shromáždění v modlitebně.

„Toto byla má poslední práce na východě a k chvále Boží musím říct, že mne Bůh na každém kroku posiloval. Modlila jsem se ve dne i v noci, když jsem cestovala. Volala jsem k Bohu o sílu a milost a světlo jeho přítomnosti a vím, komu jsem uvěřila. Vracím se do Kalifornie s větší silou a odvahou, než jakou jsem měla při svém odjezdu z Oaklandu 12. srpna. (pozn. sestra Whiteová přijela do svého domova v Healdsburgu 30. prosince 1883 po téměř pětíměsíční nepřítomnosti)

Toužím milovat Ježíše tak velice, jak jsem nikdy předtím netoužila. Mám důvod k chválení Boha za jeho dobrotu, za jeho stálou péči, za sladký mír, za radost a odvalu, kterou mi na této cestě daroval. Šla jsem s vírou vpřed, neohlížela se zpět a viděla ruku Boží v práci každý den. Chvála byla denně v mém srdci a na mých rtech. Jeho duch pomohl mým slabostem tak pozoruhodně, že se mohu bez obav svěřit jeho ochraně. Mám dokonalé ujištění jeho lásky. On přijal a vyslyšel mé modlitby a já ho chci chválit.“ (RH 5. 2. 1884)

45. kapitola

Práce ve střední Evropě

Druhé zasedání evropské misijní konference bylo v Basileji ve Švýcarsku od 28. května do 1. června 1884. Předsedal bratr George Buttler z Ameriky. Na tomto shromáždění byla učiněna rozhodnutí, která žádala generální konferenci, aby poprosila sestru Whiteovou a jejího syna o návštěvu evropské misie. Na stanovém shromáždění pořádaném v listopadu v Battle Creek, Mich., byla žádost projednávána a s jejich cestou byl dán souhlas.

Podle toho rozhodnutí sestra Whiteová, její sekretářka a syn s rodinou odjeli z Ameriky 8. srpna 1885, vstoupili na parník a přijeli do Liverpoolu 19. srpna. Dva týdny strávili v Anglii návštěvou skupin světitelů soboty. Bylo uspořádáno mnoho přednášek ve veřejných sálech.

2. prosince odjela společnost z Londýna a příští ráno přijeli do Basileje ve Švýcarsku. Zde mělo být uspořádáno výroční shromáždění švýcarského sdružení a třetí zasedání evropské misijní konference.

„Imprimerie Polyglotte“

Basilejské nakladatelství, které se později jmenovalo „Imprimerie Polyglotte“ (tiskárna mnoha jazyků), bylo právě dokončeno. Při návštěvě bratra Buttlera na počátku roku 1884 bylo zakoupeno místo a pořízen plán stavby. Stavba byla vybudována pod dozorem bratra Whitneye, předsedy evropské misie a vybavení bylo zakoupeno a umístěno bratrem Kellogem, který byl dlouhá léta vedoucím nakladatelské společnosti Review and Herald v Battle Creek.

Nové nakladatelství byla velká, pevná stavba, rozměrů 46 x 76 stop se čtyřmi poschodími nad přízemím. Horní poschodí byla zařízena tak, že mohla být využívána jako byty, než jich bude potřeba pro rostoucí dílo. V jednom z těchto bytů bydlela sestra Whiteová většinu času, který strávila v Evropě v období dvou let.

Nakladatelství v mnoha zemích

Když sestra Whiteová a její společnost vstoupili do nakladatelství, řekl bratr Whitney: „Prohlédněte si náš sál pro shromáždění, než odejdete nahoru.“ Byla to pěkná místnost v prvním poschodí, světlá a dobře vybavená. Sestra Whiteová si pečlivě prohlédla její zařízení a pak řekla: „Je to dobrý sál pro shromáždění. Myslím, že jsem toto místo už jednou viděla.“

Zanedlouho navštívili část budovy, kde byla tiskárna. Při vstupu do strojovny byly lisy v chodu a sestra Whiteová řekla: „Tento lis jsem už jednou viděla. Tento sál mi připadá velmi známý.“ Brzy přistoupili dva muži pracující ve strojovně a byli návštěvníkům představeni. Sestra Whiteová jim podala ruku a ptala se: „Kde je další?“

„Který další?“, ptal se bratr Whitney.

„Je zde starší muž“, odpověděla sestra Whiteová, „a já pro něho mám poselství.“

Bratr Whitney jí řekl, že dílovedoucí strojovny odešel do města za obchodem.

Před více než deseti lety sdělila sestra Whiteová, když mluvila před velkým shromážděním v modlitebně v Battle Creek, co jí bylo ve vidění ukázáno o práci, která musela být vykonána v mnoha zahraničních zemích. Viděla tam tiskařské lisy, tisknouce časopisy, traktáty a knihy o přítomné pravdě pro národy těchto zemí. Když došla k tomuto bodu vyprávění, byla přerušena bratrem Jamesem Whitem, který se jí ptal, jestli může některou z těchto zemí jmenovat. Řekla, že nemůže, protože jí země nebyly představeny jmény, kromě jedné země, Austrálie. Řekla však, že ač nemůže země jmenovat, poznala by ta místa, kdyby je někdy uviděla, protože obraz byl jejímu duchu předveden velmi přesně.

Poznala strojoivnu nového nakladatelství v Basileji jako jedno z těchto míst. Na své cestě do Norska o několik měsíců později poznala strojoivnu nakladatelství v Christianii jako i o šest let později strojoivnu v tiskárně Bible Echo v Melbourne v Austrálii.

Prodej spisů

Švýcarská konference se konala od 10. do 14. září 1885. Zúčastnilo se jí asi 200 lidí. Po tomto shromáždění následovala evropská misijní konference, trvající dva týdny. Do těchto shromáždění přišly velmi zajímavé zprávy ze skandinávských zemí, z Velké Británie, Německá, Francie, Itálie a Švýcarska, kde začala přítomná pravda pevně zakotvovat. Zprávy vedly k živým rozhovorům o takových věcech, jako například: účinné plány pro rozšiřování našich spisů, ilustrování našich časopisů a knih, užívání stanů, otázka vojenská...

Skandinávští bratři oznamovali, že prodej spisů v jejich sdruženích činil za uplynulý rok 1.033 dolarů. Bratři z Velké Británie oznamovali prodej za 550 dolarů. Basilejské nakladatelství obdrželo za německé a francouzské knihy 1.010 dolarů.

Mnoho času si vyžádali kolportéři pracující v katolické Evropě, když sdělovali své zkušenosti a ukázali, proč naše časopisy nemohou být v Evropě prodávány podle plánů, jenž v Americe byly použity s takovým úspěchem a zdůrazňovali, že kolportér by měl mít plat, jak to bylo běžné u evangelických společností pracujících v katolických zemích.

Po 19 dní trvání obou konferencí naslouchala sestra Whiteová pozorně zprávám, podávaným většinou anglicky. Promlouvala v pracovních shromážděních povzbuzující a potěšující slova a v ranních hodinách dala řadu poučných přednášek o lásce, ohleduplnosti mezi bratry, o způsobu předkládání pravdy, o jednotě mezi pracovníky, odvaze a vytrvalosti v kazatelském úřadu, jak pracovat v nových polích apod. Misijním pracovníkům řekla:

„Pamatujte, bratři, že Bůh má v každé těžkosti ještě anděly. Můžete se setkat s odporem, ba i s pronásledováním. Zůstanete-li však věrni zásadám, naleznete jako Daniel v Bohu, jemuž sloužíte, mocného pomocníka a ochránce. Nyní v této době má být vypěstovaná ušlechtilá povaha. Bible je plná cenných drahokamů a zaslíbení pro ty, kdo Boha milují a bojí se ho.

Všem činným v misijní práci chci říct: Ukryjte se v Ježíši. Nezjevujte svou práci sebe, ale Ježíše. Je-li práce těžká a vy jste zmalomyslnění nebo pokoušení vzdát se, vezměte bibli, skloňte kolena před Bohem a řekněte: Pane, zde jsi dal své Slovo. Spolehněte se cele na jeho zaslíbení, pak se každé z nich splní.“

Když zmalomyslnující zprávy kolportérů dosáhly vrcholu, řekla, že přes všechny tyto těžkosti musí mít pracovníci víru, že jejich práce bude korunována úspěchem. Znovu ujišťovala malomyslné kolportéry, že jí bylo ukázáno, že v Evropě by mohly být prodávány knihy tak, že si pracovníci svůj plat vydělají a do nakladatelství poplynou dostatečné prostředky, aby jim umožnily vydávat více knih.

Školení knižních evangelistů

Ujištěním, že se dostane zvláštní pomoci těm, kteří vytrvali ve víře, se vzpružil určitý počet mladých lidí k novému pokusu o prodej časopisů, při němž by se sami vydržovali. Poukazovali však na to, že by museli mít větší zásobu dobře prodejných knih.

Bratr Matteson dosvědčil, že udělal všechno pro povzbuzení a vzdělání kolportérů a že souhlasili s tím, že budou prodávat časopisy a menší knihy, ale příjmy nestačily k jejich živobytí a nevěděl si rady, co dělat, aby bylo dosaženo lepších výsledků. Řekl, že je rozhodnutý se o to ještě jednou pokusit s povzbuzením sestry Whiteové.

Tak bylo vynaloženo zvláštní úsilí ve Skandinávii v zimě roku 1885-86 k výchově a vzdělání kolportérů. Vzdělávací kursy byly pořádány ve Švédsku, Norsku a Dánsku. Kurs ve Stockholmu trval tři měsíce. Zúčastnilo se ho dvacet osob. Šest hodin během dne strávili v kolportáži, rána a večery byly věnovány studiu. Prodej knih a traktátů v roce 1886 činil 5.386 dolarů a předplatné časopisů 3.145 dolarů.

Po letech bratr Matteson prohlásil, že brzy po svém návratu z basilejské konference byl v práci pro dílo kolportáže tak pevně přesvědčen o tom, že pracovníci musí žít z malého příjmu, že každého přemluvil, aby si vedl přesný záznam o svých příjmech a vydáních a tento záznam mu jednou týdně ukazovali, on se na to podíval a navrhl v tom nebo onom bodě, aby ušetřil. Brzy se dostavil obrat, protože kolportéři méně vydávali a více vydělali a někteří si vydělali dost, aby byli soběstační, aniž by přijali něco z pokladny sdružení.

Ve střední Evropě čekalo dílo kolportáže na knihy, učitele a vedoucí. Kniha „Život Kristův“, která se ve skandinávských zemích osvědčila jako velmi oblíbená, byla přeložena do němčiny a francouzštiny a byla připravena začátkem roku 1887 pro rozšiřování.

Bratr Conradi přišel počátkem roku 1886 z Ameriky a po návštěvě sborů a skupin světitelů soboty v Německu, Rusku a Švýcarsku podal zprávu, že jednou z nejnnutnějších potřeb evropského pole jsou knihy o přítomné pravdě, které lidem do domova přinesou posvěcení a vzdělání kolportéři. Viděl jasně, že naše spisy mají přinést lidem v Evropě adventní poselství a protože se nedostává misijních peněz k vyplacení i malé mzdy kolportérům, bude se muset ve střední Evropě udělat tentýž pokus, s nímž se začalo ve Skandinávii, totiž školit kolportéry, aby prodávali spisy a žili bez mzdy z vlastních prostředků. Viděl také, že naši mladí muži potřebují zaměstnání, které by je vychovalo a vzdělalo ve zdatné pracovníky v díle Kristově.

Bratr Conradi shromáždil v Basileji skupinu šesti nebo osmi mladých lidí a začal je školit. Prohlašoval, že lidé potřebují zachraňující pravdy, obsažené v našich knihách, že sestra Whiteová řekla, že tyto knihy by mohly být prodávány po dobré přípravě. Bratr Matteson potvrdil, že on a jeho mladí spolupracovníci musí najít cestu. Studovali jejich knihu, až byli naplněni nadšením nad velkými pravdami v ní obsaženými. Jím pak vyučení a povzbuzení vyšli a měli úspěch.

Rozvoj dosažený věrnou službou

Rozhodnutí generální konference poskytnout bohatou peněžitou podporu pro přeložení a vytištění více větších knih do němčiny a do francouzštiny, přinesla nakladatelství „Imprimerie

Polyglotte“ v Basileji mnoho práce. To dalo také příležitost k zaměstnání několika mladým mužům a ženám a ti byli rádi, že mohou být spojeni s tak výchovnou prací.

Když vedení ústavu vidělo, že mladí lidé byli velmi lační studovat bibli a jazyky, byly zřízeny kursy pro ty, kteří se chtěli zúčastnit vyučování bible, dějin, biblických nauk a anglické mluvnice. Tyto kursy byly obvykle ráno od půl sedmé do půl osmé. Obdivuhodnou rychlostí se mladí Francouzi naučili německy a anglicky a Němci francouzsky a anglicky. Současně rostli věkem a moudrostí.

Vícekrát zaujala dobu ranních kursů týden nebo deset dní trvající náboženská shromáždění. Zúčastňovala se jich hlavně sestra Whiteová a zdálo se, že se neunaví ve své snaze povzbuzovat mladé lidi k přípravě pro zdatnou službu v díle Kristově. Kladla jim na srdce, aby využili příležitosti, aby byli pilní v práci a studiu, říkala jim, že ji Pán ukázal, že budou-li věrní, použije si je, aby přinesli pravdu mnoha národům v blízkém a vzdáleném okolí. Zůstanou-li s Pánem, posilní se v jeho díle a někteří z nich budou povoláni k velké zodpovědnosti.

Jsou zde mnozí, kteří mohou dosvědčit pozoruhodné vyplnění této předpovědi. V pozdějších letech zastával jeden z těchto mladých mužů delší dobu místo předsedy Latinské misijní konference, jiný předsedal Švýcarské konferenci, další se stal předsedou Levantské misijní unie. Někteří se stali kazateli, překladateli, redaktory, učiteli a vedoucími velkých nakladatelství.

Návštěvy v Itálii

26. září roku 1885 odcestovala sestra Whiteová z Basileje do Torre Pellice v Itálii. Byla doprovázena svou švagrovou, Marií a bratrem B. L. Whitneyem. O cestě napsala:

„Byly to mé 58. narozeniny a byly slaveny tak a na takovém místě, jak by se mi nikdy ani nezdálo. Těžko jsem si uvědomovala, že jsem v Evropě, že jsem zvěstovala své svědectví v Anglii, Švýcarsku, Dánsku, Norsku a Švédsku a že jsem nyní na cestě do Itálie, abych pracovala tam.

Přes Alpy nás vedla cesta největším tunelem sv. Gottharda. Přijeli jsme do Torre Pellice v pátek asi v 9 hodin ráno a byli jsme uvítáni v pohostinném domově bratra Bourdeaua. V sobotu jsem hovořila k bratrům a sestrám v najatém sále, v němž mívali pravidelná sobotní shromáždění.“

Sestra Whiteová v Torre Pellice zůstala tři týdny. Desetkrát k lidem mluvila a navštívila některá známá místa, kde byli Valdenští, kteří prchali před pronásledovateli, vyslídění, zajati, mučeni a zabiti. O těchto zkušenostech napsala:

„Kdybychom mohli slyšet jejich hlasy! Jaký příběh o utrpení lidu Božího pro víru by mohly vypravovat věčné hory, ohraničující tato údolí! Znovu a znovu mluvili andělé s lidmi, jako mluví člověk se svým přítelem, zavedli je na bezpečná místa. Znovu a znovu sužované duše věrných povzbudila slova andělů a pozvedla jejich mysl nad vrcholky nejvyšších hor a s vírou jim nechala shlédnout bílá roucha, koruny a palmy vítězství, které přinesou vítězové, až budou stát okolo bílého trůnu.“

Ještě dvakrát navštívila sestra Whiteová údolí Valdenských, jednou v dubnu 1886, když v doprovodu svého syna a jeho ženy strávila dva týdny v proslovecích k malým skupinám na různých místech a pak ve společnosti bratra Ingse a jeho ženy v listopadu, když se vracela do Basileje po dvoutýdenní práci v Nimes ve Francii.

Práce v Británii a Skandinávii

Čtvrtá evropská konference byla pořádána od 27. září do 4. října roku 1886 v Great Grimsby v Anglii. Zprávy pracovníků ukazovaly, že velké těžkosti očekávají každé odvětví díla. Jednoho rána před začátkem shromáždění se shromáždila skupina pracovníků okolo kamen v sále a vypravovali některé ze svých zkušeností a zklamání. Dobré sály k pořádání shromáždění byly velmi drahé. Do laciných sálů by nepřicházeli lidé z tříd, které chtěli oslovit. Stany se ve vlhkém podnebí brzy opotřebovaly. Při pokusech pracovat dům od domu se biblickému pracovníku dveře nejlepších domů neotevřely a tam, kde se ochotně otevřely, byli lidé příliš pomalí k rozeznání důležitosti ne vždy příjemných pravd a nebyli ochotni je uposlechnout. Ptali se: Co můžeme udělat?

Odevzdanost, odvaha a důvěra v Boha

V řadě shromáždění pořádaných právě před konferencí v Great Grimsby, měla sestra Whiteová více přednášek, v nichž učila odevzdanosti, odvaze a důvěře v Boha. Ke konci kázání o zkušenosti učedníků ve spojení se vzkříšením Ježíšovým řekla:

„Měli bychom využít každé příležitosti, která je nám denně poskytována a přemoci pokušení nepřitele. Tento život je boj. Máme nepřitele, který nespí, který neustále bdí, aby našeho ducha rozrušil a odloučil nás od našeho drahého Spasitele, který dal svůj život za nás. Chceme vzít na sebe kříž nebo chceme jít vpřed v sobeckém uspokojení a ztratit věčný zisk? Nesmíme hřešit, nesmíme zneuctít Boží zákon.

Naše otázka by neměla být jak mohu získat co nejvíce peněz na tomto světě. Neměla by znít: „Mám sloužit Bohu? Máme sloužit Bohu nebo Bálu? Vyberte si dnes, komu budete sloužit. „Jáť pak a dům můj sloužiti budeme Hospodinu.“ (Joz 24,15)

Neočekávám všechno štěstí na konci cesty, dostávám štěstí cestou. Přestože procházím zkouškami a utrpením, dívám se vzhůru k Ježíši. Na úzkých, obtížných místech nám stojí po boku a můžeme se s ním stýkat, všechno své břímě složit na něj a říct: Tady je, Pane, nemohu toto břímě déle nést. On nám pak řekne: „Jho mé zajisté jestiť rozkošné, a břímě mé lehké.“ (Mat 11,30) Věříte tomu? já jsem to vyzkoušela. Miluji ho, miluji ho. Vidím v něm neporovnatelné půvaby a mým přáním je chválit ho v království Božím.

Chceme zlomit kamenné srdce? Chceme putovat po trnité stezce, po níž putoval Ježíš celý svůj život od kolébky až ke kříži? Vidíme krvavé stopy. Chceme vpustit do svého srdce pýchu světa? Chceme si vzít za vzor svět nebo z něho chceme vyjít? Pozvání zní: „A protož vyjdětež z prostředku jejich, a oddělte se, praví Pán, a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás. A budu vám za Otce, a vy mi budete za syny a za dcery, praví Pán všemohoucí.“ (2K 6,17-18)

Jaké je to vyznamenání – být členy nebeské rodiny, dětmi nebeského Krále! Spasitel celého světa, král králů zná naše jméno, jsme dědici nesmrtelného díla věčné skutečnosti! To je naše přednost. Chceme odměnu? Chceme bojovat v bojích Páně? Chceme bojovat boj až do konce? Chceme zvítězit?

Jsem pevně rozhodnuta přijít do nebe a přeji si, abyste tam také přišli. Nepřišla bych z Kalifornie do Evropy, kdybych vám nechtěla říct, jak drahý je Spasitel a jak vzácnou pravdu máme.

Měli byste studovat bibli, protože vám vypráví o Ježíši. Budete-li bibli číst, najdete v Ježíši neporovnatelné půvaby. Budete více milovat muže z Golgaty a na každém kroku řeknete světu: Jeho cesty jsou rozkošné a všechny jeho stezky jsou pokoj.

Musíte světu představovat Krista. Můžete světu ukázat, že máte naději na nesmrtelnost. Můžete pít z pramenů spasení. Učte své děti milovat Boha a bát se ho. Nebeští andělé by měli být ve vašich domovech, slunce spravedlnosti by mělo zářit v tmavých koutech vašeho ducha. Potom budou vaše rty chválit Pána a děkovat mu.

Ježíš odešel, aby vám připravil místa. Řekl: „Nermutiž se srdce vaše. Věříte v Boha, i ve mne věřte. V domě Otce mého příbytkové mnozí jsou. Byť nebylo tak, pověděl bych vám. Jduť, abych vám připravil místo. A když odejdu, a připravím vám místo, zase přijdu, a poberu vás k sobě samému, abyste, kde jsem já, i vy byli.“ (J14,1-3) To jsou ty příbytky, které očekáváme, nejsou to příbytky zde na zemi, protože by budou zakrátko zničeny mocným zemětřesením, ale ony nebeské příbytky, které Kristus připravil svým věrným.

Nemáme zde žádný domov. Jsme zde jen poutníky a cizinci, kteří putují do lepší vlasti. Zaměřte svou mysl na tyto věci. Když to uděláte, bude vám Kristus stát po boku. Kéž nám Bůh pomůže získat drahocenný dar věčného života.

Někteří pracovníci podali potom svědectví, která dosvědčovala jejich víru a rozhodnutí. Někteří se domnívali, že sestra Whiteová nechápe těžkosti, které jsou. Jiní hledali nějaký základ, na němž by mohli postavit svou naději na budoucí úspěch.

Temnota ustupuje

V prvních dnech konference se jeden z řečníků, když poukázal na některé věci bránící pokroku pravdy, obrátil na sestru Whiteovou s prosbou, aby vyjádřila svůj názor na to, co by ještě mohlo být vykonáno a zda je možné očekávat změnu v situaci, v níž se pracovníci nacházejí.

Sestra Whiteová odpověděla, že nastanou změny, které otevřou zamčené a zajištěné dveře, změny v mnoha věcech. Změní se poměry a probudí se smýšlení lidí, aby rozuměli přítomné pravdě a vážili si jí. Nastanou politické převraty, změny v průmyslovém světě a velké náboženské probuzení, které připraví mysl k naslouchání trojandělského poselství. „Ano, nastanou změny“, ujišťovala je, „ale nic, na co byste měli čekat. Vaším úkolem je jít vpřed, zvěstovat pravdu a zvedat světlo pravdy před lidmi.“

Potom jim řekla, jak jí byla záležitost ukázána ve vidění. Někdy jí byly ukázány zástupy lidí, jimž bylo zvěstováno ze Slova Božího varovné poselství o brzkém příchodu Kristově, zahalené v mlze, mracích a husté temnotě, jak je zapsáno u Izaiáše slovy: „Nebo aj, tmy přikryjí zemi, a mrákota národy.“ (Iz 60,2)

Když se ve vidění dívala s velkou bolestí na tyto výjevy, řekl jí provázející anděl: Pohleď a když se znovu podívala, bylo vidět malé paprsky světla, které jako hvězdy slabě zářily temnotou. Když je pozorovala, bylo jejich světlo jasnější a počet světel se množil, protože každé světlo zapálilo jiná světla. Tato světla se spojovala a pak se zase rozptýlila, pokaždé vycházela dál a zapalovala jiná světla. Tak šla práce kupředu, až byl celý svět ozáren jeho jasem.

Na konci řekla: „ Toto je obraz práce, kterou máte konat. Vy jste světlo světa. Vaším úkolem je vyzvednout světlo před těmi, kteří jsou kolem vás. Držte je pevně. Držte je trochu

výše. Rozsvěcujte další světla. Nezmalomyslněte, není-li vaše světlo velké. I kdyby to byla laciná vosková svíčka, kterou koupíte za haléř, vyzdvihujte ji. Nechejte ji zářit. Pracujte co nejlépe a Pán vašim snahám požehná.“

První návštěva ve Skandinávii

Ve dvou letech, jež sestra Whiteová strávila v Evropě, navštívila Dánsko, Švédsko a Norsko třikrát. Ke konci misijní konference pořádané v září 1885 v Basileji ji prosili zástupci Skandinávie, aby navštívila jejich pole co nejdříve. Přestože její přátelé ve Švýcarsku upozorňovali, že v severní Evropě je lepší dobou k cestování léto, rozhodla se odcestovat s důvěrou Bohu, že jí dá sílu obtížnou cestu snést.

Říjen a polovinu listopadu strávila v Kodani, Stockholmu, Grythytted, Orebro a Christiania. Sestru Whiteovou doprovázela její sekretářka slečna McEnterferová, její syn a bratr Matteson, který byl vůdcem, tlumočnickem a spolupracovníkem. Na různých místech, kde se věřící shromáždili, aby je vyslechli, bylo poselství přijato s uctivým zájmem. Shromáždění nebyla velká, s výjimkou v Christianii, kde bylo 120 členů. V sobotu 31. října, když přišli bratři z jiných sborů, bylo přítomno asi 200 lidí. V neděli mluvila v dělnickém sále k 800 posluchačů. Příští neděli hovořila na pozvání předsedy početního spolku pro střídmost. Mluvila o důležitosti domácí výchovy v zásadách střídmosti asi ke 300 osob, které se shromáždily ve vojenské tělocvičně. Ukázala tento předmět z biblického hlediska a doprovázela zkušenostmi biblických postav.

Druhá návštěva ve Skandinávii

Druhou návštěvu ve Skandinávii vykonala sestra Whiteová v létě 1886 v doprovodu svého syna a sestry McEnterferové. V první polovině cesty jim za průvodkyni a tlumočnici sloužila sestra Dahlová. Nejdůležitější shromáždění, které na této cestě navštívili, bylo v Orebro ve Švédsku. Zde měla od 23. do 28. června švédská konference své výroční zasedání, na němž byla založena traktátní společnost a sdružení sobotní školy, které zahrnovaly dílo v Dánsku, Švédsku a Norsku.

Týden před zahájením této konference zahájil bratr Matteson školení pro kolportéry a biblické pracovníky. V průběhu školení se k němu připojili bratr Oyen z Christianie a bratr Olsen, který přijel z Ameriky. Vzdělání bylo heslem vedoucích v oněch dnech a lid byl chtivý učení. Škola pracovníků byla denně zahájena v půl sedmé modlitbou a hodinou řečnictví. V deset hodin se vyučovalo účetnictví, v půl jedenácté bylo vyučování domácí misijní práce. Vyučování a pořádání biblických hodin bylo odpoledne ve čtyři hodiny a v osm hodin večer bylo kázání. Každou hodinu pokládali učitelé i žáci za velmi cennou.

Při následujících zasedáních konference bylo pravidelně přítomno 65 světitelů soboty. Z deseti sborů ve Švédsku jich bylo devět zastoupeno třiatvaceti delegáty. Sestra Whiteová mluvila šestkrát v ranních shromážděních a pětkrát při jiných příležitostech. Jedné malé, ale odhodlané skupině věřících řekla: „Z počátku jde práce těžce a pomalu. Nyní přišla doba, kdy mají všichni sklonit ramena, zvednout břemena a nést je dále. Musíme jít vpřed, i kdyby bylo Rudé moře před námi a po obou stranách nepřekročitelné hory. Bůh byl s námi a žehnal našemu úsilí. Musíme pracovat s vírou. „Království nebeské násilí trpí, a ti, kteříž násilí činí,

uchvacujít' je.“ (Mt 11,12) Musíme se modlit a věřit, že naše modlitby budou vyslyšeny a potom pracovat.

Dílo se dnes může zdát malé. Dříve, než může být učiněn nějaký pokrok, tu musí být začátek. „Nejprv bylinu, potom klas, potom plné obilí v klasu“ (Mk 4,28) Začátky díla mohou být nepatrné a jeho pokrok může být nějakou dobu pomalý, je-li však započato zdravě, ukáže se brzy stálý a čistý přírůstek. Před ty, kdož nově uvěří, by mělo být postaveno vysoké měřítko. Měli by být vychováni k pečlivosti v řeči a obezřetnosti v životě, aby dosvědčili, že pravda s nimi něco udělala a tak by jejich příkladem mělo zářit světlo na ty, kteří jsou v temnotě...

Ti, kteří přijali pravdu, mohou být chudí, neměli by však zůstat v nevědomosti s povahovými nedostatky a svým vlivem vtiskovat tentýž ráz jiným. Přijme-li církev celé světlo, bude temnota zapuzena a udrží-li ve svaté povaze krok s pravdou, bude její světlo jasnější. Pravda vykoná svou tříbící práci a obnoví mravní obraz Boží v člověku, přestane temnota, zmatek a hádky, jež jsou klatbou mnoha církví. Stěží lze pochopit moc, kterou chce dát Bůh své církvi, bude-li chodit ve světle, pokud na ni svítí.

Pán přijde brzy. Varovná poselství musí přijít ke všem národům, jazykům i lidu. Copak dělají ti, kteří žijí v plném světle přítomné pravdy, zatímco Boží dílo potřebuje prostředky a pracovníky?“ (RH 5. 10. 1886)

Když skončila konference ve Švédsku, byly věnovány dva týdny v Christiánii vážné práci pro církev a pro pracovníky v nakladatelství. V té době bylo dokončeno nové nakladatelství a různá oddělení tiskárny byla dána do provozu.

Když sestru Whiteovou prováděli různými částmi nové tiskárny, projevila velkou radost nad myšlenkou, že s těmito prostředky budou tištěny vhodné časopisy a knihy v přijatelné formě a budou se moci rozesílat za svým posláním. Při příležitosti této návštěvy, když přišla do tiskárny, prohlásila, že právě tato místnost se svým běžícím lisem jí byla ukázána ve vidění už před léty.

Po shromáždění v Christiánii následovala desetidenní práce v Kodani, po které se vrátili do Basileje.

Pátá evropská misijní konference

V roce 1887 strávila sestra Whiteová červen ve Skandinávii. V doprovodu sestry Ingsové navštívila velmi zajímavá shromáždění malých skupin světitelů soboty ve Voh-winkel a Gladbach v Německu. Na těchto shromážděních ji doprovázel bratr Conradi jako vedoucí, tlumočník a spolupracovník.

V Kodani bylo od poslední návštěvy v církvi vidět povzbudivý růst. Strávili tam týden plný práce.

Páté roční zasedání konference adventistů s. d. mělo být od 14. do 21. června v Norsku. K pořádání tohoto shromáždění bylo vybráno Moss, krásné městečko s osmi tisíci obyvateli, vzdálené asi dvě hodiny vlakem z Christiánie.

Ve spojení s misijní konferencí bylo pořádáno první stanové shromáždění norského sdružení. Deset stanů bylo rozbito v krásném lese a v nich ubytováno na sto bratrů a sester a více než padesát jich bydlelo v blízkých domech. Delegáti z Ameriky a střední Evropy byli ubytováni ve velkém, pohodlně zařízeném domě, z něhož byl rozhled na Christiánský fjord.

Na stanovém shromáždění převládala norština, která byla také řečí místního stanového shromáždění. Ve velkém domě převládala angličtina a se bratři a sestry těšili ze vzácných

chvil modlitby. Také se zde konaly užitečné porady o prostředcích, jichž je třeba použít k rozšíření a posílení díla ve všech evropských zemích.

V úterý 14. července byly podány potěšující zprávy o úžasném rozvoji díla kolportáže za rok. Bratr Matteson vyprávěl podivuhodné zkušenosti ze své školy pro kolportéry a biblické pracovníky v uplynulé zimě, bratr Conradi podal zprávu o úspěchu pracovníků v Německu a ve Švýcarsku, bratr Olsen přinesl potěšující zprávy z Norska a bratr Hendrickson z Dánska. Bratr Lane podal zprávu o dobrém pokroku kolportérů v Anglii.

Misijní konference pracovala klidně několik dní po odjezdu bratrů a sester z norských sborů. Byly sestaveny plány a učiněna rozhodnutí, po kterých následovala opatření pro vzdělání mužů ke kazatelskému úřadu a založení lodní misie v Hamburku. S největším nadšením se jednalo o rozvoji škol pro vzdělání kolportérů. Vážné studium si vyžádala otázka přípravy a vydávání vhodných spisů.

Shromáždění konference nabylo na zajímavosti přítomností kazatelů Boyda a Robinsona, cestujících z Ameriky do Jižní Afriky. Čile se zúčastnili studia obtížných otázek o práci v Evropě a také nám předložili mnohé ze svých jihoafrických problémů.

Zdatnost v misijní službě

Když sestra Whiteová psala těmto bratrům o velkém díle, které měli před sebou, zdůrazňovala důležitost správného začátku díla. Mluvila o oblastech, kde by mohlo být vykonáno více, kdyby se dílo neomezovalo nemoudrou šetrností. Prohlásila, že kdyby dílo dobře začalo, bylo by vybráno z pokladen podstatně méně prostředků. Řekla:

„Se vznešenými pravdami nám byla svěřena velká a svatá zástava. Jsme rádi, že tu jsou muži, kteří chtějí vstoupit na naše misijní pole a jsou ochotni pracovat za malou odměnu. Peníze u nich nejsou tak důležité jako požadavek svědomí a povinnosti z lásky ke Kristu a k bližnímu zvěstovat pravdu těm, kdo jsou ve vzdálených zemích v temnotě bludu.

Ti, kteří se zasvětili velikému dílu zvěstování pravdy se nedají pobízet bohatstvím nebo zastráhat chudobou. Ale Bůh si přeje, aby se jeho poslové stále zlepšovali. Aby dílo mohlo jít v horlivosti vpřed, vyslal Pán své učedníky po dvou... Myšlenky a plány jednoho člověka nemají mít rozhodující vliv v díle... Jeden se nemá odlučovat od druhého a stavět vlastní cesty a plány, když se mu dostalo výchovy určitého směru a má určité povahové rysy, které by mohly být na škodu zájmům díla, kdyby se jim dostalo rozhodujícího vlivu.

Pracovníci nemají stát odděleně, ale mají spolupracovat ve všem, co se týká Božího díla. Jedna z nejdůležitějších věcí, jimž by měla být pozornost věnována, je sebevzdělání. Této věci se věnuje příliš málo pozornosti. Všechny schopnosti by měly být vzdělány, aby vykonaly vysokou a čestnou práci pro Boha. Moudrosti může být dosaženo v mnohem větším měřítku, než se domnívají mnozí z těch, kteří už dlouhá léta pracují v Božím díle...

Udržujte vznešený charakter misijního díla! Ať se muži a ženy činní v misijním díle ptají: Co jsem já? Čím mám být? Co mám dělat? Ať si každý pracovník uvědomí, že druhým nemůže dát, co sám nemá. Proto by neměl zůstat stát na svých vlastních cestách a zvycích, aniž by se změnil k lepšímu. Pavel říká: Ještě jsem nedosáhl, snažím se však o to. U lidí musí být stálý pokrok, stále zlepšování a reformace, aby se vytvořila souměrná, dobře vyvážená povaha....

Je jen málo toho, co může někdo z nás vykonat sám. Dva nebo více je lepší než jeden, chcete-li si druhého vážit více než sebe. Považuje-li někdo z vás své plány a pracovní postupy za dokonalé, klame sám sebe. Rad'te se spolu s mnoha modlitbami a pokorným duchem a

buďte ochotni se dát napomenout a poučit. To vás přivede tam, kde může být Bůh vaším rádcem.

Nemáme jednat stejně jako svět. Máme dát světu ušlechtilý příklad a ukázat, že naše víra je vyšší a vznešenější. Čiňte jiným to, co chcete, aby jiní činili vám. Ať každé jednání dosvědčuje důstojnost pravdy. Buďte věrni své víře, pak budete věrni i Bohu. Pojd'te ke Slovu, abyste se naučili, jaké jsou ve skutečnosti Boží požadavky. Mluví-li Bůh, je naší povinností slyšet a poslouchat...

Od prvopočátku svého díla začněte důstojně, bohabojně, abyste vlivem pravdy, která je podle vašeho přesvědčení nebeského původu, vtiskli ráz. Ale pamatujte, že představení pravdy má být věnována veliká péče. Ved'te lidi obezřetně od jednoho bodu k druhému. Klad'te zvláštní důraz na praktickou zbožnost a zařaďte tento předmět do svých přednášek o člancích učení. Kristova naučení a láska obměkčí a pohnou srdce pro dobré semeno pravdy a vám se dostane důvěry lidí, budete-li se snažit se s nimi seznámit. Vyzdvihujte však vznešenou povahu díla. Nechejte mezi lidmi působit spisy, časopisy a brožury, které by připravily mysl čtenářů pro kázání pravdy. Netrpte v tomto směru skoupé pokusy, pak bude dílo moudře vedené a započaté provázet úspěch. Buďte však pokorní a ochotni se učit, chcete-li také jiné učit a vést cestou pravdy a spravedlnosti.“

Jděte vpřed!

Když se sestra Whiteová dívala na pokrok, jenž byl učiněn do konce roku 1887 a psala o dveřích, jež Bůh v Evropě otevřel a o příležitostech, které se nabízí v budoucnosti, řekla:

„Těm, kteří zvěstují v Evropě pravdu, bylo svěřeno velké dílo... Je zde Francie a Německo se svými velkými městy a mnoha obyvateli. Je zde Itálie, Španělsko a Portugalsko po tolika staletích temnoty... jsou nyní otevřeny Slovu Božímu ... otevřeny, aby přijaly poslední varovné poselství dané světu. Je tu mnoho zemí s miliony lidí, jejichž duše jsou v Božích očích tak drahocenné jako vaše vlastní. Ony neví nic o zvláštních pravdách pro tuto dobu...“

V těchto zemích už bylo vykonáno dobré dílo. Skoro v každé zemi je možno najít roztroušeně jako světlo nosy ty, kteří přijali pravdu... Ale jak málo bylo vykonáno ve srovnání s velkým dílem, které před námi leží! Andělé Boží ovlivňují mysl lidí a připravují je k přijetí varovného poselství. Je třeba misionářů v oblastech, do nichž se sotva vkročilo. Neustále se otevírají nová pole. Pravda musí být přeložena do různých jazyků, aby se všechny národy mohly těšit z jejich čistých, životodárných vlivů.

Kolportéři mají v prodeji našich knih potěšující úspěch. Tak je světlo přineseno lidem, zatímco kolportér, který v mnoha případech přijetím pravdy ztratil místo, je schopen se uživit sám a prodejem pomáhat nakladatelství. Za reformace cestovali země mniši, kteří opustili své kláštery a neměli jiné prostředky k obživě, než prostředky z prodeje Lutherova díla, které bylo tímto způsobem rychle rozšířeno po celé Evropě. Dílo kolportáže bylo jedno z nejpůsobivějších prostředků k rozšiřování světla tenkrát a jako takové se prokáže i nyní.

Budou tu překážky k zadržení díla. S těmi jsme se museli setkávat všude, kde jsme založili misie. Nedostatek zkušeností, nedokonalost, chyby, znesvěcující vlivy musely být přemoženy. Jak to často zdržovalo pokrok díla v Americe! Neočekáváme v Evropě méně těžkostí. Někteří, jenž se zapojili v těchto cizích zemích do díla, budou jako v Americe zbaveni odvahy a přinesou zmalomyslnující zprávu po způsobu nehodných zvěďů. Jako nespokojený tkadlec prohlíží tkanivo ze špatné strany. Nemohou sledovat plán Božského architekta, vše se jim zdá chaotické, místo aby čekali, až budou moci rozeznat Boží plán, rychle sdělují jiným svého ducha pochybnosti a temnoty.

Takovou zprávu však přinášet nemáme. Po dvouletém pobytu v Evropě nevidíme ve stavu tamějšího díla více důvodu k malomyslnosti, než při jeho vzniku v různých zemích Ameriky. Viděli jsme tam, jak Pán zkoušel materiál, jež chtěl použít. Někteří neobstojí v Božích zkouškách. Nechtěli být přitesáváni a vyrovnáváni. Každý nápor dláta, každý úder kladiva vzbudil jejich hněv a odpor. Byli odloženi, byl přibrán jiný materiál, aby byl stejně zkoušen. Toto vše bylo příčinou prodlení. Každý odlomený kus byl s bolestí oželen. Někteří si mysleli, že tyto ztráty uvedou v sutiny stavení, ale naopak, odstranění těchto zdrojů slabosti bylo jen posilou. Dílo šlo stále vpřed. Každým dnem bylo jasnější, že Boží ruka vedla vše a vysoký cíl proniká dílem od počátku do konce. Vidíme, jak se stejným způsobem dílo zakládá v Evropě.

Jednou z největších těžkostí je chudoba, s níž se tam všude setkáváme. To zdržuje pokrok pravdy, která obvykle nachází první přívržence v nižších třídách. Měli jsme však podobnou zkušenost v naší vlastní zemi východně i západně od skalistých hor. Ti, kteří první přijali poselství, byli chudí. Když se však dali s vírou do práce, aby svými schopnostmi a prostředky vykonali, co mohou, přišla jim pomoc. Ve své prozřetelnosti přivedl k pravdě muže a ženy, kteří byli ochotného srdce, měli prostředky a přáli se předat světlo jiným. Tak tomu bude i nyní. Pán však po nás žádá, abychom s vírou vážně pracovali, dokud ona doba nepřijde.

Pro Evropu platí heslo: Jděte vpřed! Nejnižší pracovník pro záchranu duší je spolupracovník Boží a Kristův. Andělé mu pomáhají. Jdeme-li vpřed po otevírající se stezce Boží prozřetelnosti, bude nám Bůh dále otevírat cestu. Čím větší jsou těžkosti, jež je nutno přemáhat, tím větší bude získané vítězství. „ (RH 6. 12. 1887)

Pozoruhodný vývoj

Sestra Whiteová se dožila dne, kdy byla v Evropě založena neúnavnou námahou mnoha pracovníků velká společnost věřících adventistů sedmého dne. Radovala se z úspěchů, který provázela mnoha odvětví díla v různých zemích a ze zpráv o rychle se množícím počtu věřících, který se v roce 1914 pohyboval přibližně okolo 30.000. Bylo to více, než činil v době jejího pobytu v Evropě počet světitelů soboty – adventistů na celém světě.

A velká byla radost sestry Whiteové, když byla upozorněna na ukázková čísla knih a jiných spisů v různých evropských jazycích, vydaných mnoha nakladatelstvími.

Poselství naděje a povzbuzení

Poselství, jež sestra Whiteová čas od času posílala pracovníkům v Evropě, ji povzbudila ke sledování rozsáhlých plánů, který by přinesly všem oblastem díla sílu a prospěch. V roce 1902 napsala:

„Mí bratři, spojte se úzce s Pánem Bohem zástupů. Bojte se ho. Přišla doba, kdy jeho dílo musí být zvětšeno. Před námi jsou doby zkoušek, jestliže však stojíme spolu v křesťanském společenství a nikdo z vás se nesnaží o nejvyšší místo, bude pro nás Bůh mocně působit.

Buďme plni naděje a odvahy. Malomyslnost ve službě Boží je hříšná a nerozumná. Bůh zná všechny naše potřeby. Má všechnu moc. Může dát svým služebníkům tolik zdatnosti, kolik jim potřebují. Jeho nekonečná láska a milosrdenství nepřestanou. S Majestátem všemohoucnosti se spojuje laskavost a péče něžného Pastýře. Nemusíme se obávat, že svá zaslíbení nesplní. On je věčná pravda. Nikdy nezmění smlouvu, kterou učinil s těmi, kteří ho milují. Jeho zaslíbení a jeho církev stojí věčně pevně. Ozdobí ji věčnou nepomíjející slávou.“ (3T 38,39)

47. kapitola

Potvrzení důvěry

V létě roku 1890 věnovala sestra Whiteová většinu času psaní. V říjnu ji prosili, aby navštívila všeobecné shromáždění v South Lancasteru de Salaamanea, N. Y., silně se nachladila, byla velmi vyčerpaná desetidenní prací, chraptěla a měla bolesti v krku.

Dostavilo se asi 200 bratrů a sester ze všech částí Pensylvánie a jihozápadního New Yorku. Shromáždění byla pořádána většinou v opeře, v sobotu odpoledne a večer v kostele kongregacionalistů. Sestra Whiteová v sobotu odpoledne mluvila o nutnosti většího úsilí o víru a lásku v našich sborech. V neděli ráno mluvila v opeře. Bylo zde mnoho posluchačů, kteří naplnili všechna sedadla i uličky a tísnili se až k řečnickému stolku. Námětem přednášky byla střídmost. Objasnila zevrubně povinnost rodičů vychovávat děti k návykům pravdivosti a sebeovládání tak, aby nemusely podlehnout, až budou pokoušeny, pít opojné nápoje.

Po tomto shromáždění byla sestra Whiteová tak vyčerpaná, že na ni její sekretářka naléhala, aby se vrátila do svého domova a svěřila se do péče sanatoria. Bratr Robinson a jiní, jimž záleželo na ostatních shromážděních, na nichž slíbila svou účast, ji prosili, aby se nevzdávala naděje, že obdrží zdraví a sílu pro pokračování ve své práci.

S velkými obtížemi se zúčastnila v pondělí odpoledne shromáždění a potom cítila, že se musí rozhodnout, co má dělat. Má-li navštívit shromáždění ve Virginii, které se konalo hned nato.

V domově bratra Hickse, kde se zdržovala, ji navštívila stará dáma, která musela ve svém křesťanském životě zakusit nejmocnější odpor ze strany svému muži. Rozhovor trval hodinu. Vyčerpaná, slabá a znepokojená chtěla odejít do svého pokoje a modlit se. Když vystoupila s námahou po schodech, poklekla u postele a než vyslovila první slova prosby, zpozorovala, že pokoj je naplněn vůní růží. Když se rozhlížela, odkud vůně pochází, zjistila, že pokoj je zalit libým, stříbřitým světlem. Ihned zmizely její bolesti a únava. Její znepokojující a zmalomyslnující stav mysli byl odstraněn a naděje, útěcha a mír naplňovaly její srdce.

Když potom ztratila vědomí svého okolí, byly jí ukázány ve vidění mnohé věci o pokroku díla v různých částech světa, jakož i poměry, které dílu pomáhají nebo překážejí.

Mezi mnoha věcmi, které jí byly ukázány bylo dost těch, které zjevily poměry vládnoucí v Battle Creek. Byly jí předvedeny dokonale a pozoruhodně.

Doba odjezdu ze Salamanea byla stanovena na středu 14. listopadu odpoledne. Ráno přišli bratr Robinson a White k sestře Whiteové, aby zjistili, jak se rozhodla. Pak jim vyprávěla o své zkušenosti z minulého večera a o svém míru a radosti v noci. Říkala, že v noci nezatoužila po spánku, protože její srdce byla tak naplněno radostí. Mnohokrát opakovala slova Jákovova: „V pravdě Hospodin jest na místě tomto, a já jsem nevěděla.“ „Není jiného, jediné dům boží, a tu jest brána nebeská.“ (Gn 28,16.17)

Byla úplně rozhodnuta shromáždění navštívit, jak si dříve předsevzala. Potom chtěla bratrům vypravovat, co jí bylo ukázáno o práci v Battle Creek. Její myšlenky však ihned zamířily na jiné věci a vidění nevyprávěla. Nevyprávěla ho až do generální konference následujícího března v Battle Creek.

Zbývající část listopadu a prosince strávila ve východních státech na shromáždění ve Washingtonu a Baltimore, v Norwichu, Lynnu a Danvers. Leden a únor strávila prací v Battle Creek na přípravě generální konference.

Návrhy centralizace

V roce 1890 uvažovali vedoucí nakladatelství Review and Herald o návrhu spojit nakladatelství pod jeden kontrolující výbor. Navrhované splnutí zájmů nakladatelství bylo odůvodňováno jako prostředek k dosažení jednoty, úspory a výnosnosti. Současně byla vyjádřena naděje, že v blízké budoucnosti by mohla být všechna sanatoria uvedena pod jedno vlastnické právo a pod jednu kontrolu. Tytéž osoby, které se přimlouvaly za sjednocení nakladatelství a lékařských ústavů byly toho názoru, že nejlepším zdůrazněním důvěry k dílu adventistů s. d. by bylo posílení zařízení v Battle Creek výstavbou velkých, pevných budov a zakoupením vhodného zařízení.

Ale ti, kteří znali poměry doma a v misijních polích cítili, že nutnější je dílo rozšířit na mnoha místech a založit vlivná střediska. Cítili, že pro ústředí už byly vydány nadměrné sumy. Navíc, vedoucí nakladatelství v Kalifornii nepodporovali plán spojení, který by mohl mít za následek oslabení díla na pacifickém pobřeží..

Navržené změny v plánech

Mezi těmi, kteří byli činní ve věci náboženské svobody, se ukázaly vážné rozdíly názorů o nejlepším způsobu vedení tohoto tak rychle se rozvíjejícího díla. Časopis American Sentinel a kazatelé církve překládali více let otázku náboženské svobody jako důležitou část třetího andělského poselství. Ale kolem roku 1890 měli možnost vedoucí řečníci „National Religious Liberty Assotiation“ před mnoha posluchači přednášet zásady, za něž se přimlouvali a svůj protest proti náboženským výnosům. Pokládali za moudré použít této příležitosti a nechat vyniknout velmi jasně zásadám, a to odděleně od Písma svatého, o svatosti soboty a blízkosti Kristova příchodu. Naléhali na to, aby plán „Sentinelu“ byl změněn a prohlašovali, že když se to nestane, navrhnou, aby byl v Battle Creek vydáván jiný časopis, jehož redakční cíle budou více souhlasit s jejich způsobem předvádění pravdy.

Projednání navrhovaných změn

Generální konference pro rok 1891 se konala v Battle Creek od 15. do 25. března. V neděli dopoledne 15. března přednesl svou zprávu dvaceti jedna členný výbor, jmenovaný na předcházející generální konferenci, aby uvažil, zda by bylo vhodné nakladatelství spojit. Výbor se vyjádřil pochvalně o cílech, jichž se mohlo sjednocením dosáhnout, radil však členům generální konference, aby byli opatrní. Navrhli pak, aby byla generální konference zorganizována s perspektivou, že bude nakonec zřízena kontrola veškerého nakladatelského díla církve.

Generální konferenci byla předána kontrola mnohých odvětví díla, mezi nimiž stály na prvním místě zájmy nakladatelství. ??????????????????????

Zvláštní porada výboru

Záhy se shromáždění úředníci „National Religious Liberty Association“ a zástupci listu „American Sentinel“ pokusili dosáhnout dohody o cílech a plánech. Proto byla svolána porada na neděli večer 7. března po pravidelném shromáždění v modlitebně.

Na této poradě vyjádřili své přesvědčení a rozhodnutí i své pocity a názory a nakonec zástupci „National Religious Liberty Association“ hlasovali pro to, aby společnost uvedla do života jiný časopis jako svůj orgán, bude-li změněn plán listu „American Sentinel“. Toto shromáždění trvalo do jedné hodiny v neděli ráno.

Sobotní bohoslužba

Dne 7. března byla slavnostní sobota. Dopoledne mluvil bratr Haskell o zvěstování evangelia po celém světě. Jako ve věku apoštolském bylo evangelium zvěstováno v čistotě a s mocí, kterou nesla do celého světa, tak Bůh v těchto posledních dnech vynese každý paprsek, obsažený ve věčném evangeliu a nechá ho zářit v síle svého Ducha do celého světa.

Opoledne mluvila sestra Whiteová o důležitosti zvěstování Slova a o nebezpečí, aby rozlišovací znamení naší víry nebyla přikryta a postavena do pozadí v domnění, že se tak vyhneme předsudkům. Bylo-li nám svěřeno zvláštní poselství, musí být toto poselství zvěstováno bez ohledu na zvyky a předsudky světa a nesmí být ovlivňováno zastrašováním nebo lidskou přízní. Někteří přijmou poselství a budou jím posvěceni, i když proti nim stojí velké masy a odvrhují je. Musí však být nesené všude, až celá země bude ozářena jeho slávou. Zvláště zdůrazňovala nebezpečí opuštění první lásky a důležitost toho, aby všichni, zvláště ti, kteří jsou ve spojení s našimi vedoucími ústavy, měli živé spojení s Kristem, pravým vinným kmenem. Musíme se chránit před napodobováním světských plánů. Muži na zodpovědných místech by měli s vážnou prosbou o božskou pomoc předstupovat před Boha tak často, jako Daniel.

Dvakrát nebo třikrát během přednášky začala vyprávět svou zkušenost ze Salamanency, ale pokaždé váhala, nechala tento bod nedotčený a pokračovala v řeči o jiných věcech. Tato přednáška měla hluboký vliv na posluchače.

Pozdě odpoledne bylo pořádáno ve východní hale modlitebny shromáždění kazatelů. Sestra Whiteová byla přítomna a kladla shromážděným na srdce, aby se Bohu hlouběji posvětili. Na konci tohoto shromáždění se jí bratr Olsen zeptal, zúčastní-li se shromáždění kazatelů v neděli ráno. Odpověděla, že její dílo je vykonáno a že přenechá břemeno jemu. Pak bylo určeno, aby bratr Olsen a Prescott vedli shromáždění.

V neděli ráno asi dvacet minut po páté hodině šli bratři Robinson, White a E. Robinson do ranního shromáždění kolem bytu sestry Whiteové. Viděli v jejím pokoji světlo a její syn spěchal nahoru, aby se přesvědčil, je-li v pořádku.

Našel ji, jak pilně psala. Řekla mu potom, že asi ve tři hodiny ji vzbudil anděl a nařídil jí, aby šla do shromáždění kazatelů a vyprávěla některé věci, které jí byly ukázány v Salamance. Řekla, že pak rychle vstala a asi dvě hodiny psala.

Ve shromáždění kazatelů právě skončili vážné modlitby, když vstoupila sestra Whiteová se svazkem rukopisů v ruce. Bratr Olsen, zřejmě překvapen, řekl: „Těší nás, že tě vidíme, sestro Whiteová. Máš dnes ráno pro nás poselství?“

„Zajisté mám“, odpověděla. Potom říkala, že se ranního shromáždění nechtěla zúčastnit, že však byla velmi časně probuzena a bylo jí přikázáno, aby se připravila sdělit bratrům některé věci, jež jí byly ukázány v Salamance.

Vyprávěla krátce svou zkušenost a řekla, že ve vidění, které jí tam bylo dáno, jí Pán ukázal okolnosti a nebezpečí díla na mnohých místech. Byly jí dány výstrahy, které má zvěstovat mužům na odpovědných místech. Zvláště v Battle Creek obklopují dílo velká nebezpečí, ale bratři to nepoznali, protože jejich zraky byly zaslepeny nekajícími.

O jedné záležitosti jí vůdce řekl: „Následuj mne“. Byla uvedena do poradního shromáždění, v němž muži odůvodňovali své názory a plány s velkou vážností a horlivostí, ne však podle poznání. Jeden bratr stál před shromážděním s časopisem v ruce a kritizoval jeho obsah. Tím časopisem byl „American Sentinel“. Ukazoval na některé články a řekl: „Toto musí být vyřazeno a ono změněno. Kdyby Sentinel neobsahoval takové články, jako jsou tyto, pak bychom mohli list použít.“ Články, proti nimž měl námitky, pojednávaly o sobotě a druhém příchodu Pána Ježíše.

Sestra Whiteová mluvila s jasností o názorech a stanovisku hlavních řečíků v tomto poradním shromáždění. Poukazovala na hořkého ducha, kterého někteří osvědčovali a na falešné stanovisko jiných. Uzavřela své poznámky vážnou prosbou, aby všichni vyzdvihovali pravdu a její dokonalost a aby strážníci dali troubě určitý tón. Slavnostní nálada spočinula na shromážděných a všichni cítili, že poslouchali poselství nebes.

Bratr Olsen byl zaražen a nevěděl, co říct. Nevěděl nic o zvláštním zasedání výboru, který trval až do časných ranních hodin a skončil méně než dvě hodiny předtím, kdy anděl přikázal sestře Whiteové, aby vyprávěla vidění, jenž jí bylo dáno před čtyřmi týdny, v němž bylo toto shromáždění přesně popsáno. Nemusel však dlouho čekat na objasnění. Brzy povstali muži, kteří byli uplynulé noci na poradě a podali zprávu o shromáždění výboru.

Jeden řekl: „Byl jsem včera večer ve shromáždění a lituji, že musím říct, že jsem byl na špatné straně. Využívám této příležitosti, abych zaujal své místo na správné straně.“

Předseda NRLA vydal jasné svědectví. Řekl, že několik bratrů se shromáždilo předešlé noci v jeho pokoji v tiskárně Review a mluvili právě o té věci, na níž nyní sestra Whiteová poukázala. Jejich porada prý trvala déle než do jedné hodiny v noci. Řekl, že se nechce pokoušet shromáždění popsat. Není to nutné, protože popis daný sestrou Whiteovou je správný a přesnější, než mohl dát on. Svobodně přiznal, že stanovisko, které zaujal, není správné a že nyní vidí svůj omyl.

Jiný bratr řekl, že byl ve shromáždění a že popis sestry Whiteové je ve všech podrobnostech pravdivý a správný. Byl vděčný za dané světlo, protože rozdíl názorů vytvořil velmi vážný stav. Věřil, že jsou všichni ve svém přesvědčení čestní a přejí si jednat správně, že jsou však přece protichůdných názorů a nemohou se sjednotit. Jiní, kteří byli přítomni při pozdější výborové poradě o „Sentinel“ svědčili, že shromáždění popsané s. Whiteovou bylo správné.

Byla vydána jiná svědectví, která dosvědčovala vděčnost, že bylo dáno světlo v otázce spojené s tolika těžkostmi. Bratři také vyjádřili svou vděčnost, že poselství bylo dáno takovým způsobem, že všichni mohli vidět nejen Boží moudrost v poselství, ale i Boží dobrotu, že je poslal právě v době, kdy nikdo nemohl pochybovat, že je to poselství z nebe.

Tato zkušenost utvrdila víru věřících a mocně zapůsobila na ty, kteří se domnívali, že jejich vlastní, zkušenostmi bohatý názor v obchodních věcech je bezpečnějším vůdcem, než plány na rozdělení odpovědnosti o založení mnohých vlivných středisek, požadovanými bratry v poli a svědectvím.

Nebezpečí uplatňování světských plánů v Božím díle

Sestra Whiteová psala o radách salamanského vidění a o zkušenostech i poučeních, sdělených pracovníkům Božího díla v následujících několika týdnech:

„3. listopadu 1890, když jsem pracovala v Salamance, jsem byla v noci na modlitbě s Bohem vytržena do vidění do shromáždění v různých státech, kde jsem vydala určité svědectví pokárání a výstrahy. V Battle Creek byla právě porada kazatelů a vedoucích nakladatelství a jiných ústavů a já slyšela shromážděné v nepěkném duchu přednášet a odůvodňovat přijetí názorů a plánů, které mne naplňovaly starostí a neklidem.

Před lety jsem musela prodělat podobnou zkušenost a Pán mi tenkrát zjevil mnohé věci nejvyšší důležitosti a dal mi výstrahy, které musely být dány těm, kteří se nacházeli v nebezpečí. V noci 3. listopadu mi byla tato napomenutí připomenuta a bylo mi přikázáno, abych je přednesla těm, kteří zaujímají vedoucí postavení a abych se nebála a nemalomyslněla. Byly mi předloženy některé věci, jimž jsem nemohla porozumět. Bylo mi však dáno ujištění, že Bůh nepřipustí, aby jeho děti byly obklíčovány mlhou světského pochybování a nevěry a byly se světem svázány ve svazek, budou-li naslouchat jeho hlasu, následovat a poslouchat jeho přikázání, pozvedne je nad mlhy pochyby a nevěry a postaví jejich nohy na skálu, kde by mohly dýchat atmosféru jistoty a míru.

Zatímco jsem se vážně modlila, byla jsem vytržena ze svého okolí, pokoj byl naplněn světlem a já jsem zvěstovala poselství shromáždění, které vypadalo jako generální konference. Duch Boží mne pohnul, abych učinila velmi vážnou výzvu, neboť jsem měla pocit, že ve středisku díla nám vyvstává velké nebezpečí. Byla jsem duchovně a tělesně zkroušena neklidem a ještě nyní to cítím. Byla jsem tísněna myšlenkou, že mám přinést našemu lidu v Battle Creek poselství, abych je varovala před jednáním, které by odlučovalo nakladatelství od Boha.

Zraky Páně spočívaly na lidu se zármutkem, smíšeným s nelibostí a byla vyřčena slova: „Mámť proti tobě to, že jsi tu první lásku svou opustil. Protož pomni, odkud jsi vypadl, a čin pokání, a první skutky. Pakliť toho nebude, přijdu na tebe rychle, a pohnuť svícnem tvým z místa jeho, nebudeš-li pokání činiti.“ (Zj.2,4-5)

Ten, který plakal nad nekajícím Izraelem, když viděl, v jaké jsou nevědomosti o Bohu a Kristu, svém Spasiteli, díval se na středisko díla v Battle Creek. Velká nebezpečí obklopovala lid, ale někteří to nevěděli. Nevěra a nekajícnost zaslepovala jejich oči a důvěřovali lidské moudrosti ve vedení nejdůležitějších zájmů díla Božího, spojených s nakladatelstvím. V lidské slabosti úsudku uchvacovali muži do svých smrtelných rukou otěže kontroly, zatímco Boží vůle, Boží rada a cesta nebyly vyhledávány jako nepostradatelné. Muži tvrdošíjně, železně vůle, se uvnitř i mimo nakladatelství sjednotili pevně rozhodnutí provést určité plány ve shodě se svým vlastním úsudkem.

Řekla jsem jim: „Nemůžete to dělat. Kontrola těchto velkých zájmů nemůže být vložena do rukou těch, kteří dosvědčují, že mají málo zkušeností ve věcech Božích a nemají duchovní úsudek. Lid Boží ve vašich řadách nesmí ztratit důvěru k důležitým zájmům velkého střediska díla pro špatný postoj bloudících lidí, kteří mají tak rozhodující vliv na naše sbory ve Spojených státech a v cizích zemích. Vložíte-li ruce na dílo nakladatelství, tuto velkou Boží dílnu, abyste mu vtiskli svou podobu a svůj nápis, zjistíte, že je to nebezpečné pro vaše vlastní duše a neblahé pro Boží dílo. Bude to v očích Božích stejně velký hřích jako hřích Uzův, když vztáhl ruku, aby podepřel truhlu. Jsou zde takoví, kteří nastoupili do práce na místo jiných lidí a vše, co od nich Bůh požaduje je, aby činili právo, milovali dobro, pokorně kráčeli s Bohem a svědomitě pracovali jako muži vyvolení lidem ke správě díla, vloženého do jejich rukou. Někteří to zameškali, jak to dokazují jejich skutky. Ať je jejich postavení jakékoliv, jejich

odpovědnost jakákoliv, mají-li tak velkou moc jako kdysi Achab, přece zjistí, že Bůh je nad nimi, že jeho panství je nade vše vyvýšeno...

S nevěřícími by neměl být uzavřen žádný svazek a také by neměli být v určitém počtu svolávání ti, kteří smýšlejí stejně jako vy a kteří řeknou ke všemu, co navrhnete Amen, zatímco jiní, o nichž si myslíte, že s vámi nesouhlasí, jsou vyloučeni. Bylo mi ukázáno, že jsme ve velkém nebezpečí, když si takto počínáme.

„Tak zajisté mluvil Hospodin ke mně, ujav mne za ruku, a dav mi výstrahu, abych nechodil cestou lidu tohoto, řka: Neříkejte: Spuntování, když lid ten praví: Spuntování, aniž se jako oni strachujete, nerci-li abyste se děsiti měli. Hospodina zástupů samého posvěcujte, on budiž bázeň vaše i strach váš.“ (Iz 8,11-13) „K zákonu a svědectví! Pakli nechťi, nechať mluví vedlé slova toho, v němž není žádné záře“ (Iz 8,20) Svět nemá být naším vzorem. Nechejte Pána působit, naslouchejte hlasu Páně.

Ti, kteří jsou zaměstnaní v některém odvětví díla, jímž má být svět přetvořen, nemusí uzavírat smlouvu s těmi, kteří neznají pravdu. Svět nezná Otce ani Syna a nemá duchovní rozpoznání o povaze našeho díla a o tom, co máme nebo nemáme dělat. Musíme poslouchat rozkazy přicházející z nebe, nemáme naslouchat radám nevěřících nebo následovat plány, které navrhli. Návrhy učiněné těmi, kteří neznají dílo, jež Bůh v této době koná, budou plány oslabujícími sílu Božích ústavů. Přijetím takových návrhů se odmítá Kristova rada...

Oko Pána spočívá na veškeré práci, všech plánech a představách každé mysli. Vidí pod povrch a rozeznává myšlenky a city srdcí. Není žádný čin, žádný plán, žádná pohnutka srdce, žádná myšlenka ducha, kterou by nečetl jako otevřenou knihu. Každý čin, každé slovo, každá pohnutka je věrně zaznamenána v knihách velkého Zpytovatele srdcí, který říká: „Znám skutky tvé.“

Bylo mi ukázáno, že pošetilosti Izraele ve dnech Samuelových se budou opakovat v lidu Božím. Lid by se tomu vyhnul jen v případě, že by převládala větší pokora, bylo méně sebedůvěry a více důvěry Pánu Bohu Izraelskému, vládci národů. Dílo ob stojí ve zkoušce jen tehdy, spojí-li se božská moc s lidskou snahou. Nebudou-li se lidé spoléhat již na lidi nebo na svůj vlastní názor, ale budou důvěřovat Bohu, osvědčí se to vždy pokorným duchem, málo mluvením a mnoha modlitbami, uplatněním předvídatosti ve všech plánech a pohnutkách. Takoví muži dosvědčí, že se spoléhají na Boha a že mají Kristovo smýšlení.

Znovu a znovu mi bylo ukázáno, že lid Boží si nemůže být v těchto posledních dnech jist, bude-li spoléhat na lidi a bude-li mít tělo za své rámě. Mocný tvůrce pravdy je zval ze světa jako hrubé kameny, které musí být otlučeny, vyrovnány a uhlazeny pro nebeskou stavbu. Proroci je musí otlouci pokáráním, varováním, napomenutím a radami, aby byli podobní Božskému předobrazu. To je práce určena Utěšiteli, aby obrátil srdce a povahu, aby lidé kráčeli po cestě Páně...

Od roku 1845 mi byla čas od času předvedena nebezpečí, ve kterém se lid Boží nachází a byla mi ukázaná nebezpečí, která se rozmnoží v posledních dnech na ostatky. Tato nebezpečí mi byla zjevena až do dnešní doby. Brzy se před námi odehrají velké události. Pán přijde s mocí a velkou slávou a satan ví, že brzy skončí moc, již si osobil. Nyní má před sebou svou poslední příležitost mít kontrolu nad světem. Bude dělat obzvláště rozhodné pokusy o přivedení zkázy na obyvatele země. Ti, kteří věří pravdě, musí být věrnými strážci na věži, jinak jim satan našeptá své klamně důvody, až se oddají domněnce, která zradí nejsvětější odkaz, jež jim byl svěřen. Nepřátelství satanovo proti dobru bude stále zjevnější, protože ve svém posledním díle vzpoury postaví k boji své bojovné síly a každá duše, která nebude cele posvěcena Bohu a ochraňovaná božskou mocí, vejde ve spojení se satanem proti nebesům a připojí se k boji proti Vládci vesmíru.

V jednom vidění, které mi bylo dáno v roce 1880 jsem se ptala: „Kde najde Boží lid v těchto nebezpečných dnech ochranu?“ Odpověď zněla: „Ježíš zastupuje svůj lid i přesto, že satan stojí po jeho pravici, aby mu odporoval.“ „Ale Hospodin řekl satanu: Potresciž tě

Hospodin, satane, potresciž tě, pravím, Hospodin, kterýž vyvoluje Jeruzalém. Zdaliž tento není jako hlavně vychvácená z ohně?“ (Zach. 3,2) Jako prostředník a přimlouveč člověka povede Ježíš všechny, kteří se chtějí dát vést a řekne jim : Následuj mne krok za krokem vzhůru, kde září jasné světlo slunce spravedlnosti.

Všichni však světlo nenásledují. Někteří se vzdalují z bezpečné stezky, jež je na každému kroku stezkou pokory. Bůh svěřil svým služebníkům poselství pro tuto dobu, ale toto poselství nesouhlasí ve všech svých podrobnostech s myšlenkami vedoucích a někteří kritizují poselství a posly. Odvažují se dokonce odvrhnout slova pokárání, která jim Bůh pošle skrze Ducha svatého.

Jakou jinou moc má ještě Pán, aby se dotkl těch, kteří jeho varování a pokárání zavrhlí a svědectví Božího ducha nepřipsali žádnému vyššímu prameni než lidské moudrosti? Co můžete vy, kteří jste toto udělali, přednést Bohu jako omluvu, že jste se odvrátili od důkazů, které vám dal, že Bůh byl v díle? „Po ovocích jejich poznáte je.“

Nechci nyní podávat důkazy o vedení Božím v uplynulých dvou letech skrze jeho vyvolené služebníky, ale přítomný důkaz jeho působení je vám zjeven a naší povinností je nyní věřit. Nemůžeme zanedbat Boží varovná poselství, nemůžeme je odvrhnout nebo je brát na lehkou váhu, nechcete-li se vystavit nebezpečí, že budete věčně zatraceni..

Vaše soužení, posmívání a hanění může jen snižovat vaše vlastní duše. Používání takovýchto zbraní vám přinese cenná vítězství, ale více sráží vašeho ducha a oddělí duši od Boha. Svaté věci budou poníženy na úroveň obyčejných a vytvoří se poměry, které se líbí knížeti temnoty a které odpudí Ducha Božího. Soužení a kritizování ponechalo duši bez rosy milosti, jako pohorky Gelboe bez deště. Nemůžeme důvěřovat názorům těch, kteří se oddávají posměchu a hanění. Nemůžeme přikládat důležitost jejich radám a rozhodnutím. Musíme být naplnění božskou mocí, dříve než uděláme rozhodné kroky, abychom dali působení Božího díla patřičný výraz.

Obžalovávat a kritizovat ty, které Bůh používá, znamená totéž, jako žalovat a kritizovat Pána, který je poslal. Všichni musí rozvinout své náboženské schopnosti, aby měli správnou schopnost posuzování v náboženských věcech. Někteří nerozeznávali mezi čistým zlatem a pouhým leskem, mezi podstatou a stínem.

Předsudky a názory, které převládaly v Minneapolis, ještě zcela nezanikly, símě tam zaseté v některých srdcích je schopno probudit se k životu a přinést stejné plody. Vršky byly odstřiženy, kořeny však nebyly vytrhány a nesou ještě své nesvaté plody, aby těm, s nimiž se spojíte, otrávil sílu úsudku ve vztahu k poselství a poslům, aby zničily schopnost chápání a zatemnily rozum. Zničíte-li důkladným vyznáním kořeny hořkosti, uvidíte světlo v Božím světle. Bez tohoto důkladného díla neosvobodíte své duše. Musíte studovat Slovo Boží, ale ne s úmyslem potvrdit si své vlastní názory, ale dát je Pánu, aby byly odsouzeny nebo schváleny, souhlasí-li se Slovem Božím nebo ne. Bible by měla být vaším stálým průvodcem. Měli byste studovat svědectví ne proto, abyste z nich vybírali určité věty a používali jich, jak uznáte za vhodné k posílení svých tvrzení, zatímco současně vynecháte nejprostší výroky, které byly dány, aby opravily váš způsob jednání.

Mezi námi nastalo odchýlení se od Boha a nečinili jsme ještě horlivé dílo pokání a nenavrátili se k první lásce, což je tak nutné k našemu vykoupení a k obnově srdce. Nevěra vnikla do našich řad, protože je přece moderní odchylovat se od Krista a pochybovat. Srdce mnohých nyní volají: „Nechceme, aby tento nad námi vládl.“ Zvolili jsme si Bála, Bála. Náboženství mnohých z nás bude náboženstvím odpadlého Izraele, protože milují svou vlastní cestu a opouštějí cestu Páně. Pravé náboženství, jediné náboženství bible, které učí o odpuštění jen zásluhami ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Spasitele, které odůvodňuje spravedlnost z víry v Syna Božího, bylo málo ceněno, vyvráceno, posmíváno a odvrhuto. Bylo označeno jako náboženství, která svádí k vzplanutí a fanatismu. Je to však život Ježíše Krista v duši, je to působící základ Duchem svatým udělené lásky, co učiní duši schopnou

dobrych skutku. Laska Kristova byla hybnou silou kazdeho v Bohu zvestovaného poselství, které kdy vyšlo ze rtů lidských. Jaká budoucnost je před námi, opomineme-li se sejít v jednotě víry? Budeme-li spojeni v jednotě, za kterou se Kristus modlil, bude zakončen dlouhý boj, který byl udržován v chodu satanskými vlivy a neuvidíme již, jak muži dělají plány podle světského vzoru, protože nemají duchovní schopnosti k rozeznání duchovních věcí. Takoví vidí chodit lidi jako by viděli stromy a potřebují božský dotek, aby mohli vidět, jak vidí Bůh a působit jako působí Kristus. Potom sjednocení strážci Sionu nechají jasněji a hlasitěji znít troubu, uvidí přicházet meč a rozeznají nebezpečí, v němž se nachází lid Boží.

Musíte kráčet jistě, aby chromý nebyl odvrácen od cesty. Jsme obklopeni chromými a kolísajícími ve víře a vy jim musíte pomoci. Ne však tím, že sami kolísáte, ale tím, že vystupujete jako zkoušení a vyzkoušení muži, ve svých zásadách pevní jako skála. Víím, že pro lid musí být vykonáno dílo, jinak mnozí nebudou připraveni přijmout světlo z nebes, které osvítlí celou zemi svou slávou. Nemyslete, že budete nalezeni v době pozdního deště jako nádoba ke cti, abyste dosáhli slávy Boží, jestliže pozvedáte své duše k pošetilosti, mluvíte převrácené věci a pěstujete v skrytu kořeny hořkosti. Nelibost Boží spočine jistě na každé duši, která pěstuje tento kořen nejednoty a má ducha odlišného od ducha Kristova.

Když na mě spočinul Duch Páně, zdálo se mi, že jsem přítomna na jedné z vašich porad. Jeden z vás povstal, byl rozhodný a vážný, když před vámi pozvedal list. Mohla jsem jasně číst nadpis – byl to American Sentinel. List a povaha článku tam uveřejněného tam potom byly kritizovány. Někteří z vašeho shromáždění poukázali na určitá místa a prohlašovali, že toto musí být vyňato a ono změněno. Silně kritizující slova byla vyřčena o metodách listu a převládal tu nekřesťanský duch. Hlasy byly rozhodné a vzdorné.

Můj vůdce mi dal slova varování a pokárání pro ty, kteří měli na těchto jednáních účast a přednášeli své žaloby a odsouzení. Toto byl hlavní obsah pokárání: Pán nepředsedal této poradě a mezi rdícími se převládal hádavý duch. Srdce těchto mužů nejsou vedeny vlivem Božího ducha. Přenechejte nepříteli naší víry navrhování a rozvíjení takových plánů, o jakých nyní mluvíte. Ze stanoviska světa některé z nich nejsou zrovna k odsouzení, nesmí být však přijaty těmi, kteří měli světlo z nebes. Světlo, která dal Bůh, abychom měli ctít nejen pro naši vlastní bezpečnost, ale i pro bezpečnost církve Boží. Kroky, které nyní někteří činí, nemůže lid Boží následovat. Pán nemůže podporovat vaše jednání. Z vašeho počínání je zřejmé, že jste své plány dělali bez pomoci toho, který je velký v radě. Pán bude jednat. Ti, kteří kritizovali dílo Boží, musí obdržet masť na oči, protože se cítili mocní ve své vlastní síle. Je tu však někdo, kdo může rámě silného svázat a radu chytrého zničit.

Poselství, které máme nést, není poselstvím, které bychom se měli bát zvěstovat. Nemá se přikrývat a snažit se zatajit jeho původ a účel. Jeho zvěstovatelé nesmí mlčet ve dne v noci. Jako ti, kteří Bohu učinili svatý slib a kteří byli vyvoleni jako poslové Kristovi, jako majitelé tajemství milosti Boží, jsme zavázáni zvěstovat věrně každou Boží radu. Nemáme méně zdůrazňovat zvláštní pravdy, které nás odlišily od světa a učinily nás tím, čím jsme, protože v nich jsou obsaženy věčné zájmy. Bůh nám dal světlo o věcech, které se stanou v této nejposlednější době a my musíme světu zvěstovat slovem a tiskem pravdu. Ne mdle a suchopárně, ale Duchem a mocí. V Božím díle musíme počítat s nejsilnějšími konflikty a výsledky zvěstování poselství jsou důležité pro nebesa i zemi.

Zápas mezi dvěma velkými mocnostmi, dobrem a zlem, bude brzy ukončen, ale až do jeho konce budou stále a mocné boje. Jako Daniel a jeho druhové v Babyloně bychom se měli nyní rozhodnout a být věrní zásadám, i kdyby přišlo cokoliv. Sedmkrát více rozpálená ohnivá pec neodvrátila ony věrné služebníky Boží od jejich oddanosti pravdě. Stáli pevně v době zkoušky, byli uvrženi do pece a Bůh je neopustil. Viděli, jak s nimi prochází ohněm čtvrtá postava a oni vyšli, aniž by na nich ulpěl sebemenší pach ohně .

Svět je dnes plný lichotníků a podvodníků. Ať však Bůh nedopustí, aby ti, kteří předstírají, že jsou strážci svatých statků, opustili zájmy Božího díla pro lichotivé našeptávání a plány nepřítele vši spravedlnosti.

Nyní není čas na to, abychom se postavili na stranu přestupníků Božího zákona, abychom viděli jejich očima, slyšeli jejich ušima a chápali jejich převrácenými smysly. Musíme se vzchopit. Musíme se dopracovat k jednotě, ke svatosti života a čistotě povahy. Ať ti, kteří vyznávají, že jsou sluhové živého Boha, neotročí mrzkým vášním a nepřinášejí už Pánu poskvrněnou obět' – hříchem poskvrněnou duši.“

49. kapitola

Přes Tichý oceán

Ve svých zprávách a proslovech ke generální konferenci, která zasedala roku 1891, pronesl bratr Haskell vážné výzvy, aby pracovníci byli vysláni do dalekých zemí, které před nedávnem navštívil. Naléhal zvláště na to, aby se učinila opatření pro vybudování školy pro křesťanské pracovníky v Austrálii. Byl hluboce přesvědčen o důležitosti toho, aby v každém světadílu byli vychováni mladí lidé ve své zemi pro službu jako kolportéři, učitelé a kazatelé. Žádal o výběr učitelů, o otevření školy v Austrálii a dále, aby sestra Whiteová a její syn tam šli na nějakou dobu pracovat.

Ihned po konferenci se misijní oddělení rozhodlo je vyzvat, aby tuto cestu na podzim nastoupili. Na své nové působiště se měli dostat, když bude v Austrálii léto. Parník, který odplouval v říjnu byl přeplněn a tak se odjezd ze San Franciska odložil až na 12. listopad 1891.

Bratr Starr a jeho manželka, kteří byli zvoleni, aby se zúčastnili zakládání školy, odcestovali předem na Havajské ostrovy, kde před příjezdem parníku strávili několik rušných týdnů. Dalšími členy této společnosti byli W. C. White, Davis, May Walling, Fannie Bolton a Emily Campell.

Cesta

Počasí bylo po dobu 25-tidenní cesty většinou dobré. V Honolulu se parník na 19 hodin zastavil a byly to skutečně potěšující chvíle. Několik sester uvítalo tuto cestující skupinu, ukázaly jim krásy kraje a připravily pohoštění. Mezitím se společně seznámili a ještě toho večera sestra Whiteová mluvila k velkému shromáždění v sále křesťanského společenství mládeže.

V den svých 64. narozenin, v den příjezdu parníku do Samoa, E. G. Whiteová napsala:

„Když se dívám zpět na uplynulý rok, jsem plná vděčnosti Bohu za jeho stálou uchovávací péči a dobrotu. Žijeme v nebezpečné době, a proto musí být všechny naše síly posvěceny Bohu. Měli bychom následovat Krista v jeho pokoře, sebezapírání a utrpení. Ježíši dlužíme všechno. Já se znovu odevzdávám do jeho služby, abych ho před lidem vyvýšila a zvěstovala jeho nedostižnou lásku.“

3. prosince byli přivítáni na Novém Zélandu. Všichni byli pozváni do domu bratra Harea. V průběhu oběda si vyprávěli mnohé zážitky z první návštěvy bratra Haskella. Odpoledne si prohlédli město a jeho krásné okolí a téhož večera mluvila sestra Whiteová o Ježíšově lásce zvědavým posluchačům v první modlitebně adventistů s. d., vybudované jižně od rovníku.

Následujícího rána zase vypluli a v 7 hodin ráno dopluli do přístavu v Sydney. Bratr Daniels a jeho manželka je čekali v loděnicích. Strávili tam týden a sestra Whiteová měla v sydneyjském sboru dvakrát kázání.

16. prosince dopluli do Melbourne, kde ji přivítal br. Tenney a jeho spolupracovníci z nakladatelství. V očekávání příchodu sestry Whiteové uvolnil bratr Tenney svůj nový dům a trval na tom, aby se tam ona a její spolupracovníci ubytovali.

Australská konference

Zbýval už jen týden do zahájení australské konference, která se měla konat 24. prosince ve Federal Hall Nord Fitzrey v Melbourne. Této konferenci se zúčastnilo asi 100 zástupců ze skupin světitelů soboty ve Viktorii, Tasmánii, Jižní Austrálii a v Novém Jižním Walesu.

V této době bylo v celé Austrálii a Tasmánii asi 450 světitelů soboty. V hlavním městě této kolonie byl založen sbor a v těchto vedoucích městech bydlel největší počet členů.

Této otázce bylo v průběhu konference věnováno mnoho pozornosti, protože na hrstce věřících spočívala odpovědnost za udržování světla tohoto poselství a jeho rozšiřování po celém rozsáhlém australském kontinentu. Tisíce knih, plných pravdy rozeslali kolportéři po domech a nyní bylo rozhodnuto zaměstnat biblické pracovníky, kteří po přečtení těchto knih měli sklidit probuzený zájem.

Uvažování nad zájmy školy

Většina těch, kteří v Austrálii přijali pravdu, byli obchodníci, bydlící v těchto městech. Když jejich děti dosáhly věku, kdy měly opustit veřejné školy a přispívat k obživě rodiny, zjistilo se, že pro zachování soboty mohli velice těžko dostat zaměstnání nebo se vyučit nějakému řemeslu.

Někteří si přáli, aby jejich děti byly vyškoleny jako pracovníci v díle. Jak to však udělat? Tyto kolonie prožívaly období finanční krize a mnozí světitelé soboty s tisíci jinými byli velice ustaraní a přetíženi prací, aby si vydělali na své životní potřeby. Jak tedy měli v takové době začít s tak nákladným podnikem založit a vydržovat výchovný ústav pro církve?

Kolportéři žádali, aby škola byla založena okamžitě. Mnozí z nich byli již dříve ve svém životě odkázáni sami na sebe a měli jen malé školní vzdělání a jejich práce mezi lidmi je přivedla k vědomí, že by se měli připravit k účinnější a pronikavější službě. Řekli, že když nebude brzy založena škola, budou nuceni podniknout nákladnou cestu do Ameriky, aby tam získali vzdělání potřebné pro dosažení nejlepších úspěchů v práci. Řekli také, že zatímco několik málo z nich by byli schopni tuto cestu podniknout, mnozí, kteří neměli prostředky jít do školy na druhou stranu oceánu, by rádi navštěvovali nějakou školu v Austrálii.

Tato konference jmenovala plánovací komisi a výbor, aby posoudili, kde by škola měla být. Rozhodla, že bude v činnosti škola pro výchovu pracovníků, je třeba jen počkat na výběr místa a postavení budov.

Nemoc a změna plánů

Bylo naplánováno, že sestra Whiteová se svým synem, s bratrem Baniellsem a Starrem navštíví novozélandskou konferenci, která se měla konat v dubnu roku 1892, ale krátce po skončení shromáždění v Melbourne byla postižena silným zápallem nervů. Jelikož bylo jasné, že se tohoto shromáždění nebude moci zúčastnit, najala si byt v Prestonu, v severním předměstí Melbourne a řekla, že udělá vše, co bude v jejích silách, aby dokončila dávno slíbené dílo o Kristově životě.

Čas od času, když bylo příznivé počasí, mluvila sestra Whiteová v sobotních shromážděních sborů v Melbourne. Když někdy nebyla schopna vystoupit po schodišti vedoucím k Federal Hall, byla za kazatelnu přinesena a když při dvou nebo třech příležitostech nebyla schopna stát, mluvila v sedě z pohodlné židle.

Otevření australské biblické školy

V zimě roku 1892 sledovala sestra Whiteová s čilým zájmem snahu o otevření plánované školy. V dubnu prosila vedoucí bratry, aby se zamysleli nad možnostmi v budoucnu a přemýšleli o vzdělání velkého počtu pracovníků, kteří by mohli jít pracovat na nová území. Jak veliké zástupy lidí ještě nebyly varovány!“ napsala. „Je to správné, aby takové přebohaté příležitosti a přednosti byly poskytnuty dílu v Americe, zatímco v tomto poli je takový nedostatek správně usměrněných pracovníků? Kde jsou Boží misionáři?“

„Naše pole je svět“, objasňovala. „Spasitel přikázal svým učedníkům, aby začali pracovat v Jeruzalémě a pak pronikli Judeou a Samařím až do posledních končin země. Pouze nepatrná část lidu přijala toto učení, ale tito poslové nesli poselství rychle z místa na místo, z jedné země šli do druhé a vztyčovali prapor evangelia v blízkých i vzdálených místech země.“

V červnu oznámil výbor, který tím byl pověřen, že v ulici St. Kilda v Melbourne byly pronajaty dva velké domy v George Terrace pro školu.

Začátkem srpna přijeli bratr Roseau s manželkou z Ameriky a 24. srpna začal šestnácti denní kurs. Tato škola měla zanedlouho 24 žáků, z nichž byli téměř všichni dospělí. Dvanáct z nich byli kolportéři, nebo se pro tuto práci připravovali. Druhou polovinu tvořili pracovníci z jiných odvětví křesťanské služby.

V den otevření ke shromážděným krátce promluvili bratři Daniells, Tenney, Starr, White a Rousseau, také sestra Whiteová, která ve svém projevu jasně předvedla široký okruh působnosti církevního ústavu a úzkou souvislost tohoto ústavu s rychlým dokončením Božího díla na zemi. Zdálo se však, že jí záleží zvláště na tom, aby učitelům a žákům důkladně připomněla tu skutečnost, že Bůh ve své prozřetelnosti otvírá zvěstovatelům kříže jednu zem za druhou a že v těchto zemích zralých pro evangelium upřímná srdce dychtivě touží po světle pravdy.

Řekla: „Plány a práce lidí nadržují krok s Boží prozřetelností. Někteří v těchto zemích, jenž předstírají, že věří pravdě, svým postojem říkají: Nechceme jít, Pane, cestou tvou, ale svou.“

Jsou mnozí, kteří prosí Boha, aby mohli rozumět tomu, co je pravda. V ústraní pláčou a prosí, aby mohli v Písmu svatém vidět světlo. Pán nebes přikázal svým andělům, aby

pomáhali lidem provést jeho rozsáhlé plány, aby všichni, kteří chtějí žít, mohli vidět vznešenost Boží.“

Pokračovala: „Musíme sledovat, kam Boží prozřetelnost otvírá cestu. Když vykročíme vpřed, zjistíme, že nás Pán předešel a že nám otevřel pracovní pole přesahující naše prostředky a schopnosti. Velká potřeba před námi ležícího otevřeného pole by měla vyzývat všechny, kterým dal Bůh prostředky a možnosti, aby se obětovali Bohu se vším, co mají.“ (Bible Echo, Supplement, 1. 9. 1892)

Při otevření australské biblické školy sestra Whiteová také řekla: „Misijní dílo v Austrálii a na Novém Zélandu se ještě nachází ve svém počátečním stadiu, ale stejné dílo musí být vykonáno v Africe, Indii, Číně a na mořských ostrovech, zrovna tak, jak se koná v domovině.“ (tamtéž 1. 9. 1892)

Obklíčená slabostí

Utrpení způsobené zápallem nervů, které začalo v lednu, trvalo až do následujícího listopadu. Její ošetřovatelka a sekretářky jí pečlivě a účinně ošetřovaly, aby této nemoci zabránily, ale v zimních měsících nemoc stále pokračovala. Ona však pokračovala ve psaní. Upoutána na lůžko psala dopisy přátelům, svědectví vedoucím pracovníkům díla a mnoho kapitol z knihy „Touha věků“.

S blížícím se jarem se ukázalo určité zlepšení a v říjnu se rozhodla zkusit sušší podnebí v jižní Austrálii. Zdržela se zde šest týdnů. Tento pobyt byl pro ni blahodárný.

Přehled jejích zkušeností

V dopise, který zaslala 23. 12. 1892 bratrům shromážděným na generální konferenci, podala přehled svých zkušeností v období její dlouhé nemoci:

„Těším se, že vám mohu podat zprávu o dobrotě, milosrdenství a požehnání, které mi Pán prokázal. Sužují mne ještě slabosti, ale můj stav se zlepšuje. Ten veliký Lékař o mě pečuje a chválím jeho svaté jméno. Mé údy sílí. Ačkoliv jsem trpěla bolestmi, ani zdaleka už nejsou takové, jako v uplynulých deseti měsících. Nyní jsem opět natolik zotavena, že když se přidržím zábradlí, bez pomoci mohu sestoupit i vystoupit po schodech. Po celou dlouhou dobu mé nemoci jsme okoušela nejhojnější Boží požehnání. Ve svých nejsilnějších zápasech s úpornými bolestmi jsem zakoušela Boží ujištění: Dosti máš na mé milosti. Když se někdy zdálo, že ty bolesti neunesu, když jsem nemohla spát, s vírou jsem pohlédla na Ježíše a byl u mě přítomen. Zaplašil temné stíny a obklíčilo mne slavné světlo. Sama místnost byla naplněna světlem jeho božské přítomnosti.

Cítila jsem, že mohu i utrpení uvítat, když je doprovázeno touto převzácnou milostí. Věděla jsem, že Pán je dobrý, plný milosrdenství, soucitu a něžné účastné lásky. Ve své bezmocnosti a utrpení byla má duše i mé rty plné chvály. Mé myšlenky byly tak důvěřivé a tak posíleny, když jsem pomyslela na to, v jak strašném postavení bych se nacházela, kdybych neměla Boží udržující milost. Zrak mi ještě stále slouží, paměť je zachována a můj duch při poznávání krásy a převzácnosti pravdy nebyl nikdy jasnější a výkonnější.

Jak přebohatých požehnání se mi dostalo. Se žalmistou bych mohla říct: „Protož u mne ó jak drahá jsou myšlenky tvá, Bože silný, a jak jest jich nesčíslná suma! Chtěl-li bych je sčísti, více jest jich než písku, procítím-li, a já jsem vždy s tebou.“ (Ž 139,17-18) Tato poslední slova vyjadřují mé pocity a mou zkušenost. Když se probudím, moje první myšlenky a první vyznání mého srdce je: Chval Pána! Miluji tě, Pane, ty víš, že tě miluji! Drahý Spasiteli, ty jsi

mne vykoupil svou krví, cenil sis mne, jinak bys nevyplatil tu nekonečnou cenu za mé vykoupění. Ty, můj Vykupiteli, jsi dal svůj život za mne a nechci, abys za mne zemřel zbytečně...

Od prvních několika týdnů svého utrpení jsem o své povinnosti přijít do této země nijak nepochybovala. Má důvěra v úmysl mého nebeského Otce se ještě značně posílila. Nyní ještě nemohu pochopit celý Boží úmysl, jsem si však jista, že to bylo částí jeho plánu, abych tímto způsobem trpěla. Cítím se v této věci zcela klidná a spokojená. S tímto dopisem, který odesílám, jsem od doby odchodu z Ameriky napsala 2000 dopisových stránek. Všechno to bych nemohla napsat, kdyby mne Pán tak velkou měrou neposiloval a nežehnal. Moje pravá ruka ani jednu neselhala. Rameno a celá ruka byla plná bolestí, které se těžko snášely, ale byla schopná udržet pero a psát slova, která mi Duch Páně dával.

Učinila jsem převzácnou zkušenost a svým spolupracovníkům v díle svědčím: Pán je dobrotivý a chvályhodný“. (Daily Bulletin of the General Conference, 1893, pp.407,408)

Australská konference v lednu roku 1893

Páté zasedání australské konference se konalo v severním Fitzroy, Melbourne, od 6. do 15. ledna 1893. V průběhu těchto shromáždění promluvila sestra Whiteová sedmkrát o tématech, která se týkala praktické zbožnosti.

Jednoho dne podala přehled o vzniku a pokroku vydavatelského díla církve. Naléhavě prosila, aby bratři v Austrálii vyvinuli nejvážnější úsilí, aby se z nich stali mocní pracovníci v každém odvětví křesťanského díla.

Práce na Novém Zélandu

Po skončení australské konference se sestra Whiteová rozhodla podniknout dlouho oddalovanou cestu na Nový Zéland. Doprovázela ji Emilie Kampellová, která ji sloužila jako sekretářka i jako ošetřovatelka. Její syn, bratr Starr s manželkou byli také většinou s ní.

Když 8. února přišli do Aucklandu, uvítal je M. C. Izrael a uvedl je do zařízeného domu, který jim připravil sbor v Aucklandu.

Během dvanácti dnů, která strávila v důležité práci pro aucklandský sbor, měla sestra Whiteová osmkrát kázání, pak strávila tři týdny u bratrů v Kaeo, v nejstarším adventním sboru na Novém Zélandu. Zde se setkala s několika slibnými mladými lidmi, pro které vážně pracovala.

Jak v Aucklandu, tak i v Kaeo sestra Whiteová nabádala členy k tomu, aby se svými rodinami navštívili výroční konferenci, jenž se měla konat poslední den v březnu v Napier. Tato konference měla být prvním táborovým shromážděním, které se kdy jižně od rovníku konalo. Napsala o tom:

„Cítili jsme, že toto první táborové shromáždění má být pokud možno vzorem pro každé další táborové shromáždění v budoucnosti. Znovu a znovu jsem bratrům říkala: Hleď prý, abys udělal všechno ku podobnosti, kteréž je ukázáno na této hoře.“ (Žd 8,5)

Ježíš řekl svým učedníkům: „Buďtež vy tedy dokonalí, jako i Otec váš, kterýž jest v nebesích, dokonalý jest.“ (Mt 5,48)

Zdálo se však nemožné pro toto shromáždění probudit nadšení. Dřevěný stan a skupiny stanů pro silniční dělníky byly všeobecně známým zařízením, které nebylo žádoucí, ale pohodlný stan pro shromáždění lidu k bohoslužbám byl pro Nový Zéland něčím zcela novým.

Pro neuspokojivou finanční situaci bylo pro mnohé neobyčejně těžké se tohoto shromáždění zúčastnit. Na počátku bylo málo vyhlídek, že ve stanu bude více než třicet účastníků. Pro ně byly postaveny stany. Ale ve chvíli, kdy shromáždění začalo, přišli členové z různých sborů bez ohlášení, takže jich bylo dvakrát víc, než se očekávalo. V posledním týdnu shromáždění bylo v táboře 18 stanů a obývalo je 53 osob. Jiní bydleli v sousedních bytech. Tito bratři s bratry a sestrami sboru v Napier tvořili dost velké shromáždění. Každý večer byl stan zcela plný.

V průběhu shromáždění byl plán podobného táborového shromáždění co nejdříve oceněn a bylo rozhodnuto, že příští výroční konference se bude konat v podobném táboře. Byla učiněna rozhodnutí, která souhlasila s vybudováním australské biblické školy a přispívalo se 500 dolarů na zařízení a 400 jako pomocný fond pro žáky. 270 dolarů tvořilo fond stanového shromáždění.

Sestra Whiteová napsala: „Po skončení táborového shromáždění v Napier jsme se rozhodli navštívit Wellington a několik dnů zůstat v Palmerstonu North, abychom tam vykonali určité dílo pro malou skupinu světitelů soboty, kteří prosili o pomoc. Pán mi dal milost snášet slabosti, které byly dnem i nocí mými průvodci. Když jsem se necítila schopna navštívit shromáždění, na kterém jsem měla mluvit, řekla jsem si: S vírou se chci postavit před lid. Když jsem to udělala, dostala jsem sílu povznést se nad svou mdlobu a zvěstovat poselství, které mi Pán dal.“

Ve Wellingtonu byla sestra Whiteová přivítána v domě sestry Tuxfordové, kde strávila více měsíců a odkud čas o času navštívila některé malé skupiny věřících v Petonu, Ormondville, Dannevirke, Palmerston North a Gisborne.

Dříve, než se sestra Whiteová vrátila do Austrálie, zúčastnila se druhého táborového shromáždění, které se konalo v chráněném okolí Wellingtonu. Na tomto shromáždění bylo dvakrát více účastníků než při shromáždění v Napier. Bratr Olsen, předseda generální konference, přišel v první den shromáždění a jeho práce a časové pokyny měly neocenitelnou hodnotu. Přinesl radostné zprávy z velkých misijních polí, která krátce předtím navštívil a vyzýval mladé lidi, aby se připravovali pro službu k dokonání díla evangelia.

E. Whiteová v doprovodu bratra Olsena a jiných pracovníků spěchala z Wellingtonu do Melbourne, aby se zúčastnila prvního táborového shromáždění v Austrálii.

50. kapitola

První australské táborové shromáždění

Koncem září roku 1891 napsal bratr Daniells bratrům a sestrám v celé Austrálii: „Těšíme se, že můžeme našim bratrům a sestrám sdělit, že přišel čas, kdy výbor konference vidí cestu, aby splnil přání mnohých a uspořádal táborové shromáždění.“ Takovéto oznámení už někteří netrpělivě očekávali a bylo to vítaným poselstvím velkému množství věřících roztroušených po celé Austrálii.

Mezi ostatními pracovníky, kteří na tomto táborovém shromáždění měli být, byl i bratr Olsen, sestra Whiteová a několik jiných bratrů, jež vyslalo misijní oddělení z Ameriky, aby tento malý zástup pracovníků v Austrálii doplnili. Příslib této pomoci podnítil bratra Daniellse, aby ke svému svolání dodal ještě následující slova: „Bude to vzácná příležitost,

kteřou snad dlouhá léta nebudeme opět mít a upřimně doufáme, že jen málo našich bratrů a sester tuto příležitost nevyužije.“ (Bible Echo 1. 10. 1893, p. 320)

K naplánování všeobecného táborového shromáždění byla potřebná velká víra. K plánování byli pozváni bratři a sestry ze všech kolonií. Cestovní výdaje se zdály být nedostupné, ale potřeba dostat se blíže jeden k druhému byla naléhavá, a proto bylo věřícím důrazně kladeno na srdce, aby se shromáždili. Sestra Whiteová zdůrazňovala: „Toto shromáždění bude začátkem nového období Božího díla v tomto poli. Je důležité, aby se tohoto shromáždění každý zúčastnil. Všem to kladu na srdce.“

Pokračovala: „Bojím se, že někteří řeknou: Cestování je drahé a bylo by lepší, kdybych peníze ušetřil a přispěl na potřeby díla, které je tak nutně potřebuje. Neusuzujte tak, neboť Bůh vás povolává, abyste zaujali své místo v řadách jeho lidu. Musíte se osobně zúčastnit a toto shromáždění posílit, jak je jen možné. Víme, že věřící bydlí roztroušeně, ale nijak se nevymlouvejte a využijte tuto duchovní příležitost. Přijďte na shromáždění a přiveďte také členy své rodiny...“

Měli bychom použít všech svých prostředků, které máme, aby toto shromáždění bylo úspěšné a vyhovovalo požadavkům všech, kteří ho navštíví. Dílo Boží stojí nad všemi pozemskými zájmy a my nesmíme toto dílo nesprávně představit. Bdit, očekávat a pracovat – to musí být našim heslem...“

Bůh nám svěřil nejsvatější dílo. Je nutné, abychom se sešli a poučili se o tom, co znamená osobní náboženství a rodinná zbožnost. Musíme pochopit, jaký podíl máme mít na té velké a důležité práci budování díla Božího na zemi, obhajování svatých přikázání Božích a vyvýšení Spasitele jako Beránka Božího, který snímá hříchy světa. Musí se nás dotknout Duch Boží, abychom pochopili svou práci v domově. Rodiče musí pochopit, jak mohou ze svatyně domova vyslat křesťanské děti, které by byly vychovány tak, aby obstály před světem. Potřebujeme Ducha svatého, abychom naši víru nepředstavovali nesprávně... Nyní nadešel čas, aby byl v Austrálii učiněn krok vpřed. Vykročme jednotně vpřed a překonáme každou těžkost.“ (Bible Echo, 8. 12. 1899)

Bratři připravili předem 35 rodinných stanů pro tuto konferenci. Mysleli, že to bude stačit. Když však docházely zakázky, zakoupilo se více stanů a ještě jiné byly pro toto shromáždění pronajaty. Když byl tábor úplný, měl přes sto stanů a v nich 511 lidí. Základ tábora byl dobře vyložen a byl správně postaven. Mnohé stany byly opatřeny nábytkem a celý tábor byl vzorem čistoty a pořádku.

Když později sestra Whiteová myslela na tyto základní předpoklady, jak udělat tábor poutavým a přitažlivým, napsala: „Cítili jsme, že Boží oko spočívalo na všech našich zařizováních. V pořádku, jaký panoval v našem táboře, jsme se snažili „zvěstovat ctnosti toho, kterýž vás povolal ze tmy v předivné světlo své.“ (1Pt 2,9) Dosažené výsledky byly mnohem větší, než se pracovníci odvážili doufat. Tábor zanechal na návštěvníky ten dojem, že pravdy, které zvěstujeme, mají velkou důležitost a že tento misijní duch je pravým duchem evangelia.

To bylo první shromáždění, které se v Melbourne konalo a lidem to připadalo jako skutečný zázrak. Daleko široko se roznesla zpráva o tomto stanovém městě a probudila obdivuhodný zájem. Každé odpoledne a každý večer byl tábor přímo přeplněn lidmi nejrůznějších skupin, nejen prostých, ale i vzdělaných, lékařů, kazatelů a obchodníků. Viděli jsme, že toto táborové shromáždění pozeřhané Bohem může přispět k rozšíření našeho díla mezi lid více, než se vykonalo za celá léta práce.

Tisíce lidí toto táborové shromáždění navštívilo a vyjádřilo své překvapení nad pořádkem tábora a úhledným zařizováním v čistých bílých stanech. Když se lidé poprvé dověděli o pravdě, zdálo se, že nebyl vzbuzen žádný tvrdošíjný odpor. Moc Boží nás doprovázela. Bringston byl od jednoho konce k druhému otřesen. V Melbourne a okolním předměstí byl probuzen tak velký zájem, jaký nebyl od hnutí z roku 1844. Pravda se zdála být novou a neobvyklou, lid byl však uchvácen, neboť jsme zvěstovali Slovo Boží a Pán je utvrzoval v srdcích posluchačů.

Mnozí návštěvníci přišli z velké dálky a podobně jako ve hnutí z let 1843-1844 si přinesli jídlo s sebou a zůstali zde po celý den. Někteří občané říkali, že kdyby nebydleli tak blízko, pronajali by si stan a bydleli by s námi v táborovém shromáždění. Cenili si přednosti, že mohou slyšet tak srozumitelný výklad Božího slova. Říkali, že bible je plná nových a vzácných věcí a že jim připadá jako nová kniha. Mnozí se vyjadřovali následovně: To je více, než jsme očekávali. Nebo: Naše víra je posílena, naděje oživena a důvěra ve svědectví Písma svatého umocněna.

O shromáždění v Bringstonu vydal svědectví bratr Olsen: „Byl jsem na mnohých táborových shromážděních, nikdy jsem však neviděl takový zájem zvenku. To mi připadá více, než jsem si pod hlasitým voláním třetího andělského poselství představoval, než jsem dosud viděl. Na město Melbourne byl učiněn hluboký dojem. Kam člověk jde, hlavní téma rozhovorů je táborové shromáždění a co je tam možné vidět a slyšet. Odevšad přicházelo vážné volání po shromážděních...

Pro naše bratry a sestry toto shromáždění mělo největší cenu. Dalo jim další představu o díle pro tuto dobu a také hlubokou zkušenost. Když strávili jeden týden zde, jednomyslně souhlasili, že toto shromáždění by mohlo pokračovat ještě další týden.“ (RH 6. 3. 1894)

Sestra Whiteová později dosvědčila: „V důsledku bringstonského táborového shromáždění bylo založeno více sborů. Navštívila jsem shromáždění ve Williamstownu a potěšilo mne, když jsem viděla, že mnozí měli mravní odvahu navzdory nepřetržitým protivenstvím a nenávisti, které se na ně a na svatá Boží přikázání snažely, zvěstovat svou věrnost Božím přikázáním.

V Hawthorne byl založen sbor a ještě jiný v Bringstone. K těmto dvěma sborům patřilo asi 60 členů. Velký počet nových členů se připojil ke sboru Prahan a sboru v North Fitzroy a stále se připojují osoby, které slyšely tuto pravdu v táborovém shromáždění v Bringstonu.

Někteří řeknou, že tato táborová shromáždění jsou nákladná a že sdružení není schopno podobná shromáždění vydržovat. Když se však díváme na ty čtyři sbory, které byly založeny a které prospívají ve víře, můžeme zde ještě váhat s odpovědí na otázku: Vyplatí se to? Neodpovíme se vší odpovědností: To se vyplatí?

51. kapitola

Avondalská škola

V posledních dnech australského táborového shromáždění se věnovalo mnoho času studiu výchovných otázek. Vedoucí komise australské biblické školy jakož i výbor pro nalezení místa pro novou školu, podaly své zprávy. Všeobecně se mělo za to, že ta tři krátká období, která proběhla v pronajatých budovách, měla velkou cenu a mělo se na ně dívat jako na určitý úspěch. Zároveň se zjistilo, že kdyby se mělo takto pokračovat a škola by byla v pronajatých budovách, výdaje žáků by byly příliš vysoké na to, aby navštěvování školy bylo umožněno všem zájemcům. Dále bylo zřejmé, že menší návštěvnost by byla velkým zatížením. Jak by mohla tato škola dostat takový základ, aby bylo umožněno studium většímu počtu žáků za snesitelných podmínek?

Sestra Whiteová mluvila často o výchovném díle a připomínala, co jí bylo čas od času ukázáno o podstatě počínajícího díla a o místě, které by mělo být vybráno pro vzdělání

křesťanských pracovníků. Mluvila také o užitku, který by plynul ze sloučení studia s prací podle požadavků při získávání všestranné výchovy.

Krátce po tomto táborovém shromáždění uveřejnila obsáhlé vysvětlení o tom, jak by bylo nevhodné, aby škola byla ve velkoměstě. Vložila také způsob výchovy a náčrt plánované školy. Hlavní rysy těchto rad jsou zahrnuty v následujícím:

Práce a výchova

„Starost o naše školy na nás doléhala dnem i nocí. Jak je vést? Jaká by měla být výchova a vzdělání mládeže? Kde by měla být naše australská biblická škola? Dnes v noci jsem se probudila v jednu hodinu a na mém srdci spočívalo těžké břímě. Předmět výchovy mi byl předveden v různých směrech, z různých hledisek, mnohými ilustracemi a zvláštním určením o těch či oněch bodech. Ve skutečnosti cítím, že se máme mnoho co učit. Mnoho nevíme.

Při psaní, jakož i při projevech o životě Jana Křtitele a životě Kristově jsem se pokusila uvést to, co mi bylo ukázáno o výchově naší mládeže. Je naší povinností tento předmět nestranně prozkoumat, neboť si zaslouží, aby byl probádán všestranně, přesně a kriticky...

Ti, kteří vyznávají, že znají pravdu a že v tomto čase rozumí velkému dílu, by se měli Bohu odevzdat duší, tělem i duchem. Ve svém srdci, odívání, řeči, v každém pohledu by měli být odděleni od módy a jednání světa. Měli by být zvláštním a svatým lidem. Zvláštním lidem nejsou pro svůj oděv, ale proto, že jsou zvláštním a svatým lidem, nemohou se připodobňovat světu.

Mnozí, kteří se domnívají, že přijdou do nebe, jsou oslepeni světem. Jejich představy o náboženské výchově a kázni jsou neurčité a spočívají pouze na domněnkách. Jsou mnozí, kteří nemají žádnou rozumnou naději a kteří na sebe berou velké riziko, kteří ve svém jídle, pití a odívání dělají právě to, co jim Ježíš zapověděl a různým způsobem se spojují se světem. Takoví se ještě musí naučit vážným lekcím, které jsou pro duchovní růst tak důležité, totiž vyjít ze světa a být odděleni. Srdce je rozděleno, tělesný duch touží po vyrovnání a podobání se světu, takže znamení oddělenosti od světa jsou téměř neznatelná. Peníze, Boží peníze jsou vydávány na připodobňování se světu. Náboženská zkušenost je poskvrněna světskostí a důkaz učednictví – podobnost Kristu v sebezapírání a nesení kříže – není mezi světem pozemským a nebeským patrný...

Mládež nikdy nemůže ani v této ani kdekoli jinde obdržet patřičnou výchovu, nebude-li vychovávána mimo města. Mravy a zvyky ve městech zneschopňují mysl mládeže přijmout pravdu. Pití opojných nápojů, kouření, hry, koňské dostihy, návštěvy divadla a důležitost, která se připisuje svátkům, to všechno jsou formy modloslužby, obětí na oltářích bohů...

Není to správný plán, abychom si zřizovali školy, kde by žáci měli neustále před očima nesprávnou praxi, která by formovala jejich výchovu po dobu jejich krátkého nebo dlouhého života. Kdyby byly školy zřízeny ve městech nebo v jejich blízkém okolí, bylo by to těžké odbourávat vliv dřívější výchovy, kterou žáci obdrželi o slavnostech jako jsou koňské dostihy, sázky a vypisování cen. Už samo ovzduší těchto měst je plné jedovaté náklady...

Uznáváme za potřebné zakládat školy na venkově, vzdáleném od měst, a přece ne tolik, abychom s nimi nemohli být ve styku, nemohli jim prokazovat službu dobra a nechat svítit světlo uprostřed mravní temnoty. Žáci musí být uvedeni do nejpříznivějších poměrů, aby mnohé z jejich výchovy, kterou obdrželi, bylo odstraněno...

V této zemi potřebujeme školy, abychom své děti a svou mládež vychovávali, aby byli mistry a ne otroky práce. Nevědomost a netečnost nepozvedne ani jediného člověka. Nevědomost neulehčí osud těžce pracujících. Kéž by dělník poznal, jakou přednost může získat i z toho nejnepatrnějšího zaměstnání, když použije schopnosti daných mu Bohem.

Takto se může stát vychovatelem a jiné naučit umění, jak provést práci rozumně. Bude chápat, co to znamená milovat Boha z celého srdce, z celé duše, z celé mysli a ze všech sil. Z lásky k Bohu by měly být věnovány tělesné síly Boží službě. Pán požaduje tělesné síly a vy můžete svou lásku k němu projevit, své tělesné síly správně použít a vykonat tu práci, která má být vykonána.

Na světě musí být vykonáno mnoho těžké, vysilující práce a ti, kteří pracují bez toho, aby použili síly rozumu, srdce a duše propůjčené jim Bohem, kteří používají jen tělesných sil, činí z práce unavující břímě a pouštějí se do ní se sebespokojenou nevědomostí a konají ji bezmyšlenkovitě, bez toho, aby napínali své duševní schopnosti, aby podali lepší výkon.

I v té nejnepatrnější práci je kus vědy. Když se všichni budou dívat v tomto světle, poznají šlechtnost práce. K jakékoliv práci se musí přiložit srdce a mysl a pak se ukáže veselost a zběhlost. V polních a mechanických pracích mohou dítky Boží podat důkaz, že si cení darované tělesné síly a duchovní schopnosti. Vycvičená schopnost by měla být použita, aby byly vynalezeny lepší pracovní metody. Právě to Pán požaduje. Taková práce, která musí být vykonána, je čestná práce. Boží přikázání by se mělo stát pravidlem jednání. Ono zušlechťuje a posvětí každou práci. Věrnost v provádění každé povinnosti, zušlechťuje práci a zjevuje charakter, který si Bůh cení...

Školy by měly být vybudovány tam, kde se v přírodě nachází nejvíce toho, co potěšuje mysl a skýtá rozličnost obrazů. Zatímco se vyhýbáme všemu falešnému a umělému, jako jsou koňské dostihy, hra karet, loterie, závodění, pití opojných nápojů a užívání tabáku, musíme vytvořit takové zdroje osvěžení, které jsou čisté, šlechtné a povznášející. Pro svou školu bychom měli zvolit takové místo, které je vzdáleno od měst, kde se člověk nedívá pořád na domy, ale na Boží stvoření, kde se mohou navštívit zajímavá místa jiného charakteru, než jaká nabízí město. Naši žáci by měli být vedeni na takové místo, kde příroda může mluvit k jejich mysli a kde v jejím hlase mohou slyšet hlas Boží. Měli by být tam, kde se mohou dívat na obdivuhodné Boží dílo a kde skrze přírodu mohou poznat Stvořitele.

Tělesné zaměstnání je pro mládež nutné. Duch by neměl být v ustavičném napětí a přitom tělesné síly zanedbávány. Neznalost fyziologie a zanedbání zdravotních zákonů přivedlo mnohé, kteří mohli ještě žít, pracovat a studovat, do hrobu. Patřičné cvičení těla i ducha rozvine a posílí všechny síly, duch i tělo zůstanou zachovány a budeme schopni vykonat různou práci. Kazatelé a učitelé se tomuto musí naučit a musí to také provádět. Náležité používání fyzické síly jako i duchovní upraví krevní oběh a každý orgán lidského těla zachová v pořádku. Duch je častokrát zneužíván a dohnán k šilenství v důsledku určité myšlenkové síly a zanedbání sil tělesných orgánů způsobuje chorobný stav celého tělesného systému. Každou schopnost ducha je možné použít s poměrnou jistotou, když tělesné síly jsou podobným způsobem napjaty a myšlenkový chod je pozměněn. Potřebujeme změnu v zaměstnání a příroda je živým, moudrým učitelem...

Zvyk na tělesnou práci se u mládeže projeví jako důležitá pomoc v boji proti pokušení. Zde se otvírá pro činnost jejich skryté energie celé pole. Když se tato síla nevynaloží na užitečné zaměstnání, pak bude mladým lidem a učitelům ustavičným zdrojem zkoušek. Můžeme plánovat různé druhy práce, které jsou vhodné pro různé osoby. Avšak obdělávání půdy přinese pracujícím zvláštní požehnání. Ještě stále je cítit velký nedostatek vzdělaných lidí pro obdělávání půdy, kteří by byli v této práci důslední. Toto poznání nebude pro vzdělání nebo užitečnost v práci v žádném smyslu nějakou překážkou. Rozvaha a rozumnost jsou potřebné ke zvýšení výnosnosti půdy. To rozvine nejen svaly, ale také schopnost studovat, protože činnost mozku a svalstva je vyvážená. Mládež bychom měli vychovávat tak, aby s láskou obdělávala půdu a našla radost při její kultivaci. Naděje na pokrok Božího díla v této zemi spočívá v tom, že bude vyzdvížena láska k práci, která utváří ducha a povahu.

Ve škole vznikající v Austrálii by měla být do popředí postavena otázka řemeslnické práce a ukázána skutečnost, že v Božím plánu u každého člověka má tělesná práce své místo a bude

provázena Božím požehnáním. Školy, které zakládají ti, jenž zvěstují pravdu pro tuto dobu a žijí podle ní, by měly být vedeny tak, aby dávaly ke každé praktické práci stále nové povzbuzení. Mnohé věci budou zkouškou pro učitele, dosáhne se však velikého a šlechetného cíle, když žáci poznají, že láska k Bohu se neprojevuje jen odevzdáním srdce, myslí a duše, ale také obratným a moudrým použitím sil. Budou mít mnohem méně pokušení a uprostřed falešných teorií a moderních zvyků světa bude skrze jejich slova a příklad vyzařovat světlo..

Někdo se může zeptat: Jak obdrží moudrost ten, kdo drží pluh a pohání voly? Tak, že ji hledá jako stříbro a pátrá po ní jako po pokladu. Tak ho poučuje a vyučuje Bůh. „I to od Hospodina zástupů vyšlo, kterýž jest divný v radě a veleslavný ve skutku.“ (Iz 28,29)

Ten, který v zahradě Eden vyučoval Adama a Evu, jak mají opatrovat tuto zahradu, bude i dnes vyučovat lidi. Existuje moudrost i pro toho, který drží pluh a rozsévá símě. Země skrývá poklady a Pán chce, aby tisíce a desetitisíce těch, kteří se tísní ve městech a čekají na nějakou příležitost nepatrného výdělku, obdělávali půdu. V mnoha případech i tento malý výdělek není použit pro chléb, ale jde do kapes prodavačů lihovina za to, co ničí rozum lidí stvořených k Božímu obrazu. Ti, kteří své rodiny vezmou na venkov je přivádějí na místo, kde jsou vystaveni méně pokušením. Děti, které žijí u svých rodičů milují Boha a bojí se ho, mají v každém ohledu mnohem lepší příležitost se poučit o velkém Učiteli, který je zdrojem a počátkem moudrosti. Nacházejí se v mnohem příznivějším postavení, kde se mohou připravit pro nebeské království.“ (Spec. Test. on Education, 84-104)

Hledání vhodného pozemku

Bratr Osen zůstal po táborovém shromáždění roku 1894 asi šest týdnů v Austrálii. Během této doby se zúčastnil hledání vhodného pozemku pro školu. Úředníci konference a výbor pro výběr místa doufali, že ještě před jeho odchodem do Ameriky se najde nějaký vhodný pozemek. V tom se však zklamali. Sestra Whiteová navštívila mnohá místa, která přicházela v úvahu. V průběhu jednání bylo jasné, že to bude velmi těžké najít pozemek za vhodnou cenu, který by byl přiměřený pro rostoucí dílo, jenž měla škola vykonat.

V květnu navštívili Dora Creek a Coorenong a prohlédli si kus země, který byl později zakoupen za 4500 dolarů. Tento pozemek měl 1450 akrů nezastavěné půdy, na níž bylo asi 500 akrů určeno pro pěstování obilí, ovoce a zeleniny a pastvu. Po koupi byl tento pozemek pro své mnohé potůčky a nadbytek tekoucí vody pojmenován „Avondale“. Místo určené pro školu se nachází asi 3 míle od stanice Doora Creek a jednu a čtvrt míle jihovýchodně od poštovního úřadu Cooranbongu.

V lednu a únoru roku 1895 navštívili Avondale přátelé školy paní Wesselsová z Kapského města v Jižní Africe a její tři dcery. Líbilo se jim tam mnoho věcí a protože se velkou měrou podílely na zájmech a cílech díla, dcera paní Wesselsové Anna dala 5000 dolarů, aby pomohla v začátcích.

Pokus o dílenskou výchovu

Od chvíle, kdy tento pozemek přešel plně do vlastnictví australské unie, bylo třeba do otevření školy ještě mnoho udělat. Bylo třeba obdělávat půdu, vysušit močál, vysadit ovocnou zahradu a postavit budovy. Za tím účelem byli svoláni žáci, silní mladí muži, kteří s radostí

odpracovali šest hodin denně. Dostali stravu a účastnili se dvou kursů. Škola byla otevřena dne 6. 3. 1895 a trvala třicet týdnů.

Dvaceti mladým mužům, kteří se dali do práce, bylo poskytnuto přístřeší ve starém pronajatém hotelu v Cooranbongu a vedle této budovy bylo postaveno několik stanů. V dubnu přišel se svou rodinou do Cooranbongu bratr Metealfe Hare, který byl zvolen za pokladníka a hospodáře tohoto školského podnikání, protože si přál být při práci, postavil si stan v blízkosti vodní pily na místě vyhlédnutém pro budovy školy. Tento stan, který byl pokryt pozinkovaným plechem, mu sloužil jako příbytek téměř dva roky.

Mnozí rodiče, kteří své děti chtěli poslat do školy si mysleli, že tato škola by měla být zřízena v blízkosti velkoměsta, kde bydlí mnoho adventistů. Mysleli, že 30 až 40 akrový pozemek nedaleko Sydney nebo Melbourne by byl lepší než nějaký velký pozemek neobdělané půdy v blízkosti Newcastle. Jiní měli námitky proti místu, neboť si mysleli, že země je příliš neúrodná a jejím obděláváním by se málo získalo. Názor sestry Whiteové na hodnotu této půdy byl povzbudivější. Když tento hojný dar 5000 dolarů od přátel z Afriky umožnil zakoupit majetek, napsala: „Srdce mi poskočilo vděčností, když jsem se dověděla, že tento pozemek z Boží prozřetelnosti přešel do našeho vlastnictví a toužila jsem po tom, abych hlasitě Boha velebila pro tak příznivé místo.“

V červenci 1895 se sestra Whiteová rozhodla svůj zájem o školu a svou důvěru k avondalskému majetku projevit tak, že v Cooranbongu koupila kousek pozemku, kde se usídlila. Vybrala si 66 akrů a za několik týdnů bydlela část její rodiny ve stanech na pozemku, který nazvala „Sunnyside“. Začalo se se stavbou osmipokojového venkovského domu. Jen co byla půda uvolněna, byla zorána a vysazena ovocnými stromy. O této zkušenosti napsala:

„Když byl položen základ domu, byly učiněny přípravy pro pěstování ovoce a zeleniny. Pán mi ukázal, že chudoba v okolí Cooranbongu není nutná, protože píli může být půda obdělána a přivedena k tomu, aby dala své poklady lidem k užítku.“

Bezmezné nadšení sestry Whiteové pro avondalský ústav velmi přispělo k povzbuzení a vybidnutí jiných. Trvala zvláště na tom, aby lidé ve škole neztráceli čas s výsadbou zahrady a velice se těšila, když v říjnu na vhodném kusu půdy, kde byl ještě před rokem eukalyptový les, bylo vysazeno 1000 ovocných stromů.

Po skončení této průmyslové školy v listopadu uplynulo několik měsíců, aniž by byl učiněn podstatnější pokrok. Lid pocíťoval finanční tlak, pod kterým věc stále ještě trpěla. Stále všeobecněji bylo kritizováno úsilí vybudovat školu na tak pustém a odlehlém místě. K tomu ještě přistoupil nepříznivý průběh procesu, do kterého byla škola zatažena ukvapeným jednáním svého právního zástupce, což stálo 2000 dolarů a dílo bylo také vážně poškozeno.

Co se dalo dělat? Zdálo se, že se dílo dostalo do mrtvého bodu a byl jen malý výhled, že nastanou příznivější poměry. Ztráta dvou tisíc dolarů by byla v každé době zmalomyslnující, ale v té době byla zdrcující.

Krásný sen

V této kritické době, kdy byla víra mnohých vrcholně zkoušena, měla sestra Whiteová sen, který ji a jiným přinesl příjemnou jistotu, že je Bůh neopustil. O této zkušenosti napsala:

„V noci 9. července roku 1896 jsem měla krásný sen. Můj manžel Jakub stál po mém boku. Byli jsme na našem malém statku v lesích Cooranbongu a radili se o vyhlídkách na příští ovoce naší práce.

Můj muž mi řekl: Co podnikáte se školní budovou?

Nemůžeme dělat nic, řekla jsem, jediné kdybychom měli prostředky a já nevím, kde je vzít. Nemáme žádnou školní budovu. Zdá se, že všechno dospělo k mrtvému bodu. Nechci

však propadnout nedůvěře. S vírou budu pracovat dál. Byla jsem v pokušení vyprávět znechucující kapitolu naší zkušenosti, chci však mluvit o víře. Když se díváme na to, co se dá vidět, mohli bychom být znechuceni. Musíme se odvážit položit základ, abychom mohli v naději a s vírou orat. Mohli bychom vidět určitý zdar před sebou, kdyby všichni rozumně pracovali a vážně se snažili, aby zaseli símě. Současný stav není lichotivý, ale světlo, které nikdy nemůžeme postihnout, dovoluje rozeznat, že nyní je čas setby. Obdělávání půdy je naší učebnicí, neboť právě tak jako opracováváme pole v naději příštího ovoce, musíme zasévat símě pravdy v tomto misijním poli.

Šli jsme po celé délce pole, které jsme obdělávali. Pak jsme se obrátili, při chůzi rozmlouvali a já jsem uviděla, že vinice, na kterou jsme zapomněli, nesla ovoce. Můj manžel řekl: Ovoce je připraveno k sebrání.

Když jsem přišla na jinou cestu, zvolala jsem: Podívej se na ty krásné jahody, nemusíme na ně čekat až do rána. Když jsem toto ovoce sbírala, řekla jsem: Myslela jsem, že tyto rostliny nejsou kvalitní a nemá cenu, aby byly zasazeny. Neočekávala jsem tak bohatou úrodu.

Můj manžel řekl: Ellen, nevzpomínáš si přece, když jsme poprvé nastoupili do pole u Michiganu a cestovali po různých místech, abychom navštívili ty malé skupinky světitelů soboty, jak neslibné byly výhledy? V žáru slunce byla naše ložnice často jako kuchyň, ve které se po celý den vaří, takže jsme nemohli spát. Vzpomínáš si, jak jsme při jedné příležitosti ztratili cestu a jak jsi bezmocně padala, když jsme nemohli najít žádnou vodu? S vypůjčenou sekerou jsme si razili cestu lesem, až jsme přišli ke dřevěné chatrči, kde jsme dostali kousek chleba a trochu mléka a také přístřeší na noc. Modlili jsme se a zpívali s rodinou a ráno jsme jim nechali jednu z našich brožur.

Velice jsme se nad touto zkušeností zarmoutili. Náš vůdce znal cestu. Že jsme se ztratili, to bylo něco, co jsme nemohli pochopit. Po letech při jednom táborovém shromáždění jsme byli představeni několika osobám které nám vyprávěly své zkušenosti. Ona návštěva, kterou jsme pokládali za omyl, ona zanechaná kniha, byla tím zasetým semenem, právě tím, co jsme pokládali za omyl, bylo obráceno celkem dvacet osob. To bylo dílo Páně, aby ti, kteří si přáli poznat pravdu, mohli dostat světlo.

Můj manžel pokračoval: Ellen, ty se nacházíš na misijní půdě. Musíš rozsévat s nadějí a s vírou a tak nebudeš zklamaná. Jedna duše má větší cenu než je cena této země. Můžeš už svému mistru přinášet snopy. Práce započatá na jiných místech – v Rochestru, Michigan, Oaklandě, v San Francisku a v evropských zemích byla právě tak neslibná jako práce zde. Ale práce, kterou děláš s vírou a s nadějí, tě uvede do společenství Krista a jeho věrných služebníků. Musíš v prostotě, s vírou a s nadějí být vedena dále. Pak bude věčný výsledek odměnou tvé práce.

Pomoc přátel z Afriky

V dubnu roku 1896 napsala sestra Whiteová bratru Wesselsovi do Kapského města a prosila o půjčku 5000 dolarů na nízký úrok, aby tento obnos mohla půjčit výboru školy, aby jim pomohla při pořizování nutného zařízení a aby byli povzbuzeni. V jednom svém dopise těmto přátelům v Jižní Africe napsala:

„Musíme zde vybudovat takovou školu, kde by žáci byli vychováváni k vytváření charakteru pro věčný život a kde by dosáhli takového vzdělání v Písmu svatém, aby po skončení školy mohli vzdělávat jiné. To je dílo Páně. Když víme, že konáme práci, kterou

nám určil On, musíme také věřit, že On otevře cestu.. Králova věc spěchá. Mladí lidé v této zemi čekají na nějakou školu a my je nechceme nechat déle čekat.

Chcete vědět, jak se můžete nejlépe zalíbit svému Spasiteli? Když své peníze dáte, aby byly použity ke službě Páně a k potřebám jeho díla. Když toto děláte, zacházíte s prostředky, které vám Bůh svěřil, nejlépe. Odevzdala jsem Pánu všechno, co mám a vydala jsem prostředky na různá odvětví tohoto díla, pomáhala jsem podporovat táborová shromáždění a na místech, kde lidé přijali pravdu, zařídit modlitebny. Nacházíme mnoho příležitosti pomáhat při záchraně duší jdoucích do zahynutí...

Vyplatí se pracovat pro ty, za které Kristus zemřel. Naše síly a prostředky nemohou být použity lépe. Když s pomocí Ducha Božího můžeme postavit nějakou stavbu, která potrvá celou věčnost, jaké dílo jsme vykonali! Když v této práci spolupracujeme s Bohem, můžeme myslet na Kristova slova, plná ujištění: „Pravím vám, že tak jest radost v nebi nad jedním hříšníkem pokání činícím větší, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteříž nepotřebují pokání.“ Bůh pečuje o duše, za které dal svého jednorozeného Syna a my se musíme dívat na všechny lidi očima Božího milosrdenství.“

Nedlouho po snu o dozrávajícím ovoci přišly dopisy z Afriky, ve kterých oznamovali, že sestra Wesselsová je ochotna požadovanou sumu peněz půjčit. Tato zpráva byla radostně sdělena škole a sekání dříví pro stavbu se okamžitě zahájilo.

Dne 5. října 1896, v půl šesté odpoledne se sešla na místě školy skupina 35 osob a sestra Whiteová položila základní kámen zdejšího Bethel Hall, který měl být domovem pro mladé dívky. Pak vyprávěla krátce svou zkušenost:

„ V této době finanční tísně jsem se často probouzela velice znepokojena nad naší situací. Z jakého zdroje bychom mohli očekávat pomoc? Vážně jsem prosila, aby Pán otevřel cestu, abychom mohli začít a aby on sám poslal potřebnou pomoc, i když nebyly žádné vyhlídky k získání peněz. Jednoho večera jsem usnula a zdál se mi sen, že jsem před Pánem plakala a modlila se. Něčí ruka se dotkla mého ramene a oslovil mě hlas: V mnoha rodinách v Africe mám prostředky, které leží ve světských podnicích. Napiš rodině Wesselsové. Řekni jim, že Pán potřebuje peníze. On jim učiní dobře, když svými svěřenými prostředky budou pomáhat mému dílu v této zemi. Řekni jim, že si mají ukládat poklad v nebi, kde ho ani rez ani mol nekazí a zloději neskrývají ani nekradou, protože kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.

První budovy

V následujících čtyřech měsících udělali tesaři a pracovníci na vodní pile velké pokroky. Dívčí domov byl téměř dokončen a byl položen základ pro jídelnu. Podle plánů architektů to měla být jednopatrová budova, 80 stop dlouhá a 26 stop široká, ve které měly být jídelna, přípravná, zásobárna, kuchyň a skladiště. Školní výbor se však obával, že nebude možné v krátké době zřídit třetí budovu, plánoval nadstavbu druhého poschodí, kde mohla jedna část zůstat nedokončena a dočasně sloužit za modlitebnu a druhá část za noclehárnu pro 12 žáků.

Když byla práce na této stavbě do dvou třetin hotova, pokladník oznámil, že jsou vyčerpány prostředky a že práce musí jít vpřed jen pomalu. Otevření školy však bylo blízko a přátelé cítili, že pro školu nebude dobré, aby se nedokázala postarat o ty, kteří přijdou. „Škola musí být otevřena v ten den, který byl oznámen“, řekla sestra Whiteová s určitostí, když se dověděla o těžkostech, s kterými školský výbor zápasil. Nato pracovníci odpověděli: „To je nemožné, to se nemůže podařit.“

Zůstalo jen jediné. Jednotná a obětavá spolupráce všech, aby se uskutečnilo to, co se zdálo nemožné. Sestra Whiteová se rozhodla obrátit se přímo na bratry a sestry. Později o této zkušenosti následujících týdnů napsala:

„Na šest hodin v neděli ráno jsme stanovili shromáždění a svolali členy sboru. Předložili jsme jim stav věci a prosili je o dobrovolnou práci. Třicet mužů a žen se pro tuto práci nabídlo a i když bylo těžké vyšetřit si na to čas, velký počet pracoval denně, až byla budova dokončena, uklizena, vybavena a připravena pro otevření školy.

V určený den 28. dubna 1897 byla škola otevřena a jejími učiteli byli bratr Haskell a jeho manželka a prof. Lacey s manželkou. V první den bylo přítomno jen 10 žáků. Když bylo oznámeno, že škola byla skutečně otevřena a začala s výukou, přišli další a měsíc nato, když se prof. Hughes připojil k vyučujícím, zde bylo asi 30 žáků. Na škole probíhala výuka a když se sbory dověděly o povaze vyučování, mnozí velice usilovali o to, aby se stali jejími žáky a před skončením školního roku zde bylo celkem 60 žáků. Asi 40 z nich našlo v tomto školním domově i přístřeší.“

Další zkouška víry

Když začal školní rok a rodiny se přistěhovali do blízkosti školy kvůli svým dětem, byla sobotní shromáždění příliš veliká a nevešla se do dočasné modlitebny nad jídelnou, neboť zde bylo místo jen asi pro sto osob. V prvních letech bývala shromáždění v hotelu Heaaley a později v tmavém nepohodlném podkroví vodní pily. Malá modlitebna vyhovovala mnohem více za shromažďovací místnost než podkroví vodní pily, nyní však byla příliš malá. Mnoho se jednalo o tom, co by se dalo udělat, až se bratři nakonec rozhodli postavit pěknou a prostrannou modlitebnu, který by vyhovovala všem požadavkům. O této zkušenosti řekla sestra Whiteová ve svém proslavu v tomto sboru v červnu 1898 toto:

„Když přišel čas, aby byla tato modlitebna postavena, přišla na nás další zkouška víry a věrnosti. Radili jsme se, co by se mělo dělat. Cesta se zdála být plná těžkostí. Někteří říkali: Postavte malou budovu a když přijdou peníze, rozšířte ji. Myslíme si, že nyní nemůžeme stavět takový dům, jaký bychom si přáli. Jiní říkali: Počkejte až budeme mít peníze, abychom mohli postavit prostranný dům. Mysleli jsme na to. V noci mne však oslovilo slovo Páně: „Vstaň a neprodleně buduj.“

Pak jsme se rozhodli, že začneme s prací a s vírou budeme pokračovat. Příštího večera přišla z Jižní Afriky směnka na 200 liber. Naše víra byla zkoušena. My jsme se rozhodli začít s prací a nyní vložil Pán do našich rukou veliký dar, kterým jsme mohli práci začít. V důsledku tohoto povzbuzení toto dílo začalo se vší vážností. Školní úřad dal pozemek a 100 liber, 200 liber dala misijní konference a členové dali, co mohli. Přátelé mimo sbor pomáhali a zedníci dali část svého času, který se vyrovnal penězům. Tak byla práce dokončena a my jsme měli tuto krásnou modlitebnu, v níž bylo 400 sedadel.“ (RH 1. 11. 1898)

Mezitím škola prosperovala a pěkný počet mladých mužů a žen se připravil pro vstup do služby Mistra. Při táborovém shromáždění v Queenslandu, které se konalo od 14. do 24. října 1898 v Brisbane, podala sestra Whiteová následující zprávu o tomto nanejvýš povzbudivém rysu školy:

„ Během prvního roku navštěvovalo školu 60 žáků, z nichž bylo asi 30 nad 16 let a z těchto bylo deset v době prázdnin zapojeno do různých odvětví našeho díla. Ve druhém roce navštěvovalo školu sto žáků a z padesáti z nich nad 16 let bylo vybráno 32 pro určitou práci po dobu prázdnin. Dvacet pět žáků zaměstnala konference a publikační oddělení.“ (RH 28. 3. 1899)

Účely a cíle

Vedoucí avondalské školy se po všechna ta léta snažili dát žákům praktické vzdělání pro službu v různých odvětvích křesťanské činnosti. Stále znovu jasně a mocně sestra Whiteová zdůrazňovala práci, která čeká školu, jakož i skvělé příležitosti, jenž se naskytují žákům a učitelům ustavičným stykem s praktickými záležitostmi každodenního života. V září 1898 napsala:

„Potřebujeme více učitelů a více talentů pro vzdělávání žáků v různých oborech, aby z tohoto místa odcházelo mnoho osob ochotných a schopných přinášet jiným poznání, které sami nabyli. Sirotci by zde měli najít svůj domov. Měly by zde být zřízeny budovy pro nemocnici a pořízeny čluny pro potřebu školy. Měl by být ustanoven hospodář nad statkem, také moudří energičtí muži, kteří by zastupovali různá výrobní odvětví, muži, kteří by všechny své schopnosti využili k tomu, aby žáky naučili pracovat.

Školu budou navštěvovat mnozí mladí lidé, kteří si přejí obdržet vzdělání v určitém výrobním oboru. Do této výuky by mělo spadat účetnictví, tesařství a všechno, co se týká hospodářství. Měly by být učiněny přípravy pro vyučování kovářství, malířství, natěračství, obuvnictví, kuchařství, pekařství, žehlení, opravářství, psaní na stroji a tiskařství. Všechny síly, které jsou nám k dispozici by měly být použity na tuto výchovnou práci, aby žáci mohli ze školy odejít připraveni pro plnění povinností praktického života...

Misijní práce – nejvyšší vzdělání

„Pán zajisté požehná všechny, kteří touží být jiným k požehnání. Škola by měla být vedena tak, by učitelům a žákům věrným použitím svých hřiven přibývaly síly. Praktickým použitím toho, co se naučili, budou stále růst v moudrosti a poznání. Zásadám, podle kterých máme žít a pracovat, se musíme učit z knihy knih. Zatímco všechny Bohem dané schopnosti věnujeme tomu, který má na ně největší právo, můžeme udělat pokrok ve všem, co si zaslouhuje naši pozornost.

Naše školy musí být vedeny Bohem. Mladí muži a ženy mají vykonat dílo, které ještě není vykonáno. Existuje ještě větší počet mladých lidí, kteří by měli využít příležitosti, jenž dává náš výchovný ústav. Potřebují tělesnou práci, která je naučí vést činný, energický život. Žádný druh práce nesmí být naší škole cizí. Naše žáky by měli vyučovat moudří, rozumní a bohabojní učitelé. Každé odvětví díla by mělo být vedeno důkladným, systematickým způsobem, který může být zajištěn a proveden dlouhou zkušeností a moudrostí.

Kéž by učitelé pochopili důležitost těchto předmětů a vyučovali zemědělství i jiným řemeslům, kterým by žáci měli rozumět. V každé práci se snažte o dosažení nejlepších výsledků. Vnešte moudrost Božího Slova do práce, aby žáci mohli správně pochopit zásady a dosáhnout co nejvyššího stupně poznání. Cvičte své Bohem propůjčené schopnosti a uplatněte všechny své síly ve využití půdy, jež náleží Pánu. Studujte a pracujte, abyste ze zasetého semene obdrželi nejlepší výsledky a největší žně, aby byla připravena velká zásoba jak pozemského, tak i duchovního pokrmu pro rostoucí počet žáků, kteří přicházejí, aby se vzdělávali na křesťanské pracovníky.“ (6T 182,189,191,192)

Pole bělicí se ke žni

Když pracovníci v australských koloniích a na ostrovech Tichého oceánu pronikli do nových krajů, došli k přesvědčení, že musí být vynaloženo všechno úsilí, aby bylo připraveno mnoho dělníků pro toto dozrávající pole.

Při jedné příležitosti roku 1898, když navštívila obdivuhodné a povzbuzující táborové shromáždění v nově vzniklém Queenslandském sdružení, sestra Whiteová vysvětlovala: „Všude kolem nás jsou pole zralá ke žni a všichni pocítujeme vroucí přání vstoupit do těchto polí s praporem pravdy, do každého města a vesnice.

Když pomyslíme na velikost díla a potřebu neodkladně do těchto polí proniknout, vidíme, že jsou potřebné stovky pracovníků tam, kde jsou dnes jenom dva nebo tři a že nesmíme ztrácet čas, když jde o zřizování takových ústavů, kde se pracovníci mají vychovávat a vzdělávat.“ (RH 28. 3. 1899)

Když výbor australsko-asijské misijní konference znovu studoval svou povinnost vstoupit do nových krajů podle zjevného řízení Boží prozřetelnosti, členové uznali, že škola, sanatorium a továrna na potraviny jsou tři harmonicky spolupůsobící zařízení pro vzdělání a výchovu domácích i zahraničních misionářů, kteří vyjdou připraveni pomáhat lidem v jejich tělesných, duchovních a mravních potřebách. Ve své zprávě čtenářům Review and Herald o tomto pokroku bratrů v Austrálii sestra Whiteová napsala: „Všichni cítíme, že dílo spěchá. Žádný úsek nemůže čekat. Všichni musí neodkladně kráčet vpřed.“

Tímto léta trvajícím úsilím o probuzení mocného společenství věřících o vybudování střediska, kde by se mládež připravovala pro práci pro Pána, bylo s. Whiteové a jejím spolupracovníkům někdy dovoleno nahlédnout do toho, co budoucnost vyhradila onomu úseku velikého dozrávajícího pole. Průkopníci onoho pole – bratři Hasell, Corliss, Izrael, Daniells a jiní – brzy poznali možnosti probudit tam pracovníky, kteří by byli ochotni jít na okolní ostrovy Polynesie, Melanesie a Mieronesie(:????) Ale později v devadesátých letech, když různá odvětví díla přítomné pravdy – dílo nakladatelské, výchovné a lékařské bylo pevně vybudováno a mnoho mladých lidí bylo probuzeno, viděli vedoucí bratři australské unijní konference stále jasněji příležitost ke službě.

Tyto příležitosti budoucnosti vysvětlila sestra Whiteová v dopisech adresovaným vedoucím díla Božího, kteří se sešli na jaře 1899 na zasedání generální konference: „Naši bratři si neuvědomili, že když pomáhají nám, pomáhají sobě“, napsala jim o ceně vydržování mocného výchovného střediska pro vzdělání pracovníků v Austrálii. „To, co se vydá pro započetí práce zde, posílí práci na jiných místech. Zatímco nám vaše dary nyní pomohou z nesnází, může být naše práce rozšířena, shromáždí se duše, budou založeny sbory a otevřou se větší finanční zdroje. Budeme mít dostatek nejen k vedení díla zde, ale také na jiných místech. Nic se nezíská zadržováním právě těch prostředků, které by nám umožnily prospěšně pracovat a známost o Bohu a vítězství pravdy rozšířit na jiná místa.“ (The Daily Bulletin gen. conf. 1899, p. 131)

Výchovné středisko misijních polí

Pro bratry a sestry v Austrálii, kteří chtěli pomoci nést břímě misijního díla do jiných polí, podal zprávu generální konferenci roku 1899 bratr Daniells, tehdejší předseda australsko-asijské unijní konference, o rychlém vývoji a silné víře, kterou měli všichni, kteří byli schopni se spojit se svými spolupracovníky v Americe a v Evropě, aby nesli poselství třetího anděla do misijních polí. Napsal:

„My v Austrálii jsme dospěli k pochopení významu Boží prozřetelnosti, která ponechala svou služebnici sestru Whiteovou v této zemi. Když přišla, všichni jsme se domnívali, že

přišla jen na krátkou návštěvu. Ona si to také myslela. Pán to však vedl jinak. Přivedl ji do této země a nedovoluje, aby se oblak zvedl a šel jinam.

Od chvíle, kdy přišla, Bůh ji poučoval o zdejším díle. Ukázal nám chyby v našich pracovních metodách. On utvářel práci v celém poli jinak. Ustavičně nabádal, abychom šli vpřed, abychom se rozšiřovali na všechny strany. Vždy nám dával návod na rozšíření naší práce. Svě služebníci uložil velké břímě výchovného díla. Zápas o provedení toho, co Bůh přikázal, byl velice těžký. Satan působil, že bylo třeba zápasit o každý kousek půdy. Bůh nám však dal mnohá vítězství. Pán vybudoval avondalskou školu a máme nejjasnější důkaz, že On tím bude oslaven. Dal přesná poučení o jejím místě, účelu a vedení. Nyní nám říká, že když kráčíme ve světle, které nám dal, Avondale se stane výchovným místem pro mnoho misijních polí. Ruka Boží je ve všech těchto věcech. Snažíme se probudit členy církve, aby pochopili situaci a vykonali vše, co mohou, aby podpořili dílo. Pomáhají ušlechtilé, ale naše viditelné zdroje jsou malé pro toto veliké dílo, které nám bylo svěřeno....

Máme celý zástup moudrých mladých lidí, mužů a žen, kteří se touží vzdělat pro Boží dílo. Věříme, že v krátké době budeme schopni vyslat velký počet připravených pracovníků pro různá misijní pole. Pán nám to ukazuje prostřednictvím prorockého ducha a on to způsobí.“ (Gen. Conf. bulletin, 1899, pp. 141,142)

V jednom proslovu v Avondalské škole a jejím díle, který měla sestra Whiteová v sobotu odpoledne 22. 6. 1899 před zasedáním australské unijní konference onoho roku, zdůraznila misijní ráz díla, které se ve škole koná. Řekla:

„Bůh si přeje, aby toto místo bylo střediskem a vzorem. Naše škola si nemá brát za vzor žádné jiné učiliště, které bylo založeno v Americe, ani jakoukoli jinou školu, která byla v této zemi zřízena. Hledíme na Slunce spravedlnosti a snažíme se zachytit každý světelný paprsek, který můžeme...“

Z tohoto střediska bychom měli vysílat misionáře. Zde by měli být vychováni, vzděláni a vysláni na ostrovy a do cizích zemí. Pán si přeje, abychom se připravili pro misijní práci..

Je zapotřebí vykonat velké a významné dílo. Někteří z přítomných mohou cítit, že by mohli jít do Číny a na jiná místa a zvěstovat tam poselství. Tito by měli jít nejdříve do školy a tam se osvědčit.“ (Australation Union Conference Record, 28. 7. 1899, pp. 8,9)

Tento ideál – vzdělání mnoha křesťanských pracovníků pro potřebná misijní pole v dalekých zemích – by měli mít ti, jenž podporují avondalské školy, mít ustavičně na zřeteli. Je to ideál, který charakterizoval v následujících letech samo dílo, jak to už samo nynější jméno školy – Australská misijní kolej naznačuje.“

Na konci roku 1899 sestra Whiteová napsala: „Šli jsme vpřed s vírou a učinili velké pokroky, protože jsme viděli, co je třeba vykonat a neváhali jsem. Ale nevykonali jsme ani polovinu z toho, co mělo být vykonáno. Nemáme uvnitř výhodné postavení, jaké bychom měli mít. Před námi je veliké dílo. Všude kolem nás touží duše po světle a pravdě, ale jak se k nim dostat? ...“

Moji bratři a sestry v Austrálii a v Asii, v každém městě a v každé zemi musí být zvěstováno poslední poselství milosti padlému světu. Zatímco se snažíme opracovat tato poslední pole, přichází volání z dalekých zemí: Přijďte a pomozte nám. Ti nejsou tak snadno k dosažení a snad také ne tak připraveni pro žeň jako pole ležící v naší blízkosti. Ale nesmí být opuštěna. Vítězství kříže musíme uspíšit! Naším heslem musí být: Vpřed, stále vpřed! Svě břímě misijního úsilí v jiných zemích nesmíme nikdy složit, dokud celá země nebude osvícena slávou Páně.

Co však můžeme dělat? Zasazujeme se o to, odvažujeme se, prosíme a plánujeme, jak bychom mohli v okolních místech začít s dílem? Kde jsou věrní misionáři, kteří budou konat dílo a podporovat ho?

Především se ptáme, jak mají být misionáři vzděláni? Jak mají být připraveni pracovníci pro vstup do otvírajících se polí? Zde je náš největší úkol. Proto se velice bojíme o naši školu

v Avondale. Musíme zde učinit náležitá opatření pro vzdělání pracovníků v různých odvětvích. Pozorujeme, že mladí lidé mají schopnosti, které je uschopní stát se spolupracovníky Božími, pokud se budou vzdělávat. Musíme jim dát příležitost. Někteří posílají žáky do naší školy a pomáhají hradit výlohy, aby se mohli stát dělníky některé části vinice. V tomto ohledu by mělo být mnohem více učiněno a mělo by být vynaloženo zvláštní úsilí pro ty, kteří posílají z ostrovů naše pracovníky, aby je nechali vzdělat za misionáře.

V budoucnosti musí být naše škola činným misijním ústavem více, než v minulosti, jak to naznačil Bůh... Musíme mít dvacetkrát více pracovníků, abychom splnili požadavky domácího i zahraničního pole, a proto by Avondalská škola neměla být ve svém vybavení v ničem omezena.“ (Australian Union Conf. Record, 1. 1. 1899)

Po mnoha letech

Od roku 1901 až 1909 byl profesor Irwin předsedou Avondalské školy a ve své zprávě generální konferenci roku 1909 dosvědčil splnění toho, co bylo o avondalském díle předpověděno: „Protože čas ubíhá a my máme příležitost vidět rozvoj díla, můžeme ze zkušenosti s nejplnější jistotou říct, že Bůh řídil volbu tohoto místa. Všechno, co bylo řečeno o škole na tomto místě, se vyplnilo, všechno.“

Profesor Irwin dále objasnil: „V poradě se setrou Whiteovou navrhli bratři tak široké a velkodušné plány pro školu, že jsem po dobu své osmileté spolupráce s ní ani jediný předložený plán nemusel měnit. Bůh vedl založení díla právě zde a všechno, co jsme se zde za těch osm let snažili udělat, bylo prostě jen plnější rozvinutí plánů, které již byly položeny. Věřím, že tento rozvoj je důkazem, že Boží poučení je pravé.

Nutným výsledkem by tedy bylo, že založením takové školy v kraji, kde je málo členů a kde lidé procházejí vážnými finančními těžkostmi, na škole spočíval velký dluh asi 23.800 dolarů. Asi v té době se začalo s prodejem knihy Kristova podobenství. Naši bratři a sestry v té zemi s vážným předsevzetím přiložili ruku k dílu a jednali podle naučení. V důsledku jejich snah do dnešního dne škola prodejem Kristových podobenství získala si 20.000 dolarů. Protože dluh se zvýšil na 23000 dolarů od doby, kdy jsme začali, je původní dluh prodejem knihy téměř úplně splacen.

Na počátku prodeje Kristových podobenství měla Avondalská škola cenu asi 23000 dolarů. Hodnota školy v roce 1909 se zvýšila na 67000 dolarů. Když připočteme 20000 dolarů k 23000 dolarů původní ceny, máme 43000 dolarů. Když toto číslo odečteme od 67000 dolarů nynější ceny, pak vidíme, že škola za uplynulých 8 let vydělala asi 24000 dolarů. To dokazuje, že výrobní školy se mohou stát rentabilními podniky.

Když jsme před osmi lety nastupovali svůj úřad v této škole, vydělali si žáci svou prací asi 1000 dolarů za rok, to znamená, že pracovali dostatečně, aby dostali úvěr 2000 dolarů za rok. Toto dílo od onoho dne až dodnes ustavičně rostlo, až naše knihy 30. září 1908 ukázaly, že si žáci uplynulá léta na své vzdělání vydělali.

Od začátku práce s knihou Kristova podobenství jsme v poli nikdy nežádali ani jeden cent darů. Věříme, když Pán říká, že dílenská škola může být úspěšně vedena jak finančně, tak i jinak. Nezbyvá nám než vydržet a dokázat, že to, co řekl Pán, je pravda.

Jsem si vědom, že čísla nejsou nutně znamením úspěchu nějaké školy. Onoho času se také říkalo, že tato škola by měla připravovat misionáře, kteří by šli do jiných polí. A jak víte, v Austrálii máme veliké misijní pole, které představuje mnoho milionů lidí. Většina z nich jsou domorodci, ke kterým se musí přítomná pravda dostat. Před pěti lety jsme neměli

v těchto misijních polích více než dva nebo tři z Avondalské školy. Dnes je však z této školy asi 30 pracovníků.“

Na generální konferenci v roce 1913 podával zprávu o Avondalské škole br. Fulton: „Každý rok nám tento ústav podává nové pracovníky pro naše pole. Mnozí, kteří v předcházejících letech byli žáky této školy, konají nyní doma i v cizině úspěšné dílo.“

52. kapitola

Jižními státy na konferenci roku 1901

„Naše misijní dílo se musí ještě více rozšířit,“ psala sestra Whiteová krátce před svým návratem do Ameriky v roce 1900. „Před druhým příchodem našeho Pána Ježíše Krista musí být vykonáno mnohem rozhodnější dílo, než bylo dosud vykonáno. Lid Boží nemá ve své práci ustát, dokud neobsáhne svět.“

Ať zazní poselství evangelia našimi sbory a povolá je k činnosti. Ať zesílí víra členů a ať obdrží horlivost od svého neviditelného nebeského spojence, ze znalosti jeho nevyčerpatelných pramenů pomoci, z velikosti díla, na němž pracují s mocí svého Vůdce. Ti, kteří se staví pod Boží dohled, aby jim byli řízení a vedeni, poznají užitečný vývoj událostí, jež dopouští. V duchu Toho, který dal svůj život za život světa, již nebudou v klidu neschopně stát a poukazovat na to, co nemohou učinit. Oblečení nebeským pancířem vytáhnou do boje, ochotni pro Boha něco vykonat a odvážit se s vědomím, že jeho všemohoucnost je opatří vším potřebným.“ (6T 14)

Střediska vlivu a vzdělání

Rychlý rozvoj misijní činnosti v mnoha zemích v devadesátých letech vyvolal obtížné správní problémy v rozdělování pracovníků a prostředků. Jedni navrhovali takový, druzí jiný způsob řešení. Někteří se přimlouvali za okamžité obsazení pohanských bašt množstvím pracovníků, zatímco jiní trvali na plánu usilovnější práce v neobsazených územích domoviny, jako například v jižních státech Ameriky a v těch zemích, kde byly snahy pracovníků prováděny nadějným úspěchem. Ti předkládali, že na obtížná pohanská území bychom měli vstupovat jen tak rychle, jak by prozřetelnost Boží jasně otevírala cestu.

Již více let psala sestra Whiteová o přednostech, které by byly získány založením středisek vlivu a výchovy v Anglii a některých jiných územích na evropské pevnině a v takových zemích, jako je Austrálie, kde se nabízely dobré příležitosti vzbudit a vzdělat mnoho pracovníků a vstoupit na vzdálenější a méně slibná území. Radila také bratrům, aby šli v jižních státech důrazně kupředu a často naléhala, aby se na tuto část pole bohatě pamatovalo.

Psala: „Podstatou každé opravdové víry je konat pravou věc v pravý čas. Bůh je největší mistr a ve své prozřetelnosti připravuje cestu pro správu svého díla. Nabízí příležitosti, usměrňuje vliv a otevírá cestu k práci. Jestliže jeho lid pozoruje návěští jeho prozřetelnosti a stojí připraven spolupracovat, uvidí velké dílo. Jejich správně vedené úsilí vykáže stokrát

větší výsledky, než by mohly být získány týmiž prostředky a příležitostmi na jiné cestě, na niž Bůh nepůsobí tak zřejmě...

Některé země mají přednosti, jež je předurčuje za střediska výchovy a vlivu. V anglicky mluvících a protestantských národech Evropy je poměrně snadné najít k lidem přístup a nabízí se mnoho příležitostí založit nové ústavy a pracovat na díle. V některých jiných zemích, jako je Indie a Čína, musí pracovníci prodělat dlouhý vzdělávací kurs, než jim může lid rozumět nebo oni lidu. Při každém kroku se musí v práci přemáhat velké těžkosti. V Americe, Austrálii, Anglii a některých jiných zemích tyto překážky nejsou.“ (6T 24,25)

Zvláštní příležitosti na jihu

Na své cestě na generální konferenci v roce 19801 sestra Whiteová využila příležitosti cestovat jižními státy a mluvila slova povzbuzení a poučení k tamějším pracovníkům. Ve Vicksburgu přišla do přímého styku s dílem pro černošské obyvatelstvo, vedeným z tohoto střediska. V Nashville se sešla s větší skupinou pracovníků, kteří studovali potřeby díla v jižních státech a zakládali jeho rozličná odvětví.

List Gospel Herald, který byl dříve tištěn v Battle Creek, byl přeložen do Nashville a byly zváženy přednosti tisknout v Nashville traktáty a knihy pro jižní země. Sestra Whiteová o tom svědčila:

„V provozu tohoto díla se budou otevírat mnohá odvětví. Je mnoho práce na jihu. Aby tato práce mohla být udělána, musí mít pracovníci vhodnou literaturu – knihy, jež svědčí o pravdě prostou řečí a jsou bohatě ilustrovány. Tento druh literatury se ukáže nejpůsobivějším prostředkem ke stálému připomínání pravdy lidem. Kázání skončilo a brzy se zapomene, kniha však zůstává.“ (RH 28. 5. 190144, p. 11)

Ve zprávách napsaných o několik měsíců později o nutnosti moudrého plánu ve vedení nakladatelství na jihu, bylo jasně poukázáno na to, že bratři stojící na odpovědných místech v poli, naleznou bohaté požehnání v přípravě a vydávání literatury, který by byla vhodná pro zvláštní potřeby různých tříd, bydlících na jejich území.

V květnu roku 1901 byla založena Jižní vydavatelská společnost a byly učiněny plány pro posílení díla kolportáže v celé unii. Avšak pouhé vydávání a rozšiřování připravené literatury by neodpovídalo potřebám tohoto pole. „Na jihu potřebujeme školy“, prohlášovala sestra Whiteová, „musí být založeny na venkově a vzdáleny od města. Musíme mít průmyslové a výchovné školy, kde by mohli bílí vyučovat bělochy. Musí být založeny misie. Měla by být zahájena lékařská misijní práce a měla by být založena mnohá střediska k vykonávání tohoto odvětví na příznivých místech.“

Vzdělání ve výchovných ústavech v mnoha zemích

Ústavy pro vzdělání pracovníků nebyly požadovány jen pro jih. Výchovná střediska měla být založena v mnoha zemích – v Anglii, Austrálii, Německu, Skandinávii a v jiných zemích v Evropě, podle toho, jak jde dílo kupředu.

„V těchto zemích“, říkala sestra Whiteová, „má Pán schopné a zkušené pracovníky. ti mohou zakládat ústavy, vzdělávat pracovníky a konat dílo v jeho různých odvětvích. Bůh žádá, aby se jim dostalo prostředků a podpory. Založené ústavy dílu propůjčují v těch zemích

svůj charakter a poskytnou příležitost ke vzdělání pracovníků pro pohanské národy, sedící ještě ve větší temnotě.. Tak bude stokrát rozmnožena zdatnost našich zkušených pracovníků.“ (6T 25)

Zatímco měly být položeny základy v zemích, v nichž byli rychle připravováni mnozí pracovníci, aby šli do všech končin země, neměly být zanedbávány jeho méně příznivé kraje. V souvislosti s tímto sestřa Whiteová psala: „ Z dalekých zemí zaznívá volání: Přijďte a pomozte nám. Ty nejsou tak snadné k dosažení a tak připravené pro žeň jako země ležící blíže. Nesmí však být zanedbávány.“ (6T 27)

Vroucím přáním sestry Whiteové bylo vidět poselství přítomné pravdy zvěstované v každé zemi. Loni dala na generální konferenci v roce 1901 jasný nástin Božího úmyslu ve výstavbě díla podle rozsáhlých plánů v příznivých krajích země. Její vlastní přání ji přimělo vidět zvěstování poselství v pohanských zemích, naléhat na založení ústavů pro vzdělání pracovníků ve Velké Británii a na evropské pevnině, stejně jako v Austrálii a v jižních státech Ameriky. Poukazovala na to, jak je pošetilé omezovat práci na takových místech.

„Nezapomeňte na anglicky mluvící země“, prosila, „kde mnozí přijmou pravdu a budou podle ní žít, bude-li jim předvedena. Londýn mi byl znovu a znovu předveden jako místo, v němž má být vykonáno velké dílo... Proč tam nebyli posláni žádní pracovníci, muži a ženy, kteří by mohli plánovat pokrok díla?“

Samostatně se vydržující misionáři

„Divila jsem se, proč naši bratři a sestry, kteří nejsou vysvěcenými kazateli, ale jsou spojeni s Bohem a rozumí Písmu svatému, neotvírají Slovo jiným. Kdyby se této práci oddali, dostalo by se jim bohatého požehnání...“

Ať si nikdo nemyslí, že práce v Londýně může být vykonána jednou nebo dvěma osobami. To není správný plán. Musí tu být lidé, kteří budou mít nad dílem dozor i zástup pracovníků, jenž se snaží oslovit různé třídy lidí...“

Bůh žádá, aby se jeho lid probudil. Je mnoho práce k vykonání a nikdo nemá říct: Nechceme tohoto. Bude nám stát v cestě, bude nám překážet. Nemůže však o to Bůh pečovat? Jsou v tomto shromáždění takoví, kteří by se v Londýně usadili a pracovali tam pro Pána? Nejsou tu takoví, kteří půjdou do toho velkého města jako samostatně se vydržující misionáři? Avšak zatímco by měli misionáři dělat vše pro to, aby se sami uživilí, měli by se ti, kteří zde zůstanou a kteří přicházejí každou sobotu do modlitebny, aby slyšeli Slovo Boží, mít na pozoru, řeknou-li těm, jenž jsou posláni do cizích zemí a potřebují mnoho prostředků: Musíte se sami vydržovat...“

Evropskému poli by měla být věnována pozornost, která mu patří a nemáme zapomínat na potřeby blízkých polí. Podívejte se na New York! Jak je zde představena pravda? Jak velká pomoc tam byla poslána? Naše vychovatelské a lékařské dílo tam musí být založeno a tomuto dílu se musí dostat finanční podpory...“

Bůh si přeje, aby dílo v New Yorku šlo vpřed. V tomto městě by měly být tisíce světitelů soboty a opravdu by tomu tak bylo, kdyby bylo dílo konáno tak, jak by mělo. Vyskytují se však předsudky. Někteří chtějí pracovat vlastním způsobem a vzpírají se od jiných přijmout širší plány. Tak se ztrácejí příležitosti. V New Yorku by měly být utvořeny menší skupiny a vyslány do polí. Není nutné, aby muž, který pracuje pro Pána, byl vysvěceným kazatelem. Kéž by byli takoví vyučovani, jak mají pracovat a ať jdou potom do práce. Po návratu ať

řeknou, co udělali. Ať Pána chválí za jeho požehnání a vyjdou znovu. Povzbud'te je. Několik slov povzbuzení pro ně bude pobídkou.“ (General conference bulletin, 1901, pp. 396-399)

Reorganizace

Prospěch díla Božího nevyhnutelně vyžadoval, aby vedení dovolovalo ve všech odvětvích co největší rozvoj. „Bůh si přeje, aby jeho pozvedající dílo se rozšiřovalo a zvěstovalo s mocí“, prohlásila sestra Whiteová v jednom poradním zasedání, konaném před pravidelným zahájením konferenčního zasedání. „Ale správa díla je zmatená... Bůh žádá změnu.“

V zahajovací den konference hovořila sestra Whiteová ještě dále o této věci:

„Správní síly sdružení by měly být značně posíleny... Bůh nepostavil do našich řad královskou moc, aby ovládala to nebo ono odvětví díla. Dílo bylo velmi omezeno pokusem kontrolovat ho ve všech jeho odvětvích. Je zde vinný kmen s neplodnými místy, na něž nebyla použita žádná péče, když chtěl někdo vyjít, aby to místo ve jménu Páně vzdělal, nedostal by žádnou pomoc, jen svolení malého kruhu mužů, jež mají v rukou moc. Bůh však chce, aby jeho pracovníci pomoc dostali. Jestliže se sto osob vydá s poselstvím na potřebná místa a budou volat k Bohu, otevře jim cestu... Kdyby dílo nebylo tak omezováno..., šlo by majestátně vpřed. Nejprve by postupovalo ve slabosti, ale Bůh nebes žije, velký pozorovatel žije...“

Musí nastat obnova, reorganizace. Do výboru musí být přinesena síla a moc.“ (Gen. conf. bulletin, 1901, 25-26)

Když bylo o několik dní později navrženo, aby byla jižní pole sjednocena v silnou misijní konferenci, řekla sestra Whiteová:

„Nařízení vydaná pro ono pole jsou v souladu se světlem, jenž mi bylo dáno. Bůh si přeje, aby jižní pole dostalo konferenci samo pro sebe. Práce, jež tam musí být vykonána musí být konána jinak, než v některém jiném poli. Pracovníci tam budou pracovat zvláštním způsobem, avšak přesto bude práce vykonána...“

Bůh Izraelský nás všechny spojí. Utvoření nové konference nás nemá rozdělit. Má nás spojit. Konference, jež jsou tvořeny, se mají mocně a pevně držet Boha, aby On mohl svou moc osvědčit skrze ně a mohl z nich udělat významné vzory v nesení ovoce.“ (General conference bulletin, 1891, pp. 69,70)

Když byly tyto plány v pozdějších letech vedoucími bratry ještě plněji prováděny, radovala se sestra Whiteová při mnoha příležitostech nad úspěchem, který provázal námahu zástupů pracovníků, jež se ke službě připravili v mocných výchovných střediscích v severní Americe, Evropě a Austrálii.

Měla velkou radost, když zprávy našich misionářů v Číně oznamovaly, že Pán v té zemi zvláštním způsobem předcházal své pracovníky a připravoval srdce pohanů pro přijetí přítomné pravdy. Když Pán otvíral dveře v polích, na která bylo v dřívějších letech nelehké se dostat, naléhala na vedoucí bratry, aby udělali vše, co bylo v jejich silách, aby spolupracovali s nebeskými bytostmi, které v temných místech země tak zjevně působily. V téže době dále povzbuzovala ty, kteří pracovali v ústavech, aby mladým vzdělávajícím se lidem převáděli vysoké ideály, za nimiž vždy ústavy našeho společenství stály a aby zdvojnásobily své snahy vzdělat mnoho pracovníků, aby nastoupili na pole zrající ke žni. Tak měl být domov, ať už Amerika, Evropa, Austrálie nebo jiné příznivé země, těsně spojeny s dalekými zeměmi a všechna opatření učiněná pro podporu díla Božího měla k dosažení cíle, jímž byla příprava lidu pro příchod Páně, spolupracovat.

53. kapitola

V hlavním městě země

Vyhoření hlavních budov dvou vedoucích ústavů adventistů s. d. v Battle Creek, Mich., vedlo k přemýšlení o tom, jestli by Božímu dílu prospělo přeložit hlavní sídlo církve a nakladatelství Review and Herald na jiné místo.

Otázka byla předložena zástupcům shromážděným na generální konferenci v roce 1903. Bratři byli žádáni, aby svobodně vyjádřili své názory. Sestra Whiteová, která se konference zúčastnila jako delegátka, vydala jasné svědectví ve prospěch přijetí plánu, který by sledoval rozšíření pravd třetího andělského poselství. Obrátila pozornost na často opakovanou radu zakládat na strategických místech vlivná střediska, moudře rozdělovat pracovní síly namísto realizace plánů vedoucích k centralizaci. Musíme pevně zastrčit kolíky, ale jen proto, aby se lana prodloužila. Ze založených středisek by měla být přítomná pravda zvěstována do celého světa. Sestra Whiteová mj. řekla:

„Chtějí ti, kteří se shromáždili v Battle Creek, slyšet hlas Boží, mluvící k nim a rozumět tomu, že se mají rozptýlit do různých míst, kde rozšíří známost pravdy a mohou prožít zkušenosti, jež se od minulých zkušeností liší?“

Na otázku, má-li být zvoleno jiné místo, odpověděla: „Ano. Úřady generální konference a nakladatelství by měly z Battle Creek přeloženy. Nevím, na které místo, zda na atlantické pobřeží nebo do jiné země, ale chci říct: Nepoložte jediný kámen nebo cihlu v Battle Creek za účelem stavby tiskárny Review. Bůh má pro ni lepší místo.“ (Gen. conf. bulletin, 1903, p. 85)

Z Battle Creek na východ

Dříve než skončila generální konference roku 1903, rozhodli se zástupci, že jejich úřady mají být z Battle Creek přeloženy na jiné místo, jež odpovídá práci v atlantských státech.

Brzy po zasedání konference vyhlásil výbor generální konference toto: „Bylo rozhodnuto doporučit přeložení hlavního sídla generální konference do okolí New Yorku. (RH 12. 5. 1903, p. 16)

Na 43. výročním zasedání nakladatelské společnosti Review and Herald, konané 21. dubna 1903, byly přijaty návrhy o přeložení díla církve na místo ve východních státech.

Při projednávání těchto návrhů byl znovu projednáván účel předložený na zasedání generální konference – aby byl ústav přeložen tam, kde by nejlépe přispěl ke světovému rozšíření třetího andělského poselství. Jeden z členů, který učiněný návrh podporoval, se vyjádřil takto:

„Proč mluvíme o přeložení ústavu? Není to proto, že se chceme odebrat tam, kde bychom svěšené dílo mohli spravovat s většími přednostmi? Není to proto, že se chceme odstěhovat tam, kde můžeme s naším poselstvím spěchat do celého světa a přivést je k slavnému zakončení?“ (RH 28. 4. 1903, p. 7 supplement)

Hledání nového kraje

Jako úvodní krok k provedení návrhu generální konference a pracovníků RH byli zvoleni zástupci, kteří měli sloužit jako výbor pro vyhledávání místa. Dříve než vykročili k této práci, psali sestře Whiteové a prosili ji, aby jim řekla nějaké světlo, které by snad měla o místě, kam by měly být přeloženy zájmy nakladatelství.

Nemám žádné zvláštní světlo kromě toho, které jste už obdrželi o New Yorku a jiných velkých městech, v nichž se dosud nepracovalo. Rozhodné pokusy by měly být učiněny ve Washingtonu. Je smutné, že tam bylo vykonáno tak málo. Bude dobré uvážit, co může být pro toto město uděláno a zjistit, které pracovní metody jsou nejlepší.

V minulosti byla dána rozhodná svědectví o nutnosti udělat určité pokusy, aby pravda byla předvedena obyvatelům Washingtonu... Ať nám Pán pomůže jít vpřed rozumně a s modlitbou. Víím určitě, že je to jeho vůle, že máme brzy vědět, kde naše nakladatelství zřídí. Jsem si jista, že naše jediná jistota je v tom, abychom byli připraveni jít vpřed, když se oblak pohne kupředu. Modleme se, aby nás Pán vedl. Svou prozřetelností nám ukázal, že si přeje, abychom opustili Battle Creek...

New York musí být opracován, ale nemohu říct, má-li se tam naše nakladatelství usadit. Světlo, jenž jsem dostala, bych nepokládala za dostačující k odůvodnění tohoto kroku.

Pozvedněme svá srdce v modlitbě k Bohu a věrme, že nás povede. Co více můžeme ještě udělat? Nechejme ho ukázat nám místo, na němž má být nakladatelství zřízeno. Nemáme následovat svou vlastní vůli, ale hledat Pána a následovat ho na cestě, kterou nás vede.“ (RH 11. 8. 1903, p. 6)

Výbor pro stanovení místa se sešel 18. května 1903 v New Yorku, udělal plán a začal ihned objíždět pozemky okolo New Yorku a podél pobřeží Hudson. Den po dni pokračovali v hledání, až konečně pochybovali o tom, že vůbec najdou něco vhodného pro tento účel. Dva nebo tři členové výboru se už vrátili do Battle Creek, když přišel druhý dopis od sestry Whiteové, v němž udílela další radu takto:

„Uplynulou noc mi bylo ukázáno mnoho věcí o našich nebezpečích a některé věci o našem nakladatelském díle mi byly zřetelně předvedeny.

Když naši bratři hledají místo pro nakladatelství Review and Herald, měli by vážně hledat Pána. Měli by jít vpřed s velkou opatrností, bdělostí, s modlitbou a ustavičným vědomím své vlastní slabosti. Nesmíme se spoléhat na lidský úsudek. Musíme hledat moudrost, kterou dává Bůh...

Pokud jde o zřízení ústavu v New Yorku, musím říct: Buďte opatrní. Nejsem pro to, aby byl zřízen v blízkosti New Yorku. Nemohu uvést všechny své důvody, jsem si však jistá, že jakékoliv místo v okruhu 30 mil u toho města je příliš blízko. Prohledejte okolí jiných měst. Víím jistě, že by měly být přesně uváženy přednosti Washingtonu.

Pracovníci nakladatelství by měli být pečlivě chráněni. Naši mladí muži a ženy nesmí být postaveni tam, kde jsou v nebezpečí, že budou zajati satanem.

Neměli bychom zřídít ústav ve městě ani na předměstí. Měl by být zřízen na venkově, kde může být obklopen volnými pozemky. Při stanoveních učiněných pro zřízení ústavů musí být brán zřetel na podnebí. Ústav by měl být zřízen tam, kde je podnebí nejprospěšnější pro zdraví. Tento bod by měl v našich úvahách zaujímat důležité místo, protože kde bude zřízeno nakladatelství, tam musí být učiněny přípravy k založení malého sanatoria a hospodářské školy. Musíme proto hledat místo, které má dostatek pozemků pro tyto účely. Nesmíme se usadit v hustě obydlené krajině.

Moji bratři, zahajte dílo rozumně. Uvažte pečlivě a s modlitbou každý bod. Po mnoha modlitbách a hojných společných poradách jednejte v souhlasu s nejlepšími rozhodnutím všech. Každý pracovník ať podporuje druhého. Nebuďte mdlí ani malomyslní. Udržujte své

rozumové síly jasné a bystré, učte se stále od Krista, učitele, který nemůže bloudit.“ (RH 11. 8. 1903)

Nedlouho po tom, co se toto přesvědčení zmocnilo bratrů, obdrželi třetí dopis od sestry Whiteové, v němž psala:

„Modlili jsme se o světlo v postavení naší práce na východě a dostalo se nám světla zcela určitého. Dostala jsem rozhodné světlo, že nám budou nabídnuta místa k prodeji, na něž bylo použito hodně peněz lidmi, kteří je měli vydat. Majitelé těchto míst zemřou nebo jejich pozornost bude obrácena na nějaký jiný předmět a jejich vlastnictví bude nabídnuto k prodeji za velmi nízkou cenu.

Pokud jde o Washington, chtěla bych říct, že v tom městě nebo více v jeho okolí měly být před dvaceti lety zřízeny Boží památníky...

Jsmo o mnoho let pozadu ve zvěstování poselství ve městě, jež je hlavním městem naší země. Znovu a znovu mi Pánu předvedl Washington jako místo, které bylo zvláštním způsobem zanedbáno. Kdyby vůbec nějaké místo mělo mít přednost před jiným, kde by mělo být založeno sanatorium a vykonána evangelizační práce, pak je tímto místech Washington...

Představuji vám to jako věc, která se mne hluboce dotýká. Jedna věc je jistá: nebudeme mít klid, dokud ihned něco neuděláme ve Washingtonu, abychom tak zahájili naši práci. Nebudu klidná, dokud nevidím pravdu zářit jako hořící pochodeň.

Ze světla mi daného vím, že nakladatelství Review and Herald by mělo být prozatím v blízkosti Washingtonu. Když v našich knihách a časopisech bude uvedeno jako místo vytištění Washington, půjde poznat, že se nebojíme nechat zazářit naše světlo. Nechejte zřít naše nakladatelství v blízkosti Washingtonu, tím ukážeme, že se snažíme vykonat to, co nám Pán přikázal dělat – zvěstovat poslední poselství milosti hynoucímu světu.“ (RH 20. 8. 1903)

Výhodné místo v Takoma Park, D. C.

Ve druhé polovině července roku 1903 se setkali vedoucí bratři z moha částí pole ve Washingtonu a ihned se dali do prohlížení vhodných usedlostí v části Columbijského okresu, jenž je položen mimo Washington. Každé ráno, dříve než vyšli, shromáždili se a modlili se vážně o božské vedení. Jejich modlitby byly pozoruhodně vyslyšeny. V Takoma Parku, v jednom z nejpřitažlivějších a nejzdravějších míst v blízkosti Washingtonu, byl nalezen 50 akrů velký pruh země, který se zdál, že odpovídá našim požadavkům. Svou polohou asi sto stop vysoko, bylo místo jen 7 mil vzdáleno od Kapitolu na hranicích Takoma Parku a užívalo předností pošty, plynového světla, vodovodu, kanalizace a ulic. Současně bylo odděleno hustými lesy, takže mělo výhody vzdáleného venkovského místa. Pozemek byl pokryt stovkou domácích stromů, na jedné jeho straně protékal pěkný potok, napájený živými prameny.

V dřívějších dobách byl tento pozemek vybrán jedním lékařem z Bostonu jako místo pro sanatorium a ona na něj vynaložil asi 60 tisíc dolarů. S velkým nákladem vyčistil území od křoví, kmenů a sutí, nebyl však schopný finančně provést plánovaný podnik a po jeho smrti přešel majetek do rukou pána, jenž měl hypotéku na 15.000 dolarů a nabízel jej nyní za 6000 dolarů.

Bratrům bylo jasné, že je nutné bez prodlení tento krásný majetek zajistit a tak umožnit založení sanatoria a školy v blízkosti plánovaného hlavního střediska církve. Přestože 50 akrů dlouhý pruh země v Takoma Parku se nacházel asi míli mimo okresní hranice, mohl výbor koupit dost půdy ležící v hranicích okresu, na němž by mohla být zřízena tiskárna

nakladatelství Review and Herald. Sousedící stavební místa byla zakoupena pro správní budovu generální konference a pro modlitebnu i sborovou školu.

Tak se krok za krokem otevírala cesta pro brzké přeložení tiskárny a úřadu generální konference z Battle Creek do hlavního města země. Uplynulo jen několik týdnů, než se přestěhování uskutečnilo a bratři se usadili v dočasně pronajatých místech ve středu města, než byly zřízeny v Takoma Parku.

Krok vpřed

„Přeložením díla dosud konaného v Battle Creek do Washingtonu“, psala sestra Whiteová těm, kteří zajistili přestěhování, „je správný krok. Musíme pokračovat v pronikání do vzdálených polí, kde lidé sedí v duchovní tmě.“ (RH 1. 10. 1903)

Ti, kteří šli s vírou vpřed, byli bohatě odměněni. Když pracovali dále, mohli vždy jasněji a zřetelněji rozeznat moudrost podniknutého kroku. „Po několika měsících“, psal redaktor Review and Herald 25. února 1904 v poznámce na poslední stránce, „jsme schopni jasně rozeznat důležitost přeložení hlavního sídla našeho díla do Washingtonu a vážít si takového památníku pravdy, kde poselství bude mít tak široký vliv. Duchem prorockým nám dané poučení ujasňuje, že všechna odvětví díla – dílo nakladatelské, výchovné a lékařské – zde mají být založeny důstojně a že mají provádět stálou evangelizaci, aby dílo našeho společenství v hlavním městě země a v hlavním sídle církve mocně reprezentovalo toto poselství jako misijní hnutí.“

Slova povzbuzení

Počátkem roku 1904 se rozhodla sestra Whiteová odcestovat do Washingtonu a strávit tam několik měsíců, když se stavěly základy budov. Ve svém prvním kázání, které měla v sobotu 30. dubna 1904 říct:

„Ve Washingtonu musí být mnoho uděláno. Děkuji Bohu, že mám tu přednost vidět pozemek koupený pro dílo našich ústavů na tomto místě. V prozřetelnosti Boží bylo určeno, že jsme mohli dostat pozemky. Chválím Boha, že naši bratři měli víru udělat tento krok vpřed. Pohlížím-li na toto město, poznávám velikost díla, jež má být vykonáno...“

Bůh nyní od každého věřícího v tomto středisku vyžaduje osobní účast na vybudování díla.“ (RH 26. 5. 1904)

O několik dní později sestra Whiteová psala:

„Poloha, jež byla zajištěna pro naši školu a sanatorium, je to, co jsme si mohli přát. Pozemek se podobá představám, jež mi byly od Pány předvedeny. Hodí se dobře pro účely, k nimž má být použit. Poskytuje dostatečný prostor pro školu a sanatorium, aniž by byl některý z nich omezen...“

Pro tiskárnu bylo voleno dobré místo, z něhož lze snadno dosáhnout pošty a také pro shromáždění bylo nalezeno místo. Zdá se, jakoby Takoma Park byl připraven zvláště pro nás a že toto místo čekalo na obsazení našimi ústavy a jejich pracovníky.

Skládám do tohoto místa velké naděje. Kraj na míle daleko od Washingtonu by měl být odtud opracován. Jsem tak vděčná, že naše práce byla založena na tomto místě. Kdyby byl Kristus zde, řekl by: „Pozdvihněte oči svých, a patřte na krajiny, žet' se již bělejí ke žni.“ (J4,35)“ (Unpublished MS 10. 5. 1904)

Povstaňte a stavějte

Aby v hlavním sídle církve bylo uvedeno do života silné výchovné středisko, pokládali bratři za nutné udělat plány, jak získat sto tisíc dolarů. „Slovo Boží pracovníkům ve Washingtonu zní: Povstaňte a stavějte“, psala sestra Whiteová v jedné z uveřejněných výzev ve prospěch tohoto fondu, „a jeho slovo lidu všech sdružení zní: Posilněte ruce stavitelů. Práce ve Washingtonu musí jít jistě vpřed bez průtahů a překážek. Ať není zadržena nedostatkem peněz.“ (RH 14. 7. 1904)

Bratři a sestry na celém světě uposlechli výzvy o peníze pro založení silného výchovného střediska pracovníků v hlavním městě, a to tak šlechetně, že když se sešli zástupci generální konference v roce 1905 v pěkném lese, který byl zakoupen v Takoma Parku a přinesli dary sdružení pro doplnění fondu, zjistili, že žádaný obnos byl překročen a že čistý přebytek byl k dispozici k použití v misijních polích.

„Jsme našemu nebeskému Otci vděční,“ prohlásila sestra Whiteová na zasedání konference v roce 1905, kde byl tento fond doplněn, „protože svým Duchem svatým ovlivnil srdce svých dětí, aby tak bohatě přispěly na založení jeho díla zde ve Washingtonu. On požehná opatřením, že byla učiněna a podpoří dílo vedené podle jeho příkazu.“ (RH 1. 6. 1905)

54. kapitola

V Jižní Kalifornii

„Všechny naše zdravotní ústavy byly založeny jako ústavy adventistů sedmého dne a to proto, aby reprezentovaly základní rysy evangelizační lékařské misijní práce a tak připravily cestu pro příchod Pána,“ (7T 107) psala sestra Whiteová v roce 1903, když uvažovala o rozvoji lékařského misijního díla v Jižní Kalifornii.

„Máme-li použít prostředků na postavení léčebných ústavů, abychom působili pro blaho nemocných a trpících, musíme naše dílo řídit tak, aby ti, jimž si přejeme pomoci, pomoc také obdrželi. Musíme udělat vše, co je v našich silách, abychom uzdravili tělo, musíme se však dívat na uzdravení duše jako na mnohem důležitější. Nemocným, kteří do našich ústavů přicházejí, musí být ukázána cesta spasení, aby činili pokání a slyšeli slova: Tvé hříchy jsou ti odpuštěny, jdi v pokoji a nehřeš více.“ (7T 96)

Sestra Whiteová vydala rozhodné svědectví o založení skupiny lékařských ústavů v Jižní Kalifornii, protože se nabízely zvláštní příležitosti k získání duší. „Ze světla, jež mi bylo dáno, když jsem byla v Austrálii a jež bylo obnoveno, když jsem zase přijela do Ameriky vím, že naše dílo v jižní Kalifornii musí jít rychleji vpřed. Lidé, kteří proudí do krásné krajiny, aby zase získali své zdraví, musí slyšet poslední poselství milosti...“

Z mnoha míst v jižní Kalifornii má vyzařovat světlo k velkým masám lidí. Přítomná pravda musí být jako město ležící na hoře, jež nemůže být skryto.

V Jižní Kalifornii je mnoho pozemků ke koupi, na nichž jsou postaveny budovy, které se hodí pro léčebné ústavy. Některé z nich mohou být zakoupeny a tak může být lékařské dílo provozováno rozumně a hospodárně. V Jižní Kalifornii musí být založeno více malých ústavů k užítku mnohých, kteří tam jdou s nadějí, že zase získají zdraví. Byla jsem poučena, že nyní přišla naše příležitost dosáhnout trpících, jenž proudí do léčebných míst a že i pro jejich ošetřovatele může být vykonáno dílo...

Místo toho, abychom vložili všechny dosažitelné prostředky do jednoho lékařského ústavu, bychom měli založit na mnoha místech ústavy menší. Brzy bude pověst léčebných míst v Jižní Kalifornii ještě lepší než nyní. Nyní pro nás přišla doba, abychom vstoupili do tohoto pole a provozovali misijní lékařské dílo.“ (MS)

V letech, v nichž byly dány takové rady, navštívila sestra Whiteová při různých příležitostech jižní Kalifornii v naději, že povzbudí bratry, aby pokračovali v hledání pozemků s vhodnými budovami pro lékařské ústavy. Časem jí byly předvedeny v noci ve viděních obrazy léčebných ústavů v provozu. Tato zjevení se snažila popsat a poslat bratrům, zaujímavým zodpovědná místa. Jindy jí byly zase předvedeny směrnice dané v minulých letech týkající se cíle a účelů lékařské misijní práce a vzor, kterého se měli držet při založení a provozu lékařských ústavů v různých částech světa.

Zatímco zraky některých bratrů byly obráceny na města, věnovala sestra Whiteová pozornost přednosti pobytu na venkově a užítku, jehož dosáhnou nemocní tím, že budou vytrženi ze škodlivých vlivů moderního městského života. Závažné části těchto poučení byly uveřejněny v sedmém svazku Svědectví pro církve (str. 57-109). Mezi předvedenými viděními byla tato:

„V noci mi bylo dopřáno podívat se na jeden venkovský léčebný ústav. Ústav nebyl velký, byl však dokonalý. Byl obklopen krásnými stromy, houštím a křovím, za nímž se prostíraly ovocné stromy a lesy. U tohoto místa byly zahrady, v nichž nemocné ženy, přály-li si to, mohly pěstovat květiny všeho druhu, přičemž si každá nemocná zvolila místočko, o které se potom starala. Pohyb na vzduchu v těchto zahradách byl součástí jejich pravidelného léčení.

Rozvíjely se přede mnou scéna za scénou. V jedné právě přišlo několik trpících nemocných do naší léčebny na venkově. V jiné jsem viděla tutéž skupinu, jejich vzhled se však tak změnil! Nemoc zmizela, kůže byla čistá, výraz obličeje radostný, tělo i mysl se zdály oduševněny novým životem...

Mnozí nemocní a trpící se odvrátí z měst k venkovu a budou se bránit přisvojit si zvyky, obyčeje a módu městského života. Budou se pokoušet znovu získat své zdraví v jiné z našich venkovských léčeben. A tak, i když budeme vzdáleni dvacet nebo třicet mil od města, budeme přístupní a ti, kteří si přejí zdraví, budou mít příležitost znovu ho získat za nejpříznivějších podmínek.

Bůh pro nás způsobí zázrak, jsme-li s vírou jeho spolupracovníky. Osvojme si tedy rozumný způsob jednání, aby naše snahy mohly být Bohem požehnány a korunovány úspěchem.“ (7T 78-79)

Rady k rozšíření lékařského misijního díla nebyly omezeny na některý okres. „Bůh zmocnil svůj lid, aby osvětlil zemi“, psala sestra Whiteová, když se její myšlenky zabývaly příležitostmi nabízenými adventistům s. d. v jižní Kalifornii. „Svěřil jim schopnosti, jimiž mají jeho dílo rozšířit, až obsáhne celý svět. Ve všech částech země se musí založit léčebny, školy, nakladatelství a podobné zařízení k dokončení díla. V mnoha zemích musí být založeny lékařské misie, aby byly užívány jako pomocná ruka ve službě trpícím.

Kristus je spolupracovníkem těch, kdo jsou činní v lékařské misijní službě. Muži a ženy, kteří konají nezištně, podle svých možností vše, aby v mnoha zemích založili léčebny a ošetrovny, budou bohatě odměněni. Osobám, které tyto ústavy navštěvují se dostane

tělesného, duševního a duchovního požehnání, unavení budou občerstveni, nemocní uzdraveni, hříchem zdeptaným bude pomozeno. V dalekých zemích uslyšíme chválu a díky těch, jejichž srdce byla přivedena těmito prostředky ze služby hříchu ke spravedlnosti. Jejich písněmi vděku a chvály bude vydáno svědectví, které získá jiné k věrnosti Kristu a společenství s ním.“ (7T 51-52)

Při vysvěcení léčebny v Loma Linda 15. dubna roku 1906, podala sestra Whiteová přehled o pozoruhodném působení božské prozřetelnosti, která provázela úsilí bratrů zajistit pozemky s léčebnami v jižní Kalifornii. Krátce také vylíčila Boží cíl, jehož mělo být těmito prostředky dosaženo. Mezi svými poznámkami prohlásila:

„Vážná a slavnostní je odpovědnost spočívající na lékařských misionářích. Mají být misionáři v pravém slova smyslu. Nemocní a trpící, kteří se svěří péči pracovníků našich lékařských ústavů nesmí být zklamáni. Musí jim být objasněno, že mají žít v souladu s Bohem. Učí-li se poslouchat Boží zákon, budou požehnáni na těle i na duchu....

Přednosti života v přírodě nesmí být puštěny ze zřetele. Jak vděční bychom přece měli být, že nám Bůh dal krásné léčebny v Paradise Valley, Glendale a Loma Linda! Vyjděte z měst! Vyjděte z měst! – to byla léta mým poselstvím. Nemůžeme očekávat, že nemocní budou rychle uzdraveni, jsou-li uzavřeni ve městě mezi čtyřmi zdmi, bez výhledu do přírody, jen domy, domy, domy, nic, co by je vzpružilo a oživilo. A přece, jak pomalu někteří poznávají, že přeplněná města nejsou vhodnými místy pro léčebny!

Dokonce i v Jižní Kalifornii se před mnoha lety někteří přimlouvali za zřízení velké léčebny v srdci Los Angeles.. Ve světle poučení daných od Boha jsme nemohli souhlasit s provedením takového plánu. V nočním vidění mi Pán ukázal nevyužité pozemky na venkově, hodící se pro léčebny, jež byly ke koupi za cenu daleko nižší, než byla cena původní.

Trvalo nějakou dobu, než jsme tato místa našli. Nejdříve jsme si zajistili léčebnu v Paradise Valley v blízkosti San Diega. Za několik měsíců se naši členové Božím řízením dověděli o pozemku v Glendale. Byl zakoupen a zařízen pro svůj účel. Obdrželi jsme však světlo, že naše dílo v zakládání léčeben v jižní Kalifornii není ještě dokončeno. Při různých příležitostech byla dána svědectví, že někde v okolí Redlandu musí být konáno lékařské misijní dílo.

V článku uveřejněném v Review z 6. dubna 1905 jsem psala:

Při našem návratu do Redlands, kdy vlak projížděl pomerančovými lesy, jsem myslela na pokusy, které měly být učiněny v tomto krásném údolí, aby byla zvěstována pravda pro tuto dobu. Poznala jsem tento okres jižní Kalifornie jako jedno z míst, které mi bylo předvedeno s poukazem na to, že by mělo mít plně vybavenou léčebnu.

Proč nemáme pracovat na takových polích jako Redlands a Riverside? Pán si přeje, aby muži a ženy začali jeho dílo na těchto místech. Dílo Boží v Jižní Kalifornii musí udělat větší pokrok, než udělalo v minulosti. Každý rok navštěvují tisíce lidí Jižní Kalifornii, aby zase získali své zdraví a my bychom se měli pokusit oslovit je pravdou různými způsoby. Musí slyšet varování, aby se připravili pro velký den Páně, který je přede dveřmi... Pracovníci, kteří umí mluvit k lidu, se musí usídlit v jeho blízkosti a zvěstovat mu poselství... Měli by se rychle chopit příležitosti předvést přítomnou pravdu těm, kteří ji ještě neznají. Měli by zvěstovat poselství s jasností a silou, aby ti, kdo mají uši k slyšení, mohli slyšet.

Tato slova byla napsána dříve, než jsem něco uslyšela o pozemku v Loma Linda. Stále ještě na mně spočívala tíha, že by měla být založena další léčebna. Na podzim roku 1903 jsem měla vidění o léčebně uprostřed nádherné krajiny někde v jižní Kalifornii a žádný pozemek, jež jsem viděla, neodpovídal představě předvedené mi v tomto vidění. Příležitostně jsem o tomto vidění psala našim bratrům a sestrám, kteří se shromáždili počátkem září roku 1903 na stanovém shromáždění v Los Angeles.

Když jsem navštívila generální konferenci ve Washingtonu, dostala jsem dopis od bratra Burdona, který popisoval pozemek nalezený čtyři míle na západ od Redlands, pět a půl míle jižně od San Bernardino a osm mil severně od Riverside. Když jsem jeho dopis četla, měla jsem dojem, že to je jedno z míst, které jsem viděla ve vidění...

Když jsem později viděla tento pozemek, poznala jsem ho jako jedno z míst, které jsem viděla skoro dva roky předtím ve vidění. Jak vděčná jsem Pánu, našemu Bohu za toto místo, jenž je pro nás připraveno, aby bylo použito jemu ke cti a zvelebení jeho jména!“ (RH 21. 6. 1906)

Delegátům shromážděným na generální konferenci roku 1909 vypravovala sestra Whiteová některé zkušenosti spojené se založením lékařské misijní práce v jižní Kalifornii. Poukazovala zvláště na žehnající ruku Boží, která otvírala prostředky a cesty ke vzdělání mnoha lékařských misionářů a evangelistů pro službu na celém světě. V této souvislosti řekla:

„Jedna z hlavních předností Loma Lindy je mnohotvárná krása okolí na všech stranách. Daleký výhled na hory a údolí je velkolepý. Ale důležitější než velkolepá scenérie, krásné budovy a rozsáhlá hospodářství je blízkost hustě zalidněného okresu a tím příležitost k zvěstování trojandělského poselství mnoha lidem. Musíme jasně duchovně rozeznávat, jinak nepoznáme působení Boží prozřetelnosti, která nám připravuje cestu, abychom osvětili svět.

S vlastnictvím tohoto místa však přichází také těžká odpovědnost dát působení tohoto ústavu výchovnou povahu. Loma Linda nemá být jen léčebnou, ale i výchovným střediskem. Musí tu být založena škola pro vzdělání evangelizačních lékařských misionářů a evangelistů...

V Loma Linda máme výhodné středisko pro požadavky různých misijních podniků. Je zřejmé, že bylo Božím úmyslem, aby tato léčebna přišla do majetku naší společnosti. Měli bychom si cenit Loma Linda jako místa, které, jak Bůh předvídal, budeme potřebovat a jež nám On dal. Ve spojení se zájmy léčebny a školy v Loma Lindě je třeba vykonat vzácné dílo a ono bude vykonáno, budeme-li všichni s tímto cílem pracovat a sjednoceni půjdeme vpřed podle Božího díla.“ (RH 21. 6. 1906, pp.173, 174, 176, 177)

55. kapitola

Zemětřesení v San Francisku

Ve čtvrtek odpoledne 12. dubna roku 1906 sestra Whiteová opustila svůj domov, aby se zúčastnila ročního shromáždění jihokaliifornského sdružení v Los Angeles a vysvěcení dvou léčeben – Paradise Valley blízko San Diega a Loma Linda. V této době měla pozoruhodnou zkušenost, kterou krátce popsala takto:

Soudy odplaty

„Když jsem byla v Loma Linda v Kalifornii, byl mi 16. dubna 1906 předveden velice obdivuhodný obraz. V jednom nočním vidění jsem stála na vyvýšenině, odkud jsem mohla vidět chvět se domy jako rákosí ve větru. Velké i malé budovy padaly k zemi. Zábavné

podniky, divadla, hotely a domy bohatých se sesunuly a zřítily. Mnoho lidských životů vzalo za své a vzduch byl naplněn křikem raněných a vyděšených.

Boží andělé zhouby pracovali. Jeden dotek – a z budov postavených důkladně a pevně, které lidé pokládali za bezpečné proti každému nebezpečí, byly náhle hromady sutin. Nikde nebylo bezpečného útočiště. Sama jsem necítila zvláštní nebezpečí, nemohu však najít slova k popsání hrůzných scén, jež šly kolem mne. Zdálo se, jako by dlouhá shovívavost Boží byla vyčerpána a den soudu přišel.

Anděl, jenž mi stál po boku potom řekl, že jen málokteří mají dojem o bezbožnosti panující dnes ve světě a zvláště o bezbožnosti ve velkých městech. Prohlásil, že Pán určil dobu, v níž navštíví přestupníky svým hněvem pro jejich pohrdání jeho zákonem.

Obrazy jdoucí přede mnou, i když byly tak hrozné, přece naučení daná v souvislosti s tím se velmi důrazně a živě vtiskla do mé mysli. Anděl stojící vedle mě prohlásil, že panství Boží a svatost zákona musí být zjeveny těm, kteří se tvrdošíjně zpěčují poslouchat Krále všech králů. Ti, kdož dají přednost přetrvání v nevěře, musí být navštíveni v milosrdenství soudy, aby, bude-li to možné, byli přivedeni k poznání svého hříšného jednání.

Celý následující den jsem přemýšlela o scénách, jež mi byly předvedeny a o obdržených naučeních. Odpoledne jsem cestovala do Glendale v blízkosti Los Angeles a následující noc se mi zdálo, že jsem ve shromáždění a že lidem představuji požadavky Božího zákona. Četla jsem místa Písma o ustanovení soboty v zahradě Eden na konci týdne stvoření, o vydání zákona na Sinaji a potom jsem prohlašovala, že sobota musí být vždy zachovávána jako věčná smlouva, jako znamení mezi Bohem a jeho dětmi, aby věděly, že budou posvěceny Bohem, svým Stvořitelem.

Potom jsem ještě mluvila více o panství Božím nad zemskými vládci. Jeho zákon musí být pravidlem a směrnicí všech činů. Lidem je zakázáno ničit své smysli nestřídmostí nebo tím, že svou mysl podřídí satanským vlivům, protože jim to znemožňuje zachovávat Boží zákon. Přestože má Božský vládce dlouhou trpělivost s převráceností, nenechá se přece vysmát, nebude mlčet. Jeho vyvýšenost, jeho autorita jako vládce celého světa musí být konečně uznána a spravedlivým požadavkům jeho zákona musí být učiněno zadost.

Lidem bylo dáno ještě mnoho ponaučení od mého učitele o shovívavosti Boží a nutnosti přivést přestupníky k poznání jejich nebezpečného postavení, jež v jeho očích zaujímají. (9T 92-94)

„Potřebovala jsem mnoho dní k pospání části toho, co mi v oněch dvou nocích v Loma Linda a Glendale bylo zjeveno.“ (RH 5. 7. 1906)

„18. dubna, dva dny po tom, co mi byly předvedeny scény o padání budov, jsem se vydala na cestu do shromáždění, pořádaného ve sboru na ulici Carr v Los Angeles. Když jsme se blížili ke kostelu, slyšeli jsme kameloty vyvolávat: San Francisco pobořeno zemětřesením! S těžkým srdcem jsem četla první rychle tištěné zprávy o hrozném neštěstí.“ (9T 94)

Opracování měst z mimoměstských středisek

Ve svém proslovu před konferencí mluvila sestra Whiteová o svatosti zákona Božího a zdůraznila zcela rozhodně nutnost rychlého jednání, aby lidé byli seznámeni s významem věcí, jež přijdou na zem. Zvláště mluvila o přednostech, jež by byly získány prací ve městech, když by střediska ležela mimo město.

„Ven z měst, ven z měst!“ prohlašovala. „To je poselství, jež mi Pán dal. Přijdou zemětřesení, přijdou záplavy, nemáme se usazovat v bezbožných městech, kde se každým způsobem slouží nepříteli a kde se tak často zapomíná na Boha. Pán si přeje, abychom měli

jasný duchovní zrak. Musíme rychle rozeznat nebezpečí, jež je spojeno se založením ústavů v těchto bezbožných městech. Musíme moudře plánovat, abychom varovali města a přece současně bydleli tam, kde bychom mohli chránit své děti a sami sebe před poskvřujícími a demoralizujícími vlivy, převládajícími v těchto místech.“ (RH 5. 7. 1906)

Výjevy zkázy

Po dvou týdnech se sestra Whiteová vrátila do svého domova v St. Helena. „Když jsme cestovali na sever“, psala v dopise o této cestě, „viděli jsme některé následky zemětřesení. Když jsme dojeli do San Jose, viděli jsme, že velké budovy byly zříceny a jiné vážně poškozeny.

V Mountain View byl poštovní úřad a jedno z největších obchodních skladišť města srovnány se zemí. Jiné budovy byly částečně pobořeny a těžce poškozeny.“ (RH 24. 5. 1906)

„Na naši cestě z Mountain View jsme projížděli San Franciskem. Najali jsme si drožku a strávili jeden a půl hodiny tím, že jsme prohlíželi zbořeniny. Budovy pokládané za dokonalé a bezpečné před jakýmkoli pobořením ležely v troskách. V některých případech klesly budovy částečně do země. Města skýtalo hrozný obraz nedostatečnosti lidského důmyslu v budování staveb, bezpečných před ohněm a zemětřesením.“ (9T 94-95)

Výstrahy a napomenutí

V souvislosti s učením a výstrahami o nutnosti vážného úsilí ve zvěstování trojandělského poselství ve městech a vzhledem k návštěvám, které postihnou hustě obydlená střediska, když se blíží konec světa, psala sestra Whiteová takto:

„Od zemětřesení v San Francisku se rozšířily mnohé zprávy o výrocích, jež jsem učinila. Někteří tvrdili, že jsem za svého pobytu v Los Angeles prohlásila, že jsem předpovídala zemětřesení a oheň v San Francisku a že Los Angeles bude další město, jež bude trpět. To není pravda. Ráno po zemětřesení jsem řekla: Přijdou zemětřesení, přijdou záplavy. Boží poselství k nám zní: neusazovat se v bezbožných městech.

Před několika lety uveřejnil jeden bratr, který působil ve New Yorku, některé velmi překvapující poznámky o zničení tohoto města. Ihned jsem psala těm, jenž tam vedli dílo a řekla jim, že není moudré uveřejňovat takové zprávy, že by mohl být způsoben rozruch, jemuž by následovalo fanatické hnutí, a to by poškodilo Boží dílo. Stačí předvádět lidu pravdu Slova Božího. Rozčilující zprávy dílu Božímu působí škodu.“ (RH 5. 7. 1906)

9. srpna 1906 psala sestra Whiteová o této senzační zprávě dále:

„Odkud přichází zpráva, že jsem měla prohlásit, že New York bude stržen vlnou záplav? To jsem nikdy neřekla. Řekla jsem, když jsem se dívala na velké budovy, jež tam byly postaveny, poschodí na poschodí: jaké hrozné scény nastanou, až Pán přijde a hrozně zachvěje zemí! Potom se splní Zj 18,1-3. Celá osmnáctá kapitola Zjevení je varováním před tím, co přijde na zem. Nemám však zvláštní světlo o tom, co přijde na New York. Víím jen, že jednoho dne velké budovy budou svrženy všeničící Boží mocí. Ze světla mi daného víím, že ničivé moci na světě jsou v činnosti. Jedno Slovo Páně, jeden dotyk jeho mocné síly a tyto masivní stavby padnou. Přijdou scény, jejichž strašlivost si nedovedeme představit!“

Už 1. září 1902 sestra Whiteová psala:

„Dobře vybavená stanová shromáždění by měla být pořádána ve velkých městech, jako je San Francisko, protože nebude dlouho trvat a tato města budou trpět Božími soudy. San Francisko a Oakland budou jako Sodoma a Gomora a Pán je navštíví ve svém hněvu...“

20. června 1903:

„Soudy Boží jsou v naší zemi. Pán přijde brzy. Ohněm, záplavami, zemětřesením varuje obyvatele této země před svým brzkým příchodem. Kéž by lidé přece poznali dobu svého navštívení! Nesmíme ztrácet čas. Musíme udělat rozhodnější kroky, abychom ukázali lidem ze světa, že den soudu je přede dveřmi.“

3. června 1903:

„Duch Boží mocně působí na mnoha srdcích. Doba ničících navštívení Božích je dobou milosrdenství pro ty, kteří nemají příležitost poznat, co je pravda. Na takové Pán shlédne v lásce a soucitu. Jeho láskyplné srdce je pohnuto, jeho ruka je stále ještě otevřena k záchraně.“

12. listopadu 1902:

„Blíží se doba, v níž nastane velká krize v dějinách světa, kdy bude každý pohyb ve vládě Boží pozorován s velmi čilým zájmem a nevýslovnými obavami. V rychlém sledu budou následovat soudy Boží za sebou – oheň, záplavy a zemětřesení, války a krveprolití. Něco velkého a rozhodného se nutně brzy stane.“ (Tyto a podobné články byly publikovány v Review 5. 7. 1906)

15. února 1904:

„Když jsem byla naposledy v New Yorku, byla jsem v nočním vidění vybudována, abych pozorovala, jak se budovy poschodí za poschodím zvedají k nebi. Tyto budovy byly zabezpečeny jako ohnivzdorné a byly vybudovány z velmi cenného materiálu...“

Když tyto velké budovy stoupaly do výše, radovali se majitelé ve své pýše a ctizádosti, že měli peníze k zvelebení svého vlastního já... Mnoho peněz, jež vložili do těchto věcí, bylo získáno vykořisťováním, odíráním a utlačováním chudých. V knihách nebeských je veden účet o každém obchodním převodu. Každý nesprávný čin, každý podvodný skutek je tam zaznamenán. Přijde doba, v níž lidé dosáhnou v podvodech a ve své domýšlivosti bodu, přes nějž je Pán nenechá přejít a pak zakusí, že i Boží shovívavost má své meze.

Scéna, jež mi byla potom předvedena, byl požární poplach. Lidé se dívali na vysoké budovy, jež byly považovány za ohnivzdorné a říkali: Jsou dokonalé, jisté. Avšak tyto budovy byly stráveny jako by byly udělány ze smůly. Stříkačky nemohly udělat nic, aby zabránily zboření. Hasiči nebyli schopni se stříkačkami zacházet.

Byla jsem poučena, že až přijde čas Páně a ještě nenastane změna v pyšných srdcích, domýšlivých lidských bytostí, lidé poznají, že ruka, jež byla silná v záchraně, bude potom silná v boření. Žádná zemská moc nemůže zadržet ruku Boží. Ke zhotovení budov nemůže být použito materiálu, jenž by je uchránil před zbořením, až Bohem určený čas přijde, aby vykonal odplatu na lidech pro jejich domýšlivost a pohrdání jeho zákonem.“ (RH 26. 4. 1906)

Výzva k pokání

Boží milost v době, kdy bylo ušetřeno tak mnoho lidských životů za strašného navštívení, jež přišlo na San Francisko a okolní místa, byla označena sestrou Whiteovou za silnou výzvu ke všem třídám, aby uznaly panství Boží a závazné požadavky Božího zákona. Sestra Whiteová naléhala na evangelizační úsilí ve městech u zátoky, aby se lidem dostalo všech příležitostí, aby se naučili znát význam soudů, jež přijdou na obyvatele země.

Proto byly činěny po mnoho měsíců po zemětřesení zvláštní a vytrvalé pokusy ve zvěstování trojandělského poselství v San Francisku a jiných místech u zátoky. Sestra

Whiteová dělala, co mohla, aby povzbudila pracovníky v těchto místech a navštívila skupiny pracovníků, kteří byli zaměstnáni vyučováním lidí. Když se setkala s těmi, kdo znali pravdy Slova Božího, vyzývala je, aby poskytovali snahám pracovníků ochotnou podporu. Současně také psala o dalekosáhlém díle, jež je nutno vykonat v každé zemi.

„Svět je naplněn přestoupením zákona“, prohlášovala, „duch nezákonnosti proniká každou zemí a zvláště zjevný je ve velkých městech. Hříchy a zločiny, jež je vidět v našich městech, jsou děsné. Bůh nemůže déle přihlížet. Už nyní začínají jeho soudy padat na některá místa a brzy bude i jinde cítit jeho zvláštní nelibost.

Rada událostí ukáže, že Bůh je Pánem dějin. Pravda bude zvěstována jasně a naprosto srozumitelně. Jako společnost musíme pod všeovládajícím vedením Ducha svatého připravovat cestu Páně. Evangelium musí být zvěstováno ve své čistotě. Proud živé vody se musí ve svém běhu prohloubit a rozšířit. Ve všech polích, blízkých i vzdálených, budou voláni muži od pluhu a obyčejných obchodních jednání, která nyní zaměstnávají skoro všechnu pozornost a budou vzděláni od zkušených mužů. Budou-li se učit působivě pracovat, budou zvěstovat pravdu s mocí. Předivným působením Boží prozřetelnosti budou odstraněny hory těžkostí, které budou vrženy do moře. Poselství tak důležité pro obyvatele země, bude slyšeno a pochopeno. Lidé budou vědět, co je pravda. Dílo půjde vpřed, až bude varována celá země a potom přijde konec.“ (RH 5. 7. 1906 viz také: 9T 89-108)

56. kapitola

Na generální konferenci roku 1909

Ve čtvrtek večer 9. září 1909 se sestra Whiteová vrátila po pětiměsíční a čtyřdenní nepřítomnosti do svého domova v blízkosti St. Helena v Kalifornii. V této době měla za sebou více než 8 tisíc mil a kázala 72 krát na 27 místech od Maine až do Kalifornie a od Alabama až do Visconsinu před velkými a malými posluchači.

Hlavním účelem její cesty bylo zúčastnit se zasedání generální konference, která se konala co čtyři roky, v roce 1909 ve Washingtonu. Jiná místa navštěvovala na naléhavá pozvání. Byly jí umožněny silou a odvahou, kterou jí Bůh ve své milosti propůjčil, když cestovala od místa k místu.

Několik dní před nastoupením cesty poznamenala, že by pro ni bylo bezpochyby nejlepší jet co nejkratší cestou do Washingtonu, protože jí bylo 81 let a její zdraví nebylo nejlepší. Řekla však, že nemůže nechat bez povšimnutí naléhavé prosby k návštěvě Los Angeles, Loma Lindy a Paradise Valley v jižní Kalifornii, ani pozvání do koleje View a tam promluvit k pěti stům studentům v Union College. Řekla: Musím také navštívit svého syna v Nashville. Dá-li mi Pán sílu, bude pro mne radostí navštívit braty Sutherlanda a Magana ve škole v Madisonu. Vyjádřila také přání zdržet se jeden den v Asheville, kde bydlel profesor Brownsberger a kde sestra Rumgaughová postavila a darovala sdružení prostorný dům ke shromáždění s bytem pro kazatele.

Během čtyřtýdenní cesty do Washingtonu byla sestra Whiteová schopna čtyřikrát kázat ve View a dvakrát v Loma Linda, Nashville a Asheville, jednou v Paradise Valley, Madison, Hillerest, Huntsville a v Aldenské misijní škole blízko Hilltopu. Po svém příchodu do Washingtonu šla hned do Takoma Parku, kde ji pohostinně přijali v domově kazatele Irwina.

Shromáždění zástupců

Generální konference roku 1909 se zúčastnili zástupci z mnoha zemí. Zástupců z ciziny byl neobyčejně velký počet, protože byli přítomni v plném počtu delegáti ze sdružení a misí ze zámoří. Návštěva z domova byla také velmi početná.

Ode dne zahájení zasedání nesla sestra Whiteová těžké břímě duchovních zájmů různých tříd věřících, jež se nacházely na území tábora. V několika svých veřejných proslovech naléhala na bratry a sestry, aby se chytili Boha, přidrželi se ho a prosili opravdově o vedení a požehnání. Napomínala přítomné, aby získali odvahu a nadšení k podpoře velkého, po celém světě rozšířeného, mocného díla. Ve všech svých plánech měli mít před očima stále potřeby hynoucích, jakož i důležitost obsadit místa tam, kde Bůh předivným způsobem otevírá cestu přítomné pravdě.

Dílo ve městech

Zvláště bylo poukázáno na to, že je tomu tak s velkými městy. „Podívejte se na naše města“, řekla, „jak potřebují evangelium. Potřeba vážného působení mezi masami ve městech mi byla přednesena před více než dvaceti lety. Kdo nese břímě za naše velká města? Někteří říknou: potřebujeme všechny peníze, které dostáváme k podpoře díla na jiných místech. Nevíte, že nepřinesete-li pravdu do měst, příliv prostředků ustane? Přinesete-li toto poselství pravdy lidem ve městech, kteří hladoví po pravdě, oni světlo přijmou, dají se opravdově do díla, aby přinesli světlo zase jiným.. Osoby, které mají prostředky, přivedou k pravdě jiné a ze svých prostředků přispějí k podpoře Božího díla.“ (General conference bulletin 1909, pp. 225,226)

Nutnost plánovat zvěstování třetí andělského poselství zvláštním způsobem v přeplněných střediscích obyvatelstva, byl jeden z hlavních bodů kázání sestry Whiteové po celou dobu konference:

„Něco se vykoná v naší zemi“, prohlašovala, „Avšak kéž by se přece dobré dílo rozšířilo do ciziny a každá potřebná duše byla zasažena! Kéž by byla přítomná pravda zvěstována v každém městě! Tato velká potřeba je přede mnou ve dne v noci....“

Více a více mužů a žen vychází, aby roznesli poselství evangelia. Děkujeme za to Bohu. Potřebujeme však většího probuzení... Je naší předností vidět ve městech postupovat Boží dílo vpřed. Kristus čeká, čeká na to, že vstoupíme do měst. Kdo vykoná přípravy? Nechceme říct, že nemáme pracovníky. Radujeme se, že tu někteří jsou. V našich městech však máme vykonat větší, mnohem větší dílo.“ (tamtéž str. 98)

Zvláštní snahy v Nové Anglii

„Dílo, jež máme vykonat, je podivuhodně velké dílo“, řekla v jiném kázání na konferenci. „Máme zachránit svět.“ V této souvislosti poukazovala na požehnání, jehož by se dostalo dílu Božímu silnými a jednotnými snahami o zvěstování poselství v Nové Anglii, kde bylo první a druhé andělské poselství kázáno s tak velkou mocí. „Musíme týmž městům přinést slávu třetího andělského poselství“, řekla. „Kdo z nás se pokusí rozšířit paprsky světla

tam, kde v prvních dnech poselství byla tak ochotně přijata?“ (General conference bulletin, 1907, pp. 225,226)

V jedné ze svých výzev týkajících se díla, jež musí být vykonáno ve městech Nové Anglie a Atlantických států řekla:

„Co bylo vykonáno ve městech na východě, kde bylo adventní poselství zvěstováno nejdříve? Městům na východě se dostalo předností, ale kdo vzal na sebe břímě a vzchopil se k tomu, aby šel znovu do pole, jež bylo v prvních dnech poselství pokřtěno pravdou o brzkém příchodu Páně? Bylo mi dáno světlo o tom, že pravda půjde znovu do východních států, kde jsme nejdříve naše dílo začali a kde jsme učinili první zkušenosti. Musíme se všemožně snažit přinést poznání pravdy všem, kteří je chtějí slyšet. Všude v našich velkých městech má Bůh upřímné duše, které mají zájem o pravdu. Ve východních státech je k vykonání vážná práce. Opakuj poselství, opakuj poselství, byla slova, jež mi byla znovu a znovu opakována. Řekni mému lidu, aby opakoval poselství v místech, kde bylo nejdříve kázáno a kde sbor za sborem zaujal místo pro pravdu a moc Boží často provázela poselství pozoruhodným způsobem.“ (tamtéž str. 136)

Delegace z ciziny

Přítomnost více než sta zástupců z ciziny na generální konferenci roku 1909 dala sestře Whiteové příležitost setkat se se starými přáteli, s nimiž v dřívějších letech spolupracovala. V době konference ji často navštívily skupiny bratrů ze zahraničního sdružení nebo misijního pole a osobně ji nyní vyřizovali své pozdravy a podávali jí zprávu o pokroku třetího andělského poselství v polích, která zastupovali. Tak měli příležitost skoro všichni z ciziny, starí přátelé i ti, kdož se s ním dosud neseznámili, ujistit ji o své odvaze v Bohu a rozhodnosti vykonat svůj díl v zakončení díla.

„Hluboce to na mne působilo,“ říkala sestra Whiteová veřejně, když přijala jednu z těchto návštěv, „když mi bratři z cizích polí vypravovali něco ze svých zkušeností a o tom, co Pán dělá, aby přivedl duše k pravdě.“ (Gen. conf. bul. 1909, p.105)

A jindy hovořila před celou konferencí:

„Jsou zde pracovníci, kteří přišli z cizích zemí. Přišli, aby viděli a rozuměli. Jsou rozhodnutí použít každé nabízené přednosti, aby se mohli vrátit s novou milostí a silou svatého Ducha Božího do svých pracovních polí. Jako učitelé a vedoucí v díle mají shromážďovat cenné pravdy, jež věrně svěří svým spolupracovníkům, působícím na mnoha místech a rozličným způsobem, aby přivedli duše k poznání pravdy. Moji bratři, ve vašich pracovních polích vás mohou obklopotvat nepříznivé okolnosti, ale Pán to všechno ví a on pomůže vašemu nedostatku svým Duchem svatým. Musíme mít mnohem více víry v Boha.“ (GCB 1909, p. 57)

Boj mezi národy

Sestra Whiteová napomínala vážně bratry, kteří se shromáždili jako představitelé díla ze všech částí Evropy, Asie, Afriky, Ameriky, Austrálie a z mořských ostrovů, aby připravili svá srdce na strašné scény boje a útisku, jež budou brzy k vidění mezi národy země a přesáhnou všechny jejich představy. „Velmi brzy“, říkala, „vypukne boj a útisk cizích národů tak mocně, že to ani netušíte. Musíte poznat, jak je důležité seznámit se s Bohem na modlitbě. Máte-li

jistotu, že vás slyší, budete radostní i v soužení, nezapochybujete, protože zakusíte oživující vliv moci Boží ve svých srdcích. Čeho je nám zapotřebí, to je pravda. Nic nemůže zaujmout místo svatého, vážného a slavnostního pravdy, jež nás má učinit schopnými obstát ve zkouškách, jak obstál i Kristus“ (tamtéž str. 57)

Ve shromáždění na rozloučenou při zakončení konference, vyzvala ještě jednou delegáty shromážděné ze všech dílů světa, aby věrně vydrželi, jako by viděli Neviditelného. Napomínala každého pracovníka, aby vyšel v síle Boha izraelského. Prohlásila, že i když možná nebude mít znovu přednost setkat se se svými bratry na jiné takové konferenci, přece se za ně bude modlit a bude se připravovat, aby je všechny uviděla v říši slávy.

Důležité rady

Na generální konferenci sestra Whiteová předčítala rukopis, vyzývající k věrnosti v zásadách zdravotní reformy. O tomto důležitém předmětu mluvila také k delegátům. Další přečtený rukopis byla prosba o lékařské evangelisty a jiný se týkal koleje pro evangelisty v Loma Lindě.

Po konferenčním zasedání se setra Whiteová dvakrát zúčastnila shromáždění členů výboru generální konference, dříve než odjela do Filadelfie a jiných měst východu. Odtud na své cestě domů do Kalifornie navštívila stanová shromáždění a ústavy ve středních státech a na středním západě.

Při rozhovorech s výborem generální konference předčítala sestra Whiteová rukopisy zabývající se problémy, jež tenkrát bratři měli. Výzvy k budování mnohem většího díla v domácích i cizích městech mohly být uposlechnuty jen v případě, že se najdou prostředky a vhodní lidé, kteří by toto dílo mohli konat. Aby mohla být rychle a působivě taková obsáhlá dalekosáhlá práce začata, navrhla sestra Whiteová, aby někteří z pracovníků byli zproštěni svých povinností v ústavech, kde zastávali odpovědná místa a aby sloužili jako evangelisté. Řekla:

„Musíme se pokusit, pokud je to možné, najít k vedení obchodních záležitostí v různých střediscích našeho díla Bohu posvěcené muže s obchodním vzděláním. Musíme se snažit připoutat na tato vlivná střediska muže, kteří by mohli jako řečníci vykonat důležitou práci – přednést věřícím pravdu Slova Božího...“

Nám, jako Božím služebníkům je svěřeno třetí andělské poselství, poselství konce, která má lid připravit pro příchod našeho Krále. Čas je krátký. Pán si přeje, aby vše, co je spojeno s jeho dílem, bylo uvedeno do pořádku. Přeje si, aby slavnostní varovné poselství bylo rozšířeno všude tam, kam až je mohou jeho poslové donést. Prostředky plynoucí do pokladnice mají být moudře použity k vydržování pracovníků. V našich plánech by se nemělo uplatnit nic, co by bránilo pokroku poselství.

Pionýři našeho díla bojovali léta s chudobou a různým strádáním, aby postavili toto dílo přítomné pravdy na pevný základ. Pracovali neúnavně s omezenými prostředky a Pán jejich úsilí požehnal. Poselství šlo na východě vpřed s mocí a rozšířilo se na západ a na mnoha místech byla založena vlivná střediska. Ne všichni dnešní pracovníci by mohli snést strasti oněch prvních dní. Přesto by neměly změněné poměry vést k nějakému zanedbávání našeho úsilí. Jestliže nám nyní Pán nařizuje znovu mocně zvěstovat poselství na východě, jestliže nám nařizuje vstoupit do měst východu, jihu, západu a severu, neměli bychom jako jeden muž jít a uposlechnout jeho rozkaz? Nechceme vyslat naše posly do všech těchto polí a štědře je podporovat?

K čemu jsou zde naše družení, ne-li k podpoře právě takového díla? V této době musí být každá ruka zaměstnána. Pán přichází. Konec je blízko, ano, rychle se blíží! Ještě malá chvíle a

nebudeme už moct působit ve svobodě, kterou ještě máme. Jsou před námi strašné scény a co konáme, musíme konat rychle. Nyní musíme vybudovat dílo na všech místech, kde je to možné. K dokončení tohoto díla potřebujeme v poli naléhavě pomoc, kterou mohou poskytnout naši zkušení kazatelé, kteří jsou schopni upoutat pozornost mnohých posluchačů.

Dříve, než jsem opustila svůj domov, slíbila jsem Pánu, že jestliže udrží můj život a uschopní mne přijít na tuto konferenci, vydám poselství, jež mi znovu a znovu dal, týkající se měst, v nichž tisíce a tisíce hynou bez poznání pravdy. Když jsem toto poselství zvěstovala lidem, spočívalo na mě bohaté Boží požehnání. A nyní, moji bratři, vás prosím ve jménu Páně, abyste naplánovali pokrok díla způsobem určeným Bohem...

Vykonáme-li toto dílo, zjistíme, že do našich pokladen poplynou prostředky, s nimiž budeme moci vykonat obsáhlejší a dalekosáhlé dílo. Neměli bychom kráčet vpřed, jako bychom měli tisíce dolarů? Nemáme ani polovinu víry. Vykonejme svůj díl ve varování měst. Varovného poselství se musí dostat lidem jdoucím k zahynutí nevarování, nezachránění. Jak můžeme ještě váhat? Půjďme-li vpřed, přijdou i prostředky! Musíme však jít vpřed s vírou, v důvěře v Boha izraelského.“ (viz 9T 98-99)

57. kapitola

Poslední práce E. G. Whiteové

Sestra Whiteová psala bratrům shromážděným na generální konferenci roku 1913 o některých svých zkušenostech ve čtyřech letech, které uplynuly od doby, co měla na konferenci roku 1909 příležitost mluvit k nim osobně.

Několik měsíců po této konferenci psala: „Nesla jsem těžké břímě a obracela pozornost bratrů na odpovědných místech na ty věci, jež mi Pán rozkázal, abych je jasně přednesla... A přestože stále ještě cítím hlubokou úzkost o postoj, který zaujímají někteří k důležitým směrnicím pro podporu Božího díla na zemi, přece pevně důvěřuji pracovníkům v celém poli a věřím, že když se shromáždění, pokoří se před Pánem, znovu se posvěτί jeho službě a budou tak zmocněni vykonávat jeho vůli. Někteří ani dosud nevidí věci v pravém světle. Ti ať se naučí vidět věci tak, jak jejich spolupracovníci. Vyhnou se vážným přehmatům, když budou v této době vážně hledat Pána a podřizovat dokonale svou vůli vůli Páně.

Scény, jež mi byly nedávno v noci převedeny, na mě udělaly hluboký dojem. Zdálo se, že velké hnutí a probuzení je na mnoha místech. Naši členové se stavěli do šiku a uposlechli Boží výzvu. Moji bratři, Pán k vám mluví. Nechceme naslouchat jeho hlasu? Nechceme ozdobit své lampy a jednat jako muži, kteří očekávají příchod svého Pána? Toto je doba, která nabízí k nesení světla a činům....

Prosím, abyste chodili tak, jak významné je povolání, pro které jste povoláni, se vši pokorou, tichostí, i snášenlivostí, snášejte se vespolek v lásce, s úsilím zachovávat jednotu Ducha a svazku pokoje.“ (GCB 1912, 34)

Osobní činnost

O své činnosti na veřejnosti a doma psala s. Whiteová v roce 1913:

„Toužím po tom, abych byla osobně činná ve vážné práci v poli a jistě bych působila více veřejně, kdybych nevěřila, že v mém stáří je nemoudré příliš důvěřovat své tělesné síle. Mé dílo je v tom, že svěřuji církvi a světu světlo, které jsem dostala po všechna ta léta, v nichž bylo zvěstováno třetí andělské poselství. Mé srdce je naplněno vážným přáním přednést pravdu všem, kteří mohou být osloveni. A stále se ještě účastním tím, že dodávám rukopisy k uveřejnění. Musím však pokračovat velmi opatrně, abych se nedostala do postavení, kdy bych už nemohla vůbec psát. Nevím, jak dlouho budu žít. Mé zdraví však není tak špatné, jak jsem mohla očekávat.

Po generální konferenci jsem strávila více týdnů návštěvami stanových shromáždění a jiných sjezdů. Také jsem navštívila různé ústavy v Nové Anglii, středních státech a na středních západě.

Po návratu do svého domova v Kalifornii jsem znovu začala s přípravou rukopisu pro tisk. V uplynulých čtyřech letech jsem psala málo dopisů. Svou sílu jsem věnovala většinou dokončení důležitých knižních prací.

Příležitostně jsem se účastnila shromáždění a navštívila ústavy v Kalifornii. Většinu času jsem však strávila při práci na rukopisech v mém venkovském domově Elmshaven v blízkosti St. Helena.

Jsem vděčná Bohu, že zachoval můj život, abych mohla trochu déle pracovat na svých knihách. Kéž bych měla sílu vykonat vše, co by podle mého názoru mělo být vykonáno! Mou modlitbou je, aby mi dal Pán moudrost, aby pravdy, jež naši členové tolik potřebují, byly předvedeny jasně a přijatelně. Došla jsem k přesvědčení, že nás k tomu Bůh uschopní.

Můj zájem o celé dílo je tak velký jako dříve a toužebně si přeji, aby přítomná pravda šla stále vpřed ve všech částech světa. Vidím však, že pro mě není příliš dobré pracovat veřejně, dokud moje práce na knihách není dokončena.

Mohu vyjádřit svůj dík za to, že mě Duch Páně zmocňuje a nese, za útěchu a milost, jež mi ustavičně dává a za sílu a příležitost povzbuzovat jeho děti a pomáhat jim. Dokud mi Pán dává život, chci mu být věrná a snažit se konat jeho vůli a oslavovat jeho jméno. Kéž Pán posílí mou víru, abych mohla jít vpřed, poznávat a lépe konat jeho vůli. Pán je dobrý, budiž oslavován.“ (GCB 1913, p. 164)

Pionýři poselství

V jednom ze svých poselství k bratrům shromážděným na generální konferenci roku 1913, mluvila sestra Whiteová o vzrůstající ceně naučení z minulých zkušeností, které znají první zvěstovatelé třetího andělského poselství a o nichž mohou vydat jasné svědectví.

Psala: „Velmi si přeji, aby starší bojovníci kříže, kteří zešedivěli ve službě Mistrově, vydávali stále znovu a znovu své svědectví jasnou, jadrnou řečí, aby ti, kdož jsou ve víře mladší, poznali, že poselství, jež nám Pán dal v minulosti, jsou také v tomto stádiu dějin světa velmi důležitá. Naše minulá zkušenost neztratila ani puntík ze své síly.

Všichni by se měli mít na pozoru, aby nezmalomyslnovali staré průkopníky, nedali jim cítit, že mohou vykonat jen velmi málo. Jejich vliv by měl být stále ještě silně pocíťován v díle Páně. Svědectví letitých kazatelů bude v církvi stále pomocí a požehnáním. Bůh bude ve dne v noci bdít nad svými zkoušenými, věrnými bojovníky, dokud nepřijde doba, v níž odloží svou výzbroj. Mohou být ujištěni, že jsou pod ochranou péčí toho, který nespí ani nedřímá, že nad nimi bdí neúnavní strážníci. S vědomím, že jsou v Kristu, mohou plni důvěry spočívat v ochraně prozřetelnosti Boží.“ (GCB 1913, p. 164)

Dát zvuku trouby jasný tón

Po celou dobu života sestry Whiteové zůstala neotřesená její víra ve vše řídící prozřetelnost při stále se rozvíjejících pravdách poselství třetího anděla. Často vydávala svědectví o svém přesvědčení, že Bůh byl od počátku učitelem a vůdcem svého lidu. Toto přesvědčení o Božím vedení v minulosti celého adventního díla jí dávalo důvěru do budoucnosti. Pozorujeme následující vyličení, jež napsala roku 1890 v přehledu své vlastní zkušenosti, kdy věděla, že v přicházejících dnech vyvstanou sporné otázky a rozdíly v bodech učení:

„Měla jsem vzácnou příležitost prožít různé zkušenosti. Měla jsem zkušenost v prvním, druhém a třetím andělském poselství. Andělé jsou ukázáni jako letící prostředkem nebe a zvěstující světu varovné poselství, jež má přímý vztah k lidem žijícím v posledních dnech dějin tohoto světa. Nikdo neslyší hlas těchto andělů, protože jsou předobrazem a představují Boží lid, který působí v souladu s nebeským vesmírem. Muži a ženy osvíceni Duchem Božím a posvěcení pravdou, zvěstují poselství .

Učinila jsem část tohoto slavnostního díla. Téměř všechna má křesťanská zkušenost je s tím spojena. A žijí zde takoví, kteří mají zkušenosti jako já. Poznali pravdu, rozvíjející se pro tuto dobu, drželi krok s velkým vůdcem, knížetem nad vojskem Páně. Ve zvěstování tohoto poselství se vyplnila každá maličkost prorockví. Ti, jimž bylo dopřáno mít účast na zvěstování těchto poselství, získali zkušenost, jež je pro ně nejcennějším majetkem a nyní, když jsme uprostřed nebezpečí posledních dnů, kdy je na všech stranách slyšet hlasy, které říkají: Zde je Kristus, zde je pravda a kdy je starostí mnoha lidí strhávat základy naší víry, té víry, jež nás vyvedla z církví a ze světa, abychom ve světě stáli jako zvláštní Boží lid, řekneme jako Jan:

„Což bylo od počátku, což jsme slyšeli, co jsme očima svýma viděli, a co jsme pilně spatřili, a čeho se ruce naše dotýkaly, o slovu života... což jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme vám, abyste i vy s námi obecenství měli.“

Svědčím o věcech, jež jsem viděla, o věcech, jež jsem slyšela, o věcech, jichž se mé ruce dotýkaly, o Slovu života. A vím, že je to mé svědectví o Otci a Synu. Viděli jsme a osvědčili, že síla Ducha svatého byla v předkládání pravdy, ve varování perem i slovem a ve správném postupu poselství. Zapřít toto dílo by znamenalo zapřít Ducha svatého a zavedlo by nás to do onoho zástupu, který se odchýlil od víry a náleží ke svůdcovským duchům.

Nepřítel udělá vše, aby zničil důvěru věřících ve sloupy naší víry, obsažené v poselstvích daných v minulosti, které nás postavily na vyvýšenou půdu věčné pravdy, dílo upevnily a vtiskly mu ráz. Bůh izraelský vyvedl svůj lid a rozvinul mu pravdu nebeského původu. Bylo slyšet a ještě je slyšet jeho hlas, říkající nám: Jděte vpřed, od síly k síle, od milosti k milosti, od slávy ke slávě. Dílo bude posíleno a rozšířeno, neboť Bůh izraelský je ochranou svého lidu.

Ti, kteří pravdu sice teoreticky pochopili, ale její zásady nepřivedli do vnitřní svatyně duše, ale drželi živou pravdu jen ve vnějším nádvoří, neuvidí nic svatého v minulých dějinách tohoto společenství, které je učinily tím, čím je a založily jeho pověst ve světě jako společnost vážných, rozhodných, misijních pracovníků. Pravda pro tuto dobu je cenná, ale ti, kteří nejsou rozrazení pádem na skálu Ježíše Krista, nepoznají a neporozumí, co je pravda. Přijmou to, co se hodí jejich myšlenkám a začnou klást jiný základ než ten, který byl položen. Budou lichotit své pošetilé pýše a myslet, že jsou schopni odstranit sloupy naší víry a nahradit je sloupy, jež udělali sami.

Toto se bude dít stále, pokud bude trvat čas. Kdo však je vážným studujícím bible, rozezná a porozumí vážnému postavení těch, kdo žije v závěrečných scénách dějin tohoto světa.

Budou cítit svou neschopnost a slabost a vytknou si opravdový cíl, mít nejen formu pobožnosti, ale živé spojení s Bohem. Neodvážá se odpočívat a hovět si, až se v nich Kristus stane nadějí slávy.(???) Vlastní já zemře, pýcha bude z duše vyhnána a budou mít pokoru a tichost Kristovu.“ (MS bez datování)

Práce na rukopisech knih

Korespondence sestry Whiteové obsahuje mnoho odkazů na rukopisy knih, na nichž pracovala neúnavně s velkou láskou. Když byla v Evropě, rozšířila Velký spor a Touhu věků. Po úpravě subskripčního vydání Velké sporu v roce 1888 dokončila průvodní svazek Patriarchové a proroci v roce 1890. Cesta ke Kristu vyšla v roce 1892, Služebníci evangelia v roce 1893 a Myšlenky s hory blahoslavenství v roce 1896. Její největší literární dílo Touha věků si vyžádalo mnoho z doby jejího pobytu v Austrálii a vyšlo v roce 1898.

Když v roce 1900 vyšla Podobenství Kristova a Svědectví pro církve svazek 6, mysleli někteří z jejich přátel, že její naléhavé práce na úpravě rukopisů k uveřejnění v knižní formě jsou skončeny. Nebylo však tomu tak. Břímě ke psaní spočívalo stále ještě těžce na jejím srdci. Pohánělo ji vědomí potřeb hynoucího světa a mnoha těch, kteří tvrdili, že jsou poddaní Krále Immanuela a toto vědomí ji nutilo, aby pracovala dále ve vážné snaze dát jiným to, co naplňovalo její vlastní duši mírem a radostí. Poslouchejte, co prohlašovala, když psala v roce 1902 jedné přítelkyni o vysokém cíli, jehož mají křesťanští věřící dosáhnout:

„Co je tam, to by jim dalo vědomí odpovědnosti, spočívající na nich, aby byli podobni Kristu ve slovech i skutcích! Vynasnažím se vzbudit jejich dřímající smysly psaním, nebudou-li moci slovy. Hrozný pocit odpovědnosti se mě tak zmocňuje, že jsem jako vůz těžce naložený snopy. Nepřeji si méně jasně cítit svou povinnost vůči vyšší moci. Tato přítomnost je stále při mně. „?????????????,,,

„Pán mi přikazuje, abych mluvila a to také učiním“, prohlašovala dále sestra Whiteová, když takto cítila svou odpovědnost jako Bohem vyvolený posel. „Bylo mi přikázáno, abych vydala své svědectví s rozhodnou autoritou.“ (tamtéž 7. 12. 1902)

V jiném dopise z téhož měsíce psala:

„Mám všechny důvody chválit svého nebeského Otce za jasnost myšlenek o biblických věcech, kterou mi dal. toužím po tom, abych tyto cenné věci předložila, aby myšlenky kazatelů a laiků byly pokud možno odvráceny od hádek a sporů a byly obráceny k něčemu, co sytí duši, k pokrmu, který dá zdraví, naději a odvahu...

V noci jsou mi předváděny mnohé věci. Písmo je předváděno ve své plnosti milosti a bohatství. Slovo Páně ke mně zní: Pohleď na tyto věci a přemýšlej o nich. Můžeš si činit nárok na bohatou milost pravdy, která sytí duši. Neměj nic se spornými otázkami, hádkami a spory, které přinesou tvé duši jen temno a malomyslnost. Pravda je jasná, čistá a jadrná... Mluv pravdu s vírou a láskou a přenechej Bohu rozhodnutí. Dílo není tvé, ale Pánovo. Ve všem, co říkáš a činíš, mluv jako ten, k němuž mluvil Pán. On je tvou autoritou a On ti dá svou milost, jež tě zachová.“ (Letter 2. 12. 1902)

Tato slova byla napsána asi v té době, kdy Svědectví pro církve svazek 7 byl v rukou tiskařů. Krátce po jejich vydání napsala o šestém a sedmém svazku:

„Cítím se nucena vyzvat členy našich sborů, aby studovali poslední dva svazky Svědectví pro církve. Když jsem psala tyto knihy, cítila jsem hluboké působení Ducha Božího... Jejich obsah je vzácný. Pán mi řekl v noci ve vidění, že pravdy obsažené v těchto knihách musí být předvedeny členům našich sborů, protože mnozí z nich jsou lhostejní ke spáse své duše.“ (tamtéž 15. 4. 1903)

Tyto svazky však neměly být posledními. Bylo ještě mnoho práce. „Musím psát knihy“, psala v květnu 1903 „a dát tak jiným světlo, které Pán dal mi. Nechci zanechat nedokončené dílo. Snažím se připravit k uveřejnění věci, které budou chránit dílo ze všech stran, takže se nestane jednostranným. Máme v přípravě mnoho věcí k uveřejnění... Pravda se musí zjevit právě taková, jaká je.“

V srpnu roku 1903 psala sestra Whiteová jednomu starému příteli: „Mé zdraví je dobré a jsem schopna hodně psát. Děkuji za to Pánu. Rozhodla jsem se nenavštěvovat tolik stanových shromáždění, ale využít svého času ke psaní. Přeji si co nejtoužebněji napsat o životě Šalamouna a o událostech následujících po jeho vládě, chci psát také o životě a působení Pavla a ostatních apoštolů. Myšlenka na tuto zanedbanou práci mi někdy nedá ani v noci spát.“

Sestra Whiteová ještě zažila a viděla vyplnění svých přání v mnoha věcech, jež plánovala. Její dílo o výchově bylo dokončeno roku 1903, Svědectví pro církve svazek 8. v roce 1904, Ve šlépějích velkého lékaře v roce 1905. Mnohá Zvláštní svědectví byla vydána a rozšířena ve formě letáků a malých brožur v roce 1909 a vydána Svědectví pro církve svazek 9., poslední z těchto svazků. Koncem roku 1910 věnovala sestra Whiteová plnou pozornost otázkám spojeným s novým vydáním Velkého sporu věků. Když měla nyní tento úkol za sebou, našla čas k revizi knihy Příběh ze života Pavlova a připojila více kapitol o životním díle a spisech apoštolů v době první křesťanské církve. Dílo bylo vydáno roku 1911 pod názvem Skutky apoštolů. Rady učitelům, rodičům a studentům o křesťanské výchově vyšly v roce 1913, brzy nato začala sestra Whiteová se čtením rukopisů, které byly zaslány tiskařům v roce 1914 pro nové vydání Služebníků evangelia.

Když sestra Whiteová vydala v roce 1864 Skutky víry, připojila ke knize pokračování dějin Izraele po dnech Davidových. V sedmdesátých letech psala velmi podrobně o návratu Izraelitů z Babylona, přičemž se podrobně zabývala zkušenostmi Nehemiášovými. Ve člancích a časopisech a ve svazcích Svědectví pro církve často vyprávěla znovu příběhy o Šalamounovi, Eliášovi a Elizeovi, Izaiášovi a Jeremiášovi, Danielovi a třech věrných Hebrejcích, jakož i o návratu zajatých Zorobábelem, Joziášovi a Ezdrášovi.

Skutky víry není již dlouho v tisku a obsah je ve značně rozšířené formě převtělen k později vydanému dílu Duch prorocký sv. 1 (1870) a konečně Patriarchové a proroci (1890). Když bylo dokončeno dílo Patriarchové a proroci, doufala sestra Whiteová, že bude moci brzy pokračovat v dějinách od konce vlády Davidovy a že vydá v souvislejší formě to, co během let napsala o zkušenostech Šalamounových, rozděleném Izraeli a jeho konečné obnově, jako sjednoceného a u Boha zase v milosti stojícího lidu – předobraz duchovního Izraele – nyní na zemi se nacházející církve Boží, jíž konečně budou splněna všechna zaslíbení smlouvy.

Naděje, že tyto dějiny proroků a králů dodělá ve vhodné formě k uveřejnění, ji vedla k seskupení velkého množství materiálů z několika sérií článků uveřejněných v časopisech Review, Signs a Watchman.

Zanedlouho po návratu z Austrálie začala znovu práci na dějinách Starého zákona a pokračovala v ní přes deset let. Tak byla věnována pozornost mnoha rukopisům, které se zabývaly tímto obdobím biblických dějin a nebyly obsaženy v jiných svazcích článků o Velkém sporu.

Dokončení tohoto díla věnovala sestra Whiteová v letech 1913-1914 mnoho pozornosti. V době její nehody v únoru 1915 bylo vše, až na dvě poslední kapitoly dokončeno pro knihu s názvem Zajetí a obnovení Izraele, která doplňovala chybějící období a z těchto obou konečných kapitol byly dány dostačující obrysy, aby umožnily dokončení s připojením dalšího jejího rukopisu.

V posledním roce, který strávila sestra Whiteová v klidu a pokoji při své závěrečné rukopisné práci, napsal jeden z jejích písařů jejímu synovi 23. 12. 1914:

„I když její mozek je mimořádně unaven, zdá se, že Tvá matka nachází velkou útěchu v zaslíbeních slova Božího, když začne citovat nějaký známý text... Nežjišťuji, že by byla malomyslná pokud jde o všeobecný vyhlídky v celém širém poli, kde její bratři pracují. Zdá se, že má silnou víru v Boží moc, jež vše vede a řídí a provádí svá věčná předsevzetí prací těch, které povolala, aby měli díl na jeho velkém díle. Je povznešená nad malichernou kritiku a přenáší dokonce minulé poklesky těch, kteří byli napomínání a vyjadřuje očividně přesvědčení zrozené z vnitřní důvěry v církev živého Boha, že její bratři zůstanou věrni dílu, jemuž se zasvětili a že Pán s nimi bude až do konce a dá jim dokonale zvítězit nad všemi útoky nepřítele.

„Víra v moc Boží, která ji drží v mnohých mdlobách, které s sebou přináší stáří, víra v drahocenná zaslíbení Slova Božího, víra v bratry, kteří nesou břímě díla, víra v nekonečné vítězství třetího andělského poselství – to je plná víra, již, jak se zdá, se Tvá matka těší každého dne a každou hodinu. To je víra, která naplňuje její srdce radostí a mírem, i když trpí velkou tělesnou slabostí a není schopna dělat pokroky v literární práci. Takováto víra by inspirovala každého, kdo by mohl být jejím svědkem.

Vážná slavnostní výzva

Duch, který charakterizoval život a působení sestry Whiteové za poslední léta její služby, je zřejmý z dopisu bratrům shromážděným na generální konferenci roku 1913, nadepsaném Odvaha v Pánu. Její slova napomenutí byla ve skutečnosti modlitbou a požehnáním:

„Modlím se vroucně, aby dílo, jež v této době konáme, působilo hluboce a trvale na srdce, mysl i duši. Těžkostí bude přibývat, povzbuzujme se však vzájemně jako ti, kteří věří v Boha. Nekladme si nižší cíle a mírné požadavky, ale držme je vysoko a dívejme se na toho, který je počátkem a koncem naší víry. Nemohu-li v noci spát, pozvedám své srdce v modlitbě k Bohu. On mne posiluje a dává ujištění, že je se svými služebníky zde doma, v poli i ve vzdálených zemích. Jsem povzbuzena a dostává se mi požehnání, když poznávám, že Bůh izraelský ještě svůj lid vede a že s ním bude až do konce.

Bylo mi přikázáno, abych řekla bratrům sloužícím v kazatelském úřadu, ať poselství vycházející z vašich rtů jsou naplněna silou Ducha Božího. Byla-li někdy doba, v níž jsme potřebovali zvláštního vedení Ducha svatého, pak je to nyní. Potřebujeme důkladné posvěcení. Je nejvyšší čas, abychom dali světu svědectví síly Boží v našem vlastním životě a v naší službě.

Pán si přeje, aby dílo třetího andělského poselství šlo vpřed se vzrůstající mocí a silou. Jak působil ve všech dobách, aby dal svému lidu vítězství, tak touží v tomto věku po tom, aby přivedl k vítěznému zakončení své dílo, úmysly a cíle, jež má se svou církví. Nabízí svým věřícím svatým, aby šli sjednoceni vpřed a kráčeli od síly k větší síle, od víry k zesílenému ujištění a důvěře v pravdu a spravedlnost jeho díla.

Máme stát pevně jako skála v zásadách Slova Božího a pamatovat, že Bůh je s námi, aby nám dal sílu k setkání se s každou novou zkušeností. Držme se vždy v našem životě pevně zásad spravedlnosti, abychom ve jménu Páně mohli postupovat od síly k síle. Na naši víru se máme dívat jako na svatou věc, která v nás sílila poučením a souhlasem Ducha svatého od našich prvních zkušeností až do současné doby. Dílo, které Bůh nechal rozšiřovat svým lidem zachovávajícím přikázání a které bude časem mocnější a působivější silou jeho milosti, máme chránit a opatrovat jako vzácnost. Nepřítel se snaží obklopit mračny rozeznávací schopnost lidu Božího a oslabit jeho výkonnost. Chceme-li však pracovat jak nás Boží duch vede, otevře

nám dveře příležitostí, abychom znovu vzdělali ladem ležící pustiny. Naše zkušenost stále poroste, až Pán v moci a velké slávě sestoupí s nebe, aby vtiskl znamení konečného vítězství svým věrným.

Dílo, které je před námi, vypne každou sílu lidské bytosti. Bude vyžadovat silnou víru a stálou bdělost. Časem budou těžkosti, s nimiž se setkáme, skoro zmalomyslnující. Lekkeme se velkého úkolu. A přece budou služebníci Boží s jeho pomocí triumfovat. Proto, mí bratři, prosím vás, abyste nebyli unaveni pro zkušenosti bohaté na zkoušky, kterou jsou před vámi. Ježíš bude s vámi, předejde vás svým Duchem svatým a připraví vám cestu, bude vašim pomocníkem ve všech těžkostech a nesnázích.

Proto skláním svá kolena před Otcem našeho Pána Ježíše Krista, který je pravým Otcem všeho, co se nazývá dětmi v nebi a na zemi, aby vám dal sílu podle bohatství své slávy, abyste byli silní jeho Duchem na vnitřním člověku, aby Kristus bydlel skrze víru ve vašich srdcích a aby byli láskou vkořenění a upevnění, abyste mohli pochopit se všemi svatými, jaká by byla šířka a délka a hloubka a výška, také poznat lásku Kristovu, která přesahuje všechna poznání, abyste byli naplněni veškerou plností.

Tomu však, který může vrchovatě činit nade vše, oč prosíme nebo čemu rozumíme, podle moci, jež v nás působí, jemu buď čest v církvi, která je v Kristu Ježíši v každé době, od věku na věky. Amen.“ (GCB 1913, pp.164-165)

58. kapitola

Poslední nemoc

Více než dva roky před nehodou, která zavinila její smrt, trpěla sestra Whiteová méně obyčejnými slabostmi a nemocemi, než v kterémkoliv období svého života. Jednou ji téměř úplně opustily síly, ale znovu se zotavila a byla schopna chodit s přiměřenou lehkostí. Její ošetřovatelka s ní vyjížděla na procházku každý hezký den a bylo to pro ni blahodárnou změnou. Obyčejně sešla sama bez pomoci ze svého hořejšího pokoje do vozu. Její tělo se však více a více sklánělo pod tíhou let a její přátelé nemohli doufat, že bude ještě dlouho na živu.

Na jaře roku 1914 se sestře Whiteové dostalo té radosti, že ještě jednou viděla svého syna Jamese Edsona, který strávil v jejím domě několik týdnů. Zanedlouho po jeho odjezdu trpěla velkou slabostí, měla větší potíže, a proto se vzdala skoro všeho čtení. V následujících měsících si nechala často předčítat od jiných.

Přerušení její normální činnosti však nevedlo ke zmenšenému zájmu o pokrok Božího díla na celém světě. Stránky Review and Herald a jiných církevních časopisů jí byly tak drahé a cenné jako dříve a ona se vždy znovu radovala z dopisů přátel ze starých časů a často s vroucností vyprávěla o zkušenostech dřívějších dnů.

V jednom rozhovoru, který měla 2. prosince 1914 se zmínila o případu, který se stal před mnoha lety. Jistý bratr vyjádřil malomyslnost, pokud šlo o rozsáhlou a těžkou práci, která ještě bude muset být vykonána, dříve než by svět mohl být připraven na druhý příchod Kristův. Jiný bratr, plný pevné víry se k němu obrátil s obličejem vyjadřujícím vnitřní pohnutí a řekl: „Můj bratře, necháš se zmalomyslnit takovou vyhlídkou? Nevíš, že Bůh chce, abychom prostě v díle pokračovali? Nevíš, že by chtěl, abychom pokračovali v práci a stále pokračovali s vědomím, že je před námi vítězství?“

Bylo to také začátkem prosince roku 1914, když dosvědčila, že v noci slyšela hlasy, které volaly: Jděte vpřed, jděte vpřed, jděte vpřed! Stále usilujte vpřed!

Přestože toužila ve své práci pokračovat a zvláště si přála mluvit ještě veřejně, věděla, že jí sil ubývá a že nesmí příliš těmto ubývající silám důvěřovat. Bylo to pro ni skutečnou zkouškou, přece se však podřídila Boží vůli. Slyšte, jak se modlila při západu slunce v sobotu 26. prosince 1914 u rodinného oltáře, když se předtím modlili kazatel Farnsworth a jiní: „Ty vyslyšíš naše prosby, prosím tě, Pane, je-li to tvá vůle, pro lásku Kristovu mi dej sílu a milost, abych šla vpřed. Jsem však cele ochotna vzdát se svého díla v kteroukoli dobu, kterou uznáš za nejlepší. Pane, ty víš, jak toužebně si přeji vykonat ještě některé věci a ráda bych je vykonala, chceš-li mi dát sílu. Nechceme však naříkat, protože tys udržel můj život mnohem déle, než mnozí očekávali a než jsem očekávala sama... Dej nám světlo, dej nám radost, dej nám velkou milost, kterou máš pro ty, kdo ji potřebují. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista Nazaretského.“

Její tělo bylo stále slabší a slabší, ale duch byl stále čilý. V jednom rozhovoru řekla: „Pán se stal mým pomocníkem, stal se mým Bohem a nemám jediné pochyby. Řekněte mi, v co bych mohla důvěřovat, kdybych nepoznala, že je mým vůdcem a mou oporou. Mám zrovna tak pevnou důvěru v Boha, že postaví mé nohy na hoře Sion, jako že žiji a dýchám a tuto důvěru si uchovám, dokud nezemřu.“

Když se její syn W. C. White 27. ledna 1915 po čtyřměsíční nepřítomnosti vrátil z pobytu na východě a jihu, byla zdánlivě tak silná jako v době, když od ní odcházel. Stále se ještě těšila dobrému zdraví a nemusela ležet, procházela se. Asi za dva týdny, jenom jeden den před úrazem, strávila nějakou dobu tím, že se s ním procházela po dvoře a hovořila s ním o všeobecných zájmech díla Božího.

V sobotu 13. února 1915 měla sestra Whiteová nehodu, která ji upoutala na lůžko a urychlila její smrt. Když šla v poledne z haly do své studovny, uklouzla a upadla. Její neteř May Wallingová, která byla nějakou dobu její ošetřovatelkou, byla blízko ní v hale a přispěchala jí na pomoc. Protože pokusy pomoci jí znovu na nohy byly bezvýsledné, zvedla ji sestra Wallingová na židli, vtáhla židli halou do ložnice a tak ji konečně dostala do postele a zavolala do sanatoria v St. Helena lékaři.

Prohlídkou a rentgenem byla zjištěna zlomenina v levé kyčli. Bylo přirozeně nemožné zjistit, kdy se zlomenina kosti stala – zda před pádem a zavinila pád sestry Whiteové na zem, nebo jako výsledek pádu.

Neklid v příštích dnech a nocích byl provázen velmi nepatrnými bolestmi. Ano, od počátku ušetřil Pán ve své milosti svou letitou služebnici prudkých bolestí, které jsou obvykle spojeny s takovými zraněními. Normální příznaky otřesu také chyběly. Dech, teplota a krevní oběh byly skoro normální. Doktor Klingerman a doktor Jones, jeho kolega, dělali vše, co mohla lékařská věda poskytnout, aby své pacientce poskytli co nejvíce úlevy, ale při jejím vysokém věku mohli dát jen málo vyhlídek na konečné uzdravení.

V týdnech a měsících své poslední nemoci byla sestra Whiteová udržována toutéž vírou, toutéž nadějí a důvěrou, která vyznačovala její celou životní zkušenost ve dnech její síly. Její osobní svědectví byla stejně radostná a její statečnost pevná. Cítila, že její čas je v Božích rukou a že Boží přítomnost ji stále provází. Nedlouho po tom, co se pro úraz stala bezmocnou, svědčila o svém Spasiteli: „Ježíš je mým oslaveným Vykupitelem a miluji ho celou bytostí. Vidím světlo v jeho světle. Mám radost v jeho radosti a pokoj v jeho pokoji. Vidím milosrdenství v jeho milosrdenství a lásku v jeho lásce.“ Sestře Sáře McEnterferové, která byla dlouhá léta její sekretářkou, řekla: „Budu-li jen moci vidět svého Spasitele tváří v tvář, bude plně uspokojena.“

V rozhovoru s jinou osobou řekla: „Moje statečnost je založena v mém Spasiteli. Mé dílo je téměř ukončeno. Když se dívám do minulosti, necítím ani nejmenší pochyby a malomyslnost. Jsem tak vděčná, že mě Pán ochránil pře pochybami a malomyslností že mohu stále ještě zvedat korouhev. Zním toho, jehož miluji a jemuž má duše důvěřuje.“

S úvahami o své smrti pokračovala: „Cítím, že čím dříve, tím lépe. Takové jsou mé pocity stále – čím dříve, tím lépe. Nemám myšlenky malomyslnosti nebo zármutku. Nemám nad čím naříkat. Kéž mě Pán provází vytyčenou cestou a vykoná se mnou své dílo, abych byla vytržena a očištěna. To je všechno, co si přeji. Ví, že mé dílo je vykonáno. Nemělo by smysl říkat něco jiného. Bude se radovat, až přijde můj čas a bude mi dovoleno ulehnout a odpočívat v pokoji. Nepřeji si prodloužení života.“

Po modlitbě pisatele těchto záznamů se jednou modlila takto: „Nebeský Otče, přicházím k tobě slabá jako zlomená třtina, která však ospravedlněním Ducha svatého bude patřit spravedlnosti a pravdě. Děkuji ti, Pane, děkuji ti a nechci se vyhýbat ničemu, co mi ukládáš nést. Ponechej své světlo, ponechej svou radost, svou milost nade mnou v mých posledních hodinách, abych tě oslavila. To je můj vroucím přáním a to je vše, o co tě prosím. Amen.“

Tato pokorná a důvěryplná modlitba té, která byla dlouhá léta vyvolenou nádobou ve službě Mistrově, byla plně vyslyšena. Měla útěchu, která je příčinou toho, že dítě velkého Otce světla a lásky se nebojí žádného zla, i když jde údolím stínu smrti. Jednou v sobotu, jen několik týdnů před tím, než naposledy vydechla, řekla svému synu:

„Jsem velmi slabá. Jsem si jista, že je to má poslední nemoc. Myšlenka na smrt mi přesto nedělá žádné starosti. Mám po celou dobu útěchu, že Pán je mi blízko. Nebojím se. Drahy Spasitel se mi stal tak vzácný. Stal se mým přítelem, opatroval mne v nemoci i ve zdraví.“

Nedělám si starosti o dílo, jež jsem vykonala. Udělala jsem to nejlepší, co jsem mohla. Myslím, že zde nebudu dlouho stonat. Neočekávám mnoho utrpení. Jsem vděčná, že máme v době nemoci útěchu života. Nestarejte se. Jdu jen malou chvíli před jinými...“

Pohodlná pracovna ve druhém poschodí domova sestry Whiteové byla nejvhodnějším místem pro nemocnou a ošetřovatelku. Zde ležela většinu času, obklopena starými známými předměty svého činného života, na něž byla tak dlouho zvyklá. Pokoj byl světlý a veselý. V jednom koutě bylo velké arkýřové okno, které zaplavovalo část pokoje slunečním světlem. Zde stála její stará psací židle. Ta byla proměněna v lenošku, do níž ji v prvních dvou týdnech skoro každý den zvedali. Rozhled z tohoto slunného kouta byl příjemný a poskytoval změnu. Ona se pak radovala z měnící se krásy jarní a časně letní doby.

Vedle její židle leželo na stole několik knih, jež napsala. Brala je často do rukou a prohlížela je a zdálo se, že se raduje, že je má blízko. Jako zachází láskyplná matka se svými dětmi, tak zacházela ve své poslední nemoci s těmito knihami. Často ji našli, když ji přišli navštívit, s dvěma nebo třemi knihami na klíně. „Cením a vážím si těchto knih jako nikdy dříve“, řekla jednou. „jsou pravda, jsou spravedlnost a jsou věčným svědectvím, že Bůh je pravda.“ Radovala se při myšlence, že i když už nemůže mluvit k lidem, její knihy budou mluvit za ni.

V dobách, kdy to její síla dovolovala, ji vyvezli v pojízdném křesle na slunnou verandu v horním poschodí. Z tohoto malého balkonu, pokrytého popínavými růžemi, se nabízel radostný výhled na nádherné panorama ovocných zahrad a vinic, hor a údolí.

Znovu a znovu pozvedala v prvních týdnech své nemoci svůj hlas v písni. Nejčastěji zpívala „Slyšeli jsme o jasné, svaté zemi...“.

Asi za čtrnáct dní po úraze dostala zprávu o dohodě zástupců knižní a misijní práce, která se podepsala v Mountain View, kde byly dohodnuty plány pro větší rozšíření tiskovin naší církve. Tato připomínka o zástupcích knižní práce ji ještě jednou přiměla k vyjádření radosti z toho, že dva roky předtím směla mnohé z nich osobně pozdravit ve svém domově. „Raduji se ze všeho, co dělají pro rozšíření našich knih. Nakladatelské odvětví našeho díla má mnoho co dělat s naší silou. Přeji si, aby udělalo vše, co má podle Božího plánu udělat. Jestliže naši vydavatelé knih udělají svůj díl práce věrně, vím podle světla, jež mi Bůh dal, že se známost přítomné pravdy zdvojnásobí až ztrojnásobí. To je důvod, proč jsem tak spěchala, abych měla své knihy hotové, aby mohly být dány rukou lidem ke čtení. Božím plánem také je, aby se

značně rozšířily naše knihy v cizích jazycích. Tak podpoříme věc přítomné pravdy a dáme jí přednostní postavení. Pamatujme, že musíme denně prosit ve všech svých předsevzetích o sílu a osobní křesťanskou zkušenost. Jenom tehdy, zůstaneme-li v úzkém spojení s pramenem naší síly, budeme schopni dělat rychlý a přiměřený pokrok.“

Bylo mnoho návštěvníků, starých známých a jiných, kteří ji přišli v posledních měsících jejího života pozdravit. Někdy nebyla schopna staré spolupracovníky poznat, jindy je poznala. Když to bylo možné, hovořila s nimi. Nikdy nepřestala nacházet radost ze svědectví o dobrotě a láskyplném milosrdenství Božím. Měsíce před svou nemocí uváděla často místa Písma: „Zvítězili skrze krev Beránka, a skrze slovo svědectví“ a cítila se pokaždé posilněna, vydávala-li svědectví o Boží lásce a péči.

Jednou v sobotu odpoledne, když u ní byla rodina její syna, cítila zvláštní požehnání a dala mnohé dobré rady svým vnukům. „Pán je k nám velmi dobrý“, prohlásila, „budeme-li pokračovat v poznávání Boha, budeme vědět, že vzejde jako jitřní zář. Vyvstane-li ve vás nějaká otázka o tom, co je správné, podívejte se na Ježíše a on vás povede. Měli bychom každý plán přednést Pánu, abychom viděli, zda jej schvaluje... Pamatujte, že nás povede. Jsem každou minutu na stráži, aby mezi mne a Pána nic nepřišlo. Doufám, že se to nestane. Bůh dej, abychom se všichni ukázali jako věrní. Brzy bude nádherné shromáždění. Těším se, že jste mne přišli navštívit. Kéž vám Pán požehná. Amen.“

Nejen své vnuky a vnučky, ale celou mládež naší církve měla v láskyplné péči na svém srdci. Občas mluvila se svými ošetřovatelkami a s pomocnicí o své knižní práci, o nutnosti moudré volby materiálu ke čtení pro mládež.

„Měli bychom mladým lidem radit, aby četli takové věci, které slouží k vybudování křesťanské povahy. Hlavní body naší víry by měly být vryty do mysli mladých lidí. Trochu je znají, ale nejsou s nimi seznámeni tak, aby je rádi studovali. Naše mládež by měla číst to, co bude mít zdravý svatý vliv na mysl. Potřebuje, aby mohla rozeznat, co je pravým náboženstvím. Je mnoho dobré četby, která neposvěcuje.“

Nyní je čas a příležitost pro mladé lidi pracovat. Řekněte jim, že jsme nyní v nebezpečné krizi a že máme vědět, jak se pozná pravé posvěcení Bohu. Naším mladým lidem je třeba pomoci, aby byli přivedeni na vyšší místo a byli povzbuzeni. To se však musí stát správným způsobem, který jim pomůže k získání posvěceného srdce. Více než cokoli jiného, potřebují dobré, posvěcené náboženství.

Neočekávám, že budu ještě dlouho žít. Mé dílo je téměř vykonáno. Řekněte našim mladým lidem, že bych chtěla, aby je má slova povzbudila k takovému způsobu života, jaký se nejlépe hodí nebeským bytostem.“

Konec přišel v pátek 16. července roku 1915, dvacet minut před čtvrtou hodinou odpoledne ve slunném horním pokoji jejího domova v Elmshaven, kde strávila mnoho svého času v posledních šťastných a plodných dnech svého pilného života. Usnula v Ježíši tak tiše a plna pokoje, jako odchází k odpočinku unavené dítě. Okolo její postele byli shromáždění její syn W. C. White s manželkou, její vnučka Mabel White Workmanová, její dlouholetá věrná sekretářka Sara McEnterferová, její neteř a věrná ošetřovatelka May Wallingová a další z jejich neúnavných ošetřovatelek, sestra Hungerfordová, její hospodyně Tessie Woodburyová, její stará společnice a pomocnice Mary Chinnock Thorpová a někteří přátelé a pomocníci, kteří strávili v jejím domově a kanceláři mnoho let.

Několik dní před smrtí byla většinou v bezvědomí a ke konci se zdálo, že ztratila schopnost řeči a sluchu. Poslední slova, jež promluvila ke svému synu byla: „Vím, komu jsem uvěřila. Bůh je láska. Jistě dopřeje svému milému odpočinek.“ Jím je dlouhá noc čekání dne vzkříšení jen okamžikem a pro ty, kteří tu ještě zůstanou, nebude už doba čekání dlouhá, protože Ježíš přijde brzy, aby shromáždil své milé a vzal je s sebou domů, jak naše milovaná sestra sama prohlásila těm, kteří byli jednou v sobotu v době nemoci u ní: „Budeme všichni velmi brzy doma.“

Pohřební slavnost v Elmshaven

V neděli 18. července 1915 se v pět hodin odpoledne shromáždilo v Elmshaven, na místě posvěceném milostí a láskou, vzdáleném od světského hluku a shonu, téměř pětset přátel a sousedů, aby naposledy projevili úctu památce sestry Whiteové a svou přítomností a účastí potěšili ty, kteří oplakávali ztrátu vroucně milované zesnulé.

Slavnost se konala na trávníku před tichým venkovským domovem sestry Whiteové, který jí byl dlouho přístavem klidu, skutečným útočištěm, jak mu často říkala, když se vracela z veřejného působení. Na jednom konci trávníku byl přístřešek zřízený pro kazatele, odkud byly pod široko se rozprostírajícími jilmy umístěny židle a lavice, pohovky a houpací křesla pro staré a slabé, tak, aby všichni, kteří přijdou, měli místo k sezení.

Známými zvuky písně „Blaze je duši mé“ zpívané kvartetem koleje Pacific Union a sanatoria ve St. Heleně, byla slavnost zahájena. Bratr Munson prosil v modlitbě o to, aby měli všichni užitek z příkladu, jež zesnulá dala svým odevzdaným, Bohu posvěceným životem a aby mnozí dosáhli čtením jejího díla zvláštní pomoci a síly. „Dopřej, aby byly zvláště požehnány ty spisy, jež vyslala do čtyř stran země, aby svět mohl slyšet poselství v mnoha jazycích, do nichž byly přeloženy její knihy. Děkujeme ti za ty, jimž v Číně, Koreji, Japonsku, Indii, Africe a mořských ostrovech čtení spisů tvé služebnice pomohlo k zachraňující poznání pravdy. Žehnej také, prosíme, těm, kteří vyšli do těchto zemí, aby jim přinesli pravdu pro tuto dobu... Bože, urychli zvěstování poselství všem obyvatelům země, aby je toto pokolení slyšelo a následovalo a byla připravena cesta pro příchod našeho drahého Spasitele.“

Bratr Starr četl některá místa z Písma a čtení končil několika verši, jež zvlášť ukazovaly na životní zkušenost sestry Whiteové (žalm 40,10-11, Mk 14,8)

Prvním řečníkem byl bratr Loughborough, který za mnohá léta křesťanské služby zestárnul a zešedivěl, jehož však Pán podivuhodně zachoval jako žijícího svědka zvláštního řízení Prozřetelnosti ve vzniku a pokroku adventního poselství. Vzdal láskyplný hold životnímu dílu té, s níž od roku 1852 často působil v úzkém spojení. Jeho kázání, jež bylo složeno především ze vzpomínek, posloužilo jako životopisný náčrt, který ukázal zvláštní působení Ducha svatého v jejím životě. Vždy znovu zdůrazňoval skutečnost, že její vydaná díla směřují k nejvyšší mravnosti, vedou ke Kristu a bibli a přinášejí unaveným, sklíčeným srdcím klid a útěchu.

Následující řečník – bratr Starr, si všímal některých osobních rysů života sestry Whiteové. Řekl: „Nikdy jsem neslyšel nikoho mluvit o lásce k Ježíši tak, jak jsem slyšel mluvit ji. Častokrát jsem ji slyšel zvolat: Miluji ho, miluji ho, miluji ho. Celý její život byl posvěcen úkolu získat jiné a dát jim podnět, aby o také milovali a sloužili mu z celého srdce...“

Pokládal jsem ji za jednu z nejsilnějších osobností, jež jsem kdy poznal. Mohu její život srovnat jen se silným dubem, který je vystaven větru a vydrží jeho největší nápor, nebo s horou, která vzdoruje bouři... Její víra v Boha byla nepřemožitelná. Ze zkoušek, jež by zmátly víru mnohých, si zachovala pevnou důvěru a zvítězila.

Když jsem se s ní před čtrnácti dny loučil, řekl jsem jí: Radujme se, že se ti dnes daří tak dobře. Sestra Whiteová odpověděla: Jsem ráda, že mne takto nacházíš a chci ti říct, že je to se mnou dobré. A potom dodala: Nemám mnoho smutných chvil a dní, že ne? Ne, sestro

Whiteová, řekl jsem, ve svém celém životě ne, protože ses přes ně přenesla. Ano, odpověděla, můj nebeský Otec pro mne vše naplánoval. On ví, kdy můj život skončí a jsem rozhodnuta nereptat.

Potom jsem jí řekl: Mohu ti jen opakovat, sestro Whiteová, cos nám napsala v jednom ze svých dopisů. Psalas: Stíny se prodlužují a my se blížíme k domovu. Budeme brzy doma a potom o všem promluvíme v království Božím. Odpověděla: Ano, zdá se to příliš dobře, než aby to byla pravda, ale je to pravda.

Potom zazpívali píseň Navždy odejít z této země. První verše této písně zapůsobily silně na mnohé z naslouchajících. Před lety napsal tyto sloky jeden ze spolupracovníků sestry Whiteové ve službě Mistru, zemřelý bratr Smith. Smutné je loučení na světě, ale den zmrtvýchvstání je blízko...

Bratr Farnsworth, jež slavnost řídil, hovořil takto: „Zdá se, bratři a přátelé, skoro nemožné to, že by měl někdo mít kázání, kázání vzpomínkové, slova vzpomínek na někoho, jehož život a působení bylo skoro sedmdesát osm let ustavičným živým kázáním. Před osmdesáti osmi lety dala sestra Whiteová Pánu Bohu své srdce a po všechna ta léta nepřerušila svou oddanou a vážnou práci pro Mistra. Její život a její literatura je největší pochvalou, která by mohla být pronesena při jejím pohřbu.

Zajímalo by mne, co by sestra Whiteová sama řekla, kdyby tu mezi námi byla na živu a jeden z nás by byl na jejím místě. Jsem si jist jednou věcí, již by řekla. Myslím, že by četla k užítku svých přátel, příbuzných, sousedů a jiných, kteří jsou zde shromáždění, tato slova Písma:

„Zjevilat' se zajisté ta milost Boží spasitelná všechněm lidem“ a odvažuji se říct, že žádná žijící bytost v tomto pokolení nepředváděla vytrvaleji milost Boží ke spasení lidí, než ona – „vyučující nás, abychom odřeknouce se bezbožnosti, a světských žádostí, střízlivě a spravedlivě, a pobožně živi byli na tomto světě.“ (1. Kor 2,11-12)

Mluvila by ke svým sousedům a přátelům takto, neskončila by tím však. Tohoto odpoledne by připojila: „Očekávající té blahoslavené naděje, a příští slávy velikého boha a spasitele našeho Jezukrista“. Na to by položila důraz. Kladla by nám to všem naléhavě na srdce a mysl. a to nejen všeobecně, ale kladla by důraz na tu skutečnost, na velkou pravdu, že ona blahoslavená naděje se brzy uskuteční. Pozvedla by naše srdce a naši mysl k té blahoslavené naději, která byla její nadějí, její radostí a její inspirací. Chtěl bych dnes odpoledne onen hlas nechat znovu zaznít, milí bratři, přátelé a sousedé. Jsem si jist, že toto poselství by přinesla. Ale ona odpočívá.

Mám přesto dojem, že je přítomno splnění místa z 1. Kor 15. kapitoly, kde stojí: „Osten pak smrti jestiť hřích. Nebo jestližeť mrtví z mrtvých nevstávají, anižť Kristus vstal. A nevstal-liť z mrtvých Kristus, marná jest víra vaše, ještě jsme v svých hříších. A takt' i ti, kteříž zesnuli v Kristu, zahynuli. Tehdy se naplní řeč, kteráž napsána jest: Pohlcena jest smrt v vítězství. Kde jest, ó smrti, osten tvůj? Kde jest, ó peklo, vítězství tvé?“

Bratři, myšlenka, kterou sleduji je tato: že v určitém smyslu osten již zde není, byl smrtí odňat. Naše přirozené náklonnosti, v našich srdcích přebývající láska, nechají tryskat slzy z našich očí a nemůžeme tomu zabránit. Přece máme ve všem útěchu, že hřích byl odňat od této osoby a tím je odstraněn osten smrti a smrt již nemůže dlouho držet tuto lidskou bytost.

Rodině a přátelům říkám, že truchlím dnes s vámi, ale ve spravedlivém životě Kristu je něco, co odnímá smrti hrůzu a hrobu jeho bědu. Ježíš byl zde a můžeme s jistotou kráčet po cestě, po níž šel. Proto bratři, pohlédněte vzhůru. Vzhlédněte z tohoto nynějšího údolí slz a strastí ke světlé naději a věčnému životu pro Ježíše. Amen.“

Zpěvem písně Tam za řekou se sejdem, jež byla jednou z písní, které měla sestra Whiteová nejraději a závěrečnou modlitbu bratra Harea byla slavnost ukončena.

Vzpomínková slavnost v Richmondu

Na zvláštní prosbu zaměstnanců pacifické unie a kalifornského sdružení adventistů s. d. byla uspořádána vzpomínková slavnost v Richmondu, a to den po pohřební slavnosti v Elmshaven.

Nebylo těžké takovou slavnost uspořádat, protože bylo právě výroční stanové shromáždění kalifornského sdružení v Richmondu a toto město leží na hlavní trati z pacifického pobřeží na východ, kam měla být dopravena zesnulá k pohřbení do rodinné hrobky. Byla poslána oznámení blízkým větším sborům a ráno 19. července se na místě tábora shromáždilo nejméně tisíc přátel z města San Franciska a okolí i vzdálenějších míst.

Zahajovací píseň *Sladký buď tvůj odpočinek* a předčítání několika míst Písma bratrem Faraswortheem, byla připravena mysl shromážděných na to, že se připojili k duchu modlitby, pronesené bratrem Loughboroughem, v níž vyznal, že ač na nás přicházejí zkoušky a nesnáze a pracovníci v tomto díle musí odkládat výzbroj pro nedostatek tělesných sil, přece je Boží úmysl splněn. Když byl Spasitel položen do hrobu, mysleli jeho učedníci, že jeho dílo na zemi skončilo, ale jeho smrt na kříži byla ve skutečnosti životem díla, které Ježíš konal.

Bratr Wilcox připravil pečlivě životopis a protože byl na východně, přečetl ho jeho bratr Tait z Pacific press, naší nakladatelské společnosti. V prvních částech byla vyzvednuta zásada, že Bůh může udělat mnoho z jednotlivých osob. Všechna velká hnutí a krize staletí se soustředily kolem jedince, takže životopis těchto osob musí obsahovat dějiny díla Božího ve světě nebo dějiny krize či hnutí. Připojil životopisy Noého, Abrahama a jiných hebrejských mužů víry, Wiklifa, Luthera a bratrů Wesleyových a pokračoval:

„V adventním hnutí při zvěstování posledního reformačního poselství světu, jsou dvě osoby, jejichž životopisy musí obsahovat počátek hnutí a jeho růst, rozmáhající se po celém světě. Ještě více bude skrze toto hnutí Boží ruka ovlivňovat svět až do konce. Myslím na bratra Jamese Whitea a jeho milovanou manželku, sestru Willen G. Whiteovou.“

V tomto přehledu životního díla sestry Whiteové, jak byl přečten v Richmondu, byla podána tato zpráva o jejím působení na pacifickém pobřeží:

Dílo v Kalifornii začali v létě roku 1868 bratři Loughborough a Bourdeau. Na podzim roku 1872 navštívili bratr White a jeho manželka San Francisco, Santa Rosa, Woodland, Healdsburg a Petaluma. Zde přijaly poselství upřímné duše, které si velmi vážily jejich působení.

V únoru 1873 odešli bratr a sestra Whiteovi do Michiganu, vrátili se však v prosinci toho roku, aby převzali nová a větší břemena a začali s novou prací. V roce 1874 pomáhali při dvou stanových shromážděních, pořádaných v Oaklandě. Zde mluvila sestra Whiteová se zřejmým úspěchem o otázce zdrženlivosti před volbami, v nichž se mělo hlasovat o obchodování s alkoholickými nápoji.

V té době začalo v Oaklandu pracovat nakladatelství. První vydání *Sings of the Times* mělo datum 4. června 1874. V roce 1875 byla se utvořila společnost Pacific press publishing company, a to s počátečním kapitálem pouhých 28000 dolarů. Tato korporace nyní přešla v Pacific press publishing association, která má nyní hodnotu skoro 250000 dolarů a ročně vydává náboženskou a výchovnou literaturu v ceně půl milionu dolarů.

Bůh sestře Whiteové ukázal, že na pacifickém pobřeží a ve městech při zátocích by mělo být vykonáno velké dílo. Toto dílo se začalo velmi brzy uskutečňovat. V Oaklandě a San

Fraancisku byly v letech 1875 a 1876 postaveny modlitebny. Aby přispěli ke stavbě těchto modliteben, prodali manželé Whiteovi všechn svůj majetek na východě.

Sestra Whiteová byla úzce spjata se založením koleje v Healdburgu, z níž vyšli pracovníci do všech částí světa. Škola se nyní spojila s Pacific union college v blízkosti St. Helena, kterou také sestra Whiteová srdečně podporovala.

Protože bratr White a jeho manželka nesli velké břímě při budování sanatoria v Battle Creek, bylo pro ně zvláštní radostí povzbuzovat k podobnému dílu v Kalifornii, což pak konečně vedlo ke zřízení sanatoria v St. Helena, které začalo jako tak zvaný Rural Helath Retreat. Protože sestra Whiteová celý život trpěla tělesně, měla vždy soucit s trpícími a nemocnými. Ve spolupráci s třemi lékařskými misijními ústavy v Kalifornii nesla sestra Whiteová těžká břemena a poskytla velkou pomoc. Zvláště je tomu tak v případě Collehe of medical evangelist v Loma Linda.

V roce 1878 cestovala do Oregonu. Zde navštívila první stanové shromáždění pořádané v Oregonu.

Její život byl životem oběti. V chudobě, se slabými zdravím, sama nemocná s nemocnou rodinou, pracovali společně se svým mužem, spokojili se jen s nejnужnějšími životními potřebami. Sama zdeptána okolnostmi, ještě jiným vštěpovala naději, působila déle, než se očekávalo, v opravdovém sebezapření zapomínala sama na sebe pro blaho druhých. Vzdala se mnohokrát toho, co by potřebovala k bezstarostnému životu. Vyzývala své bližní, aby působili pro Boha a lidstvo a Bůh jí v tom bohatě žehnal. Často byla blízko smrti a její přátelé pochybovali o jejím uzdravení, lékaři se vždy znovu vzdávali, ale její zdraví se znovu předivným způsobem obnovilo.

Sestra Whiteová se svým dílem přestala tam, kde začala – chudá na statky tohoto světa. Její příjem z výnosu vydávaných knih (nejednalo se o žádný malý obnos) byl použit štědře, aby bylo pomoheno ústavům a lidem, kteří to potřebovali. Její srdce bylo vždy ochotné a její ruce sloužily často nemocným a trpícím...

Život sestry Whiteové působil i po její smrti. Udělala si nepřátele svým přímým, nebojácným učením a slovy napomenutí, jež musela vyslovit. Pomlouvali ji a napadali. Ti, kdo ji znají nejlépe, mohou její život nejlépe posoudit. Jako člověk byla podrobena všem slabostem a utrpením lidského pokolení. Nalezla však v Kristu drahého spasitele a pomocníka. Povolal ji k nepopulárnímu dílu a ona je přijala. Použil ji mocně. Opravdu se stala matkou v Izraeli.

Náš drahý Pán podal dokonalý posudek lidského srdce, když řekl, že strom se pozná podle ovoce. V tomto světle je život naší sestry a její požehnaný vliv na všechny, kteří s ní přišli do styku svědectvím její povahy a působení. Mluví, přestože zemřela.“

Ke kázání, jež následovalo po přečtení životopisného nástinu, volil bratr Andross tato slova: „Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteříž v Pánu umírají. Duch zajisté dí ji, aby odpočinuli od prací svých, skutkové pak jejich jdou za nimi.“

„O nikom to nemůže být pravdivěji řečeno než o naší drahé sestře, že toto místo Písma se naplnilo. I za takovýchto okolností touží naše srdce po slavném dni zmrtvýchvstání. Chceme vědět, že smrt bude zničena, že spící procitnou. Ať byl život, který přestal, jakkoli požehnaný, chceme vědět, že naši milí povstanou ve slavné nesmrtelnosti. Pán nás nezanechal v zármutku jako ty, kteří nemají naději. „Chci je vysvobodit z hrobu a zachránit před smrtí“, říká prorok, „smrti, chci ti býti jeden, hrobe, chci ti býti morem“. Nádherná slova! (Oz 13,14)

Dále čtu slova proroka Izaiáše, jak jsou zaznamenána v 26. kapitole: „Oživouť mrtví tvoji těla, mrtvá má vstanou. Prociťte a prospěvujte, obyvatelé prachu. Nebo rosa tvá jako rosa na bylinách, ale bezbožné k zemi zporážíš.“ (Iz 26,19) Smrt bude konečně zahlazena a spící znovu procitnou...

Říkám vám dnes, svým milým bratrům a zvláště těm, kteří při této příležitosti truchlí nejvíce, totiž členům rodiny: Nemáte truchlit jako ti, kteří nemají naději. Naše sestra se po

sedmdesáti nebo více letech opravdové věrné práce pro Mistra položila k poslednímu spánku pokoje, ale opět vrzy vstane. Neboť sám Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasem archanděla a s troubou Boží sstoupí s nebe. Ona uslyší jeho hlas a předstoupí... Jako naše milovaná sestra následujme Beránka, kamkoliv jde. A až po malé chvíli naše práce skončí, ať potom řekneme jako apoštol: Boj výborný bojoval jsem, běh jsem dokonal, víru jsem zachoval.

Zpěvem a požehnáním, které pronesl nad shromážděnými bratr Farnsworth, skončila slavnost v Richmondu.

61. kapitola

Pohřeb v Battle Creek

V sobotu 24. července roku 1915 byla sestra Whiteová uložena k odpočinku po boku svého manžela na hřbitově v Oak Hill, Battle Creek, aby tak očekávala na zavolání Dárce života.

V modlitebně

Mnoho přátel přišlo z měst a menších míst v blízkosti Battle Creek, aby se připojili ke členům tohoto sboru a občanům a projevíli úctu a lásku památce té, která se uložila k poslednímu odpočinku. Přišel také velký počet osob ze sousedních států, včetně předsedy a jiných úředníků místního sdružení, také unie, severoamerické divize a generální konference adventistů s. d.

Uspořádání pohřební slavnosti bylo vhodné a velmi působivé. Slavnost byla pořádána ve velké modlitebně, k jejíž stavbě přispívalo množství lidí téměř čtyřicet let a v níž často sestra Whiteová mluvila slova života. Květinové dary byly tak četné, že to vypadalo jako v nádherné zahradě. Přátelé z Battle Creekského sanatoria poslali množství palem v květináčích, kapradí, lilíí a sedmikrásek, které pokrylo skoro celé pódium a rozprostíraly se vpravo i vlevo až ke schodům vedoucím na galerii. Bylo dáno mnoho symbolických květinových výtvorů, jež se hodily k příležitosti a vyjadřovaly naději křesťana. Sbor v Battle Creek daroval květinou ozdobu ve tvaru zlomeného kola a nakladatelská společnost Review and herald poslala květinový zlomený sloup, Generální konference severoamerické divize kříž a korunu, nakladatelská společnost Pacific press dala květinovou otevřenou knihu – bibli, na jejich stránkách byla zaslíbení Spasitele: Hle, přijdu brzy a odplata má se mnou.

Dvě hodiny před začátkem slavnosti ležela zesnulá na márách před pódium, aby se na ni lidé mohli podívat. U ní stály čestné stráže, zatímco šly kolem tisíce, aby ještě jednou pohlédly na letitou služebnici Ježíšovu, ležící nyní v posledním spánku. V tomto dlouhém průvodu byli muži a ženy, sklonění pod tíhou let, kteří ve svém mládí často naslouchali kázáním té, nad jejímž odchodem z řad pracovníků Božího díla nyní truchlili. Slzy kanuly po tvářích mnohého ušlechtilého průkopníka, který déle než půl století zachoval víru, jež byla jednou dána svatým, a jenž se stále těší z naděje na konečnou odměnu, která je připravena pro věrné.

Když přišla hodina určená k slavnosti, byla modlitebna, jež má skoro 3500 sedadel, zcela naplněna a mnozí stáli. Odhaduje se, že více než 1000 osob, které už nemohly vstoupit, muselo odejít.

Mezi členy rodiny sestry Whiteové, byli oba synové, bratr James Edson White z Marshall a bratr W. C. White ze St. Helena, sestra Sara McEnterferová ze St. Helena, sestra Adie Walling MaacPhersonová, neteř bydlící v Suffern, sestra Hallová, jež byla dříve členem domácnosti sestry Whiteové a jiní, kteří v dřívějších letech více či méně spolupracovali se zesnulou. Srdce mnohých upřímně cítila se sestrou Emmou Whiteovou, namželkou J. E. Whitea, která nebyla přítomna, protože revmatické bolesti jí v posledních dvou letech nedovolily opustit domov.

Cela slavnost na přítomné hluboce působila. Zpěváci, nosiči rakve a kazatelé vystoupili na pódium a poklekli ke krátké tiché modlitbě. Potom sbor zazpíval píseň Usnouti v Pánu...

Čtení biblických veršů

Bratr Wilcox četl:

„A viděl jsem nebe nové a zemi novou. Až stánek Boží s lidmi a bydlení bude s nimi a oni budou lid jeho, a on Bůh s nimi bude, jsa Bůh jejich. A setřete Bůh všelikou slzu s očí jejich, a smrti již více nebude, ani kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více, nebo první věci pominuly.“ (Zj 21,1-7, 22,1-5). S těmito místy ve Zjevení byla spojena drahocenná zaslíbení, jež jsou zaznamenána u Izaiáše ve 35. kapitole: „Vykoupení, pravím, Hospodinovi navrátí se, a přijdou na Sion s prozpěvováním, a veselé věčné bude na hlavě jejich, radosti a veselé dojdou, zármutek pak a úpění uteče od nich.“

Modlitba

Bratr Wilcox pronesl k trůnu milosti tuto modlitbu:

„Milostivý Bože, náš nebeský Otče, radujeme se, že žádná zkouška na zemi není tak velká, abys neměl útěchu a sílu, aby ji tvé děti unesly. Radujeme se, že můžeme tohoto jitra přijít k tobě a vědět, že jsi náš Otec. Radujeme se z velké lásky, jíž nás miluješ v našem hříšném, smrtelném stavu, ne proto, že jsme hodni lásky, ale protože ty jsi láska.

Děkujeme ti za dar tvého jednorozeného Syna, že za nás zemřel a že vněm tak nehodné hříšníky, jako jsme my, můžeš přijmout a učinit vhodné pro slavné dědictví o němž jsme slyšeli.

Děkujeme ti, že tvá síla je tak velká, že můžeš vše v nás potlačit a zvítězit nad tím, co není hodno lásky, že můžeš vzít ubohé, nízké příměsky naší lidské povahy a učinit je pravým, čistým zlatem Božím.

Děkujeme ti za všechna tvá drahocenná zaslíbení a ujištění tvého Slova, za všechny jeho věrné výstrahy, za všechny jeho svaté předpisy, za blahoslavenou naději v druhý příchod našeho Spasitele, který je právě před námi, který tuto zemi svou mocí přemění ve věčný domov svých dítek.

Děkujeme ti, Otče náš, za to, co jsi pro nás udělal v tomto posledním velkém evangelizačním hnutí. Děkujeme ti za dílo, které jsi způsobil skrze svou služebnici, naši sestru, ležící tu dnes ráno před námi, za všechny rady a poučení, jež jsi skrze ni dal, za všechnu práci, jíž jsi skrze ni vykonal, za ústavy, k jejichž založení přispěla, za mocné poselství, jež zvěstovala.

A zatímco jsou naše srdce tohoto rána nevýslovně smutná, Otče náš, chválíme a velebíme tě přece za to, cos učinil tím, že bereš ubohé, slabé člověčenství a činíš je takovýmto nástrojem k vybudování svého díla.

Přiblíž se srdcím, jež jsou dnes zlomená. Vylíj na ně balzám svého Ducha, své svaté dobroty. Naplň svou vzácnou přítomností prázdnotu, způsobenou smrtí. Pomoz těm, kteří truchlí, aby vzhlédli nad tuto dobu k tomu slavnému jitra, které je před námi, v němž Pán Ježíš Kristus zahojí každou ránu, již způsobil hřích a v němž utěší každé zarmoucené srdce a vše učiní na věky nové.

Prosím tě, abys nám pomohl pochopit naučení o krátkosti lidského života, pochopit nutnost odevzdat se tobě, porozumět povzbuzení, jež nám dáváš životem, který právě skončil pro ty, kteří se zasvětili tvé službě.

Víme, že naše sestra je skryta. Odevzdáváme ji tobě. Ty promluvíš po malé chvíli a mrtví vstanou k nesmrtelnosti. Prosíme tě však za žijící. Modlíme se za ty, kteří ještě byli na tomto světě zanechání, aby se setkali s boji a zkouškami těchto posledních dnů. Jak jsme přece slabí – jak neschopni setkat se s některou z těchto malých věcí! Naše naděje je této hodiny v tobě. A prosíme, abys nás, velký Bože, učinil schopnými ke službě, abys nás uschoptil pro větší úsilí, abys nám dal pevnější víru, více píce a moci své milosti, abychom mohli jít vstříc zkouškám a bojům, abys nás ochraňoval přede všemi klamy a úskoky nepřítele, abys nám dal jasný zrak, abychom rozeznali, čím podle Boží vůle má být každý z nás a co máme dělat, abys nám nakonec při příchodu našeho Pána dal rychlé vítězství.

A tak, Otče, klademe v tomto smutečném dni tyto věci do tvých rukou a prosíme, aby velký Bůh, který nás vedl a byl s námi, nás vedl a řídil na každém kroku cesty, aby nás vyvedl z pouště pochybností a zkoušek k zemi dokonalosti, kde už nebude hřích a strasti a kde se budeme radovat z našeho drahého Vykupitele, který zvítězil nad hříchem, a proto je vítězem nad smrtí. Dej, Otče náš, aby v onen velký den také ti, kteří jsou zde shromážděni, byli v zástupu, jenž bude věčně žít se všemi dobrými, kteří byli uloženi k odpočinku a s těmi, kteří tu zůstanou až do tvého příchodu. Prosíme o to všechno ve jménu Ježíše Krista. Amen.“

Proslov bratra Daniellse

Po sólu Odpočinek pro unavenou ruku, předneseném profesorem Griggsem, následoval proslov předsedy generální konference, bratra Daniellse. Řečník podal krátký, ale jasný přehled mladých let a křesťanské zkušenosti sestry Whiteové i jejího pozdějšího působení. První část jeho proslovu byl životopisný nástin a tvořil také základ pro hlavní myšlenku celého proslovu – že Bůh propůjčil poslední církvi cenný dar ducha prorockého.

O povolání sestry Whiteové v časném mládí ke zvláštní službě Bohu a o plodech její služby řekl:

„Protože přijala bibli jako jediné vodítko svého života, byla cele přesvědčena jejím učením, že druhý příchod Pána Ježíše je blízko. V tomto bodě nekolísala a protože tomu věřila z celé duše, cítila, že by mělo být hlavní snahou každého, kdo žije v této době, vést bezúhonný život v Kristu a posvětit všechny prostředky, jež má po ruce, k záchraně ztracených.

Toto přesvědčení ji vedlo k ustavičné modlitbě o plnost Ducha svatého. Její touha po této Boží přítomnosti byla vyslyšena nad její prosby a pochopení... Její život, plný odevzdanosti, poslušnosti a modlitby o Boží pomoc byl odměněn propůjčením daru prorockého, jednoho z nejlepších darů Ducha.

V prosinci roku 1844 jí dal Duch svatý vidění o druhém příchodu Krista. V tomto vidění zjevujícím budoucnost, jí byl dán pohled na krásnou odměnu, která čeká na vykoupené, viděla také hrozný osud těch, kdož se zdráhají sloužit svému Pánu a Mistru. Toto předvedení soudu lidské rodiny udělalo hluboký dojem na její srdce. Zde jí Bůh povolává za svého posla. Cítila, že jí Bůh nařídil, aby předala toto poselství světla a spasení jiným.

Byla to pro ni těžká zkouška. Bylo jí teprve 17 let, byla malá, slabá a nesmělá, ale po dlouhém, těžkém boji uposlechla výzvy svého Pána a pak jí byla dána odvaha a síla, aby nastoupila své životní dílo.

Po tomto odevzdání se a vítězství měla řadu pozoruhodných duchovních zkušeností, které nesly zjevně pečeť pravosti a na něž pohlíželi její tehdejší spolupracovníci jako na důkaz ducha prorockého, Kristem zaslíbeného poslední církvi. Ti, kteří s ní byli ve spojení ve všech těch letech, která od té doby uplynula, neměli nikdy důvod měnit své přesvědčení, že zjevení, jež měla za celou tu dobu, přišla od Boha.

Zesnulý bratr Smith, který byl celý svůj život spolupracovníkem bratra Whitea a jeho manželky v tomto díle, zanechal svědectví o tomto daru, jak se projevil v jejím učení:

Každý zkušební kámen, kterého bylo použito pro tato zjevení ukázal, že jsou pravá. Důkazy, které je vně i uvnitř podporují, jsou přesvědčivé. Souhlasí se Slovem Božím a spolu navzájem. Jsou podávány, leč by se mýlili ti, kdož jsou schopni pronést posudek – když je Duch Boží přítomen ve zvláštní míře. Klidně, důstojně, působivě se podávají každému, kdo je jejich svědkem, jako přímý protiklad toho, co je falešné a fanatické.

Jejich ovoce ukazuje, že pramen, z něhož pocházejí, je protikladem zlého.

Směřují k nečistší mravnosti. Jsou proti každé nepravosti a napomínají ke každé ctnosti. Poukazují na nebezpečí, s nimiž se setkáváme na cestě ke království Božímu. Zjevují satanovy úmysly. Varují nás před jeho osidly. Udusily v zárodku každý sklon k fanatismu, jež se snažil nepřítel usadit v našem středu. Odkryly skryté hříchy, přivedly na světlo temné bezpráví a odhalily nečisté pohnutky falešníků. Odvrátily od díla nebezpečí na všech stranách. Povzbuzovaly znovu a znovu k většímu posvěcení se Bohu, k horlivějšímu snažení se o svatost srdce a k větší pili v díle a službě Mistrově.

Vedou ke Kristu. Stejně jak to činí bible, tak jej i ona představuje jako jedinou naději a jediného Spasitele lidského pokolení. Představují nám jeho svatý život a jeho božský vzor velmi živě a vybízejí nás prosbami, jimž není možné odporovat, abychom šli v jeho stopách.

Vedou nás k bibli. Představují tu knihu jako vdechnuté a neměnné Slovo Boží. Napomínají nás, abychom vzali to Slovo za našeho rádce, za pravidlo a měřítko naší víry a činů. Působivě nám kladou na srdce, abychom jeho listy dlouho a pečlivě studovali a seznámili se s jeho učením, neboť ono je to, které nás bude soudit v poslední den.

Přinesly mnoha srdcím útěchu a povzbuzení. Posilnily slabé, povzbudily unavené, pozvedly poražené. Zavedly pořádek tam, kde byl zmatek, křivé cesty narovnal a vrhl světlo na to, co bylo temné a nejasné.

30. srpna roku 1846 se sestra Harmonová vdala za Jamese Whitea z Palmyra. Od provdání byl život sestry Whiteové úzce spjat se životem jejího muže v evangelizační práci až do jeho smrti 6. srpna 1881. Vykonal daleké cesty ve Spojených státech, ukázali a psali, pěstovali a stavěli, organizovali a spravovali. Čas ukázal, jak obsáhlé a pevné byly základy jimi položené, jak moudře a dobře stavěli.

Názory o důležitých základních otázkách, jimž sestra Whiteová učila a které daleko široko zvěstovala – nadvláda Boží, božství Kristovo, působení evangelia, božská vnuknutí Písma svatého, majestát zákona, povaha hříchu a osvobození z jeho moci, bratrství lidí a poměr a odpovědnost tohoto bratrství – její učení o těchto důležitých otázkách a její Pánu a bližním posvěcený život byly zdůrazněny viděními, která jí dal Duch Boží. Jsou ovocem Ducha, ovocem, podle něhož bude souzeno její životní dílo. Musí určit prameny a povahu Ducha,

kteřý ovládal celý její život. Podle ovoce jejich poznáte je. Ano k zákonu a svědectví! Pakli nechťi, nechť mluví vedlé slova toho, v němž není žádná záře.

V této otázce není nejistoty. Její učení je jasné a vliv jejího života byl zcela určitý.

Žádný křesťanský učitel v tomto pokolení, žádný náboženský reformátor v minulosti si nevážil bible více. Ve všech jejích spisech je představována jako kniha knih, nejvyšší dokonalý vůdce pro celou lidskou rodinu. Ani stopa vyšší kritiky, nové myšlenky, ani stopa nevěřící, zkázonosné filozofie nemůže být v některém jejím spisu nalezena. Ti, kteří věří, že bible je vdechnuté, nepochybné Slovo živého Boha, si budou vysoce vážit určité, nesrovnatelně jasné podpory tohoto názoru ve spisech sestřy Whiteové.

V jejích spisech je Kristus uznáván a vysoko vyzdvižen jako jediný Spasitel hříšníků. Je kladen velký důraz na statečné, neomezené prohlášení učedníků: „neboť není jiného jména pod nebem daného lidem, skřze kteréž bychom mohli spaseni býti.“ Moc vykoupit z hříchu a jeho vlády je jen u něho. A na něj odkazuje sestřa Whiteová všechny lidi.

Její spisy se pevně drží učení, že evangelium nabízí jediný prostředek svatosti, jak je zjeveno v Písmu svatém. Kterákoli filozofie Indie nebo etické pravidla Burmy a Číny se nedají srovnat s evangeliem o Synu Božím. Ono je jedinou nadějí ztraceného světa.

Duch svatý, zástupce Kristův na zemi, je představen a ctěn jako nebeský učitel a vůdce, poslaný na tuto zem naším Pánem při jeho nanebevstoupení, aby v srdcích a životě lidí uskutečnil to, co bylo umožněno jeho smrtí na kříži. Dary Božího ducha, jak jsou vyčteny v evangeliích a listech Nového zákona, uznává, vyproštuje a cele přijímá tak, jak uznává Duch za dobré je udělit.

Naším Pánem založená a jeho učedníky v prvním století budovaná církev je nám představena jako božský vzor. Její přednosti a autorita jsou zcela uznávány a všechny její předpisy a pamětné slavnosti zachovávány. Význam evangelijního pořádku a organizace je silně zdůrazňován, jak je zjeveno v Písmu svatém, aby působnost církve ve veškeré její činnosti, konané po celé zemi.????????????????

Podle daného světla a rady měla a odůvodňovala sestřa Whiteová rozsáhlé a pokrokové názory na důležité otázky, vztahující se na zlepšení a pozvednutí lidského pokolení, jak mravně, tak rozumově, fyzicky, sociálně i duchovně. Její spisy jsou plny jasných a určitých poučení o rozsáhlé, praktické křesťanské výchově pro každého mladého muže a mladou ženu. Podle jejich vážných rad má nyní církev, v níž pracovala, výchovný systém pro všechny své děti a mladé lidi.

Její spisy obsahují rozsáhlé názory na reformu ke střídmosti, zákony života a zdraví a použití rozumných, působivých prostředků k léčení nemocí. Přijetí těchto zásad postavila církev v níž působila, do popředí s jinými, které odůvodňují rozumnou reformu ke střídmosti a působí pro tělesné posílení lidstva.

Také sociální postavení lidstva nezůstalo bez povšimnutí. Otroctví, kastovnictví, nespravedlivé rasové předsudky, utiskování chudých, zanedbávání nešťastných – všechny tyto věci jsou představovány jako nekřesťanské a jako vážné nebezpečí pro blaho lidské rasy a jako zlo, které má církev Kristova vymýtiti, jak jí to její Pán ukázal.

Ve spisech sestřy Whiteové je vykááno významné místo odpovědnosti církve ve vnitřní i vnější misijní službě. Každý úd na těle Kristově je napomínán, aby byl světlem ve světě a požehnáním pro ty, s nimiž přijde do styku. Všichni musí vést obětavý život Mistrův pro jiné. A církev v křesťanských zemích musí svou nejvyšší snahu usměrnit k tomu, aby nesla evangelium těm, kteří ještě sedí v temnosti a pověře pohanských zemí. Jděte ven do světa, dejte celému světu, pracujte pro celý svět, je napomenutí, jež se táhne všemi spisy sestřy Whiteové, jak to dosvědčuje tento citát:

„Členové církve by měli mít více víry a získávat více horlivosti od svých neviditelných nebeských spojenců, v poznání jejich nevyčerpatelných pramenů pomoci, velikosti díla, v němž jsou činni a ze síly jejich Vůdce. Ti, kteří se podřídí Božímu vedení, nechají se vést a

řídít Bohem, budou rozumět sledu událostí, pokračujících podle jeho nařízení. Inspirováni Duchem toho, který dal svůj život za život světa, nebudou tu už bezmocně stát a poukazovat na to, co nemohou udělat. Obléknou nebeskou výzbroj, vytáhnou do boje, ochotni pro Boha pracovat, odvážit se něčeho s vědomím, že Boží všemohoucnost odstraní jejich nedostatky.“

Takto dala svůj život plných sedmdesát let do služby dílu Božímu pro hříšné, trpící, strádající lidstvo. Po rozsáhlých cestách Spojenými státy od roku 1846 do roku 1885 navštívila Evropu, kde věnovala dílu, jež tam tenkrát zrovna vznikalo, dva roky. V roce 1891 odešla do Austrálie, kde byla devět let. Cestovala po koloniích a zasvětila všechny své síly budování díla.

Po návratu do Spojených států v roce 1900, ve věku sedmdesáti tří let se zdálo, že cítí, že její povinnost cestovat je téměř splněna a že by měla zbytek svého života věnovat psaní. Takto pracovala až téměř do své smrti, skoro do osmdesáti osmi let.

Snad nejsme dost moudří, abychom s určitostí řekli, která část životního díla sestry Whiteové měla největší cenu pro svět. Zdá se však, že velké množství biblické literatury, již zanechala, se ukáže jako nejužitečnější pro lidstvo. Jejich knih je více než 20 svazků. Některé z nich byly přeloženy v různých částech světa do mnoha jazyků. Ty byly nyní rozšířeny ve více než dvou milionech exemplářů a stále přicházejí v tisících na veřejnost.

Přehlédneme-li cele pole pravdy evangelia – pokud jde o poměr člověka k jeho Pánu a bližnímu – je nutno vidět, že sestra Whiteová ve veškerém svém učení podporovala tyto velké základní zásady určitě a tvořivě. Dotkla se lidstva v každém hlavním bodě jeho potřeb a přivedla je na vznešený stupeň.

Nyní odpočívá. Její hlas ztichl, její pero bylo odloženo. Ale silný vliv onoho činného, vlivného, duchem naplněného života bude působit dále. Její život byl spojen s Věčným, byl prožit v Bohu. Poselství, které zvěstovala, dílo, které zbudovala, jsou památkou, který se nikdy nezřítí ani nezajde. To množství knih, jež zanechala, se zabývá každým úsekem lidského života. Tyto knihy naléhají na reformu k pozdvižení lidstva ve společnosti, v rodině, ve městě, ve státě a v národě a budou dále utvářet veřejné mínění a jednotlivé povahy. Jejich poselství si budou lidé více vážit, než tomu bylo v minulosti. Dílo, jemuž byl zasvěcen celý její život a které onen život tak mocně ovlivnilo a využilo, půjde v budoucnosti mocněji a rychleji vpřed. My, kteří jsme s ním spjati, se nemusíme obávat, jedině toho, že nevykonáme svůj díl tak věrně a oddaně, jak bychom měli.“

Kázání bratra Haskella

Ve svém kázání, jež následovalo po řeči bratra Daniellse, obrátil bratr Haskell pozornost přítomných na slova žalmisty: „Drahá jest před očima Hospodinovými smrt svatých jeho.“ (Ž 116,15) Někteří by se mohli dívat na tento výrok jako na podivný, není však o to méně pravdivý. Boží služebníci, kteří nyní spí, jsou mu nadevše cenní a drazí. Pokud bude trvat čas, ponese vliv jejich bohulibého života bohaté ovoce. Nepřítel lidského pokolení nemůže už jejich blaho ohrožovat, jsou jistí před jeho mocí. Ježíš si činí na ně nárok jako na své a v den zmrtvýchvstání jim dá plnost radosti.

Při jednom z nejslavnějších vidění, které bylo dáno milému Janovi na ostrově Patmos, zaujal pozornost tohoto proroka hlas z nebe, který ho nabádal, aby napsal: „Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteříž v Pánu umírají. Duch zajisté dí jim, aby odpočinuli od prací svých, skutkové pak jejich jdou za nimi.“ (Zj 14,13) Tato podivuhodná slova se týkají především poselství, které se nachází v závěru prorockví o trojandělském poselství, které má zaznít proto, aby byla vykonána příprava na konec světa a Kristův druhý příchod.

Zdá se, že nebesa se snaží o to, abychom pochopili, že v době konce, kdy tato poselství budou hlásána v moci Ducha svatého, některým z těch, kteří se k tomuto dílu připojí, bude dovoleno, aby si odpočinuli od své práce. Jsme si jisti, že všichni tito lidé patří mezi ty, které Bůh blahoslaví. Ani jejich trvalé úsilí, s nímž se snažili vyvýšit prapor pravdy, se nezapomene. „Jejich skutkové jdou za nimi.“ Dnes, ve světle jeho jistoty, která nám byla nebesy poskytnuta, můžeme také o naší milé zesnulé, která spí, říct, že i když „umřela, dosud mluví.“ (Žd 11,4)

Bratr Hasekll mluvil o zkušenosti věřících v Tessalonice, kteří byli již velmi brzy povolání, aby vytrpěli krutá pronásledování až k smrti. Apoštol Pavel těší ve svém prvním listu tyto truchlící jistotou naděje křesťana. Napomíná je, aby nebyli smutní jako jiní, kteří nemají naději. „Nebo jakož věříme, že Ježíš umřel, a z mrtvých vstal, takť Bůh i ty, kteříž by sesnuli v Ježíšovi, přivede s ním. Toto zajisté vám pravíme slovem Páně, že my, kteříž živi pozůstaneme do příchodu Páně, nepředejdeme těch, kteříž zesnuli. Nebo sám ten Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasem archanděla a s troubou Boží sstoupí s nebe, a mrtví v Kristu vstanou nejprvé. Potom my živí pozůstavení spolu s nimi zachvácení budeme do oblaků vstříc Pánu v povětří, a tak vždycky se Pánem budeme. A protož potěšujte jedni druhých těmito slovy.“ (1Te 4,13-18)

Řečník potom obrátil pozornost k výroku: „Jestliže věříme, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, povede Bůh také s ním ty, kteří usnuli v Ježíši.“ A znázornil to zkušeností Marie u otevřeného hrobu. Trpce zklamaná, protože nenašla svého Pána, Stála Marie před hrobem a plakala venku. Když nyní plakala, nahlédla do hrobu a viděla sedět dva anděly v bílém šatu, jednoho v hlavách a druhého v nohách, kde položili mrtvolu Ježíšovu. A oni jí řekli: „Ženo, proč pláčeš?“ Ona jim pravila: „Vzali Pána mého a nevím, kde ho položili.“ A když to řekla, ohlédla se a uviděla Ježíše. Nevěděla, že je to Ježíš. Ježíš jí říká: „Ženo, proč pláčeš, koho hledáš?“ Myslela, že je to zahradník a pravila mu: „Pane, odnesl-lis ho ty, řekni, kam jsi ho položil. Půjdu pro něj.“

Ježíš jí říká: „Maria“. To je vše, co řekl – Maria. Často slyšela tento známý hlas a musela poznat Ježíše podle tónu nebo výrazu, protože ho ihned poznala jako svého Mistra a Pána. „Nedotýkej se mne“, praví jí, „poněvadž jsem ještě nevstoupil k svému Otcí. Jdi však ke svým bratřím a řekni jim: Vstupuji ke svému Otcí a k vašemu otcí, k mému Bohu a k vašemu Bohu.“ (Jan 20,11-17) Potom Marie spěchala s radostným poselstvím o zmrtvýchvstalém Spasiteli k učedníkům.“

„Byla to její láska k Mistrovi,“ pokračoval řečník, „pro niž tolik udělal v odpuštění jejich hříchů a spojil její duši s nebem, láska ta zdržovala Spasitele po zmrtvýchvstání na zemi, až se jí dal poznat. Něco dojímavého tkví v tomto vyprávění. Ukazuje to, že Spasitel je ochoten zjevit se těm, kteří se zasvětili jemu a jeho službě. Těm, kteří si před vším ostatním přejí udržet živé spojení s nebem. Jako Marie poznala Pána po zmrtvýchvstání podle hlasu a celého chování, tak věřím, budeme my schopni poznat naší spící sestru. Přestože nemůžeme už slyšet její hlas na tomto světě, přece její vliv žije dále a v den zmrtvýchvstání znovu uslyšíme a poznáme její hlas, zůstaneme-li věrní a budeme mít účast s dítkami Božími v oné radostné hodině. Moji milí přátelé, je stále ještě živé spojení mezi nebem a zemí, zaslíbení, které dal Pán svému lidu, budou splněna. Kéž nám všem Pán pomůže, abychom byli mezi těmi, kteří se v míru setkají se svým Pánem a jimž bude dopřáno pozdravit naši sestru v království nebeském. Bůh to dej skrze své jméno.“

Píseň Setkáme se za řekou a modlitba bratra Knoxe zakončily slavnost v modlitebně. Kočáry a vozy pouliční dráhy byly připraveny a dopravily stovky lidí na místo pohřbu na hřbitově Oak Hill.

U hrobu

Půl století uplynulo od té doby, co sestra Whiteová a její manžel pohřbili své nejmladší dítě a brzy nato svého prvorozeného na krásném místě, kde měla nyní být sama uložena k odpočinku. Když byl v roce 1881 bratr James White uložen vedle svých dětí ke spánku, tu jeho truchlící družka nepomyslela na to, že ji Pán tak posilní a že bude ještě plnou třetinu století činná v díle. Přece tomu tak bylo. Nyní, když nastal konec jejího působení, měla spočinout po boku svých drahých.

Bratr Evans četl příběh o Lazarově vzkříšení z mrtvých, jak je zapsáno v 11. kapitole Janově. Ježíš prohlásil: „Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ bude. A každý, kdož jest živ, a věří ve mne, neumřet' na věky.“ Bratr Evans četl také z 1. Korintským 15. kapitoly mnohá jasná, potěšující ujištění o vzkříšení spravedlivých.

„Není-liť z mrtvých vstání, anižť Kristus z mrtvých vstal. A nevstal-liť z mrtvých Kristus, tedyť jest daremné kázání naše, a daremnáť jest i víra vaše. Jestližeť pak v tomto životě toliko naději máme v Kristu, nejbídnější jsme ze všech lidí. Ale vstalť z mrtvých Kristus, prvotiny těch, kteříž zesnuli. V Kristu všickni obživeni budou. Pohlcena jest smrt v vítězství. Kde jest, ó smrti, osten tvůj? Kde jest, ó peklo, vítězství tvé? Bohu dík, kterýž dal nám vítězství skrze Pána našeho Jezukrista. Protož bratří moji milí, stáliť budťte a nepohnutelní, rozhovňující se v díle Páně vždycky, vědouce, že práce vaše není daremná v Pánu.

